

รายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียน ที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

รายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียน
ที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560
ปีการศึกษา 2567

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

รายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567

จัดทำโดย	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
	กระทรวงศึกษาธิการ
	โทร. 0 2288 5774
ปีที่จัดทำ	พ.ศ. 2568
ISBN (e-book)	978-616-564-255-2

คำนำ

การพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าของประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับกฎหมาย นโยบายและยุทธศาสตร์หลักของชาติหลายฉบับ อาทิ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ประเด็นที่ 11 ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) และแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560-2579) รวมถึงนโยบายของรัฐบาลที่ให้ความสำคัญกับการปฏิรูปการศึกษา โดยมุ่งส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการที่สมบูรณ์ครบทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เพื่อให้เติบโตเป็นประชากรที่มีคุณภาพ มีทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 และมีความภาคภูมิใจในความเป็นชาติ

ดังนั้น เพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินการตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จึงได้ดำเนินการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยอย่างต่อเนื่องในทุกสองปีการศึกษา โดยในปีการศึกษา 2567 นี้ ได้มีการรวบรวมและวิเคราะห์ผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนในภาพรวมของประเทศ เขตตรวจราชการ จังหวัด และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นข้อมูลสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของเด็กปฐมวัยและเป็นข้อมูลย้อนกลับ ทั้งในระดับปฏิบัติ คือ โรงเรียน ระดับสนับสนุน คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และระดับนโยบาย คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

ในโอกาสนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขอขอบคุณทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ศึกษาพิเศษ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ตลอดจนคณะทำงานผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์มหาวิทยาลัย และนักวิชาการศึกษาทุกท่าน ที่ได้ให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ในการจัดทำเครื่องมือการประเมินพัฒนาการและจัดทำรายงานผลการประเมินพัฒนาการจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี รายงานฉบับนี้จึงเป็นผลงานที่เกิดจากความร่วมมือของทุกฝ่าย และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยของชาติในอนาคต

ว่าที่ร้อยตรี

(ธนุ วงษ์จินดา)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมา	1
วัตถุประสงค์	2
ความสำคัญของการประเมิน	2
ขอบเขตการประเมิน	2
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
ประโยชน์ที่ได้รับ	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560	8
พัฒนาการของเด็กปฐมวัย	19
การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	40
บทที่ 3 วิธีดำเนินการ	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	52
ขอบเขตการประเมิน	54
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	58
การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือ	58
การเก็บรวบรวมข้อมูล	60
การวิเคราะห์และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	62
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ตอนที่ 1 ผลการประเมินพัฒนาการของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 ระดับประเทศ	65
ตอนที่ 2 ผลการประเมินพัฒนาการของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 จำแนกตามเพศ ขนาดโรงเรียน และประเภทโรงเรียน	66
ตอนที่ 3 ผลการประเมินพัฒนาการของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 จำแนกตามมาตรฐานคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560	71

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการประเมินพัฒนาการ	
ผลการประเมินพัฒนาการ ระดับประเทศ	95
ผลการประเมินพัฒนาการ จำแนกตามเพศ ขนาดโรงเรียน และประเภทโรงเรียน	96
ผลการประเมินพัฒนาการ จำแนกตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560	97
อภิปรายผล	103
ข้อเสนอแนะ	106
บรรณานุกรม	108
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก ผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 ระดับเขตตรวจราชการ ระดับจังหวัด และระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา	112
ภาคผนวก ข รายชื่อโรงเรียนทดลองเครื่องมือประเมินพัฒนาการนักเรียน ที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567	128
ภาคผนวก ค คู่มือดำเนินงานประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษา ปฐมวัยพุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567	129
ภาคผนวก ง ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์สำหรับการประเมินพัฒนาการ นักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567	163
ภาคผนวก จ เกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตของเด็กไทย กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข	198
ภาคผนวก ฉ การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือประเมินพัฒนาการนักเรียน ที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567	219
คณะทำงาน	221

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 เกณฑ์การกำหนดจำนวนโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง	53
ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทโรงเรียนและเพศ	53
ตารางที่ 3 จำนวนการเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทโรงเรียน	61
ตารางที่ 4 จำนวนการเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียน	62
ตารางที่ 5 ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพพัฒนาการในภาพรวมทุกด้าน ระดับประเทศ	65
ตารางที่ 6 ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ ระดับประเทศ	65
ตารางที่ 7 ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ จำแนกตามเพศ	66
ตารางที่ 8 ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ จำแนกตามขนาดโรงเรียน	67
ตารางที่ 9 ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ จำแนกตามประเภทโรงเรียน	69
ตารางที่ 10 ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพพัฒนาการ รายมาตรฐานคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560	71
ตารางที่ 11 ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านร่างกาย รายตัวบ่งชี้	72
ตารางที่ 12 ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ รายตัวบ่งชี้	73
ตารางที่ 13 ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านสังคม รายตัวบ่งชี้	74
ตารางที่ 14 ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านสติปัญญา รายตัวบ่งชี้	75
ตารางที่ 15 ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านร่างกาย รายสภาพที่พึงประสงค์	76
ตารางที่ 16 ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ รายสภาพที่พึงประสงค์	77
ตารางที่ 17 ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านสังคม รายสภาพที่พึงประสงค์	78
ตารางที่ 18 ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านสติปัญญา รายสภาพที่พึงประสงค์	80
ตารางที่ 19 ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการ รายมาตรฐานคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 จำแนกตามประเภทโรงเรียน	82
ตารางที่ 20 ร้อยละของนักเรียนด้านน้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ (น้ำหนักเทียบอายุ ส่วนสูงเทียบอายุ และน้ำหนักเทียบส่วนสูง) จำแนกตามประเภทโรงเรียน	84

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 21 ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านร่างกาย รายสภาพที่พึงประสงค์ จำแนกตามประเภทโรงเรียน	85
ตารางที่ 22 ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ รายสภาพที่พึงประสงค์ จำแนกตามประเภทโรงเรียน	87
ตารางที่ 23 ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านสังคม รายสภาพที่พึงประสงค์ จำแนกตามประเภทโรงเรียน	89
ตารางที่ 24 ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านสติปัญญา รายสภาพที่พึงประสงค์ จำแนกตามประเภทโรงเรียน	92
ตารางที่ 25 ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา จำแนกตามเขตตรวจราชการ	111
ตารางที่ 26 ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา จำแนกตามจังหวัด	113
ตารางที่ 27 ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา จำแนกตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา	117

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1	แสดงร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ ระดับประเทศ	65
ภาพที่ 2	แสดงร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ จำแนกตามเพศ	66
ภาพที่ 3	แสดงร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ จำแนกตามขนาดโรงเรียน	67
ภาพที่ 4	แสดงร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ จำแนกตามประเภทโรงเรียน	69

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมา

การศึกษาปฐมวัยเป็นช่วงเวลาที่สำคัญสำหรับการวางรากฐานการศึกษาอันเป็นประโยชน์ในอนาคตต่อเด็กปฐมวัย ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2561 สำหรับสถานศึกษาใช้เป็นกรอบและแนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของหน่วยงานในสังกัด ด้วยการพัฒนาบุคลากร สนับสนุนด้านงบประมาณ สื่อ เอกสารการดำเนินงาน ฯลฯ รวมทั้งประสานความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยกับหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาปฐมวัยทุกสังกัด และที่ผ่านมาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ครอบคลุมตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ครอบคลุมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 จนถึง 2559 และตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2561 2563 และ 2565 ตามลำดับ เพื่อรายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนชั้นอนุบาลศึกษาที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

วัตถุประสงค์การพัฒนาเด็กปฐมวัยตามพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 (ราชกิจจานุเบกษา, 2562) เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการที่ดีรอบด้านทั้งทางร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย ให้เกิดทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สามารถเรียนรู้อย่างสอดคล้องกับหลักการพัฒนาศักยภาพของแต่ละบุคคลและความต้องการจำเป็นพิเศษ มีสุขภาวะและพัฒนาการที่ดี เด็กปฐมวัยอยู่รอดปลอดภัยและได้รับความคุ้มครองให้พ้นจากการล่วงละเมิดไม่ว่าในทางใด สร้างคุณลักษณะให้เด็กปฐมวัยมีอุปนิสัยใฝ่ดี มีคุณธรรม มีวินัย ใฝ่รู้ มีความคิดสร้างสรรค์และสามารถซึมซับสุนทรียะและวัฒนธรรมที่หลากหลาย ได้บ่มเพาะเจตคติของเด็กปฐมวัยให้เคารพคุณค่าของบุคคลอื่น มีจิตวิญญาณของการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างเสมอภาค และมีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ให้ผู้ดูแลเด็กปฐมวัยได้รับความรู้ ทักษะและเจตคติที่ดีในการพัฒนาเด็กปฐมวัย มารดาได้รับการดูแลในระหว่างตั้งครรภ์เพื่อให้บุตรที่อยู่ในครรภ์

ในปีการศึกษา 2565 พบว่า ผลการประเมินพัฒนาการในภาพรวมทุกด้าน ระดับประเทศ นักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการอยู่ในระดับดีสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 95.10 รองลงมา คือ ระดับพอใช้ ร้อยละ 4.50 และระดับปรับปรุง ร้อยละ 0.40 เมื่อจำแนกตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ ระดับประเทศ นักเรียนส่วนใหญ่

มีระดับคุณภาพรายพัฒนาการอยู่ในระดับดีทุกด้าน โดยพัฒนาการด้านสังคม มีผลการประเมินระดับดีสูงสุด ร้อยละ 98.58 รองลงมา คือ พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ร้อยละ 98.17 พัฒนาการด้านร่างกาย ร้อยละ 89.51 และพัฒนาการด้านสติปัญญา ร้อยละ 84.76 ตามลำดับ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2566)

สำหรับปีการศึกษา 2567 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เป็นการประเมินที่ครอบคลุมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 โดยดำเนินการประเมินพัฒนาการนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กปฐมวัยในภาพรวมของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนำผลการประเมินไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

2. วัตถุประสงค์

เพื่อรายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567

3. ความสำคัญของการประเมิน

การประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 เป็นกระบวนการศึกษาข้อมูลคุณลักษณะ พฤติกรรม พัฒนาการในด้านต่าง ๆ ของเด็กปฐมวัย ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการที่เหมาะสมและสรุปผลเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพเด็กปฐมวัยที่กำหนด ซึ่งเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหาร นักวิชาการ ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องในการนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบาย การวิเคราะห์แนวโน้มและทิศทางการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยของประเทศ รวมทั้งการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาเป้าหมายในการยกระดับคุณภาพเด็กปฐมวัยต่อไป

4. ขอบเขตการประเมิน

4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 ได้กำหนดกรอบเนื้อหาในการประเมิน ประกอบด้วย พัฒนาการทั้ง 4 ด้านของเด็ก ได้แก่ พัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ พัฒนาการด้านสังคม และพัฒนาการด้านสติปัญญา ตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

4.2 ขอบเขตด้านประชากร

4.2.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 3 ที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 381,433 คน จากโรงเรียนที่เปิดสอนระดับอนุบาลศึกษาทั้งหมด 25,685 โรงเรียน

4.2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 3 ที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 14,508 คน 2,337 โรงเรียน โดยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) แยกตามประเภทและขนาดของโรงเรียน ดังนี้

1) โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด จำนวน 81 โรงเรียน โรงเรียนละ 2 ห้องเรียน ๆ ละ 6 คน รวม 972 คน

2) โรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” จำนวน 881 โรงเรียน โรงเรียนละ 1 ห้องเรียน ๆ ละ 6 คน รวม 5,286 คน

3) โรงเรียนทั่วไปที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษา จำนวน 1,375 โรงเรียน ๆ ละ 1 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 6 คน รวม 8,250 คน โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุ่มโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์การกำหนดจำนวนโรงเรียน

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย หมายถึง หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ที่กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศใช้ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สพฐ. 1223/2560 เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ลงวันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2560

นักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 หมายถึง นักเรียนชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 3 สังกัดโรงเรียนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2567

โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับอนุบาลศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับการประกาศรายชื่อโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด จำนวน 81 โรงเรียน ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ศธ 04010/ว2263 ลงวันที่ 13 กันยายน 2555 มีหน้าที่ เป็นต้นแบบและแหล่งเรียนรู้ด้านการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยที่มีศักยภาพ สามารถเป็นพี่เลี้ยงให้การชี้แนะ ดำเนินการวิจัย และช่วยเหลือพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยให้แก่สถานศึกษาอื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

โรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับอนุบาลศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับการประกาศรายชื่อโรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” ระดับประถมศึกษา ตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ณ วันที่ 21 ธันวาคม 2566 ซึ่งเป็นโรงเรียนตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จัดให้มีการพัฒนาโรงเรียนคุณภาพต้นแบบอย่างน้อย 1 โรงเรียนในแต่ละอำเภอ โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการคัดเลือกโรงเรียนเข้าร่วมโครงการจากอำเภอที่อยู่ในสังกัด อำเภอละ 2 โรงเรียน เพื่อเป็นสถานศึกษาที่สร้างโอกาสให้นักเรียนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมทั้งสมรรถนะและศักยภาพ พัฒนาโรงเรียนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ สามารถให้บริการการศึกษาแก่นักเรียนและชุมชน พร้อมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเอกชน บ้าน วัด/ศาสนสถานอื่น ๆ รัฐ และโรงเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ

โรงเรียนทั่วไปที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับอนุบาลศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ไม่ได้ประกาศเป็นโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด และโรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ”

โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนทั้งโรงเรียนไม่เกิน 120 คน

โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนทั้งโรงเรียน 121–499 คน

โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนทั้งโรงเรียนตั้งแต่ 500 คนขึ้นไป

ผลการประเมินพัฒนาการนักเรียน หมายถึง ผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 จำนวน 12 มาตรฐาน ประกอบด้วย พัฒนาการ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ดังนี้

1. พัฒนาการด้านร่างกาย หมายถึง นักเรียนมีร่างกายเจริญเติบโตตามวัย มีสุขนิสัยที่ดี กล้ามเนื้อใหญ่ และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน โดยพิจารณาจาก

1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ ได้แก่ น้ำหนัก ส่วนสูง ของนักเรียน เปรียบเทียบกับเกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตของเด็กไทย พ.ศ. 2563 กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

1.2 มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี ได้แก่ รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิด และดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง นอนพักผ่อนเป็นเวลา และออกกำลังกายเป็นเวลา

1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น ได้แก่ เล่น ทำกิจกรรม และปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย

1.4 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์ และทรงตัวได้ ได้แก่ เดินต่อเท้า ถอยหลังเป็นเส้นตรงได้โดยไม่ต้องกางแขน กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่เสียการทรงตัว วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว และรับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้

1.5 ใช้มือ-ตา ประสานสัมพันธ์กัน ได้แก่ ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้ เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน และร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.25 เซนติเมตรได้

2. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ หมายถึง นักเรียนมีสุขภาพจิตดีและมีความสุข ชื่นชม และแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม โดยพิจารณาจาก

2.1 แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม ได้แก่ แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม

2.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น ได้แก่ กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ และแสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

2.3 สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรีและการเคลื่อนไหว ได้แก่ สนใจมีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี และสนใจมีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี

2.4 ซื่อสัตย์สุจริต ได้แก่ ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นด้วยตนเอง

2.5 มีความเมตตากรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน ได้แก่ แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตาส่วนตัวเลี้ยง และช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง

2.6 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ได้แก่ แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์

2.7 มีความรับผิดชอบ ได้แก่ ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง

3. พัฒนาการด้านสังคม หมายถึง นักเรียนมีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยพิจารณาจาก

3.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ได้แก่ แต่งตัวด้วยตนเองได้อย่างคล่องแคล่ว รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง

3.2 มีวินัยในตนเอง ได้แก่ เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง และเข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง

3.3 ประหยัดและพอเพียง ได้แก่ ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง

3.4 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยตนเอง และทิ้งขยะได้ถูกที่

3.5 มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย ได้แก่ ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง และยืนตรงและร่วมร้องเพลงชาติไทย

3.6 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล ได้แก่ เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน

3.7 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น ได้แก่ เล่นหรือทำงานร่วมมือกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมายและยิ้ม ทักทาย และพูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้เหมาะสมกับสถานการณ์

3.8 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ได้แก่ มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงด้วยตนเอง ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ประนีประนอมแก้ไขปัญหาโดยปราศจากการใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง

4. พัฒนาการด้านสติปัญญา หมายถึง นักเรียนใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย โดยพิจารณาจาก

4.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ ได้แก่ ฟังผู้อื่นพูดจนจบและสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง และเล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้

4.2 อ่าน เขียนภาพ และสัญลักษณ์ได้ ได้แก่ อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ และเขียนชื่อของตนเองตามแบบ

4.3 มีความสามารถในการคิดรวบยอด ได้แก่ บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง หรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างและความเหมือนของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ 2 ลักษณะขึ้นไป จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ตั้งแต่ 2 ลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์ และเรียงลำดับสิ่งของและเหตุการณ์อย่างน้อย 5 ลำดับ

4.4 มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล ได้แก่ อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้น ในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง และคาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นและมีส่วนร่วมในการลงความเห็น จากข้อมูลอย่างมีเหตุผล

4.5 มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ ได้แก่ ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น และระบุปัญหาสร้างทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา

4.6 ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ได้แก่ สร้างผลงานศิลปะ เพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลงแปลกใหม่จากเดิมและมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น

4.7 แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ ได้แก่ เคลื่อนไหวท่าทาง เพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายและแปลกใหม่

4.8 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ ได้แก่ สนใจหยิบหนังสือมาอ่านและเขียนสื่อความคิดด้วยตนเอง เป็นประจำอย่างต่อเนื่อง และกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ

4.9 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ ได้แก่ ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ โดยใช้วิธีการที่หลากหลายด้วยตนเอง และใช้ประโยคคำถามว่า “เมื่อไร” “อย่างไร” ในการค้นหาคำตอบ

6. ประโยชน์ที่ได้รับ

6.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาและการพัฒนาเด็กปฐมวัยสามารถนำข้อมูลที่ได้จากรายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ไปวางแผนการจัดการศึกษาปฐมวัย การวิเคราะห์แนวโน้มและทิศทางการพัฒนาการศึกษาปฐมวัย การปรับเปลี่ยนรูปแบบและวิธีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การออกแบบและพัฒนานวัตกรรม การพัฒนาสื่อ การจัดประสบการณ์ การเรียนการสอนและการประเมินพัฒนาการนักเรียน

6.2 ข้อมูลที่ได้จากรายงานผล สามารถนำมาต่อยอดในการทำวิจัยอย่างต่อเนื่องในด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย รวมทั้งการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาปฐมวัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567
ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560
 - 1.1 หลักการ
 - 1.2 จุดหมาย
 - 1.3 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์
 - 1.4 การจัดประสบการณ์
 - 1.5 การประเมินพัฒนาการ
2. พัฒนาการของเด็กปฐมวัย
 - 2.1 ความหมายของพัฒนาการ
 - 2.2 หลักพัฒนาการ
 - 2.3 พัฒนาการของเด็กปฐมวัย
3. การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย
 - 3.1 ความหมายของการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย
 - 3.2 จุดมุ่งหมายของการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย
 - 3.3 หลักการของการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย
 - 3.4 รูปแบบการประเมินพัฒนาการ
 - 3.5 วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินพัฒนาการ
 - 3.6 การนำผลการประเมินพัฒนาการไปใช้
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 กำหนดช่วงอายุตั้งแต่แรกเกิดถึงหกปีบริบูรณ์ ถือเป็นกรอบทิศทางหรือแนวปฏิบัติและมาตรฐานหลักสูตรสำหรับสถานศึกษาปฐมวัยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้ในการจัดการศึกษาปฐมวัย ลักษณะของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมีความเป็นเอกภาพ ยืดหยุ่น มีความเป็นสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย ใช้ได้กับเด็กทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยจุดเน้นของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยคือการพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม การยึดเด็กเป็นสำคัญ การเรียนรู้ด้วยการลงมือกระทำ และการบูรณาการผ่านการเล่นและประสบการณ์สำคัญ ในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดู การพัฒนาเด็ก และให้การศึกษา เด็กจะได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคล

เอกสารนี้จึงขอเสนอสาระสำคัญของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี ซึ่งมีสาระโดยสังเขป ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

1.1 หลักการ

หลักการของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มีสาระสำคัญคือ

1.1.1 ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนากิจกรรมที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกคน

1.1.2 ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและวิถีชีวิตของเด็ก ตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย

1.1.3 ยึดพัฒนาการและการพัฒนาเด็กโดยองค์รวม ผ่านการเล่นอย่างมีความหมายและมีกิจกรรมที่หลากหลาย ได้ลงมือกระทำในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เหมาะสมกับวัย และมีการพักผ่อนเพียงพอ

1.1.4 จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กมีทักษะชีวิต และสามารถปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นคนดี มีวินัย และมีความสุข

1.1.5 สร้างความรู้ ความเข้าใจ และประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็กระหว่างสถานศึกษากับพ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย

1.2 จุดหมาย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการตามวัยเต็มตามศักยภาพ และมีความพร้อมในการเรียนรู้ต่อไป จึงกำหนดจุดหมายเพื่อให้เกิดกับเด็กเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย ดังนี้

1.2.1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขนิสัยที่ดี

1.2.2 สุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม

1.2.3 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีวินัย และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

1.2.4 มีทักษะการคิด การใช้ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

1.3 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์

1.3.1 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี กำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จำนวน 12 มาตรฐาน ประกอบด้วย

- 1) พัฒนาการด้านร่างกาย ประกอบด้วย 2 มาตรฐาน คือ
มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี
มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน
- 2) พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน คือ
มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข
มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว
มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม
- 3) พัฒนาการด้านสังคม ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน คือ
มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย
มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- 4) พัฒนาการด้านสติปัญญา ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน คือ
มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย
มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้
มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ ได้เหมาะสมกับวัย

1.3.2 ตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ เป็นเป้าหมายในการพัฒนาเด็กที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

1.3.3 สภาพที่พึงประสงค์

สภาพที่พึงประสงค์ เป็นพัฒนาการหรือความสามารถตามวัยที่คาดหวังให้เด็กเกิดบนพื้นฐานพัฒนาการตามวัยหรือความสามารถตามธรรมชาติในแต่ละระดับอายุ เพื่อนำไปใช้ในการกำหนดสาระการเรียนรู้ในการจัดประสบการณ์และประเมินพัฒนาการเด็ก

สำหรับรายละเอียดของมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ ซึ่งในเอกสารนี้จะกล่าวถึงเฉพาะสภาพที่พึงประสงค์ในช่วงอายุ 5-6 ปี เพื่อให้สอดคล้องกับการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์ (เด็กอายุ 5-6 ปี)
1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์	1.1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย
1.2 มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี	1.2.1 รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิด และดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง
	1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง
	1.2.3 นอนพักผ่อนเป็นเวลา
	1.2.4 ออกกำลังกายเป็นเวลา
1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเอง และผู้อื่น	1.3.1 เล่น ทำกิจกรรม และปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย

มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์ (เด็กอายุ 5-6 ปี)
2.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้	2.1.1 เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้โดยไม่ต้องกางแขน
	2.1.2 กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่อง โดยไม่เสียการทรงตัว
	2.1.3 วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว
	2.1.4 รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้
2.2 ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน	2.2.1 ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้
	2.2.2 เขียนรูปลสามเหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน
	2.2.3 ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.25 เซนติเมตรได้

มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์ (เด็กอายุ 5-6 ปี)
3.1 แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม	3.1.1 แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม
3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น	3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ 3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์ (เด็กอายุ 5-6 ปี)
4.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว	4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ 4.1.2 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี 4.1.3 สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหว ประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี

มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์ (เด็กอายุ 5-6 ปี)
5.1 ซื่อสัตย์สุจริต	5.1.1 ขออนุญาตหรือรอคอย เมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นด้วยตนเอง
5.2 มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน	5.2.1 แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตาสัตว์เลี้ยง 5.2.2 ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง
5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	5.3.1 แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์
5.4 มีความรับผิดชอบ	5.4.1 ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์ (เด็กอายุ 5-6 ปี)
6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	6.1.1 แต่งตัวด้วยตนเองได้อย่างคล่องแคล่ว 6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี 6.1.3 ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์ (เด็กอายุ 5-6 ปี)
6.2 มีวินัยในตนเอง	6.2.1 เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง
	6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง
6.3 ประหยัดและพอเพียง	6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์ (เด็กอายุ 5-6 ปี)
7.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	7.1.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยตนเอง
	7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่
7.2 มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทย และรักความเป็นไทย	7.2.1 ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ
	7.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง
	7.2.3 ยืนตรงและร่วมร้องเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี

มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์ (เด็กอายุ 5-6 ปี)
8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล	8.1.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน
8.2 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	8.2.1 เล่นหรือทำงานร่วมมือกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย
	8.2.2 ยิ้ม ทักทาย และพูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้เหมาะสมกับสถานการณ์
8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม	8.3.1 มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงด้วยตนเอง
	8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์
	8.3.3 ประนีประนอมแก้ไขปัญหาดูแลปราศจากการใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์ (เด็กอายุ 5-6 ปี)
9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ	9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบและสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง
	9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้
9.2 อ่าน เขียนภาพ และสัญลักษณ์ได้	9.2.1 อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามอง จุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ
	9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ เขียนข้อความด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง

มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์ (เด็กอายุ 5-6 ปี)
10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด	10.1.1 บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง หรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกต โดยใช้ประสาทสัมผัส
	10.1.2 จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างและความเหมือนของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ 2 ลักษณะขึ้นไป
	10.1.3 จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ตั้งแต่ 2 ลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์
	10.1.4 เรียงลำดับสิ่งของและเหตุการณ์อย่างน้อย 5 ลำดับ
10.2 มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล	10.2.1 อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์ หรือการกระทำด้วยตนเอง
	10.2.2 คาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้น และมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล
10.3 มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหา และตัดสินใจ	10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น
	10.3.2 ระบุปัญหา สร้างทางเลือก และเลือกวิธีแก้ปัญหา

มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์ (เด็กอายุ 5-6 ปี)
11.1 ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	11.1.1 สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลงแปลกใหม่จากเดิม และมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น
11.2 แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์	11.2.1 เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายและแปลกใหม่

มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์ (เด็กอายุ 5-6 ปี)
12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้	12.1.1 สนใจหยิบหนังสือมาอ่านและเขียนสื่อความคิดด้วยตนเองเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง
	12.1.2 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ
12.2 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้	12.2.1 ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ โดยใช้วิธีการที่หลากหลายด้วยตนเอง
	12.2.2 ใช้ประโยคคำถามว่า “เมื่อไร” “อย่างไร” ในการค้นหาคำตอบ

จากหลักการ จุดหมาย และมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สรุปได้ว่า หลักสูตรมุ่งเน้นการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ผ่านการเล่นที่มีความหมาย มีจุดหมายเพื่อให้เด็กมีพัฒนาการที่สมดุลทั้งร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา มีสุขนิสัยที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และมีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในอนาคต ทั้งนี้ สิ่งเหล่านี้สะท้อนอยู่ในมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้ง 12 ข้อ ที่เป็นกรอบกำหนดสิ่งที่คาดหวังให้เกิดขึ้นกับเด็ก เพื่อนำไปสู่การจัดประสบการณ์การเรียนรู้และประเมินพัฒนาการอย่างมีประสิทธิภาพและครอบคลุมทุกมิติ

1.4 การจัดประสบการณ์

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี เป็นการจัดกิจกรรมในลักษณะการบูรณาการผ่านการเล่น การลงมือกระทำจากประสบการณ์ตรงอย่างหลากหลาย เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ไม่จัดเป็นรายวิชา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 กำหนดแนวทางการจัดประสบการณ์และการจัดกิจกรรมประจำวัน ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

1.4.1 แนวทางการจัดประสบการณ์

- 1) จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการและการทำงานของสมองที่เหมาะสมกับอายุ วุฒิภาวะ และระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ
- 2) จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของเด็ก เด็กได้ลงมือกระทำ เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง
- 3) จัดประสบการณ์แบบบูรณาการ โดยบูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้
- 4) จัดประสบการณ์ให้เด็กได้คิดริเริ่ม วางแผน ตัดสินใจลงมือกระทำ และนำเสนอความคิด โดยผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้สนับสนุนอำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก
- 5) จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น กับผู้ใหญ่ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในบรรยากาศที่อบอุ่น มีความสุข และเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบร่วมมือในลักษณะต่าง ๆ กัน
- 6) จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย และอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก สอดคล้องกับบริบท สังคม และวัฒนธรรมที่แวดล้อมเด็ก
- 7) จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และการมีวินัย ให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
- 8) จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและแผนที่เกิดขึ้นในสภาพจริง โดยไม่ได้คาดการณ์ไว้
- 9) จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล นำมาไตร่ตรองและใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กและการวิจัยในชั้นเรียน
- 10) จัดประสบการณ์โดยให้พ่อแม่ ครอบครัว และชุมชนมีส่วนร่วม ทั้งการวางแผน การสนับสนุนสื่อ แหล่งเรียนรู้ การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาการ

1.4.2 การจัดกิจกรรมประจำวัน

การจัดกิจกรรมประจำวันสำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี สามารถนำมาจัดได้หลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ กิจกรรมประจำวันเป็นการช่วยให้ผู้สอนทราบว่า ในแต่ละวันจะทำกิจกรรมอะไร เมื่อใด และอย่างไร สิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึง คือ ควรจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน การจัดกิจกรรมประจำวันมีหลักการและขอบข่ายของกิจกรรม ดังนี้

1) หลักการจัดกิจกรรมประจำวัน

(1) กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวัน แต่ยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก เช่น เด็กวัย 5-6 ปี มีความสนใจประมาณ 15-20 นาที

(2) กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องนานเกินกว่า 20 นาที

(3) กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นอย่างเสรี เพื่อช่วยให้เด็กรู้จักการเลือกตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา และคิดสร้างสรรค์ เช่น กิจกรรมการเล่นตามมุม กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ อาจใช้เวลาประมาณ 40-60 นาที

(4) กิจกรรมควรมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องและนอกห้อง กิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ และกล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมที่เป็นรายบุคคล กลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่มและผู้สอนเป็นผู้ริเริ่ม กิจกรรมที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลัง จัดให้ครบทุกประเภท ทั้งนี้ กิจกรรมที่ต้องออกกำลังกายควรจัดสลับกับกิจกรรมที่ไม่ต้องออกกำลังมากนัก เพื่อเด็กจะได้ไม่เหนื่อยเกินไป

2) ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน

การเลือกกิจกรรมที่จะนำมาจัดในแต่ละวัน สามารถจัดได้หลายรูปแบบ สิ่งที่สำคัญคือ ต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน ดังต่อไปนี้

(1) การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ เป็นการพัฒนาความแข็งแรง การทรงตัว การยืดหยุ่น ความคล่องแคล่วในการใช้วัยวะต่าง ๆ และจังหวะการเคลื่อนไหวในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นอิสระกลางแจ้ง เล่นเครื่องเล่นสนาม ปีนป่ายเล่นอย่างอิสระ และเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะดนตรี

(2) การพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก เป็นการพัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็ก กล้ามเนื้อมือ-นิ้วมือ และการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตาได้อย่างคล่องแคล่ว โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นเครื่องเล่นสัมผัส ฝึกช่วยเหลือตนเองในการแต่งกาย หยิบจับชิ้นส่วน และใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น สีเทียน กรรไกร พู่กัน ดินเหนียว

(3) การพัฒนาอารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เป็นการปลูกฝังให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก มีวินัย รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ประหยัด เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาท และปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยและศาสนาที่นับถือ โดยจัดกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านการเล่น ให้เด็กได้มีโอกาสตัดสินใจเลือก ได้รับการตอบสนองตามความต้องการ ได้ฝึกปฏิบัติโดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่อง

(4) การพัฒนาสังคมนิสัย เป็นการพัฒนาให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดี แสดงออกอย่างเหมาะสม และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวัน มีนิสัยรักการทำงาน รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น รวมทั้งระมัดระวังอันตรายจากคนแปลกหน้า ให้เด็กได้ปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน อย่างสม่ำเสมอ รับประทานอาหาร พักผ่อนนอนหลับ ขับถ่าย ทำความสะอาดร่างกาย เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎกติกา ข้อตกลงของส่วนรวม เก็บของเข้าที่เมื่อเล่นหรือทำงานเสร็จ

(5) การพัฒนาการคิด เป็นการพัฒนาให้เด็กมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหา คิดรวบยอด และคิดเชิงเหตุผลทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้สังเกต จำแนก เปรียบเทียบ สืบเสาะหาความรู้ สนทนา อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เชื่อมโยงวิทยาการมาพูดคุยกับเด็ก ศึกษาสถานศึกษาที่ เล่นเกมการศึกษา ฝึกแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ฝึกออกแบบและสร้างชิ้นงาน และทำกิจกรรมเป็นรายบุคคล กลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่

(6) การพัฒนาภาษา เป็นการพัฒนาให้เด็กใช้ภาษาในการสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้สึกรู้สึกนึกคิด ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ที่เด็กมีประสบการณ์ โดยสามารถตั้งคำถามในสิ่งที่สงสัยใคร่รู้ จัดกิจกรรมทางภาษาให้มีความหลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กได้กล้าแสดงออกในการฟัง พูด อ่าน เขียน มีนิสัยรักการอ่าน และบุคคลแวดล้อมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงหลักการจัดกิจกรรมทางภาษาที่เหมาะสมกับเด็กเป็นสำคัญ

(7) การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เป็นการส่งเสริมให้เด็กมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ ได้ถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก และเห็นความสวยงามของสิ่งต่าง ๆ โดยจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ดนตรี การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการ ประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ อย่างอิสระ เล่นบทบาทสมมติ เล่นน้ำเล่นทราย เล่นบล็อก และเล่นก่อสร้าง

3) การจัดตารางประจำวัน

การจัดตารางประจำวันนั้น ควรจัดให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา กิจกรรมที่จัดให้เด็กในแต่ละวันอาจมีชื่อเรียกกิจกรรมแตกต่างกันไปในแต่ละหน่วยงาน ดังตัวอย่างต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561)

(1) กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้เคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายอย่างอิสระตามจังหวะ โดยใช้เสียงเพลง คำคล้องจอง เครื่องเคาะจังหวะ และอุปกรณ์อื่น ๆ มาประกอบการเคลื่อนไหว เพื่อส่งเสริมให้เด็กพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เกิดจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

(2) กิจกรรมเสริมประสบการณ์/กิจกรรมในวงกลม เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้เด็กได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ ทักษะการฟัง การพูด การสังเกต การคิดแก้ปัญหา การใช้เหตุผล โดยการฝึกปฏิบัติร่วมกัน และการทำงานเป็นกลุ่ม ทั้งกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ เพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่ได้เรียนรู้

(3) กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนากระบวนการคิดสร้างสรรค์ การรับรู้เกี่ยวกับความงาม และส่งเสริมกระตุ้นให้เด็กแสดงออกทางอารมณ์ตามความรู้สึก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และจินตนาการ โดยใช้กิจกรรมศิลปะ เช่น การวาดภาพ ระบายสี การปั้น การพิมพ์ภาพ

(4) กิจกรรมการเล่นตามมุม เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กเล่นกับสื่อและเครื่องเล่น อย่างอิสระตามมุมเล่นหรือมุมประสบการณ์ ซึ่งพื้นที่หรือมุมต่าง ๆ เหล่านี้ เด็กมีโอกาสเลือกเล่นได้อย่างเสรี ตามความสนใจและความต้องการของเด็ก หรือเด็กอาจจะเลือกทำกิจกรรมที่ผู้สอนจัดเสริมขึ้น เช่น เกมการศึกษา เครื่องเล่นสัมผัส

(5) กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้ออกไปนอกห้องเรียน เพื่อเคลื่อนไหวร่างกาย ออกกำลัง และแสดงออกอย่างอิสระ โดยยึดความสนใจและความสามารถของเด็กแต่ละคน เป็นหลัก เช่น เกมการละเล่นของไทย เกมการละเล่นของท้องถิ่น

(6) เกมการศึกษา เป็นเกมการเล่นที่ช่วยพัฒนาสติปัญญา ช่วยส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้ เป็นพื้นฐานการศึกษา มีกฎเกณฑ์กติกาต่าง ๆ เด็กสามารถเล่นคนเดียวหรือเล่นเป็นกลุ่มได้ ช่วยให้เด็กรู้จักสังเกต คิดหาเหตุผล และเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสี รูปร่าง จำนวน ประเภท และความสัมพันธ์เกี่ยวกับพื้นที่ ระยะ

1.5 การประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการเด็กอายุ 3-6 ปี เป็นการประเมินพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของเด็ก โดยถือเป็นกระบวนการต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมปกติที่จัดให้เด็ก ในแต่ละวัน ผลที่ได้จากการสังเกตพัฒนาการเด็ก ต้องนำมาจัดทำสารนิทัศน์ หรือจัดทำข้อมูลหลักฐานหรือเอกสาร อย่างเป็นระบบ ด้วยการรวบรวมผลงานสำหรับเด็กเป็นรายบุคคลที่สามารถบอกเรื่องราวหรือประสบการณ์ที่เด็ก ได้รับว่าเด็กเกิดการเรียนรู้และมีความก้าวหน้าเพียงใด ทั้งนี้ ให้นำข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการเด็กมาพิจารณา ปรับปรุงวางแผนการจัดกิจกรรม และส่งเสริมให้เด็กแต่ละคนได้รับการพัฒนาตามจุดหมายของหลักสูตร อย่างต่อเนื่อง การประเมินพัฒนาการควรยึดหลัก ดังนี้

1.5.1 วางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ

1.5.2 ประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน

1.5.3 ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่องตลอดปี

1.5.4 ประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวัน ด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย ไม่ควรใช้แบบทดสอบ

1.5.5 สรุปผลการประเมิน จัดทำข้อมูลและนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาเด็ก

สำหรับวิธีการประเมินที่เหมาะสมและควรใช้กับเด็กอายุ 3-6 ปี ได้แก่ การสังเกต การบันทึกพัฒนาการ การสนทนากับเด็ก การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานเด็กที่เก็บอย่างมีระบบ

สรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มุ่งเน้นการจัดประสบการณ์ที่หลากหลาย บูรณาการผ่านการเล่น และการลงมือทำ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กอย่างรอบด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและความสนใจของเด็กเป็นสำคัญ การจัดประสบการณ์จึงต้องยืดหยุ่น สร้างสรรค์ และเน้นให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง สำหรับการประเมินพัฒนาการต้องวางแผนการประเมิน ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และเป็นธรรมชาติ ผ่านการสังเกต พฤติกรรมของเด็กขณะร่วมกิจกรรม เพื่อสะท้อนความก้าวหน้าตามสภาพที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ ในแต่ละมาตรฐาน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุงหรือพัฒนาการจัดประสบการณ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อให้เด็กบรรลุจุดหมายของหลักสูตรอย่างเต็มศักยภาพ

2. พัฒนาการของเด็กปฐมวัย

พัฒนาการเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นต่อเนื่องในตัวมนุษย์ เริ่มตั้งแต่ปฏิสนธิไปจนตลอดชีวิต ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ พัฒนาการของเด็กจะมีลำดับขั้นตอนในลักษณะเดียวกันตามวัยของเด็ก แต่อัตราการเจริญเติบโตและระยะเวลาในการผ่านขั้นตอนต่าง ๆ ของเด็กแต่ละคนอาจแตกต่างกันได้ โดยในขั้นตอนแรก ๆ จะเป็นพื้นฐานสำหรับพัฒนาการขั้นต่อไป พัฒนาการประกอบด้วย ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ซึ่งพัฒนาการแต่ละด้านมีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กัน รวมทั้งส่งผลกระทบซึ่งกันและกัน

พัฒนาการแต่ละด้านมีทฤษฎีเฉพาะอธิบายไว้และสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาเด็กในแต่ละด้าน อาทิ ทฤษฎีพัฒนาการด้านร่างกาย อธิบายว่า การเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็ก มีลักษณะต่อเนื่องเป็นลำดับขั้น เด็กจะพัฒนาถึงขั้นใดจะต้องเกิดวุฒิภาวะของความสามารถขั้นนั้นก่อน ทฤษฎีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคมระบุว่า การอบรมเลี้ยงดูในวัยเด็กส่งผลต่อบุคลิกภาพของเด็กเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ความรักและความอบอุ่นเป็นพื้นฐานสำคัญของความเชื่อมั่นในตนเองของเด็ก ซึ่งจะทำให้เด็กมีความไว้วางใจในผู้อื่น เห็นคุณค่าของตนเอง มีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี เคารพผู้อื่น ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของความเป็นประชาธิปไตย และทฤษฎีพัฒนาการด้านสติปัญญา อธิบายว่า เด็กเกิดมาพร้อมวุฒิภาวะและความสามารถในการเรียนรู้ซึ่งจะพัฒนาขึ้นตามอายุ ประสบการณ์ รวมทั้งค่านิยมทางสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เด็กได้รับ

แนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กจึงเป็นเสมือนหนึ่งแนวทางให้ผู้สอนหรือผู้เกี่ยวข้องได้เข้าใจเด็ก สามารถอบรมเลี้ยงดูและจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมกับวัยและความแตกต่างของแต่ละบุคคล เพื่อส่งเสริม ฝึกระวัง และช่วยแก้ไขปัญหาให้เด็กได้พัฒนาจนบรรลุผลตามเป้าหมายที่ต้องการได้ชัดเจนขึ้น

2.1 ความหมายของพัฒนาการ

นักการศึกษา นักวิชาการ และหน่วยงานต่าง ๆ ได้ให้ความหมายของ “พัฒนาการ” ไว้ดังนี้

ณัฐนิชา ไชยวงศ์ (2564) ได้ให้ความหมายว่า พัฒนาการของเด็ก หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบของเด็กในด้านต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และภาษา ซึ่งพัฒนาการนี้จะเกิดขึ้นตามลำดับขั้นที่เหมาะสมกับวัยและปัจจัยภายในและภายนอกเด็ก

นิตยา คชภักดี (2543) ได้ให้ความหมายว่า พัฒนาการของเด็ก หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่แสดงถึงความเจริญเติบโตของเด็กในแต่ละช่วงวัย โดยครอบคลุมพัฒนาการ 4 ด้าน ได้แก่ ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ซึ่งสัมพันธ์กับประสบการณ์การเรียนรู้และการเลี้ยงดู

สมจิต ภูเพ็ชร (2564) ได้ให้ความหมายว่า พัฒนาการของเด็กเป็นกระบวนการที่เด็กเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกาย อารมณ์ ความคิด และความสามารถในการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อม ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมอย่างเหมาะสมตามช่วงวัย โดยเฉพาะในช่วงปฐมวัยซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิต

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2564) ได้ให้ความหมายว่า พัฒนาการเด็กปฐมวัย คือ การเปลี่ยนแปลงทั้งด้านร่างกายและจิตใจของเด็กตามวัย โดยได้รับอิทธิพลจากพันธุกรรม การเลี้ยงดู และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งพัฒนาการในช่วงวัยนี้มีความสำคัญต่อการเรียนรู้และพฤติกรรมในอนาคต

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า พัฒนาการ หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ โดยมีปัจจัยจากพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม การเสริมสร้างศักยภาพของเด็กในช่วงอายุแรกเกิดถึง 6 ปี ครอบคลุมทั้งการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เด็กในวัยนี้ซึมซับและตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อม ประสบการณ์ และการเลี้ยงดูได้มากกว่าในช่วงวัยอื่น ๆ เนื่องจากเป็นช่วงสำคัญที่สมองจะเติบโตและสร้างโครงข่ายสำคัญอย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาตลอดชีวิต

2.2 หลักพัฒนาการ

พัฒนาการเป็นเรื่องของการเปลี่ยนแปลงที่มีความเจริญก้าวหน้าอย่างมีระเบียบแบบแผน กระบวนการดังกล่าวเป็นกระบวนการที่มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและสภาวะทางจิตใจ ซึ่งแต่ละคนจะมีลำดับขั้นตอนของความเจริญเติบโตอย่างเป็นขั้นตอน ในแต่ละช่วงวัยที่แตกต่างกัน

นิตยา คชภักดี (2543) ได้กล่าวถึงหลักพัฒนาการของมนุษย์ สรุปได้ดังนี้

1) เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่ต่อเนื่องตั้งแต่ปฏิสนธิ (Conception) จนเป็นผู้ใหญ่ มีวุฒิภาวะ (maturity) และต่อไปตลอดชีวิต

2) ลำดับขั้นตอน (Sequence) ของพัฒนาการของแต่ละบุคคลจะมีลักษณะเดียวกัน แต่อัตรา (rate) และระยะเวลาในการผ่านขั้นตอนต่าง ๆ อาจต่างกันได้ ซึ่งพัฒนาการของเด็กจะดำเนินการไปอย่างต่อเนื่องไปตามลำดับพัฒนาการแต่ละขั้นตอน

3) พัฒนาการมีมิติสัมพันธ์ระหว่างกันหลายด้าน (Several inter - related dimensions) พัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา แต่ละส่วนส่งผลกระทบต่อซึ่งกันและกัน เมื่อด้านหนึ่งก้าวหน้า อีกด้านหนึ่งจะก้าวหน้าตามด้วย

4) การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของมนุษย์เป็นผลของปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านพันธุกรรม กับปัจจัยด้านสภาวะแวดล้อมในแต่ละช่วงชีวิต

5) พัฒนาการของเด็กขึ้นอยู่กับระดับวุฒิภาวะของสมองและระบบประสาทโดยตรง กล่าวคือ ระบบประสาทที่ควบคุมอวัยวะหรือระบบต่าง ๆ จะต้องพัฒนาอย่างเต็มที่ก่อนที่ระบบหรืออวัยวะนั้นจะทำหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์

6) ทิศทางของพัฒนาการเริ่มจากศีรษะไปเท้า ส่วนการควบคุมการทำงานของแขนขาจะมีทิศทางจากส่วนใกล้ตัวไปส่วนปลาย

7) พัฒนาการทางการเคลื่อนไหวจะเปลี่ยนจากปฏิกิริยาสะท้อน (Reflex) มาเป็นการเคลื่อนไหวที่ควบคุมได้ (Voluntary movement)

8) พัฒนาการของพัฒนาการเริ่มจากการแสดงแบบรวม ๆ ก่อนที่จะเปลี่ยนไปเป็นพัฒนาการที่เจาะจง

9) พัฒนาการของเด็กจะก้าวหน้าตามลำดับได้ เมื่อเด็กมีประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตนเอง จากประสาทสัมผัสต่าง ๆ จากการคิด พุด และลงมือทำ

จากหลักพัฒนาการดังกล่าว สรุปได้ว่า ประสบการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมและการเรียนรู้มีความสำคัญมากที่สุด ซึ่งการพัฒนาเกิดขึ้นผ่านการทำงานร่วมกันระหว่างธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทางพันธุกรรมหรือคล้อยตามอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม สามารถใช้สิ่งแวดล้อมเป็นตัวกำหนดพัฒนาการของเด็กได้ พัฒนาการของมนุษย์จะดำเนินการไปอย่างมีขั้นตอนและต่อเนื่องตั้งแต่ปฏิสนธิไปจนถึงวัยผู้ใหญ่เป็นไปอย่างมีแบบแผนเฉพาะ โดยเริ่มจากส่วนใหญ่ไปสู่ส่วนย่อย จากรูปร่างไปสู่นามธรรม และอัตราความเร็วในพัฒนาการของแต่ละคนจะแตกต่างกันในแต่ละด้าน ตลอดจนพัฒนาการแต่ละด้านจะเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน พัฒนาการจะก้าวหน้าตามลำดับได้ เมื่อเด็กมีประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตนเองจากประสาทสัมผัสต่าง ๆ จากการคิด พุด และการลงมือทำ

2.3 พัฒนาการเด็กปฐมวัย

พัฒนาการของเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย พัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา พัฒนาการแต่ละด้านมีความหมายและรายละเอียดแตกต่างกัน อธิบายตามลำดับได้ดังนี้

2.3.1 พัฒนาการด้านร่างกาย

พัฒนาการทางร่างกาย หมายถึง การเจริญเติบโตของร่างกาย ทั้งในเชิงโครงสร้างและหน้าที่ ได้แก่ การเพิ่มขึ้นของน้ำหนัก ส่วนสูง การพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่และกล้ามเนื้อมัดเล็ก ตลอดจนระบบประสาท การทรงตัว และประสานงานระหว่างอวัยวะต่าง ๆ เด็กในวัยนี้จะมีการเจริญเติบโตรวดเร็วและต่อเนื่อง เป็นช่วงสำคัญของการวางรากฐานสุขภาพ กำลังกล้ามเนื้อ ความคล่องแคล่ว ความแข็งแรง พร้อมสำหรับพัฒนาการด้านอื่นต่อไป

1) ลักษณะพัฒนาการและการเรียนรู้ด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย อายุ 3-6 ปี

เด็กปฐมวัย ช่วงอายุ 3-6 ปี เป็นช่วงวัยที่ร่างกายเติบโตอย่างรวดเร็วและมีการพัฒนาทักษะทางกายภาพอย่างต่อเนื่อง ทั้งในเรื่องของการเคลื่อนไหว ความคล่องแคล่ว และความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ โดยเฉพาะกล้ามเนื้อมัดใหญ่และมัดเล็ก ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการทำกิจกรรมประจำวันและการเรียนรู้ในด้านอื่น ๆ เด็กในวัยนี้มีลักษณะพัฒนาการทางร่างกายที่เด่นชัด คือ การเพิ่มขึ้นของความสูงและน้ำหนักอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งการเปลี่ยนแปลงในสัดส่วนร่างกายที่สมดุลมากขึ้น ส่งผลให้เด็กมีความสามารถในการเคลื่อนไหวที่ดีขึ้น เช่น การวิ่ง กระโดด ปีนป่าย และการทรงตัว ซึ่งทักษะเหล่านี้เป็นส่วนสำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการทางสมองและอารมณ์ควบคู่กันไป ในด้านกล้ามเนื้อมัดเล็ก เด็กจะเริ่มมีความสามารถในการใช้มือและนิ้วอย่างแม่นยำมากขึ้น เช่น การจับดินสอ เขียน วาดรูป ใช้กรรไกรตัดกระดาษ รวมถึงการทำกิจวัตรประจำวัน การแต่งตัวและรับประทานอาหารด้วยตนเอง ซึ่งเป็นทักษะที่ช่วยเสริมสร้างความมั่นใจและความเป็นอิสระในตัวเอง การเรียนรู้ด้านร่างกายในวัยนี้จึงมักเกิดขึ้นผ่านกิจกรรมที่กระตุ้นการเคลื่อนไหวและประสาทสัมผัส เช่น การเล่นกลางแจ้ง การปีนป่าย การเล่นเกมที่ใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ และกิจกรรมศิลปะที่ใช้มือและสายตาประสานกัน เช่น การระบายสี การปั้นดินน้ำมัน เป็นต้น การส่งเสริมให้เด็กได้มีโอกาสเล่นและเคลื่อนไหวอย่างเพียงพอจะช่วยให้พัฒนาการด้านร่างกายเป็นไปอย่างสมบูรณ์และพร้อมสำหรับการเรียนรู้ด้านอื่น ๆ (วรรณวิภา จันทรโคตร, 2567)

ลักษณะการเรียนรู้ด้านร่างกายของเด็กวัยนี้ ยังคงเป็นการเรียนรู้ที่คล้ายกับวัยแรกเกิดถึง 3 ปี กล่าวคือ เด็กจะเรียนรู้ผ่านการใช้ประสาทสัมผัส ดังนั้น การเรียนรู้ของเด็กจึงเป็นการเรียนรู้จากการใช้อวัยวะต่าง ๆ ในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การเล่น การเคลื่อนไหวร่างกาย และการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ

2) การส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย อายุ 3-6 ปี

แนวทางการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย (3-6 ปี) ดังนี้

(1) จัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้เด็กได้ใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ เช่น วิ่ง กระโดด ปีนป่าย หรือเล่นบอล สนับสนุนการเล่นกลางแจ้ง เพื่อพัฒนาความแข็งแรง ความสมดุลและความคล่องตัว (ณัฐนิชา ไชยวงศ์, 2564)

(2) จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนา สร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย มีพื้นที่และอุปกรณ์ที่เหมาะสมให้เด็กได้เคลื่อนไหวอย่างอิสระ ส่งเสริมให้เด็กได้สำรวจสิ่งแวดล้อมและทดลองสิ่งใหม่ ๆ อย่างปลอดภัย (วรรณวิภา จันทร์โคตร, 2567)

นอกจากนี้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ได้กำหนดประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ กล้ามเนื้อมัดเล็ก การประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและระบบประสาทในการทำกิจวัตรประจำวันหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ และสนับสนุนให้เด็กรู้จักดูแลสุขภาพและสุขอนามัยส่วนตน การรักษาความปลอดภัยและการตระหนักรู้เกี่ยวกับร่างกายตนเอง

สรุปได้ว่า พัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย ช่วงอายุ 3-6 ปี มีพัฒนาการทางร่างกายที่เจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในด้านความสูง น้ำหนัก และสัดส่วนของร่างกายที่เริ่มสมดุลมากขึ้น เมื่อเทียบกับวัยแรกเกิด ส่งผลให้เด็กมีความแข็งแรงและพลกำลังในการเคลื่อนไหวที่หลากหลาย เช่น การเดิน วิ่ง กระโดด ปีนป่าย และขี่จักรยานสามล้อได้อย่างคล่องแคล่ว ในขณะเดียวกัน พัฒนาการของกล้ามเนื้อมัดเล็กก็มีความก้าวหน้าอย่างเห็นได้ชัด เด็กสามารถใช้มือและนิ้วมือในการหยิบจับสิ่งของ ทำกิจกรรมละเอียด เช่น วาดภาพ ตัดกระดาษหรือต่อบล็อกได้ดีขึ้น ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการเรียนรู้ในระดับถัดไป นอกจากนี้ เด็กในวัยนี้ยังมีพัฒนาการทางประสาทสัมผัสที่สัมพันธ์กับการเคลื่อนไหวร่างกาย โดยสามารถรับรู้และตอบสนองต่อสิ่งเร้าได้อย่างแม่นยำ ทั้งในด้านการมองเห็น การได้ยิน การรับรส กลิ่น และการสัมผัส ซึ่งช่วยส่งเสริมการรับรู้ทางกายภาพและส่งผลต่อการพัฒนาสมองด้วย การส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายควรเน้นกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย เช่น การเล่นอิสระ การเต้น การทำงานศิลปะ และกิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อหลากหลาย เพื่อสร้างความแข็งแรง ความมั่นใจในตนเอง และพัฒนาการด้านอื่น ๆ ควบคู่กัน

2.3.2 พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

พัฒนาการทางอารมณ์ จิตใจ หมายถึง กระบวนการที่เด็กเรียนรู้ที่จะรับรู้ แสดงออก เข้าใจ ควบคุม และจัดการกับอารมณ์ของตนเอง รวมถึงการปรับตัวต่ออารมณ์ของผู้อื่น เด็กในวัยนี้จะค่อย ๆ พัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้สึกพื้นฐาน เช่น ดีใจ โกรธ เสียใจ กลัว และเมื่อเติบโตขึ้นจะเริ่มรู้จักอารมณ์ที่ซับซ้อน เช่น ความอาย ความภาคภูมิใจ ความเห็นอกเห็นใจ มีพื้นฐานความมั่นคงทางใจและเริ่มสร้างอัตลักษณ์ของตนเอง รวมถึงการประเมินตนเองและการกำกับอารมณ์ที่เหมาะสมแก่สังคม พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ช่วยในการสร้างสุขภาวะทางใจ ทักษะทางสังคม และบุคลิกภาพที่ดีต่อไปในอนาคต

1) ลักษณะของพัฒนาการและการเรียนรู้ด้านอารมณ์ จิตใจของเด็กปฐมวัย อายุ 3-6 ปี

วรรณวิภา จันทร์โคตร (2567) กล่าวว่า จิตใจของเด็กในวัยนี้พัฒนาความมั่นคงและความปลอดภัยทางอารมณ์เมื่อได้รับการดูแลด้วยความรัก ความอบอุ่น และความสม่ำเสมอจากผู้ใหญ่ ทำให้เด็กมีความเชื่อมั่นในตนเองและกล้ารับมือกับสิ่งใหม่ ๆ ได้ดีขึ้น

สุจินดา ขจรรุ่งศิลป์ (2560) กล่าวว่า เด็กยังเริ่มเข้าใจความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น (empathy) ซึ่งเป็นพื้นฐานของการสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมที่ดี เช่น การแบ่งปัน การเห็นอกเห็นใจ และการแก้ไขความขัดแย้งในกลุ่มเพื่อน

สรุปได้ว่า พัฒนาการทางอารมณ์ จิตใจของเด็กปฐมวัย ช่วงอายุ 3-6 ปี เด็กจะแสดงออกถึงการรับรู้อารมณ์ การควบคุมอารมณ์ การเห็นอกเห็นใจและเข้าใจผู้อื่น มีความมั่นใจในตนเอง ภาคภูมิใจในตนเอง แสวงหาความรักและการยอมรับ

2) การส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ด้านอารมณ์ จิตใจของเด็กปฐมวัย อายุ 3-6 ปี

วัฒนา มัคคสมัน (2557) กล่าวว่า การสร้างเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ด้านอารมณ์ จิตใจของเด็กปฐมวัย อายุ 3-6 ปี สามารถจัดผ่านการเล่น เนื่องจากเด็กวัยนี้จะพัฒนาพฤติกรรมและการเรียนรู้ด้านอารมณ์ จิตใจได้ดีผ่านการเล่น สำหรับเด็กนั้นการเล่นเป็นการระบายความรู้สึกโกรธ โมโห คับข้องใจ เศร้าโศก หรืออารมณ์เครียดออกไป เพราะอารมณ์ผิดปกติเหล่านี้จำเป็นต้องถูกระบายออกมา หากเก็บสะสมไว้ จะทำให้เด็กมีอาการขุ่นมัว ซึ่งโกรธอยู่ตลอดเวลา ทำให้ไม่มีความสุข คิดแก้ปัญหาต่าง ๆ ไม่ได้ เมื่อได้ระบายออกโดยการเล่น จะทำให้อารมณ์ดีขึ้นและเป็นการขจัดความเครียดให้หายไป รวมทั้งการเล่นจะทำให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง

พรรณี ชูทัย เจนจิต (2538) ได้เสนอแนวทางการสร้างเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ด้านอารมณ์ จิตใจของเด็กปฐมวัย อายุ 3-6 ปี ดังนี้

(1) เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์ ไม่ควรพยายามให้เด็กสะกดกลั้นการแสดงอารมณ์ดังเช่นที่ผู้ใหญ่ควรจะทำ การฝึกให้เด็กยอมรับและรับรู้อารมณ์ของตนเอง อาจใช้วิธีกระตุ้นให้เด็กวิเคราะห์พฤติกรรมบางอย่างที่ไม่เป็นที่ยอมรับ เช่น อาจถามว่า “ทำไมหนูจึงคิดที่จะใช้ไม้ตีเพื่อนล่ะคะ” แต่การพยายามฝึกให้เด็กวัยนี้ระงับการแสดงอารมณ์เป็นสิ่งที่ยากมาก เนื่องจากวัยของเด็กยังไม่พร้อมที่จะควบคุมการแสดงพฤติกรรม เพราะการพยายามจะฝึกให้เด็กรู้จักการควบคุมอารมณ์ จะทำให้เกิดอารมณ์ขุ่นมัวยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นผลร้ายมากกว่าผลดี ดังนั้น ถ้าไม่ต้องการให้เด็กได้แสดงอารมณ์ออกอย่างเปิดเผย ก็ควรเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกภายในขอบเขตที่กว้างขึ้น ดีกว่าการที่จะให้เด็กรู้จักการระงับความรู้สึกที่ควรจะต้องแสดงออก

(2) ให้ความช่วยเหลือเมื่อเด็กเกิดความกลัว เด็กวัยนี้จะมีอารมณ์กลัว หงุดหงิดหรือรำคาญได้ง่าย ไม่ควรพยายามให้เด็กสะกดกลั้นอารมณ์เหล่านี้ เพราะอาจจะก่อให้เกิดปัญหาได้ในโอกาสต่อมา ในรูปลักษณะของอาการกลัวเฉพาะอย่าง หรือมีความวิตกกังวลเกินกว่าเหตุ ไม่ควรอย่างยิ่งที่จะล้อเลียนเด็กที่แสดงอารมณ์กลัว หรือบังคับให้เด็กอยู่ในสถานการณ์ที่กลัว ตลอดจนไม่เอาใจใส่กับอารมณ์กลัวของเด็ก วิธีการที่ดี คือ แสดงให้เด็กรู้ว่าผู้ใหญ่ยอมรับและเข้าใจในอารมณ์กลัวของเขา ซึ่งเมื่อเด็กไปโรงเรียนแล้วจะเริ่มรู้สึกดีขึ้น วิธีการหนึ่งที่มีประสิทธิภาพ คือ การยอมให้เด็กได้สัมผัสกับสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง และโดยใช้วิธีการของเด็กเอง คือ ให้เด็กได้สังเกตด้วยตนเอง อธิบายให้เด็กทราบว่า เหตุการณ์หรือสิ่งของนั้น ๆ โดยแท้ที่จริงแล้วไม่มีอันตรายใด ๆ เลย

ความกลัวที่เด็กมีนั้นส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลมาจากผู้ใหญ่ โดยการดูตัวอย่างซึ่งจะทำให้เด็กเลียนแบบทั้งท่าทีและความรู้สึกที่ผู้ใหญ่มีต่อสิ่งนั้น ๆ ดังนั้นถ้าพ่อแม่เป็นคนที่กลัวอะไรแปลก ๆ ควรฝึกการควบคุมอารมณ์ให้สงบ มีเช่นนั้นแล้วเด็กจะมีความกลัวและแสดงท่าทีเช่นเดียวกัน

(3) แสดงความรักและความใกล้ชิดผูกพัน เด็กวัยนี้เป็นวัยที่เริ่มไปโรงเรียน ดังนั้นจึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ที่จะมีความอิจฉาริษยาเกิดขึ้น โดยเฉพาะในระหว่างเพื่อน ๆ เมื่อเด็กเริ่มไปโรงเรียน การแก้ความอิจฉาริษยาที่เกิดขึ้นในวัยนี้ คือ ผู้สอนควรจะแสดงความยุติธรรม โดยเอาใจใส่เด็กทุกคนให้ทั่วถึงเท่าที่จะทำได้ เมื่อจะยกย่องใครเป็นพิเศษควรเรียกไปบอกเป็นการส่วนตัว ถ้าเด็กคนใดเป็นที่ยอมรับของผู้สอนหรือของกลุ่มมากเกินไป ก็ยอมเป็นของธรรมดาที่จะทำให้เด็กคนอื่นไม่พอใจ

(4) สอนความต้องการทางอารมณ์ของเด็ก เด็กวัยนี้ไม่ชอบให้ใครขัดใจ ดังนั้นวิธีที่ง่ายที่สุดที่ผู้ใหญ่จะสามารถทำได้ คือ สอนความต้องการทางอารมณ์ของเด็ก คือ อย่าพยายามขัดใจเด็ก เพราะเมื่อขัดใจแล้วจะทำให้เด็กมีพฤติกรรมก้าวร้าว ซึ่งเมื่อมีพฤติกรรมก้าวร้าวเกิดขึ้น เด็กก็ควรจะได้เรียนรู้ยับยั้งอารมณ์ก้าวร้าวของตนเอง โดยที่ผู้ใหญ่อาจต้องแกล้งทำเป็นไม่สนใจ เพราะถ้าแสดงความสนใจแล้ว จะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ว่าการแสดงพฤติกรรมเช่นนั้น จะสามารถเรียกร้องความสนใจจากผู้ใหญ่ได้ หรือทำให้ตนเองได้ในสิ่งที่ต้องการ ซึ่งจะทำให้เด็กแสดงอารมณ์ก้าวร้าวทุกครั้งเมื่อมีความต้องการในสิ่งใด ผู้ใหญ่ควรให้ความสนใจเมื่อเด็กมีพฤติกรรมที่ดีขึ้น แม้ว่าจะเพียงเล็กน้อยก็ให้รับชมเชยอย่างทันที ทั้งนี้เพื่อให้เด็กทราบถึงทิศทางที่จะทำหรือแสดงพฤติกรรมต่อไป

กระทรวงศึกษาธิการ (2560) ได้กำหนดประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกของตนเองที่เหมาะสมกับวัย ตระหนักถึงลักษณะพิเศษที่เป็นอัตลักษณ์ มีความสุข ร่าเริงแจ่มใส เห็นอกเห็นใจผู้อื่น ได้พัฒนาคุณธรรมจริยธรรม สุนทรียภาพ ความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และความเชื่อมั่นในตนเองขณะปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การฟังเพลง การร้องเพลง การเล่นบทบาทสมมติ และการทำกิจกรรมศิลปะต่าง ๆ การเล่น การปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสามารถของตนเอง เป็นต้น

สรุปได้ว่า พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ หมายถึง ความรู้สึก นึกคิด ความสามารถในการแยกแยะ และควบคุมการแสดงออกของอารมณ์อย่างเหมาะสม ความเข้าใจและการตัดสินใจเกี่ยวกับความถูกผิดมีลักษณะที่เปลี่ยนแปลงง่าย ความสามารถในการควบคุมอารมณ์มีน้อยมาก การสร้างเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ด้านอารมณ์ จิตใจของเด็กปฐมวัย อายุ 3-6 ปี สามารถเสริมสร้างผ่านการจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและอบอุ่น เปิดโอกาสให้เด็กพูดถึงความรู้สึกของตนเอง ผู้ใหญ่เป็นแบบอย่างที่ดี แสดงพฤติกรรมจัดการอารมณ์อย่างเหมาะสม สนับสนุนกิจกรรมสร้างสรรค์และการเล่น สอนการแก้ไขความขัดแย้งอย่างสันติ เปิดโอกาสให้เด็กฝึกการรอคอยและควบคุมตนเอง เสริมกำลังใจด้วยการชื่นชมอย่างเหมาะสม

2.3.3 พัฒนาการด้านสังคม

พัฒนาการด้านสังคม หมายถึง กระบวนการที่เด็กเรียนรู้รูปแบบการมีปฏิสัมพันธ์ การอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมผ่านการสื่อสาร การแบ่งปัน กฎระเบียบ และวัฒนธรรม เด็กจะเรียนรู้บทบาทตนเอง ฝึกวินัย รับผิดชอบ และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในกลุ่ม มีความเข้าใจในความเหมือนและความแตกต่างของบุคคล ช่วงปฐมวัยจึงถือเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้ทักษะชีวิตในสังคม

กรมวิชาการ (2546) ได้กล่าวว่า พัฒนาการด้านสังคมเป็นพัฒนาการของความสามารถแสดงพัฒนาการต่อบุคคลอื่นและสิ่งแวดล้อม ให้สอดคล้องกับแบบแผนที่สังคมยอมรับได้ พัฒนาการที่แสดงออกจะบ่งบอกให้เห็นถึงเจตคติและค่านิยมเฉพาะตนของบุคคลนั้น (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2547) พัฒนาการทางสังคมเป็นการเรียนรู้ทักษะในการปฏิสัมพันธ์ที่สลับซับซ้อน รวมถึงความสามารถในการตอบสนองทางสังคมต่าง ๆ (นภเนตร ธรรมบวร, 2549) เด็กที่ได้รับการส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคมอย่างเหมาะสม จะสามารถทำหน้าที่ตามบทบาทของตนร่วมกับผู้อื่น มีความรับผิดชอบ มีความเป็นตัวของตัวเอง และรู้จักเทศะ มีมารยาทในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น เลือกใช้คำพูดที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ เข้าใจในสถานการณ์ อารมณ์ และความรู้สึกของผู้อื่น ตลอดจนมีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ และบทบาททางสังคม Urie Bronfenbrenner ได้ชี้ว่า พฤติกรรมทางสังคมของเด็กจะเติบโตจากประสบการณ์จริงกับครอบครัว โรงเรียน เพื่อน และชุมชนรอบตัว พัฒนาการเด็กเกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวเด็กกับสิ่งแวดล้อม “ทั้งหมด” ไม่ใช่แค่ภายในครอบครัวหรือโรงเรียนเท่านั้น บริบททางสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม มีผลต่อพฤติกรรมและทัศนคติของเด็กทั้งทางตรงและทางอ้อม เหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงระหว่างชีวิต เช่น การเปลี่ยนโรงเรียน วิกฤตต่าง ๆ มีผลต่อพัฒนาการและการปรับตัวของเด็ก (Bronfenbrenner, 1979)

1) ลักษณะพัฒนาการและการเรียนรู้ด้านสังคมของเด็กปฐมวัย อายุ 3-6 ปี

วัฒนา มัคคสมัน (2557) ได้กล่าวว่า ลักษณะพัฒนาการและการเรียนรู้ด้านสังคมของเด็กวัยนี้จะมีพัฒนาการในการเล่นที่เป็นการเล่นกับเพื่อนหรือการเล่นแบบไม่กำหนดบทบาท (Associative play) การเล่นของเด็กในขั้นนี้ถือเป็นพื้นฐานของการเล่นรวมกลุ่มจะเล่นกิจกรรมที่คล้ายคลึงกันแต่ไม่ใช่กิจกรรมเดียวกัน เด็กจะเริ่มเล่นด้วยกัน ของเล่นที่ใช้เล่นเป็นแบบเดียวกัน มีการแบ่งปันของเล่นกัน มีการพูดคุยเกี่ยวกับการเล่น แต่ยังไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ในการเล่น และไม่มีวัตถุประสงค์ของการเล่นร่วมกัน เด็กแต่ละคนจะเล่นสิ่งที่ตนชอบ และไม่สนใจความต้องการของเพื่อน การเล่นลักษณะนี้อยู่ในช่วง 3-4 ปี และเมื่ออายุ 4-5 ปี เด็กจะเล่นกับเพื่อนโดยมีเป้าหมายที่แน่นอนหรือการเล่นร่วมกัน (Cooperative play) เป็นการเล่นทางสังคมที่มีความซับซ้อนที่สุด เด็กต้องใช้ความพยายามในการประสานความสัมพันธ์ในระหว่างการเล่น เป็นการเล่นที่มีเป้าหมาย มีทิศทางในการเล่น มีการกำหนดกฎกติกาในการเล่น มีการแบ่งบทบาทหน้าที่ ว่าใครจะเล่นเป็นอะไร เป็นการเล่นที่มีวัตถุประสงค์ในการเล่นร่วมกัน

2) การส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ด้านสังคมของเด็กปฐมวัย อายุ 3-6 ปี

วัฒนา มัคคสมัน (2557) ได้กล่าวว่า การส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ด้านสังคมของเด็กปฐมวัย อายุ 3-6 ปี สามารถทำได้ ดังนี้

(1) การส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ด้านสังคมผ่านการเล่น เด็กวัยนี้จะพัฒนาพฤติกรรมและการเรียนรู้ได้ดีโดยผ่านการเล่น การเล่นมีความสำคัญต่อการสร้างเสริมพฤติกรรมและการเรียนรู้ด้านสังคมของเด็กปฐมวัย ดังนี้

(1.1) ช่วยให้เด็กมีโอกาสฝึกวิธีการเข้าสังคม ฝึกการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น มีโอกาสฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

(1.2) ช่วยให้เด็กมีโอกาสเรียนรู้บทบาทหน้าที่ของการเป็นสมาชิกของกลุ่ม เรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่น สามารถจัดหรือปรับตัวเองให้เข้ากับสังคม ทำให้เกิดความเข้าใจ ความอบอุ่นใจ ความเห็นอกเห็นใจต่อคนอื่น ทำให้อยู่ร่วมกับคนอื่นอย่างมีความสุข

(1.3) ช่วยทำให้เด็กรู้จักตั้งกฎเกณฑ์ ข้อบังคับที่เลียนแบบสังคมของผู้ใหญ่ อันเป็นการเตรียมตัวให้เด็กปรับตัวในสังคมได้ดีเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่

(1.4) ช่วยให้เด็กรู้จักเหตุผล รู้จักให้อภัยกัน ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รู้จักรอและคอยฝึกความอดทน

(1.5) ฝึกให้รู้จักความสามัคคี ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม รู้จักเสียสละ เป็นการฝึกให้มีความพอใจและยอมรับความเป็นจริง พัฒนาความสัมพันธ์หรือความผูกพันที่ดีกับผู้อื่น เด็กรู้สึกคุ้นเคยกับเพื่อน และเกิดการช่วยเหลือ และแบ่งปันให้แก่กันและกัน

(2) การส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ด้านสังคมด้วยการฝึกวินัยจากการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน โดยมีผู้ใหญ่เป็นแบบอย่างที่ดี เด็กปฐมวัยอายุ 3-6 ปี สามารถปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของตนเองได้ดีขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการรับประทานอาหาร การนอนหลับพักผ่อน การขับถ่าย การเล่นกับเพื่อน การปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ในโรงเรียน กิจกรรมประจำวันเหล่านี้ ผู้เกี่ยวข้องสามารถส่งเสริมให้เด็กมีวินัย ด้วยการชวนให้ทำในสิ่งที่ถูกต้อง เช่น การเก็บกวาดหลังการเล่น การล้างมือก่อนรับประทานอาหาร การเก็บที่นอน การเก็บล้างภาชนะหลังรับประทานอาหาร การรู้จักเรียงลำดับก่อนหลัง ไม่แข่งเพื่อน การไม่ทำร้ายผู้อื่น การช่วยเหลือผู้อื่น เป็นต้น การพาเด็กทำงานเป็นนิสัย ด้วยการเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็ก นิสัยเหล่านี้ก็จะติดตัวเด็กไปจนโตเป็นผู้ใหญ่

กระทรวงศึกษาธิการ (2560) ได้กำหนดแนวทางการนำประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคมของเด็กอายุ 3-6 ปี ด้วยการให้เด็กได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ รอบตัว จากการศึกษาปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านการเรียนรู้ทางสังคม เช่น การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การดูแลรักษาธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย

สรุปได้ว่า พัฒนาการด้านสังคม เป็นความสามารถในการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น อย่างสร้างสรรค์ มีคุณธรรม ปฏิบัติตามกฎระเบียบ รู้จักบทบาทหน้าที่ และสร้างความสัมพันธ์กับกลุ่ม โดยมีรากฐานจากประสบการณ์จริง วัฒนธรรมชุมชน การเล่น และตัวแบบที่ดี การส่งเสริมควรเน้นกิจกรรมกลุ่ม การพูดคุย และการเปิดโอกาสให้เด็กได้ร่วมมือและรับผิดชอบในชีวิตจริง มีทักษะการปรับตัวในสังคม พัฒนาการของความสามารถแสดงพัฒนาการต่อบุคคลอื่นและสิ่งแวดล้อม ให้สอดคล้องกับแบบแผนที่สังคมยอมรับได้ แสดงออกผ่านการเล่นที่มีลักษณะเป็นการเล่นกับเพื่อนหรือการเล่นแบบไม่กำหนดบทบาท การสร้างเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ด้านสังคมของเด็กปฐมวัยอายุ 3-6 ปีสามารถทำได้โดยส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ผ่านการเล่น ช่วยให้เด็กมีโอกาสฝึกวิธีการเข้าสังคม ฝึกการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น มีโอกาสฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ช่วยให้เด็กมีโอกาสเรียนรู้บทบาทหน้าที่ของการเป็นสมาชิกของกลุ่ม

2.3.4 พัฒนาการด้านสติปัญญา

พัฒนาการด้านสติปัญญาในเด็กปฐมวัย หมายถึง การเปลี่ยนแปลงและการเติบโตของความสามารถในการรับรู้ เข้าใจ เรียนรู้ จดจำ แก้ปัญหา ตั้งคำถาม คิดวิเคราะห์ เปรียบเทียบ และเชื่อมโยงข้อมูล เด็กจะเริ่มพัฒนากระบวนการคิดจากรูปธรรมสู่กึ่งนามธรรม ฝึกใช้เหตุผลผ่านประสบการณ์ตรงและการทดลองสิ่งใหม่ ๆ การพัฒนาสติปัญญาเปิดโอกาสให้เด็กสร้างแบบจำลองในใจ (schema) เกี่ยวกับโลกและสิ่งต่าง ๆ รอบตัว

นิตยา ศษภักดี (2543) กล่าวว่า พัฒนาการด้านสติปัญญา หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้ ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่าง ๆ กับตนเอง การรับรู้ การสังเกต จำแนก เปรียบเทียบ จดจำ วิเคราะห์ การรู้คิด รู้เหตุผลและความสามารถในการแก้ปัญหา ตลอดจนการสังเคราะห์ ซึ่งเป็นความสามารถเชิงสติปัญญาในระดับสูงที่แสดงออกด้วยการใช้ภาษาสื่อความหมายและการกระทำ

1) ลักษณะพัฒนาการและการเรียนรู้ด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย อายุ 3-6 ปี

วัฒนา มัคคสมัน (2557) กล่าวถึง ลักษณะพฤติกรรมที่เด่นชัดที่สุดของเด็กวัย 3-6 ปี คือ การซักถามที่เกิดจากความอยากรู้อยากเห็น อยากเข้าใจทุก ๆ สิ่งที่ผ่านมาเป็นประสบการณ์ของเด็ก และเมื่อซักถามเกี่ยวกับเรื่องใดก็มักพยายามสรุปแนวคิดจากตัวอย่างหรือเรื่องราวที่ได้รับคำอธิบายนั้น จนกว่าจะได้รับการตอบรับว่าแนวคิดที่พยายามสรุปนั้นถูกต้อง จึงจะถามเรื่องอื่น ๆ ต่อไป เด็กวัยนี้สามารถมองเห็นความเหมือนความต่างของวัตถุหรือสิ่งเร้าที่พบ ผู้ใหญ่สามารถฝึกให้เด็กรู้จักหน้าที่ความรับผิดชอบเรื่องเกี่ยวกับตนเองในบางเรื่องได้ เช่น การอาบน้ำ แต่งตัวเอง รับประทานอาหารตามเวลา และเก็บจานหรือชามไปล้าง แล้ววางไว้ที่เดิม ฯลฯ สำหรับความคิดความเข้าใจเกี่ยวกับศีลธรรมจรรยา นั้น เด็กมักเข้าใจความดี - ความไม่ดี หรือ ผิด - ถูก จากผลที่ปรากฏแก่สายตาและเป็นที่พอใจ หรือไม่พอใจเท่านั้น

ด้านพัฒนาการทางภาษา เด็กวัยนี้เข้าใจคำพูดของผู้ใหญ่ได้อย่างรวดเร็ว และมักจะเลียนภาษาพูดที่ได้ยินได้ฟังจากผู้ใหญ่ได้รวดเร็วด้วย ดังนั้น เด็กที่ใกล้ชิดกับผู้ใหญ่มากจึงมักมีภาษาพูดที่ออกมาในลักษณะเกินตัว เพราะมักเลียนแบบการพูดของผู้ใหญ่ ในวัยนี้เด็กรู้จักศัพท์เพิ่มขึ้นอย่างมากและมีความสามารถในการใช้ภาษาพูดเล่าเรื่องหรือเหตุการณ์ที่พบได้ เรื่องที่พูดคุยกันระหว่างเพื่อน มักมีลักษณะต่างคนต่างพูด

ในสิ่งที่ตนสนใจมากกว่าจะพูดในเรื่องเดียวกัน แต่ก็คุยกันได้ดีเพราะความสนุกของการพูดคุยระหว่างเด็ก ๆ มักอยู่ตรงต่างฝ่ายต่างได้พูดในสิ่งที่ตนอยากพูด เช่น เมื่อเด็กวัยนี้ 2 คนคุยกัน คนหนึ่งอาจพูดถึงเรื่องที่ไปเที่ยวชายทะเลมา ในขณะที่อีกคนคุยถึงหนังทีวีซึ่งเพิ่งดูเมื่อคืน และเขาก็จะผลัดกันเล่าคนละประโยค 2 ประโยค จนแต่ละคนคุยเรื่องของตนจบเรื่องได้ เรื่องที่เด็กมักนำมาพูดคุยกันส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของตนเอง เรื่องที่ดูมาจากทีวี หรือเรื่องเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันที่ได้พบและเลียนแบบ

สำหรับความอยากรู้อยากเห็น ซึ่งเป็นลักษณะเด่นลักษณะหนึ่งของพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็ก 3-6 ปี นั้น เด็กมักแสดงออกด้วยการซักถามผู้ใหญ่ก่อน ถ้ายังไม่ได้คำตอบที่พอใจก็จะแสวงหาคำตอบเอง คำตอบที่เด็กได้รับจากการซักถามหรือการค้นหาคำตอบด้วยตนเองนี้ เป็นสิ่งที่ช่วยให้เด็กมีประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ มากขึ้น และเป็นสิ่งที่ช่วยพัฒนาความคิดความอ่านของเด็กได้อย่างมากด้วย ระยะนี้ถ้าความอยากรู้อยากเห็นของเด็กถูกสกัดกั้นด้วยการห้ามปราม ดูว่า หรือลงโทษบ่อย ๆ เด็กจะโตขึ้นพร้อมกับความเฉื่อยชาทางความคิด หรือขาดความกระตือรือร้นที่จะให้ความสนใจต่อสิ่งแวดล้อมรอบตัวเท่าที่ควร

ลักษณะการเรียนรู้ทางสติปัญญาของเด็กวัยนี้ อยู่ในขั้นก่อนปฏิบัติการ ในช่วงอายุ 3-4 ปี จะอยู่ในขั้นก่อนเกิดความคิดรวบยอด เด็กเริ่มใช้ภาษา เข้าใจความหมายของสัญลักษณ์ แต่การใช้ภาษาของเด็กในวัยนี้ มักจะเป็นภาษาที่เกี่ยวข้องกับตนเอง เด็กจะมีลักษณะยึดตัวเองเป็นศูนย์กลางของความสนใจและความรู้สึกนึกคิด หลังจากอายุ 4 ขวบ ความคิดของเด็กจะมีเหตุผลขึ้น แม้จะยังคงแสดงออกในลักษณะของการรับรู้มากกว่าความเข้าใจ เด็กจะมองเห็นเฉพาะความเหมือน เมื่อพัฒนามาถึงขั้นนี้ เด็กจะเริ่มมองเห็นส่วนที่แตกต่าง การพัฒนาความคิดเห็นเช่นนี้จึงทำให้เด็กสามารถคิดเปรียบเทียบ สามารถจำแนกสิ่งของเป็นหมวดหมู่ และรู้จักคิดเชื่อมโยงความสัมพันธ์ได้มากขึ้น เข้าใจและทำตามคำสั่งดีขึ้น รู้จักรักษาและเก็บข้าวของเป็นที่เป็นทาง แม้ว่าจะไม่ถูกต้องทุกครั้งเสมอไป

2) การสร้างเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย อายุ 3-6 ปี

วัฒนา มัคคสมัน (2557) กล่าวว่า การสร้างเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยอายุ 3-6 ปี สามารถทำได้โดยการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัย ความสนใจ และความต้องการของเด็ก เด็กวัยนี้เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ค่อย ๆ เรียนรู้ และเป็นผู้ริเริ่มการเรียนรู้เอง ไม่ใช่การกำหนดจากผู้ใหญ่ เด็กวัยนี้จะถามคำถามมาก ผู้ใหญ่ควรจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้สังเกต ค้นคว้า ทดลองตามความสนใจของเด็ก ไม่ควรบังคับให้ทำตามที่ผู้ใหญ่ต้องการ และส่งเสริมให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว ทั้งที่เป็นธรรมชาติและผู้คนรอบข้าง เพราะเด็กวัยนี้มีลักษณะพฤติกรรมและการเรียนรู้ทางสติปัญญาที่จะเรียนรู้จากการมีประสบการณ์ตรง การได้ลงมือปฏิบัติค้นคว้าทดลอง หยิบจับ สิ่งของ เด็กจึงควรได้สังเกต จำแนก เปรียบเทียบ จัดหมวดหมู่ ค้นคว้า ทดลอง ได้ใช้ภาษาสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึก ความนึกคิด ได้คิดประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ ตามจินตนาการ การสร้างเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย (อายุ 3-6 ปี)

สุจินดา ขจรรุ่งศิลป์ (2561) แนะนำการใช้ การเล่านิทาน และตั้งคำถามปลายเปิดเพื่อฝึกคิด วิเคราะห์ ส่งเสริมให้เด็กเล่าเรื่อง พูดคุย ถาม-ตอบ และเขียนภาพระบายความคิด กระตุ้นการเรียนรู้ จากประสบการณ์จริง จัดกิจกรรมภาคสนาม เช่น ไปตลาด ไปพิพิธภัณฑ์ หรือให้ทดลองปลูกต้นไม้ รวมทั้งการใช้ สื่อหลายประสาทสัมผัส เช่น ดนตรี เกมรูปภาพ ภาพสามมิติ ฯลฯ

วรรณวิภา จันทร์โคตร (2567) เสนอให้ใช้ “กิจกรรมการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง” เพื่อให้ เด็กเกิดความเข้าใจแบบลงลึก เช่น เล่นขายของ เล่นเป็นหมอ หรือลองทำอาหารง่าย ๆ และสนับสนุน “กิจกรรม แบบบูรณาการวิทยาศาสตร์” เช่น โครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย เพื่อให้เด็กได้ฝึกการสังเกต ทดลอง ตั้งสมมติฐาน และอธิบายผล

การจัดกิจกรรมและประสบการณ์ที่เหมาะสมกับความสามารถตามวัยในการส่งเสริม พัฒนาการด้านสติปัญญาตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) กล่าวว่า การสนับสนุนให้เด็กได้รับรู้และเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม บุคคล และสื่อต่าง ๆ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้เด็กพัฒนาการใช้ภาษา จินตนาการความคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหาการคิดเชิงเหตุผล การคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ รอบตัว และมีความคิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์ ที่เป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ เป็นการจัดประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กวัย 3-6 ปี และสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561) ได้กำหนดสมรรถนะที่เด็กจะมีพัฒนาการบ่งชี้ (Indicators) ในด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของพัฒนาการด้านสติปัญญา เช่น การฟังนิทาน การฟังคนอ่านหนังสือ การพูดถึงบางตอนของนิทานที่ชอบเป็นพิเศษ การสนทนาต่อเนื่องด้วยคำถามหรือ คำบอกเล่า การเล่าเหตุการณ์ ที่ตนมีประสบการณ์ให้ผู้อื่นฟัง

สรุปได้ว่า พัฒนาการด้านสติปัญญา หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่าง สิ่งแวดล้อมรอบตัวต่าง ๆ กับตนเอง การรับรู้ การสังเกต จำแนก เปรียบเทียบ จดจำ วิเคราะห์ การรู้คิด รู้เหตุผล และความสามารถในการแก้ปัญหา ตลอดจนการสังเคราะห์ มีลักษณะ คือ ความพยายามซักถามที่เกิดจากความอยากรู้อยากเห็น อยากเข้าใจทุก ๆ สิ่งที่ผ่านมาเป็นประสบการณ์ของเด็ก การสร้างเสริมพัฒนาการ และการเรียนรู้ด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย อายุ 3-6 ปี สามารถทำได้โดยการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมสนับสนุน การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัย ความสนใจ และความต้องการของเด็ก เด็กวัยนี้เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ค่อย ๆ เรียนรู้ และเป็นผู้ริเริ่มการเรียนรู้เองไม่ใช่การกำหนดจากผู้ใหญ่ เด็กวัยนี้จะถามคำถามมาก ผู้ใหญ่ควรจัดกิจกรรม ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้สังเกต ค้นคว้า ทดลองตามความสนใจของเด็ก

3. การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย

3.1 ความหมายของการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย

McAfee, Leong & Bodrova (2004, as cited in McAfee & Leong, 2007) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การประเมิน (Assessment) หมายถึง กระบวนการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเด็กจากหลักฐานการประเมินที่หลากหลายแล้วจึงจัดการเรียบเรียงและตีความข้อมูลนั้น

นภเนตร ธรรมบวร (2549) กล่าวว่า การประเมินผลพัฒนาการเด็ก หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของผู้สอนที่มีต่อพัฒนาการการเรียนรู้ ความสนใจ ความต้องการของเด็กแต่ละคน การประเมินผลถือเป็นกระบวนการที่สำคัญและจำเป็นมากในการจัดการเรียนการสอน การประเมินผลพัฒนาการที่ดีควรเป็นไปอย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน ความสนใจ และพัฒนาการของเด็กแต่ละคน การประเมินพัฒนาการที่ดีนั้น มิได้มีแต่เฉพาะการทดสอบหรือการตัดเกรดให้คะแนนเด็กหรือผู้เรียนเท่านั้น แต่ควรรวมถึงเครื่องมือชนิดอื่น ๆ ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการด้วย เช่น การสังเกต และแฟ้มผลงานเด็ก เป็นต้น

สิริมา วิทยุณันตพงษ์ (2553) กล่าวว่า การประเมิน หมายถึง กระบวนการวัดและประเมินผลตัวเด็ก เน้นการใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายในการวัดที่มีระบบและจุดมุ่งหมายในการมองความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์เด็ก การประเมินเป็นการรวบรวมข้อมูล ทั้งที่เป็นตัวเลขปริมาณ (Quantitative) และค่าทางคุณลักษณะ (Qualitative) เพื่อใช้สารสนเทศที่ได้จากการประเมินเป็นข้อมูลย้อนกลับไปยังเด็กเกี่ยวกับความก้าวหน้า จุดเด่นและจุดด้อยของเด็ก

ดังนั้น สรุปได้ว่า การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยเป็นกระบวนการต่อเนื่องที่ใช้ในการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการทุกด้านและการเรียนรู้ของเด็ก โดยใช้วิธีการที่เหมาะสม เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมปกติในแต่ละวัน และนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาเด็กได้อย่างเต็มศักยภาพ

3.2 จุดมุ่งหมายของการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย

นลินี ณ นคร (2557) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย มีรายละเอียดดังนี้

1) การประเมินพัฒนาการเพื่อศึกษาความก้าวหน้าของพัฒนาการเด็กปฐมวัยสามารถดำเนินการได้ 2 แนวทาง ได้แก่

(1) การประเมินความก้าวหน้าของพัฒนาการโดยใช้วุฒิภาวะ คุณลักษณะตามวัยเป็นตัวเทียบเคียง เป็นการประเมินการเปลี่ยนแปลงของคุณลักษณะทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยนำผลที่ได้จากการวัด คือ พัฒนาการต่าง ๆ ของเด็กปฐมวัยไปเทียบเคียงกับวุฒิภาวะ คุณลักษณะตามวัยตามที่กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุขกำหนดไว้ แล้วพิจารณาว่าเด็กมีพัฒนาการเป็นไปตามวัย ช้ากว่าปกติ เร็วกว่าหรือสูงกว่าปกติ มากน้อยเพียงใด

(2) การประเมินความก้าวหน้าของพัฒนาการโดยเทียบเคียงกับสิ่งที่มีมาก่อน เป็นการประเมินที่บอกความแตกต่างของสิ่งที่วัดได้ในครั้งนี้กับสิ่งที่วัดได้ในครั้งก่อนว่า คงที่ เพิ่มขึ้น หรือถดถอยไปจากเดิม สิ่งที่วัดได้ในที่นี้หมายถึง พัฒนาการที่เป็นคุณลักษณะทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยนำผลที่ได้จากการเก็บรวบรวมมาเปรียบเทียบกัน แล้วประเมินว่าพัฒนาการนั้นเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างไร ทิศทางใดหรือมากน้อยเพียงใด

2) การประเมินพัฒนาการเพื่อวินิจฉัย เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการแสดงออก หรือการกระทำของเด็กปฐมวัยที่ครอบคลุมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ทั้งข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เพื่อหาจุดเด่น จุดบกพร่องและปัญหา อุปสรรคต่าง ๆ ในการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยเป็นรายบุคคล เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการพัฒนาและปรับปรุง พัฒนาการให้เป็นไปตามวัย โดยมีระยะการประเมินดังนี้ การประเมินเมื่อเด็กเริ่มเข้ามาในสถานพัฒนาเด็ก หรือสถานศึกษา เพื่อค้นหาความพร้อมการเจริญเติบโต ความสามารถในการเรียนรู้ว่าเป็นไปตามวัยมากน้อยเพียงใด มีพัฒนาการเป็นไปตามวัยหรือไม่ ซึ่งข้อมูลจะเป็นประโยชน์ในการนำมาเป็นแนวทางในการอบรมเลี้ยงดูและการจัด ประสบการณ์ให้สอดคล้องเหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กแต่ละคน การประเมินขณะอบรมเลี้ยงดูและจัด ประสบการณ์ให้กับเด็ก เป็นการประเมินเพื่อให้เห็นความก้าวหน้าของพัฒนาการว่าเป็นไปในทิศทางใด หากไม่เป็นไปตามวัย ผู้สอนต้องทำการวิเคราะห์เพื่อหาสาเหตุ หาทางแก้ไข ออกแบบวิธีการจัดประสบการณ์ และการอบรมเลี้ยงดู เพื่อบำบัด พื้นฟู หรือส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการหรือพัฒนาการเป็นไปตามวัย

3) การประเมินเพื่อการเรียนรู้ (Assessment for learning) เป็นกระบวนการที่ผู้สอนใช้ในระหว่าง การเรียนการสอน เพื่อให้ได้ข้อมูลป้อนกลับสำหรับปรับปรุงเด็กให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน โดยผู้ดูแลเด็กและผู้สอนจะทำการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กในแต่ละด้านไปพร้อม ๆ กับ การอบรมเลี้ยงดูหรือการจัดประสบการณ์ ทำให้เห็นความก้าวหน้าของพัฒนาการการเรียนรู้ของเด็กและสามารถ ช่วยปรับพัฒนาการได้ในทันทีทันใด การนำการประเมินเพื่อการเรียนรู้ไปใช้ในการอบรมเลี้ยงดูหรือจัดประสบการณ์ ในชั้นเรียนของเด็กปฐมวัยได้อย่างมีคุณภาพ และประสบความสำเร็จได้นั้นขึ้นอยู่กับกุญแจสำคัญ 5 ประการ ประกอบด้วย

- (1) วัตถุประสงค์ในการจัดประสบการณ์ชัดเจน (Clear purpose)
- (2) เป้าหมายการเรียนรู้ชัดเจน (Clear targets)
- (3) ออกแบบการประเมินที่ดี (Sound assessment design)
- (4) การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ (Effective communication)
- (5) ให้เด็กมีส่วนร่วม (Student involvement)

McAfee และ Leong (2007) ได้สรุปถึงวัตถุประสงค์ของการประเมินพัฒนาการเด็ก ดังนี้

- 1) เพื่อสังเกตพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก
- 2) เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนในการตัดสินใจและการจัดการเรียนรู้
- 3) เพื่อแยกแยะเด็กที่ต้องการความช่วยเหลือพิเศษ
- 4) เพื่อรายงานและสื่อสารกับบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็ก

ดังนั้น สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย ควรเป็นไปเพื่อการศึกษา ความก้าวหน้าของพัฒนาการเด็ก เพื่อวินิจฉัยและเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เป็นแนวทางในการวางแผน การจัดการเรียนรู้ ช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ตลอดจนใช้เป็นสารสนเทศสำคัญในการรายงานผลคุณภาพของเด็กปฐมวัยต่อผู้ปกครองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.3 หลักการของการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย

กระทรวงศึกษาธิการ (2560) กำหนดหลักการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย ดังนี้

- 1) วางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ
- 2) ประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน
- 3) ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่องตลอดปี
- 4) ประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวัน ด้วยเครื่องมือและวิธีที่หลากหลาย

ไม่ควรใช้แบบทดสอบ

- 5) สรุปผลการประเมิน จัดทำข้อมูลและนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาเด็ก

นลินี ฌ นคร (2557) กล่าวถึง การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยควรยึดหลักการสำคัญ ดังนี้

- 1) ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้านทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ไม่ควรแยกประเมินเฉพาะด้านใดด้านหนึ่ง เนื่องจากพัฒนาการทุกด้านมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องประกอบกันขึ้นเป็นความพร้อม ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการพัฒนาในขั้นต่อไป

- 2) เป็นรายบุคคล การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยต้องประเมินเป็นรายบุคคล เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาคุณลักษณะของเด็กให้เป็นไปตามวัย ซึ่งเด็กแต่ละคนจะมีพัฒนาการที่แตกต่างกัน

- 3) วิธีการหลากหลาย การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยต้องประเมินหลาย ๆ ครั้ง หลาย ๆ วิธี เพื่อให้ได้ข้อมูลอย่างรอบด้านก่อนที่จะทำการสรุปผล

- 4) ดำเนินการอย่างเป็นระบบ การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยต้องทำอย่างเป็นระบบ มีการกำหนดเป้าหมายของการประเมิน มีการวางแผนการดำเนินการ เลือกใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และเครื่องมืออย่างมีประสิทธิภาพโดยเฉพาะ ถูกต้องตรงตามมาตรฐานตัวบ่งชี้ และสอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาปฐมวัย ที่สำคัญต้องมีการจัดบันทึกข้อมูลไว้เป็นหลักฐานเพื่อให้เห็นร่องรอยของพัฒนาการอย่างเป็นระบบ ทุกระยะของการพัฒนา เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องเห็นร่องรอยของพัฒนาการอย่างรอบด้าน และสามารถนำไปใช้เพื่อการพัฒนาเด็กในด้านต่าง ๆ ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้น ผู้ดูแลเด็กและผู้สอนควรตระหนักถึงความสำคัญของการออกแบบเก็บรวบรวมข้อมูล และการนำข้อมูลไปใช้อย่างเป็นระบบ

- 5) ความต่อเนื่อง การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยเป็นกระบวนการต่อเนื่อง และต้องดำเนินการให้เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมที่จัดประสบการณ์ให้แก่เด็กในแต่ละวัน ผู้สอนต้องพิจารณาอย่างรอบด้านและดำเนินการประเมินเป็นระยะ ๆ ตลอดปี

The National Association for the Education of Young Children (NAEYC) (Bredekamp & Copple, 2002) ได้เสนอหลักการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยที่เหมาะสมไว้ ดังนี้

- 1) การประเมินทางการเรียนรู้ของเด็กต้องมีเป้าหมายเพื่อศึกษาความก้าวหน้าและการบรรลุผลสำเร็จของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- 2) เนื้อหาของการประเมินต้องสะท้อนความก้าวหน้าของเป้าหมายสำคัญของการเรียนรู้และการพัฒนา

- 3) วิธีการประเมินต้องปฏิบัติให้เหมาะสมกับอายุและประสบการณ์ของเด็ก
- 4) การประเมินต้องปรับให้เหมาะกับเป้าหมายที่ต้องการประเมิน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงและน่าเชื่อถือ
- 5) การตัดสินผลการประเมินให้คำนึงถึงสิ่งที่มีผลกระทบต่อเด็ก เช่น สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ สิ่งที่ได้มา ได้รับมา จึงควรเก็บข้อมูลมาจากหลาย ๆ แหล่ง ไม่ใช่ข้อมูลจากแหล่งเดียวมาตัดสินเด็ก

- 6) ข้อมูลผลการประเมินต้องระบุการเรียนรู้และความต้องการพิเศษของเด็กแต่ละคนเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนหลักสูตร และการเรียนการสอนให้เหมาะสม

- 7) ในการประเมินต้องยอมรับว่าเด็กมีการเรียนรู้ที่แตกต่างกันและมีวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน

- 8) การประเมินเด็กสามารถเก็บข้อมูลได้จากความสัมพันธ์กับกลุ่มหรือผู้ใหญ่

Kostelnik, Soderman, Whiren (2011) ได้กล่าวเกี่ยวกับของการประเมินพัฒนาเด็กปฐมวัยตามสภาพจริงไว้ ดังนี้

- 1) ลักษณะของข้อมูลการประเมินได้มาจากการสะสมอย่างต่อเนื่อง
- 2) มุ่งประเมินพัฒนาการที่เปลี่ยนแปลงไป มากกว่าการเรียนรู้เนื้อหาตามหลักสูตร
- 3) ดำเนินการประเมินจากบริบทสภาพแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติที่เด็กเรียนรู้ในชีวิตประจำวันที่เป็นปกติ

- 4) มุ่งประเมินสิ่งที่เป็นเป้าหมายที่ฝังลึกของเรียนรู้ตามหลักสูตร

- 5) อยู่บนพื้นฐานว่าเด็กได้ค้นพบอะไร และมีความสามารถอย่างไร มากกว่าข้อมูลที่ว่าเด็กรู้หรือไม่ รู้อะไร

- 6) มีประโยชน์ในการวางแผนจัดการชั้นเรียนและจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็ก

- 7) มีการร่วมมือกันระหว่างผู้สอน เด็ก พ่อแม่ และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก

สรุปได้ว่า หลักการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย เป็นการประเมินพัฒนาการของเด็กให้ครอบคลุมทุกด้าน ประเมินเป็นรายบุคคลตามสภาพจริงอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี ใช้วิธีการหลากหลาย และดำเนินการอย่างเป็นระบบ เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมปกติในแต่ละวันของเด็ก เพื่อให้ได้ข้อมูลอย่างรอบด้านก่อนที่จะทำการสรุปผลและนำผลมาพัฒนาเด็ก มีกระบวนการในการติดต่อสื่อสาร และแลกเปลี่ยนข้อมูลการพัฒนาระหว่างผู้สอน เด็ก และผู้ปกครอง

3.4 รูปแบบการประเมินพัฒนาการ

รูปแบบการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยต้องดำเนินการให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน ดังนี้

3.4.1 การประเมินแบบไม่เป็นทางการ

การประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาแบบไม่เป็นทางการ มีหลายวิธีที่สามารถนำไปใช้ในการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย (นลินี ฌ นคร, 2557)

- 1) การสังเกต เป็นการเฝ้าดูพัฒนาการด้านต่าง ๆ ที่เด็กแสดงออกอย่างมีเป้าหมาย ผ่านการใช้ประสาทสัมผัสต่าง ๆ การสังเกตเป็นวิธีหนึ่งที่น่ามาใช้ในการประเมินในสภาพจริง ซึ่งเป็นวิธีพื้นฐานของการได้มา

ซึ่งข้อมูลสำหรับการประเมิน การสังเกตต้องดำเนินการควบคู่ไปกับวิธีการเก็บข้อมูลและเครื่องมือชนิดอื่น ๆ ประกอบ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความตรง ความเชื่อถือได้ เช่น การสังเกตใช้ควบคู่ไปกับการบันทึกข้อมูลโดยใช้แบบบันทึก แบบสำรวจรายการ มาตรฐานค่า เป็นต้น เมื่อพิจารณาถึงวิธีการเข้าถึงข้อมูล

การสังเกตสามารถดำเนินการได้หลายแนวทาง ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการใช้ เช่น ถ้าอิงรูปแบบของการสังเกตก็สามารถใช้แนวทางการสังเกตแบบมีโครงสร้างกับแบบไม่มีโครงสร้าง ถ้าอิงการมีส่วนร่วมก็เลือกการสังเกตแบบมีส่วนร่วมกับการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม เทคนิควิธีการสังเกตแต่ละวิธีแตกต่างกัน มีข้อดีและข้อจำกัดที่ต่างกัน ทั้งนี้ การเลือกใช้ต้องดำเนินการอย่างระมัดระวัง ต้องคำนึงถึงความเป็นกันเอง พัฒนาการของเด็ก บริบทของสิ่งที่ต้องการสังเกต

2) *การบันทึก* เป็นวิธีการหนึ่งของการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างไม่เป็นทางการ ซึ่งใช้เก็บข้อมูลในสภาพจริง สามารถใช้เก็บข้อมูลได้ทั้งเป็นกลุ่มและรายบุคคล เมื่อกล่าวถึงการบันทึกข้อมูลเพื่อใช้ในการประเมินสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การบันทึกภาพ การบันทึกเสียง และการบันทึกโดยการจดหรือเขียน การบันทึกจะช่วยเก็บร่องรอยข้อมูลที่ได้จากการสังเกต การสัมภาษณ์ พูดคุย ข้อควรระวังสำหรับการใช้วิธีการบันทึก ผู้สอนต้องจดบันทึกตามสภาพข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น โดยไม่ใส่ความรู้สึกหรือความคิดเห็นลงไป บันทึกทั้งข้อมูลที่เป็นทางบวกและทางลบ บันทึกทันที และสิ่งที่บันทึกบางครั้งไม่สามารถรายงานทั่วไปได้

3) *การสัมภาษณ์* เป็นวิธีพูดคุยกับเด็กเป็นรายบุคคล ผู้สอนควรใช้ภาษาที่เหมาะสมและภาษานั้นต้องง่ายต่อการเข้าใจ การสัมภาษณ์เป็นวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างไม่เป็นทางการที่สามารถเก็บได้ในสถานการณ์จริงขณะจัดประสบการณ์และเป็นวิธีที่เกิดขึ้นได้โดยธรรมชาติ ซึ่งผู้สอนสามารถทำได้อย่างอัตโนมัติ ขณะจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก สิ่งสำคัญที่ผู้สอนควรพึงระวังในการสัมภาษณ์หรือพูดคุยคือ ต้องเป็นไปอย่างมีจุดหมาย

4) *การสอบถาม* เป็นวิธีการที่ให้เด็กแสดงความคิดเห็นและความรู้สึก ข้อคำถามที่ใช้เป็นได้ทั้งข้อคำถามปลายเปิดและปลายปิด การสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กสามารถถามได้ทั้งตัวเด็กและผู้ปกครอง ซึ่งมีลักษณะคล้าย ๆ กับการสัมภาษณ์ ต่างกันตรงที่แบบสอบถาม ผู้ตอบเขียนลงไปในรูปแบบที่สอบถาม สำหรับการสัมภาษณ์ผู้ตอบผ่านคำพูด ผู้ถามเป็นผู้บันทึก กรณีเด็กปฐมวัยหรือผู้ปกครองที่มีข้อจำกัดในการอ่านและเขียน ผู้สอนใช้วิธีอ่านให้ฟังและบันทึกคำตอบให้

5) *การทำสังคมมิติ* เป็นวิธีการศึกษาคุณลักษณะทางจิตของกลุ่มคนที่สามารถนำมาใช้ในการประเมินพัฒนาการทางอารมณ์ จิตใจ และสังคมของเด็กปฐมวัย วิธีนี้จะทำให้ผู้สอนทราบว่าเด็กมีพัฒนาการอย่างไรเมื่ออยู่กับเพื่อน เพื่อนยอมรับหรือไม่ยอมรับ เพื่อนชอบหรือไม่ชอบ เมื่อนำวิธีนี้มาใช้กับเด็กปฐมวัย ผู้สอนต้องอาศัยการสัมภาษณ์พูดคุย แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวาดผังเส้นทางแสดงความสัมพันธ์ของเด็กและเพื่อนในกลุ่ม การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีนี้ผู้ดูแลเด็กและผู้สอนควรระมัดระวังในการใช้และการแปลผล เนื่องจากอารมณ์ของเด็กปฐมวัยเปลี่ยนแปลงง่าย ความไม่คงที่ของอารมณ์และการยึดเหตุผลตนเอง อาจทำให้การแปลผลทางอารมณ์ จิตใจ และสังคมคลาดเคลื่อนได้

6) **การปฏิบัติ** การประเมินจากการปฏิบัติ (Performance-based assessment) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลของสิ่งที่ต้องการประเมินด้วยวิธีการให้ลงมือทำงาน ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง พัฒนาและปรับปรุงตัวเองภายใต้ประสบการณ์ที่ผู้สอนจัดให้ การประเมินจากการปฏิบัติในระดับปฐมวัย ผู้สอนต้องประเมินแบบองค์รวม (Holistic assessment) และใช้วิธีการต่าง ๆ มาช่วยในการเก็บข้อมูลเพื่อให้การประเมินเป็นไปอย่างรอบคอบ ข้อควรระวังในการใช้วิธีการปฏิบัติ คือ สิ่งที่ทำให้เด็กปฏิบัติต้องไม่ยากเกินไป ท้าทายความสามารถ และที่สำคัญที่สุดคือต้องผ่านการวิเคราะห์แล้วว่า งานนั้นเป็นตัวแทนที่สำคัญของสิ่งที่ต้องการวัดและมีความตรง

7) **การเล่น** การประเมินจากการเล่น (Play-based assessment) เป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้เห็นพัฒนาการของเด็กในทุกด้าน ทั้งการเจริญเติบโตทางร่างกาย พัฒนาการในด้านพัฒนาการและการเรียนรู้ ขณะเดียวกันการเล่นก็สามารถสะท้อนผลของการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก เช่น ผู้สอนได้เห็นทักษะการสื่อสาร ความคล่องแคล่วทางกาย การตัดสินใจทางสังคม ความร่วมมือ เป็นต้น การเล่นอย่างเป็นระบบจะสัมพันธ์กับการพัฒนาและการเรียนรู้ การเล่นมีอิทธิพลต่อการใช้ภาษา ความเข้าใจ อารมณ์ จิตใจ สังคม และทักษะทางกาย ดังนั้น ขณะที่เด็กเล่น ผู้สอนสามารถทำการประเมินพัฒนาการ ศักยภาพ ตลอดจนความสามารถในการเรียนรู้ได้อย่างรอบด้านและได้ตรงตามสภาพจริงมากที่สุด

3.4.2 การประเมินแบบเป็นทางการ

การประเมินแบบเป็นทางการ สามารถดำเนินการได้ 2 วิธี คือ

1) **การใช้เครื่องมือมาตรฐานเฉพาะทาง** เป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้ได้ข้อมูลเพื่อใช้ในการประเมินพัฒนาการเด็ก เครื่องมือมาตรฐานเฉพาะทางนี้เป็นเครื่องมือทางกายภาพที่มีมาตรฐาน ใช้สำหรับวัดความเจริญเติบโตและพัฒนาการทางร่างกาย เช่น เครื่องชั่งน้ำหนัก ที่วัดส่วนสูง สายวัด เครื่องมือวัดความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ เครื่องมือวัดสายตา เป็นต้น

2) **การทดสอบ** เป็นวิธีการทางจิตวิทยาที่ใช้สำหรับวัดพัฒนาการ และการเรียนรู้ของเด็ก เครื่องมือประเมินประเภทนี้ไม่สามารถวัดสิ่งที่ต้องการวัดทางตรงได้ ต้องวัดผ่านเครื่องมือ ซึ่งในที่นี้คือ แบบทดสอบ (Test) แบบวัด (Scale) หรือแบบสำรวจ (Inventory) การทดสอบด้วยแบบทดสอบ แบบวัด หรือแบบสำรวจกับเด็กปฐมวัยนั้น มีข้อพึงระมัดระวังในการใช้ คือ ถ้าผู้สอนขาดทักษะหรือไม่เข้าใจกระบวนการวัดหรือแม้กระทั่งไม่เข้าใจธรรมชาติของเด็กปฐมวัย อาจทำให้ผลการวัดคลาดเคลื่อนได้ จึงไม่ควรใช้แบบทดสอบในเด็กปฐมวัย

3.5 วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินพัฒนาการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) กล่าวถึงการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยว่าควรใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย ซึ่งวิธีการที่นิยมใช้มีดังนี้

3.5.1 **การสังเกตและการบันทึก** แบ่งออกเป็น 2 แบบ ได้แก่ การสังเกตแบบเป็นทางการ คือ การสังเกตอย่างมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนตามแผนที่วางไว้ และการสังเกตแบบไม่เป็นทางการ คือ การสังเกตในขณะที่เด็กทำกิจกรรมประจำวันและเกิดพัฒนาการที่ไม่คาดคิดว่าจะเกิดขึ้น ผู้สอนต้องจดบันทึกสิ่งที่รวบรวมได้จากการสังเกตอย่างเหมาะสม ทั้งนี้ ผู้สอนต้องทำอย่างชัดเจนและสม่ำเสมอ เนื่องจากเด็กเจริญเติบโตและมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การสังเกตและบันทึกพัฒนาการเด็กปฐมวัยสามารถใช้แบบง่าย ๆ ดังนี้

1) **แบบบันทึกพัฒนาการแบบเป็นทางการ** โดยกำหนดประเด็นหรือพัฒนาการที่ต้องการสังเกต ระบุชื่อ นามสกุลเด็ก วัน เดือน ปี เกิด ไว้ล่วงหน้า รวมทั้งชื่อผู้ทำการสังเกต ดำเนินการสังเกตโดยบรรยาย พัฒนาการเด็กที่สังเกตได้ตามประเด็น ผู้สังเกตต้องบันทึกวัน เดือน ปีที่ทำการสังเกตแต่ละครั้ง ข้อมูลการสังเกต ที่บันทึกลงในแบบบันทึกพัฒนาการนี้จะช่วยให้ผู้สอนเข้าใจพัฒนาการเด็กได้ดีขึ้น และทราบว่าเด็กแต่ละคน มีจุดเด่น มีความต้องการ มีความสนใจ หรือต้องการความช่วยเหลือในเรื่องใดบ้าง

2) **แบบบันทึกพัฒนาการแบบไม่เป็นทางการ** เป็นการบันทึกพัฒนาการ เหตุการณ์ หรือ จากการจัดประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนทุกวัน โดยระบุชื่อ นามสกุล วัน เดือน ปีเกิดเด็ก ผู้สังเกต วัน เดือน ปี ที่บันทึกอาจบันทึกโดยใช้การบรรยาย ใคร ทำอะไร ที่ไหน ทำอย่างไร ซึ่งจะเน้นเฉพาะเด็กรายกรณีที่ต้องการศึกษา ควรมีรายละเอียดและข้อมูลที่ชัดเจน ผู้สังเกตควรบรรยายสิ่งที่เด็กทำได้มากกว่าสิ่งที่เด็กทำไม่ได้ และวิเคราะห์ประเด็นการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์อย่างเป็นระบบ ข้อมูลในการบันทึกต้องตรงตาม ความเป็นจริง ซึ่งข้อดีของการบันทึกรายวัน คือ การสังเกตนี้จะชี้ให้เห็นความสามารถเฉพาะอย่างของเด็ก จะช่วยให้พิจารณาปัญหาของเด็กเป็นรายบุคคล รวมทั้งช่วยให้ผู้เชี่ยวชาญมีข้อมูลสำหรับวินิจฉัยเด็กได้ชัดเจนขึ้นว่าสมควร จะได้รับคำปรึกษาเพื่อลดปัญหา หรือส่งเสริมพัฒนาการของเด็กได้อย่างถูกต้อง และเป็นข้อมูลในการพิจารณา ปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนาการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ให้ดียิ่งขึ้น

3) **แบบสำรวจรายการ** โดยกำหนดประเด็นหรือพัฒนาการที่ต้องการสำรวจ ระบุชื่อ นามสกุล เด็กวัน เดือน ปี เกิด ไว้ล่วงหน้า มีการกำหนดรายการพัฒนาการที่ต้องการสำรวจละเอียดขึ้น และกำหนดเกณฑ์ ในการสำรวจพัฒนาการ เช่น ปฏิบัติ - ไม่ปฏิบัติ ทำได้ - ทำไม่ได้ เป็นต้น ช่วยให้ผู้สอนสามารถบันทึกได้สะดวกขึ้น ควรมีการสำรวจพัฒนาการในเรื่องเดียวกันอย่างน้อย 3 ครั้ง เพื่อยืนยันว่าเด็กทำได้จริง

3.5.2 การบันทึกการสนทนา เป็นการบันทึกการสนทนาทั้งแบบเป็นกลุ่มหรือรายบุคคลเพื่อประเมิน ความสามารถในการแสดงความคิดเห็นและพัฒนาการด้านการใช้ภาษาของเด็ก ความสามารถในการคิดรวบยอด การแก้ปัญหา รวมถึงพัฒนาการด้านสังคม อารมณ์ จิตใจ และบันทึกผลการสนทนาลงในแบบบันทึกพัฒนาการหรือ บันทึกรายวัน โดยระบุ ชื่อ นามสกุล อายุเด็ก ภาครเรียนที่ และกิจกรรมที่ใช้สนทนา

3.5.3 การสัมภาษณ์ เป็นวิธีการพูดคุยกับเด็กเป็นรายบุคคลและควรจัดในสภาวะแวดล้อม ที่เหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดความเครียดและวิตกกังวล ควรใช้คำถามที่เหมาะสม เปิดโอกาสให้เด็กได้คิด และตอบอย่างอิสระ จะทำให้สามารถประเมินความสามารถทางสติปัญญาของเด็กและค้นพบศักยภาพในตัวเด็กได้

3.5.4 การจัดทำสารนิทัศน์ (Documentation) เป็นการจัดทำข้อมูลที่เป็นหลักฐานหรือแสดงให้เห็นร่องรอยของการเจริญเติบโต พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยจากการทำกิจกรรมทั้งรายบุคคล และรายกลุ่ม สารนิทัศน์เป็นการประมวลผลที่แสดงให้เห็นถึงกระบวนการจัดประสบการณ์ของผู้สอนและร่องรอย ผลงานของเด็กจากการทำกิจกรรมที่สะท้อนถึงพัฒนาการในด้านต่าง ๆ การจัดทำสารนิทัศน์มีหลายรูปแบบ ได้แก่

1) พอร์ตโฟลิโอสำหรับเด็กเป็นรายบุคคล เช่น การเก็บชิ้นงานหรือภาพถ่ายเด็กขณะทำกิจกรรม มีการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ในการบันทึกเสียง บันทึกภาพที่แสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าในงานที่เด็กทำเป็นต้น

2) การบรรยายเกี่ยวกับเรื่องราวหรือประสบการณ์ที่เด็กได้รับ เช่น การสอนแบบโครงการ (Project Approach) สามารถให้สารนิเทศน์เกี่ยวกับพัฒนาการเด็กทุกด้าน ทั้งประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็ก และการสะท้อนตนเองของผู้สอน รูปแบบการบรรยายเรื่องราวจึงมีหลายรูปแบบ อาจได้จากการบันทึกการสนทนาระหว่างเด็กกับผู้สอน เด็กกับเด็ก การบันทึกของผู้สอน การบรรยายของพ่อแม่ผู้ปกครองในรูปแบบหนังสือหรือจดหมาย แม้กระทั่งการจัดแสดงบรรยายสรุปให้เห็นภาพการเรียนรู้ทั้งหมด

3) การสังเกตและบันทึกพัฒนาการเด็ก เช่น ใช้แบบสังเกตพัฒนาการ การบันทึกสั้น

4) การสะท้อนตนเองของเด็ก เป็นคำพูดหรือข้อความที่สะท้อนความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึกจากการสนทนา การอภิปรายแสดงความคิดเห็นของเด็กขณะทำกิจกรรม ซึ่งอาจบันทึกด้วยเทคโนโลยีสื่อหรือบันทึกภาพ

5) ผลงานรายบุคคลและรายกลุ่ม ที่แสดงให้เห็นถึงการเรียนรู้ ความสามารถ ทักษะ จิตนิสัยของเด็ก

3.5.5 การประเมินการเจริญเติบโตของเด็ก เป็นการประเมินการเจริญเติบโตด้านร่างกายของเด็ก ซึ่งการพิจารณาการเจริญเติบโตในเด็กที่ใช้ทั่ว ๆ ไปอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ น้ำหนัก ส่วนสูง เส้นรอบศีรษะ ฟัน และการเจริญเติบโตของกระดูก แนวทางประเมินการเจริญเติบโต มีดังนี้

1) การประเมินการเจริญเติบโตโดยการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงเด็ก แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ปกติในกราฟแสดงน้ำหนักตามเกณฑ์อายุของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งใช้สำหรับติดตามการเจริญเติบโตโดยรวม

2) การตรวจสอบสุขภาพอนามัย เป็นการตรวจสอบที่แสดงคุณภาพชีวิตของเด็ก โดยพิจารณาความสะอาด สิ่งผิดปกติของร่างกายที่จะส่งผลต่อการดำเนินชีวิตและการเจริญเติบโตของเด็ก

สรุปได้ว่า การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ที่ดีต้องเป็นส่วนหนึ่งกับการจัดกิจกรรมประจำวัน การประเมินช่วยให้ผู้สอนทราบพัฒนาการของเด็ก เข้าใจเด็ก และรู้ว่าควรทำอย่างไรจึงจะสามารถส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กได้อย่างเต็มที่ ผู้สอนจึงควรศึกษาวิธีการ เครื่องมือ และเกณฑ์การประเมินที่เหมาะสมกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย วางแผนการประเมินให้เหมาะสม ใช้ผลการประเมินในการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก การประเมินจึงถือเป็นส่วนหนึ่งของเครื่องมือที่ช่วยทำให้ผู้สอนสามารถจัดประสบการณ์อย่างมีคุณภาพ

3.6 การนำผลการประเมินพัฒนาการไปใช้

McAfee & Leong (2007) ได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับการนำผลการประเมินพัฒนาการของเด็กไปใช้ ดังนี้

1) นำไปใช้ในการวางแผนจัดการปรับปรุงพัฒนาโปรแกรมการดำเนินงานต่าง ๆ โดยนำข้อมูลการประเมินมาใช้ในการสะท้อนความคิด วางแผนวิธีการต่าง ๆ ที่จะสนองความต้องการของเด็ก เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็ก

2) นำไปใช้เพื่อสนองความต้องการของเด็กรายบุคคลหรือรายกลุ่ม รวมไปถึงห้องเรียน ระยะเวลา ในการตอบสนองความต้องการของเด็กรายบุคคล อาจต้องนำเด็กมาจากกลุ่มไปสังเกตละเอียดในเรื่องที่ทำได้ จึงต้องปรับกิจกรรมให้เด็กได้แสดงความสามารถให้เราประเมินได้ และการใช้ผลของการประเมินรายงานผู้มีส่วนเกี่ยวข้องคือการสื่อสารระหว่างผู้สอนกับเด็กถึงความก้าวหน้าของเด็ก อาจใช้ภาพและคำง่าย ๆ ที่เด็กสามารถเข้าใจได้ เด็กควรทราบถึงความสำเร็จของตนเองและสิ่งที่จะเรียนรู้ต่อไป การสื่อสารกับผู้ปกครองช่วยให้ครอบครัวเข้าใจพัฒนาการเด็ก เพื่อช่วยส่งเสริมให้พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก การสื่อสารและการประสานกำลังกับหน่วยงาน บุคคลที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ การส่งต่อข้อมูลการสื่อสารและประสานความร่วมมือในการบริการพิเศษ โดยอาจเป็นข้อมูลความก้าวหน้าแบบบรรยายและรายงานแบบประเมินค่า

3) นำไปใช้เพื่อการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ หลักสูตร และการจัดชั้นเรียน เช่น การจัดตารางกิจกรรม ปรับเปลี่ยนพื้นที่ในห้องเรียนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อบรรลุผลที่ต่างกัน การเลือกและจัดวัสดุ สื่อการสอน ปรับปรุงลำดับชั้นการสอนที่ชัดเจนและเอื้อต่อการเรียนรู้ หาวิธีการเพื่อปรับการสอนให้ช่วยเหลือสนับสนุนเด็กให้พัฒนาความสามารถในการทำงานต่าง ๆ นำข้อมูลมาคิดหาวิธีใหม่ หรือปรับโครงสร้างหลักสูตร เพื่อให้เหมาะสมกับพัฒนาการเด็ก

บัญชา แสนทวี (2557) ได้ให้แนวทางในการใช้ผลการประเมินเพื่อปรับปรุงการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ข้อมูลผลการประเมินจะเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นว่าการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผู้สอนได้ออกแบบไว้เป็นไปตามแผนที่กำหนดหรือไม่ ซึ่งสามารถพิจารณาได้ ดังนี้

1) เมื่อเด็กได้รับการประเมินในขณะที่อยู่ในกระบวนการจัดประสบการณ์ ข้อค้นพบที่ได้จากการประเมินผลจะบอกให้ผู้สอนและผู้ดูแลเด็กทราบว่า เด็กแต่ละคนมีพัฒนาการด้านใด เป็นอย่างไร มีความพร้อมในเรื่องใด พร้อมที่จะเรียนรู้ในเรื่องใด และมีความสามารถที่จะทำอะไรได้บ้าง เพื่อนำไปสู่การจัดประสบการณ์ที่สอดคล้องกับความพร้อมและความสนใจของเด็ก

2) ผู้สอนและผู้ดูแลเด็กสามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการวางแผนการจัดประสบการณ์เพื่อการจัดกิจกรรมในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ผลจากการประเมินทำให้ทราบถึงประสบการณ์ที่จัดให้กับเด็ก ว่าเด็กมีการเรียนรู้ในเรื่องที่ผ่านมามากน้อยเพียงไร ข้อมูลจากการประเมินพัฒนาการแต่ละด้านของเด็กจะนำไปใช้เป็นฐานในการวางแผนที่สอดคล้องกับพื้นฐานของเด็ก และปรับปรุงในส่วนที่ยังไม่เหมาะสม

3) ผู้สอนและผู้ดูแลเด็กสามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมกับช่วงเวลาแห่งความพร้อมของเด็ก ทั้งนี้ เนื่องจากเด็กแต่ละคนมีพัฒนาการที่ต่างกัน ทั้งในเรื่องความสามารถในการเรียนรู้และความพร้อมในการเรียนรู้ การประเมินเป็นรายบุคคลทำให้มีข้อมูลและสารสนเทศของเด็กแต่ละคนที่แตกต่างกัน แล้วนำมาใช้ประโยชน์ในการสร้างโอกาสในการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับช่วงเวลาของความพร้อมทางการเรียนของเด็ก

สรุปคือ การนำผลการประเมินพัฒนาการของเด็กไปใช้ ดำเนินการได้หลายด้าน ทั้งในการวางแผนปรับปรุงพัฒนาโปรแกรมการดำเนินงานต่าง ๆ การนำไปใช้เพื่อสนองความต้องการของเด็กรายบุคคลหรือรายกลุ่ม และการนำไปใช้เพื่อการปรับปรุงการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข (2561) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพัฒนาการเด็กปฐมวัยไทย ครั้งที่ 6 พ.ศ. 2560 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสถานการณ์พัฒนาการเด็กปฐมวัยและเปรียบเทียบกับการศึกษาที่ผ่านมาระดับเขตสุขภาพและระดับประเทศ 2) ศึกษาพัฒนาการของมารดาระยะตั้งครรภ์ คลอด หลังคลอด และการเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยของครอบครัว 3) ศึกษาปัจจัยคัดสรรที่มีอิทธิพลต่อการพยากรณ์โอกาสพัฒนาการเด็กปฐมวัยไทย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บิดา มารดา หรือผู้เลี้ยงดูเด็กอย่างน้อย 6 เดือนอย่างต่อเนื่อง และเด็กที่มีอายุตั้งแต่ 8 เดือน 16 วัน ถึงอายุ 5 ปี 11 เดือน 29 วัน จำนวน 10,053 คน เครื่องมือ คือ แบบประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย 4 ด้าน ประกอบด้วย กล้ามเนื้อมัดใหญ่ กล้ามเนื้อมัดเล็ก ภาษาและการใช้ภาษา และสังคมและการปรับตัว ใช้สถิติเชิงพรรณนา และใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Logistic Regression)

ผลการศึกษาปรากฏว่า พัฒนาการเด็กปฐมวัย (0-5 ปี) เมื่อเปรียบเทียบกับการศึกษาที่ผ่านมาระดับเขตสุขภาพและระดับประเทศมีพัฒนาการสมวัยรวมทุกด้าน ร้อยละ 67.50 และเมื่อจำแนกรายด้าน ปรากฏว่า ด้านกล้ามเนื้อมัดใหญ่มีพัฒนาการ ร้อยละ 94.80 ด้านสังคมและการช่วยเหลือตนเองมีพัฒนาการ ร้อยละ 92.10 ด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กมีพัฒนาการ ร้อยละ 90.40 และด้านภาษาและการใช้ภาษามีพัฒนาการ ร้อยละ 78.40 ซึ่งเมื่อจำแนกตามกลุ่มอายุ ปรากฏว่า เด็กกลุ่มอายุ 0-2 ปี มีพัฒนาการสมวัย ร้อยละ 76.80 และพัฒนาการลดลงเมื่อเด็กอายุ 3-5 ปี ถึงร้อยละ 58.00 ทั้งนี้ เมื่อจำแนกพัฒนาการสมวัยรายด้านของเด็กอายุ 0-2 ปี มีพัฒนาการสมวัย ด้านสังคมและการช่วยเหลือตนเอง ร้อยละ 93.20 ด้านกล้ามเนื้อมัดเล็ก ร้อยละ 93.90 ด้านภาษาและการใช้ภาษา ร้อยละ 98.00 และด้านกล้ามเนื้อมัดใหญ่ ร้อยละ 95.20 ในขณะที่เด็กอายุ 3-5 ปี มีพัฒนาการสมวัยรายด้าน ดังนี้ ด้านสังคมและการช่วยเหลือตนเอง ร้อยละ 91.00 ด้านกล้ามเนื้อมัดเล็ก ร้อยละ 86.80 ด้านภาษาและการใช้ภาษา ร้อยละ 68.70 และด้านกล้ามเนื้อมัดใหญ่ ร้อยละ 94.50

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2561) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนระดับปฐมวัยในพื้นที่ เขตตรวจราชการที่ 2 กับการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (สำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครูผู้สอนระดับปฐมวัยในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ 2 เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ครูผู้สอนระดับปฐมวัยในสถานศึกษา 3 สังกัดในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ 2 แยกเป็นสังกัดได้ดังนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา (สพป.) จำนวน 40 คน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) จำนวน 39 คน และสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาเอกชน (สช.) จำนวน 38 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ความคิดเห็นของครูผู้สอนระดับปฐมวัยกับการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 จำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วย (1) ด้านนโยบายของผู้บริหารสถานศึกษากับการใช้หลักสูตร (2) ด้านการจัดทำ แผนการจัดประสบการณ์ (3) ด้านการจัดการเรียนการสอน (4) ด้านการนิเทศ กำกับติดตามการใช้หลักสูตร

ผลจากการศึกษาปรากฏว่า

1) ครูผู้สอนปฐมวัยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ในระดับ มากที่สุด โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านนโยบายของผู้บริหาร สถานศึกษา ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ตามลำดับ

2) ด้านนโยบายของผู้บริหารสถานศึกษากับการใช้หลักสูตร เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ (1) ผู้บริหารสถานศึกษาได้ให้การสนับสนุนในการจัดทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (2) ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางนโยบายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยที่สอดคล้อง กับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และ (3) ผู้บริหารสถานศึกษามีทิศทางในการส่งเสริมสนับสนุน ครูผู้สอนปฐมวัยให้มีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่

3) ด้านการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ พบว่า เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ (1) สถานศึกษามีการดำเนินการประชุมวางแผน ปรัชญาหรือเพื่อเตรียมการจัดทำแผนการเรียนการสอนหลักสูตร สถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (2) ครูผู้สอนร่วมจัดทำแผนการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้หลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และ (3) คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน ผู้ปกครอง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องมีการรับรู้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ตามลำดับ

4) ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ (1) มีการเตรียมการจัดทำแบบประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และติดตามประเมินพัฒนาการทุกด้าน ของเด็กปฐมวัย (2) ครูได้รับการอบรมพัฒนาเพื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และ (3) สถานศึกษาได้มีการวางแผนจัดสรรบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านปฐมวัย ตามลำดับ

5) ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 พบว่า เรียงลำดับจาก ค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ (1) สถานศึกษาจัดให้มีการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลภายใน สถานศึกษาตามแนวทางของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (2) จัดประชุมชี้แจงให้ผู้ที่มี ส่วนเกี่ยวข้องทราบในการเตรียมการเพื่อรองรับการติดตาม ประเมินผลการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และ (3) การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลมีประโยชน์ต่อการจัดการเรียน การสอนที่จะส่งผลต่อพัฒนาการศึกษาปฐมวัย ตามลำดับ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) ได้ศึกษาผลการประเมินพัฒนาการนักเรียน ที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนที่จบหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 14,852 คน จาก 2,395 โรงเรียน ผลจาก การศึกษา พบว่า ผลการประเมินพัฒนาการในภาพรวมทุกด้าน ระดับประเทศ นักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการ อยู่ในระดับดีทุกด้าน โดยพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ มีผลการประเมินพัฒนาการระดับดีสูงสุด รองลงมา คือ พัฒนาการด้านสังคม พัฒนาการด้านสติปัญญา และพัฒนาการด้านร่างกาย เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า นักเรียนหญิงและนักเรียนชายส่วนใหญ่มีพัฒนาการอยู่ในระดับดีทุกด้าน โดยนักเรียนหญิงมีร้อยละ พัฒนาการในระดับดีสูงกว่านักเรียนชายทุกด้าน เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน นักเรียนส่วนใหญ่ในโรงเรียน ทุกขนาด มีพัฒนาการอยู่ในระดับดีทุกด้าน ทั้งในโรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก โดยมีร้อยละพัฒนาการด้านสังคมสูงสุด รองลงมา คือ ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสติปัญญา และด้านร่างกาย ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามประเภทโรงเรียน นักเรียนในโรงเรียนทุกประเภท ส่วนใหญ่มีพัฒนาการอยู่ในระดับดีทุกด้าน โดยนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด โรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบ และโรงเรียนทั่วไป ส่วนใหญ่ มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ อยู่ในระดับดีสูงสุด รองลงมา คือ พัฒนาการด้านสังคม พัฒนาการด้านสติปัญญา และพัฒนาการด้านร่างกาย ตามลำดับ ส่วนนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษามีพัฒนาการ ด้านสังคมสูงสุด รองลงมา คือ พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสติปัญญา และด้านร่างกาย

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2562) ได้ศึกษาการพัฒนาเด็กปฐมวัย มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและแนวทางการดำเนินงานสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม เพื่อให้ ส่วนราชการนำไปใช้ในการพัฒนา/ปรับปรุงการดำเนินงานให้บรรลุผลตามเป้าหมายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยมีแนวโน้มพัฒนาการสูงดีสมส่วนและระดับ IQ ดีขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่า

1) เด็กไทยวัยแรกเกิดถึง 5 ปี ร้อยละ 25.92 มีพัฒนาการสงสัยล่าช้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านกล้ามเนื้อมัดเล็ก และสติปัญญาที่สงสัยล่าช้ากว่าครึ่ง ซึ่งเป็นผลจากการบริโภคอาหารของแม่และเด็ก การเลี้ยงดูและกิจกรรม ทางกายของเด็ก

2) ด้านสถานการณ์ระดับสติปัญญา (IQ) พบว่า ระดับ IQ เฉลี่ยเท่ากับ 98.23 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ปกติ ค่อนไปทางต่ำกว่าค่ากลางของมาตรฐานสากลในปัจจุบัน (IQ = 100) แต่มีแนวโน้มสูงขึ้นจากปี 2554 ที่มีค่าเฉลี่ย อยู่ที่ 94.58 อย่างไรก็ตาม ในภาพรวมของประเทศ พบว่า ยังมีเด็กที่มี IQ ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ (IQ < 90) อยู่ถึงร้อยละ 31.81 และอยู่ในเกณฑ์บกพร่อง (IQ < 70) ถึงร้อยละ 5.8 ซึ่งสูงกว่ามาตรฐานสากลคือไม่ควรเกินร้อยละ 2 อย่างไรก็ตามยังมีเด็กที่มี IQ อยู่ในเกณฑ์ฉลาดมาก (IQ ≥ 130) ถึงร้อยละ 7.9 แสดงให้เห็นถึงช่องว่างความเหลื่อมล้ำ ระหว่างกลุ่มที่มี IQ สูงกับกลุ่มที่มี IQ ต่ำ และมีแนวโน้มที่ช่องว่างนี้จะขยายมากขึ้น หากไม่มีการดำเนินการ ช่วยเหลือกลุ่มที่มีปัญหาดังกล่าวอย่างทันทั่วถึง

3) เด็กไทยร้อยละ 77.1 มี EQ อยู่ในเกณฑ์ปกติขึ้นไป ส่วนอีกร้อยละ 23 อยู่ในระดับควรได้รับการพัฒนา ขณะเดียวกันแนวทางในการเลี้ยงดูเด็กยังพบว่า หลายครอบครัวยังมีแนวทางที่ไม่สอดคล้องกับพัฒนาการและ ธรรมชาติในการเรียนรู้ของเด็ก อาทิ (1) เร่งรัดพัฒนาสมองลูก ด้วยการ “เร่งเรียน เขียนอ่าน” ส่งเสริมการติวสอบเข้า อนุบาล/เน้นวิชาการมากเกินไป โดยขาดความเข้าใจเรื่องของเงื่อนไขในการพัฒนาสมอง จึงทำให้จำกัดกรอบ ความคิด ปิดกั้นความคิดสร้างสรรค์ และทำให้เด็กขาดโอกาสในการพัฒนาร่างกาย (กล้ามเนื้อมัดใหญ่ กล้ามเนื้อมัดเล็ก) การกำกับอารมณ์ (2) การเลี้ยงดูแบบ Over Protect ทำให้เด็กเอาแต่ใจ สนใจแต่ตัวเอง ขาดภูมิคุ้มกันด้านความผิดหวัง ไม่รู้จักช่วยตัวเอง ไม่แบ่งปัน

4) การเลี้ยงลูกติดเทคโนโลยี โดยเฉพาะการใช้แท็บเล็ตเลี้ยงลูก ส่งผลเสียต่อประสาทตา การปลูกฝังสมอง ที่มากเกินไปทำให้ปวดหัว หงุดหงิดง่าย และนอนหลับยาก สำหรับผลกระทบด้านสังคมก่อให้เกิดบุคลิกนิสัย เก็บตัว ไม่มั่นใจในตัวเอง ส่งผลให้พัฒนาการด้านสื่อสารลดลง

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2563) ได้ศึกษาสถานการณ์การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย ในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์สภาพปัจจุบันการจัดการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทย 2) ศึกษา ผลของการจัดการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทย 3) ศึกษาแนวโน้มการจัดการศึกษาปฐมวัยของประเทศไทย ในอนาคต ทั้งการศึกษารูปแบบในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย โดยหน่วยงาน องค์กร และภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ที่จัดและร่วมจัดการศึกษา 4) จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยในประเทศไทย ที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21

ผลการศึกษาพบว่า

1) สภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยปัจจุบัน มีสถานศึกษาที่มีผลการประเมินในภาพรวม ระดับดีมากร้อยละ 40.70 รองลงมาระดับดี ร้อยละ 58.0 และระดับพอใช้/ปรับปรุง/ไม่รับรอง ร้อยละ 1.3 จากการพิจารณาผลการประเมินจำแนกตามพื้นที่ พบว่า สถานศึกษาในกรุงเทพมหานครมีคุณภาพมากกว่า สถานศึกษาในพื้นที่อื่น และเมื่อเทียบกันในแต่ละภาค สถานศึกษาที่อยู่ในเขตเทศบาลจะมีคุณภาพมากกว่า สถานศึกษานอกเขตเทศบาล

2) ผลการจัดการศึกษาปฐมวัย พบว่า (1) พัฒนาการด้านสติปัญญา เด็กที่อยู่ในครัวเรือนฐานะปานกลาง และร่ำรวยมีโอกาสที่จะมีพัฒนาการสมวัยด้านสติปัญญามากกว่าเด็กที่อยู่ในครัวเรือนยากจนประมาณร้อยละ 7-10 (2) ด้านกิจกรรม พบว่า การมีกิจกรรมที่ตรงกับการพัฒนาทักษะสติปัญญาในแต่ละด้าน จะทำให้เด็กมีแนวโน้มที่จะมีพัฒนาการที่สมวัยในด้านดังกล่าวมากขึ้น เช่น การอ่านคำที่สามารถพัฒนาได้จากการอ่านหนังสือ ฟังนิทาน ร้องเพลง หัดเรียกชื่อ เป็นต้น พัฒนาการด้านกายภาพ ปัจจัยที่โดดเด่นในการเป็นตัวผลักดันให้เด็กเกิดพัฒนาการที่สมวัยคือ กิจกรรมการเล่นกับเด็ก ทำให้เด็กมีแนวโน้มที่จะมีพัฒนาการที่สมวัยสูงขึ้น กิจกรรมเหล่านี้มีผลต่อโอกาสในการพัฒนาด้านการหยิบจับสิ่งของเพิ่มขึ้น ประมาณร้อยละ 15 และโอกาสในการมีสุขภาพร่างกายแข็งแรงเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 20 พัฒนาการด้านสังคมและอารมณ์ อายุของแม่/ผู้ดูแลมีผลอย่างชัดเจนต่อพัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม โดยยิ่งอายุน้อยมีแนวโน้มทำให้เด็กสามารถเข้ากับเด็กคนอื่นได้ดียิ่งขึ้น

3) แนวโน้มการจัดการศึกษาปฐมวัย ประกอบด้วย การจัดสิ่งแวดล้อมในห้องเรียนตั้งแต่กระบวนทัศน์ หลักการ วิธีการ โดยอาศัยเทคโนโลยีเป็นสื่อกลางในการเรียนรู้ และเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและการทำงานในอนาคต สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ปัจจัยหลัก ได้แก่ (1) ห้องเรียน มีมุมเรียนรู้และเทคโนโลยี การเล่นและออกกำลังกาย พักผ่อน เปิดโล่ง อุปกรณ์การเรียนการสอน (2) หลักสูตร ส่งเสริมการเรียนรู้แบบสหวิทยาการ (3) การเรียนการสอน จัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย การประเมินผล ผ่านการประเมินตนเองและเพื่อน (4) ผู้สอนติดต่อสื่อสารกับผู้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของเด็ก เช่น ผู้ปกครอง รวมทั้งองค์ประกอบของสิ่งต่าง ๆ ในห้องเรียน เป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้มีส่วนร่วมในการเรียนของเด็กและสอนร่วมกันเป็นทีม

4) ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย (1) ภาครัฐต้องกระจายคุณภาพ และประสิทธิภาพของการให้บริการที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยให้ทั่วถึงและเท่าเทียม เพื่อลดความแตกต่างของพัฒนาการของเด็กตามพื้นที่และความแตกต่างทางเศรษฐกิจและสังคม มุ่งทำให้เด็กทุกคนสามารถมีพัฒนาการสมวัย (2) การปรับทัศนคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับการยกระดับพัฒนาการที่สมวัยของเด็กให้ไปสู่การพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 โดยในแต่ละลำดับขั้น ควรมีรายละเอียดแนวทางปฏิบัติ จำแนกตามระดับ ผู้รับผิดชอบ ได้แก่ ผู้กำหนดนโยบายคือ รัฐบาลหรือหน่วยงานอื่นที่เป็นผู้กำหนดนโยบายระดับชาติ ผู้กำกับนโยบายคือ ผู้นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ หน่วยงานระดับกระทรวง ผู้สนับสนุนนโยบายคือ ผู้สนับสนุนให้นโยบายสามารถบรรลุเป้าหมาย และผู้ปฏิบัติคือ ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตามนโยบาย ที่ได้รับมอบหมาย

สถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ กรมอนามัย (2564) ได้สรุปผลการขับเคลื่อนงานพัฒนาการเด็กปฐมวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 พบว่า สถานการณ์ด้านพัฒนาการเด็กปฐมวัย (0-5 ปี) เน้นการเข้าถึงบริการที่เป็นจุดสำคัญให้เด็กได้รับโอกาสในการส่งเสริมและกระตุ้นพัฒนาการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 รอบ 9 เดือน (ตุลาคม 2563 – มิถุนายน 2564) พบว่า ความครอบคลุมของการคัดกรองพัฒนาการ เท่ากับร้อยละ 88.90 ลดลงจากปี 2563 ในช่วงเวลาเดียวกัน และเด็กที่มีพัฒนาการสงสัยล่าช้ารอกระตุ้นและติดตามภายใน 30 วัน เท่ากับร้อยละ 90.70 สำหรับเด็กมีพัฒนาการสงสัยล่าช้าเท่ากับร้อยละ 28.00 เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลจำแนก

รายด้าน พบว่า พัฒนาการด้านการใช้ภาษาและการเข้าใจภาษา แนวโน้มล่าช้าเพิ่มขึ้นจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ที่อาจทำให้เด็กไม่สามารถเข้ามารับบริการได้ตามวันเวลาที่นัดหมาย ซึ่งอาจต้องปรับเปลี่ยนวิธีการติดตามเด็กร่วมด้วย เช่น การโทรศัพท์ติดตามหรือการส่งคลิปวิดีโอ หรือการติดตามจาก อสม. ในชุมชน การติดตามเด็กปฐมวัยที่มีพัฒนาการล่าช้าได้รับการคัดกรองด้วย TIDA4I หรือเครื่องมือมาตรฐานอื่น พบว่า เด็กล่าช้าได้รับการกระตุ้นพัฒนาการ ร้อยละ 69.90 ใกล้เคียงค่าเป้าหมาย จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า เด็กมีพัฒนาการทางภาษาล่าช้า ทั้งการใช้ภาษาและการเข้าใจภาษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2564) ได้สำรวจผลการติดตามการดำเนินงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ 2563 พบว่า มาตรฐานที่ 1.3 การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อความปลอดภัย สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยส่วนใหญ่ดำเนินการได้ในมาตรฐานย่อยที่ 1.3.6 ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยเดินทางอย่างปลอดภัยมากที่สุด รองลงมาเป็น มาตรฐานย่อยที่ 1.3.7 จัดให้มีระบบป้องกันภัยจากบุคคลทั้งภายในและภายนอกสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย มาตรฐานย่อยที่ 1.3.2 โครงสร้างและตัวอาคารมั่นคงตั้งอยู่ในบริเวณและสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย ตามลำดับ มาตรฐานที่ 1.4 การจัดการเพื่อส่งเสริมสุขภาพและการเรียนรู้ สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยส่วนใหญ่ดำเนินการได้ในมาตรฐานย่อยที่ 1.4.1 มีการจัดการเพื่อส่งเสริมสุขภาพ การเจริญเติบโตของเด็กและดูแลเฝ้าระวังการเจ็บป่วยเบื้องต้นมากที่สุด รองลงมาเป็นมาตรฐานย่อยที่ 1.4.7 มีการจัดอุปกรณ์ภาษาและเครื่องใช้ส่วนตัวให้เพียงพอกับการใช้งานของเด็กทุกคน และมาตรฐานย่อยที่ 1.4.2 มีแผนและการดำเนินการตรวจสอบสุขอนามัยประจำวัน ตรวจสอบสุขภาพประจำปี และป้องกันควบคุมโรคติดต่อตามลำดับ ส่วนมาตรฐานด้านที่ 2 ครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแลและจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยส่วนใหญ่ดำเนินการได้ในมาตรฐานที่ 2.2 การส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายและดูแลสุขภาพมากที่สุด รองลงมาเป็น มาตรฐานที่ 2.4 การส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ - สังคม ปลูกฝังคุณธรรมและความเป็นพลเมืองดี และมาตรฐานที่ 2.3 การส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ภาษาและการสื่อสาร ตามลำดับส่วนมาตรฐานด้านที่ 3 คุณภาพของเด็กปฐมวัย สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยส่วนใหญ่ดำเนินการได้ในมาตรฐานที่ 3.1 ข เด็กมีการเจริญเติบโตสมวัยและมีสุขนิสัยที่เหมาะสมมากที่สุด รองลงมาเป็น มาตรฐานที่ 3.3 ข เด็กมีพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวและมาตรฐานที่ 3.4 ข เด็กมีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจตามลำดับ

Adelle Pushparatnam, et al; (2021) ศึกษาวิจัยเรื่อง การวัดพัฒนาการเด็กอายุ 4-6 ปี ด้วยการคัดเลือกข้อคำถามที่มีความน่าเชื่อถือทางจิตวิทยาหลากหลายวัฒนธรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างชุดคำถามพื้นฐานที่ใช้ประเมินพัฒนาการเด็กอายุ 4-6 ปี (48-83 เดือน) ที่มีความเข้มแข็งทางจิตวิทยา 2) เพื่อให้ใช้ได้จริงในประเทศที่หลากหลายทั้งด้านบริบททางสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ 3) ส่งเสริมการพัฒนามาตรฐานการประเมินพัฒนาการเด็กซึ่งเปรียบเทียบและเชื่อมโยงข้ามประเทศได้ง่าย กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย เด็กอายุ 5-6 ปี จำนวน 24,533 คน ใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถามสำหรับผู้ดูแล จำนวน 16,015 คน จาก 12 ประเทศที่มีความแตกต่างด้านรายได้และวัฒนธรรมในแอฟริกา เอเชีย และอเมริกา ระเบียบวิธีการวิจัย เป็น Secondary Analysis โดยใช้ข้อมูลจากโครงการต้นแบบ 16 โครงการ แบ่งการประเมิน 2 รูปแบบ โดยใช้แบบสอบถามสำหรับสอบถามผู้ดูแล จำนวน 20 ข้อ และใช้วิธีการประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติสำหรับประเมินเด็กปฐมวัย

84 รายการ แบ่งเป็นกิจกรรม 16 หมวด ครอบคลุม 4 ด้าน: การอ่าน - เขียนเบื้องต้น (literacy) คณิตศาสตร์เบื้องต้น (numeracy) การทำงานของสมองบริหาร (executive function) ทักษะสังคม - อารมณ์ (social - emotional competencies) ใช้กระบวนการคัดกรองด้วย Classical Test Theory (CTT) และ Item Response Theory (IRT) เพื่อดูค่าความสอดคล้อง ความเที่ยงตรง ความยาก/ง่าย ความจำแนกความสามารถ (discrimination) ใช้กรอบแนวคิดของ psychometrics และ IRT (Item Response Theory) ในการประเมินความเที่ยงตรง/ความสอดคล้องของข้อคำถาม

สรุปผลการวิจัยได้ว่า งานวิจัยนี้พัฒนาชุดการประเมินหลักสำหรับการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยอายุ 4-6 ปี ที่มีความเป็นสากลสามารถนำไปใช้ได้ เครื่องมือเหล่านี้จะช่วยเพิ่มมาตรฐานการติดตามพัฒนาการเด็กที่ได้รับการยอมรับ ใช้สำหรับการเฝ้าระวังระบบสุขภาพของเด็กปฐมวัย โดยมีข้อเสนอแนะในการสนับสนุนให้ทุกประเทศนำเครื่องมือไปประยุกต์ใช้ในภาคสนาม และเผยแพร่ต่อสาธารณะ Adelle Pushparatnam, Diego Armando Luna Bazaldua, Alaka Holla, João Pedro Azevedo, Marguerite Clarke, Amanda Devercelli (World Bank Group) วารสาร: Frontiers in Public Health, 2021, Volume 9, Article 569448

David G Cairney, et al. (2021) ศึกษาวิจัยเรื่อง ความล่าช้าด้านพัฒนาการที่เกิดขึ้นในเด็กสามารถตรวจพบได้ตั้งแต่อ่อนวัยเรียน และมีผลต่อผลการศึกษาลดชีวิต หลายประเทศที่มีรายได้สูงใช้การประเมินพัฒนาการเด็กในโปรแกรมสุขภาพเด็กสากล แต่ยังขาดหลักฐานว่าเครื่องมือใดทำนายผลสำเร็จทางการศึกษาในระยะยาวได้ดีที่สุด งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อทบทวนและสังเคราะห์หลักฐานค่าทำนายของการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยต่อผลการศึกษาในอนาคต ในระดับประชากร โดยใช้วิธีการศึกษา ด้วยการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้การประเมินพัฒนาการเป็นส่วนหนึ่งของโปรแกรมสุขภาพเด็กหรือกลุ่มแรกเกิดในประชากรทั่วไป อายุ 0-60 เดือน เฉพาะในประเทศรายได้สูง วัดผลการประเมินเด็กวัยก่อนเรียนกับผลด้านการศึกษาระยะยาว เช่น สมรรถนะการเรียน การรู้หนังสือ ปัญหาเฉพาะด้าน ฯลฯ ใช้การประเมินค่าทางสถิติ เช่น Sensitivity, Specificity, PPV, NPV, Odds Ratio, Correlation Coefficient มีลักษณะเป็นการทบทวนอย่างระบบเพื่อประเมินว่าเครื่องมือประเมินพัฒนาการชนิดใดให้ค่าทำนายผลสำเร็จทางการศึกษาที่ดีที่สุด ใช้การสืบค้น Medline, Embase, PsycInfo, ERIC (ปี 2000 - ปัจจุบัน) และค้นถึงงานกลุ่มการศึกษาเพิ่มเติม รวมถึงปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ คัดเลือกงานภาษาอังกฤษที่ศึกษาการประเมินพัฒนาการเด็ก 0-5 ปี ในประชากรทั่วไปในประเทศรายได้สูง มีผลลัพธ์ทางการศึกษาระยะยาวเชื่อมโยงกับผลการประเมิน การคัดเลือก ตรวจสอบ และสรุปข้อมูลโดยนักวิจัยอิสระ 2 คน และมีการประเมินผลลัพธ์ พบงานวิจัยที่เข้าเกณฑ์ 13 เรื่อง ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างจากหลายประเทศ อายุประเมินพัฒนาการตั้งแต่ 1-5 ปี อายุที่ติดตามผลลัพธ์การศึกษาระยะยาว 4-26 ปี วิธีประเมินและผลลัพธ์หลากหลาย การประเมินที่ให้ค่าทำนายดีที่สุด คือ การใช้เครื่องมือหลากหลาย (เช่น แบบประเมิน และการประเมินโดยครู และข้อมูลพัฒนาการ) เครื่องมือเดียวที่มีค่าทำนายดี ได้แก่ Ages and Stages Questionnaire (ASQ) พบว่า งานวิจัย 13 เรื่อง มี 8 เรื่องที่มีลักษณะกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ระดับประเทศ มีงานวิจัย 4 เรื่องเป็นกลุ่มที่ออกแบบเพื่อศึกษาประเมินพัฒนาการ และมีงานวิจัย 1 เรื่องจากกลุ่มเป้าหมายการศึกษาพัฒนาการ โดยมีผลลัพธ์ดี คือ เด็กที่ประเมินผ่านเป็นปกติแทบไม่มีปัญหาในการศึกษาในอนาคต

กล่าวโดยสรุปว่า การใช้เครื่องมือร่วมกันจะได้ผลดีที่สุด แต่ใช้ทรัพยากรมาก จึงเหมาะกับงานวิจัยเฉพาะกลุ่ม สำหรับการใช้ในวงกว้าง สามารถเลือกใช้ ASQ และเครื่องมือเดียวที่มีอยู่ได้โครงสร้างของการวิจัย ผลการศึกษา การใช้เครื่องมือประเมินร่วมหลายตัวให้ค่าทำนายระดับสูงสุด เช่น การใช้ Denver Developmental Screening Test (DDST) ร่วมกับการสังเกตของครูและประวัติพัฒนาการ เด็กที่ผลการประเมินปกติมีความเสี่ยงมีปัญหาทางการศึกษาน้อยมาก ข้อมูลที่ได้สนับสนุนว่าการประเมินพัฒนาการเด็กวัยก่อนเรียน สามารถให้ค่าทำนาย ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในอนาคตกับกลุ่มประชากรได้ โดยผลการประเมินของเด็กที่คะแนนดีตั้งแต่แรกมักโตเป็นเด็กนักเรียนที่ไม่มีปัญหาการเรียน ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างด้านที่ประเมินกับผลสัมฤทธิ์ ด้านภาษาและสังคม - อารมณ์ในเด็กปฐมวัยสัมพันธ์กับการรู้หนังสือ ทักษะคณิตศาสตร์ และปัญหาพฤติกรรม และมีความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการปฐมวัยกับสมรรถนะทางการศึกษาหลังเข้าโรงเรียน งานวิจัยนี้มีข้อจำกัดในด้านการใช้เครื่องมือที่หลากหลายต่อการประเมินรายบุคคลเพราะใช้เวลาหรือทรัพยากรสูงมาก งานวิจัยส่วนใหญ่ยังมีความหลากหลายสูง ในวิธีวัดการติดตามและปัญหาจากการศึกษา ดังนั้น การวิจัยนี้จึงมีข้อเสนอแนะว่า เหมาะสำหรับการเฝ้าระวังพัฒนาการประชากรในงานวิจัยมากกว่าการใช้เป็นเครื่องมือคัดกรองพัฒนาการในรายบุคคล หากจะใช้เครื่องมือเดียวจะได้ผลดีในเชิงกลุ่มตัวอย่าง เพราะประหยัดเวลาและได้ข้อมูลครบตามโปรแกรม และมีข้อเสนอแนะให้เพิ่มเติมในด้านการใช้เครื่องมือสำหรับประเมินพัฒนาการใหม่ร่วมกับการคัดกรองเชิงระบบเดิม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565) ได้ศึกษาผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 14,597 คน จาก 2,365 โรงเรียน ผลจากการศึกษา พบว่า ผลการประเมินพัฒนาการในภาพรวมทุกด้าน ระดับประเทศ นักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการอยู่ในระดับดี โดยมีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ สูงสุด รองลงมา คือ ด้านสังคม ด้านร่างกาย และด้านสติปัญญา ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า นักเรียนหญิงและนักเรียนชายส่วนใหญ่มีพัฒนาการอยู่ในระดับดีทุกด้าน โดยนักเรียนหญิงมีร้อยละพัฒนาการในระดับดีสูงกว่านักเรียนชายทุกด้าน เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน นักเรียนส่วนใหญ่ในโรงเรียนทุกขนาด มีพัฒนาการอยู่ในระดับดีทุกด้าน โดยนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็กมีร้อยละพัฒนาการระดับดี ด้านอารมณ์ จิตใจ สูงสุด รองลงมา คือ ด้านสังคม ด้านร่างกาย และด้านสติปัญญา ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามประเภทโรงเรียน นักเรียนในโรงเรียนทุกประเภท ส่วนใหญ่มีพัฒนาการอยู่ในระดับดีทุกด้าน โดยนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด มีพัฒนาการด้านสังคม ระดับดีสูงสุด รองลงมา คือ พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ พัฒนาการด้านสติปัญญา และพัฒนาการด้านร่างกาย ตามลำดับ นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษามีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ระดับดีสูงสุด รองลงมา คือ พัฒนาการด้านสังคม พัฒนาการด้านสติปัญญา และพัฒนาการด้านร่างกาย ตามลำดับ ส่วนนักเรียนในโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบและโรงเรียนทั่วไป ส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ระดับดีสูงสุด รองลงมา คือ พัฒนาการด้านสังคม พัฒนาการด้านร่างกาย และพัฒนาการด้านสติปัญญา ตามลำดับ

ประภาภรณ์ จังพานิช และวสุรัตน์ พลอยล้วน (2566) ได้ศึกษาสถานการณ์พัฒนาการเด็กปฐมวัยไทย ปี 2564 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์พัฒนาการเด็กปฐมวัย ปี 2564 เปรียบเทียบพัฒนาการเด็กปฐมวัย กับปี 2560 ในระดับเขตและระดับประเทศ พฤติกรรมการเลี้ยงดูเด็กของผู้เลี้ยงดูหลัก พฤติกรรมการใช้คู่มือ DSPM ของผู้เลี้ยงดูหลัก และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพัฒนาการเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างเป็นพ่อหรือแม่หรือบุคคลในครอบครัวที่ใช้เวลาในแต่ละวันในช่วงกลางวันกับเด็กมากที่สุดและดูแลเด็กอย่างน้อย 6 เดือนขึ้นไปและเด็กปฐมวัยที่มีอายุตั้งแต่ 9 เดือนถึงอายุ 5 ปี 11 เดือน 29 วัน จำนวน 5,113 คน โดยสุ่มแบบ Multi-stage stratified sampling จาก 12 เขตสุขภาพทั่วประเทศ ไม่รวมกรุงเทพมหานคร เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถาม ประเมินภาวะการเจริญเติบโต ตรวจสุขภาพช่องปากและประเมินพัฒนาการเด็กด้วย DENVER II

ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยไทยมีพัฒนาการสมวัยรวมทุกด้าน ร้อยละ 70.3 เมื่อจำแนกตามกลุ่มอายุพบว่าเด็ก อายุ 0-2 ปี และ 3-5 ปี มีพัฒนาการสมวัยรวมทุกด้าน ร้อยละ 77.2 และ 63.2 ตามลำดับเมื่อเปรียบเทียบกับผลการสำรวจ พ.ศ. 2560 พบว่าสถานการณ์พัฒนาการสมวัยเด็กปฐมวัยไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นแต่ยังต่ำกว่าเป้าหมายประเทศ คือ ร้อยละ 85 ผู้เลี้ยงดูหลักร้อยละ 61.3 ได้รับคู่มือ DSPM ได้อ่านและใช้คู่มือ DSPM ร้อยละ 37.6 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพัฒนาการเด็กปฐมวัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ อาชีพของพ่อ อายุแม่ของเด็กขณะตั้งครรภ์ การฝากครรภ์ครั้งแรกก่อน 12 สัปดาห์ การติดเชื้อของแม่ในระหว่างตั้งครรภ์ อายุของเด็ก เพศของเด็ก เด็กยังกินนมแม่ การเล่นนิทานให้เด็กฟัง การมีคราบกุนหริยในช่องปากเด็ก และพฤติกรรมการใช้คู่มือ DSPM ของผู้เลี้ยงดูหลัก ข้อเสนอแนะ: หน่วยงานประชาสัมพันธ์สร้างกระแสให้ครอบครัว ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีความรู้และเกิดความตระหนักต่อการส่งเสริมพัฒนาการเด็กและการฝากท้องก่อน 12 สัปดาห์ พัฒนาระบบบริการคลินิกเด็กสุขภาพดีให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน หน่วยบริการในระดับพื้นที่ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาศักยภาพครู ผู้ดูแลเด็ก หน่วยบริการทุกระดับมีระบบการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลพัฒนาการเด็กปฐมวัยเพื่อใช้ติดตามวางแผนการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถคืนข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้

สถาบันวิจัยแห่งชาติด้านการศึกษาปฐมวัยรัฐอินเดียนา สหรัฐอเมริกา (NIEER) (2023) ได้ศึกษาวิจัยคุณภาพและผลลัพธ์ของโปรแกรมปฐมวัยรัฐอินเดียนา สหรัฐอเมริกา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินภาพรวมคุณภาพของโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยทั่วรัฐอินเดียนา (สหรัฐอเมริกา) ในปี 2021–2022 เพื่อสำรวจคุณภาพโปรแกรม ศึกษาความก้าวหน้าด้านพัฒนาการเด็ก (อายุแรกเกิด–5 ปี) ทั้งในศูนย์เด็กเล็ก บ้านเด็ก และโรงเรียน เปรียบเทียบคุณภาพตามระดับมาตรฐาน Paths to Quality (PTQ) พื้นที่เมือง – ชนบท และประเภทศูนย์ ศึกษาทัศนคติ ความคิด และการมีส่วนร่วมของครูและผู้ปกครอง และแจ้งข้อมูลเชิงหลักฐานให้ผู้กำหนดนโยบาย รัฐอินเดียนา กลุ่มตัวอย่างและวิธีวิจัยครอบคลุม 321 ห้องเรียน ใน 206 ศูนย์ทั่วรัฐ ใช้วิธีการสังเกตพฤติกรรมเด็กและครู ด้วยการใช้เครื่องมือ CLASS จำนวน 2 รอบในแต่ละห้อง และใช้แบบสำรวจครู และแบบสอบถามผู้ปกครอง วัดผลพัฒนาการเด็กโดยใช้อุปกรณ์มาตรฐาน เช่น Bayley IV สำหรับเด็กเล็ก, Peabody & Woodcock-Johnson สำหรับเด็กก่อนวัยเรียน สัมภาษณ์ผู้ปกครอง 324 ราย ครอบคลุมศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์เด็กก่อนวัยเรียน โรงเรียนหน่วยงานรัฐ และแนวบูรณาการพบว่า

ผลการประเมินห้องเรียนและคุณภาพ (CLASS) ห้องเรียนโดยรวม มีบรรยากาศอบอุ่น ปลอดภัย ส่งเสริมการดูแลเอาใจใส่ ผลการประเมินพัฒนาการเด็ก เด็กก่อนวัยเรียน (3-5 ปี) ด้าน *ศัพท์/ภาษาพูด* พัฒนาสูงมาก (เฉลี่ย +17 คะแนนมาตรฐาน) *ทักษะอ่านเขียนและคณิตศาสตร์* พัฒนาช้ากว่าค่าเฉลี่ยด้านการอ่าน *ฟังก์ชันบริหาร (EF)* โตในระดับเท่าค่าเฉลี่ยประเทศ ปัญหาพฤติกรรม (externalizing) ลดลงในระยะศึกษา ผลสำรวจครูและผู้ปกครอง ครูส่วนใหญ่ประเมินตนเองว่ามีคุณภาพสูงด้าน “สภาพแวดล้อมทางอารมณ์” และ “การสอนเน้นการมีปฏิสัมพันธ์” ให้คะแนนการส่งเสริมด้านกายภาพ/สื่ออุปกรณ์ต่ำกว่าด้านอื่น ครูในศูนย์ที่ได้มาตรฐาน PTQ 4 รายงานการพัฒนาแบบมีเป้าหมายและเข้าร่วมอบรมพัฒนาตนตลอด (เฉลี่ย 23 ชม./ปี) ครูในกลุ่มศูนย์คุณภาพต่ำขาดโอกาสพัฒนาอาชีพ ประเด็นที่ควรส่งเสริม/ต้องปรับปรุง ควรลงทุนอบรมครูปฐมวัยด้าน “การกระตุ้นภาษา/ป้อนข้อมูลย้อนกลับ/ตั้งคำถาม” ส่งเสริมบทบาทการสอนที่บูรณาการภาษาในทุกกิจกรรม ผลักดันนโยบายประเมินและพัฒนามาตรฐานความพร้อมของศูนย์/ครูให้เป็นระบบ สนับสนุนครูในศูนย์ที่ได้มาตรฐานคุณภาพต่ำให้ได้โอกาสเท่าศูนย์มาตรฐานสูง เตรียมนโยบายรับมือผลกระทบระยะยาวของโควิด - 19 และความเหลื่อมล้ำทางพัฒนาการ

ข้อค้นพบโดยสรุป ศูนย์เด็กปฐมวัยส่วนใหญ่ในรัฐอินเดียนามีบรรยากาศอบอุ่น ปลอดภัย เด็กมีพัฒนาการทางอารมณ์และสังคมดี ทุกกลุ่มควรเร่งพัฒนาด้านการสอนแบบกระตุ้นภาษาคิดวิเคราะห์ (ภาษา/Instructional Support) เด็กมีพัฒนาการด้านภาษาไวเกินค่าเฉลี่ย แต่ด้านอ่านเขียนยังโตช้ากว่ามาตรฐาน และฟังก์ชันบริหารโตเท่าค่าเฉลี่ย ครู PTQ 3-4 ได้คะแนนด้านคุณภาพสูงกว่า และมีการพัฒนางานวิชาชีพพร้อมกันสม่ำเสมอ ผู้ปกครองให้ความสำคัญ “ครูอบอุ่น/เอาใจใส่” มากที่สุด รองลงมา คือ การสอนแบบมีปฏิสัมพันธ์และความปลอดภัย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2566) ได้ศึกษาผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2565 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 14,616 คน จาก 2,355 โรงเรียน ผลจากการศึกษา พบว่า ผลการประเมินพัฒนาการในภาพรวมทุกด้าน ระดับประเทศ นักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการอยู่ในระดับดี โดยมีพัฒนาการด้านสังคมสูงสุด รองลงมา คือ ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านร่างกาย และด้านสติปัญญา ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า นักเรียนหญิงและนักเรียนชายส่วนใหญ่มีพัฒนาการอยู่ในระดับดีทุกด้าน โดยนักเรียนหญิงมีร้อยละพัฒนาการในระดับดีสูงกว่านักเรียนชายทุกด้าน เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน นักเรียนส่วนใหญ่ในโรงเรียนทุกขนาด มีพัฒนาการอยู่ในระดับดีทุกด้าน โดยนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็กมีร้อยละพัฒนาการระดับดี ด้านอารมณ์ จิตใจ สูงสุด รองลงมา คือ ด้านสังคม ด้านร่างกาย และด้านสติปัญญา ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามประเภทโรงเรียน นักเรียนในโรงเรียนทุกประเภท ส่วนใหญ่มีพัฒนาการอยู่ในระดับดีทุกด้าน โดยนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ระดับดีสูงสุด รองลงมา คือ พัฒนาการด้านสังคม พัฒนาการด้านร่างกาย และสติปัญญา ตามลำดับ นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำเขตพื้นที่การศึกษามีพัฒนาการด้านสังคม สูงสุด รองลงมา คือ พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ พัฒนาการด้านร่างกาย และพัฒนาการด้านสติปัญญา ตามลำดับ ส่วนนักเรียนในโรงเรียนศูนย์เด็กปฐมวัยต้นแบบและโรงเรียนทั่วไป ส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านสังคมระดับดีสูงสุด รองลงมา คือ พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ พัฒนาการด้านร่างกาย และพัฒนาการด้านสติปัญญา ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายพัฒนาการพบว่า (1) พัฒนาการด้านร่างกาย ในภาพรวมส่วนใหญ่เด็กนักเรียน มีพัฒนาการในระดับดีสูงสุด คือ มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี ส่วนที่ต่ำที่สุด คือ น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ (2) พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ในภาพรวมส่วนใหญ่เด็กนักเรียนมีพัฒนาการในระดับดีสูงสุด คือ สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรีและการเคลื่อนไหว ส่วนที่ต่ำที่สุด คือ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น (3) พัฒนาการด้านสังคม ในภาพรวมส่วนใหญ่เด็กนักเรียนมีพัฒนาการในระดับดีสูงสุด คือ ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่วนที่ต่ำที่สุด คือ ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม (4) พัฒนาการด้านสติปัญญา ในภาพรวมส่วนใหญ่เด็กนักเรียนมีพัฒนาการในระดับดีสูงสุด คือ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ ส่วนที่ต่ำที่สุด คือ สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ และเมื่อพิจารณามาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ในภาพรวมส่วนใหญ่เด็กนักเรียนมีร้อยละพัฒนาการระดับดีทุกด้าน โดยมาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว สูงสุด ส่วนที่ต่ำที่สุด คือ มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประเทศไทย (2566) ได้จัดทำโครงการสำรวจสถานการณ์เด็กและสตรี ในประเทศไทย โดยได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการจากองค์การยูนิเซฟ การสำรวจนี้เน้นเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญในการติดตามความก้าวหน้าของการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ผลการสำรวจด้านพัฒนาการของเด็กปฐมวัย และการเรียนในระดับปฐมวัย พบว่า เด็กเข้าเรียนในระดับปฐมวัยในภาพรวม คิดเป็นร้อยละ 86 โดยเด็ก 9 ใน 10 คนทำกิจกรรมร่วมกับสมาชิกในครัวเรือนที่เป็นผู้ใหญ่ และน้อยกว่าครึ่งหนึ่ง ทำกิจกรรมร่วมกับพ่อแม่เมื่อเทียบกับแม่ โดยรวมแล้วเด็กเกือบ 9 ใน 10 คน (อายุ 3-4 ปี) เข้าเรียนหลักสูตรปฐมวัย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีเด็กเข้าเรียนหลักสูตรปฐมวัยสูงสุด ส่วนกรุงเทพมหานครมีสัดส่วนต่ำสุด แต่ไม่พบความแตกต่างที่ชัดเจนเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเพศและความมั่งคั่งของเด็กเกือบ 9 ใน 10 คน ของเด็กอายุ 36-59 เดือนที่กำลังเรียนในระดับปฐมวัย โดยอัตราการเข้าเรียนของนอกเขตเทศบาลสูงกว่าในเขตเทศบาล การเข้าเรียนของเด็กอายุ 5 ปี (อายุต่ำกว่าเกณฑ์การเข้าเรียนระดับประถมศึกษา 1 ปี) มีอัตราสูงถึงร้อยละ 99 เด็กอายุ 2-4 ปี ประมาณ 8 ใน 10 คน มีของเล่นอย่างน้อย 2 ชนิด และร้อยละ 90 มีของเล่นจากร้านค้า ในด้านดัชนีพัฒนาการของเด็กปฐมวัย คือ ร้อยละของเด็กที่มีพัฒนาการเป็นไปตามเกณฑ์ดัชนีพัฒนาการของเด็กปฐมวัย (ECDI) แสดงให้เห็นว่าเด็กอายุ 3-4 ปี 9 ใน 10 คน มีพัฒนาการเป็นไปตามเกณฑ์ด้านการอ่านออกและการรู้จักตัวเลข ภายภาพ สังคมและอารมณ์ และการเรียนรู้ โดยมีร้อยละของเด็กที่มีพัฒนาการเป็นไปตามเกณฑ์ในภาพรวม คิดเป็นร้อยละ 93 ในด้านการอ่านออกและการรู้จักตัวเลข คิดเป็นร้อยละ 61 ในด้านกายภาพ คิดเป็นร้อยละ 99 ในด้านสังคมและอารมณ์ คิดเป็นร้อยละ 85 และในด้านการเรียนรู้คิดเป็นร้อยละ 99

นอกจากนี้ยังกล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนาการเด็กปฐมวัยไว้ว่า เด็กปฐมวัยซึ่งมีช่วงอายุไม่เกิน 8 ปี เป็นวัยที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับพัฒนาการทางสติปัญญา สังคม อารมณ์ และร่างกาย ในช่วงเวลานี้ สมรรถนะที่พัฒนาขึ้นใหม่ของเด็กล้วน มีความยืดหยุ่นและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงได้เป็นอย่างดี พัฒนาการวัยเด็กที่ดีที่สุด ต้องการสภาพแวดล้อมที่ได้รับการดูแลและการกระตุ้นพัฒนาการเด็กในระยะเริ่มแรก การเข้าถึงหนังสือและสื่อการเรียนรู้ การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ดูแลที่ตอบสนองและเอาใจใส่ ได้รับสารอาหารที่เพียงพอ การเข้าถึงการศึกษาปฐมวัยที่มีคุณภาพดี ความปลอดภัย และการคุ้มครอง สภาพแวดล้อมทุกด้านเหล่านี้นำไปสู่ผลลัพธ์ของการพัฒนาในเด็ก ๆ ที่เผชิญกับปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นความยากจน ปัญหาสุขภาพ ความกดดันอย่างมากจากครอบครัว และสิ่งแวดล้อม และการเผชิญกับความรุนแรง การละเมิด การละเลย การแสวงหาประโยชน์ การดูแลที่ไม่เพียงพอ และโอกาสในการเรียนรู้ ต้องประสบกับความไม่เท่าเทียมและอาจทำให้ไม่สามารถพัฒนาศักยภาพได้ การลงทุนในช่วงปีแรก ๆ นับเป็นวิธีที่สำคัญและคุ้มค่าที่สุดวิธีหนึ่ง ซึ่งประเทศต่าง ๆ ใช้ลดช่องว่างที่ทำให้เด็กที่มีสถานะทางสังคมและเศรษฐกิจด้อยกว่าอยู่ในฐานะเสียเปรียบ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการ

การประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 มีวิธีดำเนินการประเมินพัฒนาการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ขอบเขตการประเมิน
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร นักเรียนชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 3 ที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวนเด็กปฐมวัย 381,433 คน จากโรงเรียนทั้งหมด 25,685 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 3 ที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 14,508 คน จำนวน 2,337 โรงเรียน โดยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) แยกตามลักษณะประเภทของโรงเรียน

1.2.1 ประเภทของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย

- 1) โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด เลือกกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 81 โรงเรียน โรงเรียนละ 2 ห้องเรียน ๆ ละ 6 คน รวมทั้งสิ้น 972 คน
- 2) โรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” เป็นโรงเรียนที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษา เลือกแบบเจาะจง จำนวน 881 โรงเรียน โรงเรียนละ 1 ห้องเรียน ๆ ละ 6 คน รวมทั้งสิ้น 5,286 คน
- 3) โรงเรียนทั่วไปที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษา จำนวน 1,375 โรงเรียน ๆ ละ 1 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 6 คน รวมทั้งสิ้น 8,250 คน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุ่มโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนจำนวนโรงเรียนที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษาทั้งหมดของเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา แต่ละแห่ง ไม่รวมโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด และโรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” ดังนี้

ตารางที่ 1 เกณฑ์การกำหนดจำนวนโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

จำนวนโรงเรียน ที่เปิดสอน ชั้นอนุบาลศึกษา ของ สพป. (โรงเรียน)	จำนวน โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง (โรงเรียน)	จำนวนโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง		
		โรงเรียนขนาดเล็ก (นักเรียน 1-120 คน)	โรงเรียนขนาดกลาง (นักเรียน 121-499 คน)	โรงเรียนขนาดใหญ่ (นักเรียน 500 คนขึ้นไป)
1-50	5	2	2	1
51-100	6	3	2	1
101-150	7	3	2	2
151-200	9	3	3	3
201 ขึ้นไป	10	4	3	3

1.2.2 วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ดำเนินการดังนี้

1) โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด ให้คณะกรรมการประเมินพัฒนาการสุ่มอย่างง่ายมา 2 ห้องเรียน โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างมีระบบจากบัญชีรายชื่อ ห้องเรียนละ 6 คน เช่น ใช้ลำดับเลขคี่ หรือลำดับเลขคู่ในบัญชีเรียกชื่อเป็นเกณฑ์ แบ่งเป็นนักเรียนชาย 3 คน และหญิง 3 คน รวมโรงเรียนละ 12 คน

2) โรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” และโรงเรียนทั่วไปที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษาที่มีมากกว่า 1 ห้องเรียน ให้คณะกรรมการประเมินพัฒนาการสุ่มอย่างง่ายเพียง 1 ห้องเรียน โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างมีระบบจากบัญชีรายชื่อ จำนวน 6 คน แบ่งเป็นนักเรียนชาย 3 คน และหญิง 3 คน กรณีห้องเรียนที่มีนักเรียนไม่ถึง 6 คน ให้ประเมินพัฒนาการนักเรียนทุกคน

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทโรงเรียนและเพศ

ที่	กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน โรงเรียน	จำนวนนักเรียน (คน)		
			ชาย	หญิง	รวม
1	โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด	81	486	486	972
2	โรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ”	881	2,643	2,643	5,286
3	โรงเรียนทั่วไปที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษา	1,375	4,125	4,125	8,250
	รวม	2,337	7,011	7,011	14,508

2. ขอบเขตการประเมิน

การประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการประเมินพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ประกอบด้วย

2.1 พัฒนาการด้านร่างกาย

มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี

- 1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์
 - 1.1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย
- 1.2 มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี
 - 1.2.1 รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง
 - 1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง
 - 1.2.3 นอนพักผ่อนเป็นเวลา
 - 1.2.4 ออกกำลังกายเป็นเวลา
- 1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น
 - 1.3.1 เล่น ทำกิจกรรม และปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย

มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน

- 2.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์ และทรงตัวได้
 - 2.1.1 เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้ โดยไม่ต้องกางแขน
 - 2.1.2 กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่อง โดยไม่เสียการทรงตัว
 - 2.1.3 วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว
 - 2.1.4 รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้
- 2.2 ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน
 - 2.2.1 ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้
 - 2.2.2 เขียนรูบสามเหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน
 - 2.2.3 ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.25 เซนติเมตรได้

2.2 พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

- 3.1 แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม
 - 3.1.1 แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม
- 3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น
 - 3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์
 - 3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

- 4.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว
 - 4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ
 - 4.1.2 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี
 - 4.1.3 สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี

มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

- 5.1 ซื่อสัตย์สุจริต
 - 5.1.1 ขออนุญาตหรือรอคอย เมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นด้วยตนเอง
- 5.2 มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน
 - 5.2.1 แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตาสัตว์เลี้ยง
 - 5.2.2 ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง
- 5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
 - 5.3.1 แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์
- 5.4 มีความรับผิดชอบ
 - 5.4.1 ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง

2.3 พัฒนาการด้านสังคม

มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- 6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน
 - 6.1.1 แต่งตัวด้วยตนเองได้อย่างคล่องแคล่ว
 - 6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี
 - 6.1.3 ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง
- 6.2 มีวินัยในตนเอง
 - 6.2.1 เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง
 - 6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง
- 6.3 ประหยัดและพอเพียง
 - 6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

- 7.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - 7.1.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยตนเอง
 - 7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่
- 7.2 มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย
 - 7.2.1 ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ
 - 7.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง
 - 7.2.3 ยืนตรงและร่วมร้องเพลงชาติไทย

มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

- 8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล
 - 8.1.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน
- 8.2 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น
 - 8.2.1 เล่นหรือทำงานร่วมมือกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย
 - 8.2.2 ยิ้ม ทักทายและพูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้เหมาะสมกับสถานการณ์
- 8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม
 - 8.3.1 มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงด้วยตนเอง
 - 8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์
 - 8.3.3 ประนีประนอมแก้ไขปัญหาโดยปราศจากการใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง

2.4 พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

- 9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ
 - 9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง
 - 9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้
- 9.2 อ่าน เขียนภาพ และสัญลักษณ์ได้
 - 9.2.1 อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ
 - 9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ

มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด

- 10.1.1 บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงหรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส
- 10.1.2 จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างและความเหมือนของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ 2 ลักษณะขึ้นไป
- 10.1.3 จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ตั้งแต่ 2 ลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์
- 10.1.4 เรียงลำดับสิ่งของและเหตุการณ์อย่างน้อย 5 ลำดับ

10.2 มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล

- 10.2.1 อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง
- 10.2.2 คาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้น และมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล

10.3 มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ

- 10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น
- 10.3.2 ระบุปัญหา สร้างทางเลือก และเลือกวิธีแก้ปัญหา

มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

11.1 ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

- 11.1.1 สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองโดยมีการดัดแปลงแปลกใหม่จากเดิมและมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น

11.2 แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์

- 11.2.1 เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายและแปลกใหม่

มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

- 12.1.1 สนใจหยิบหนังสือมาอ่านและเขียนสื่อความคิดด้วยตนเองเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง
- 12.1.2 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ

12.2 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้

- 12.2.1 ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ โดยใช้วิธีการที่หลากหลายด้วยตนเอง
- 12.2.2 ใช้ประโยคคำถามว่า “เมื่อไร” “อย่างไร” ในการค้นหาคำตอบ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ คือ เครื่องมือประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 ประกอบด้วย

3.1 คู่มือดำเนินงานประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567

3.2 ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ สำหรับการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567

3.3 แบบบันทึกข้อมูลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567

4. การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือ

การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ประชุมปฏิบัติการพิจารณากรอบการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 กำหนดลักษณะกรอบโครงสร้าง วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ประเมินการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567

4.2 ดำเนินการสร้างเครื่องมือการประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 ประกอบด้วย

4.2.1 คู่มือดำเนินงานประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 มีรายละเอียดการสร้างคู่มือ ดังนี้

1) ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการเด็กปฐมวัย หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย

2) จัดทำคู่มือดำเนินงานประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 โดยมีโครงสร้างดังนี้

- (1) ความเป็นมา
- (2) วัตถุประสงค์
- (3) ขอบเขตของการประเมิน
- (4) แนวทางการดำเนินงาน
- (5) คู่มือ ดำเนินงานชุดกิจกรรม และแบบบันทึกที่ใช้ในการประเมินพัฒนาการ
- (6) วิธีการและขั้นตอนการประเมิน
- (7) ปฏิทินปฏิบัติงาน

(8) ตารางการประเมินพัฒนาการเด็ก

(9) โครงสร้างเครื่องมือประเมิน

(10) เกณฑ์การประเมิน

(11) ภาคผนวก

4.2.2 ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ สำหรับการพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 ประกอบด้วยกิจกรรม จำนวน 7 ชุด มีรายละเอียดการสร้างชุดกิจกรรม ดังนี้

1) ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์ในระดับปฐมวัย หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการของเด็ก และการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย

2) กำหนดกิจกรรมในการประเมินให้สอดคล้องกิจกรรมประจำวัน ประกอบด้วย 7 ชุดกิจกรรม คือ

ชุดที่ 1 การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

ชุดที่ 2 กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

ชุดที่ 3 กิจกรรมเสริมประสบการณ์

ชุดที่ 4 กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

ชุดที่ 5 กิจกรรมการเล่นตามมุม

ชุดที่ 6 กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง

ชุดที่ 7 กิจกรรมเกมการศึกษา

3) ออกแบบกิจกรรมในการประเมินแต่ละชุดกิจกรรมประกอบไปด้วย วัตถุประสงค์ ขอบข่าย/ขั้นตอนการจัดกิจกรรม แผนการจัดกิจกรรม สื่อ/อุปกรณ์ ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรม แบบบันทึกผลการประเมิน และระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

4.2.3 แบบบันทึกข้อมูลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 มีรายละเอียดการสร้างดังนี้

1) ศึกษาวิธี/รูปแบบการบันทึกข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการเด็กที่เหมาะสมกับกิจกรรมการจัดประสบการณ์

2) ออกแบบแบบบันทึกข้อมูลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 ที่สอดคล้องกับชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ สำหรับการพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 ประกอบด้วย

(1) แบบบันทึกผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 ดังนี้

แบบบันทึกผล 1/1 แบบบันทึกผลการประเมินภาวะการเจริญเติบโต และสุขนิสัยที่ดี

แบบบันทึกผล 1/2 แบบบันทึกผลการประเมินการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

แบบบันทึกผล 2 แบบบันทึกผลการประเมินชุดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

แบบบันทึกผล 3 แบบบันทึกผลการประเมินชุดกิจกรรมเสริมประสบการณ์

แบบบันทึกผล 4 แบบบันทึกผลการประเมินชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

แบบบันทึกผล 5 แบบบันทึกผลการประเมินชุดกิจกรรมการเล่นตามมุม

แบบบันทึกผล 6 แบบบันทึกผลการประเมินชุดกิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง

แบบบันทึกผล 7 แบบบันทึกผลการประเมินชุดกิจกรรมเกมการศึกษา

(2) รายละเอียดการบันทึกข้อมูลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567

(3) Google Form บันทึกข้อมูลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567

4.3 ประชุมวิพากษ์เครื่องมือประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity)

4.4 นำเครื่องมือประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 ไปทดลองใช้ครอบคลุมโรงเรียนทุกขนาด กระจายครอบคลุมทุกภูมิภาค จำนวน 18 โรงเรียน (รายละเอียดรายชื่อโรงเรียนดังภาคผนวก ข) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมด้านเนื้อหา กิจกรรม เวลา ในการจัดกิจกรรม สื่อ/อุปกรณ์ ระดับคุณภาพของพฤติกรรมที่สังเกตตามเกณฑ์การประเมิน

4.5 ปรับปรุงเครื่องมือประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 ตามข้อเสนอแนะจากการทดลองใช้เครื่องมือ

4.6 หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน (Rater Agreement Index : RAI) จากโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 18 โรงเรียน นักเรียนโรงเรียนละ 6 คน โดยกำหนดให้มี ผู้ประเมิน 3 คน คือ ศึกษาานิเทศก์ จำนวน 1 คน และครูผู้สอนระดับปฐมวัย จำนวน 2 คน ได้ค่าดัชนี ความสอดคล้องของเครื่องมือประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 เท่ากับ 0.95 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเครื่องมือฉบับนี้มีคุณภาพสามารถนำไปใช้ได้

4.7 บรรณาธิการกิจเอกสารเครื่องมือการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 และจัดทำเป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 ดำเนินการ ดังนี้

5.1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดสรรงบประมาณให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาทุกแห่งดำเนินการประชุมชี้แจงแนวทางการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 ตามจำนวนโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เดือนมกราคม 2568

5.2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานส่งเครื่องมือการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 และวิธีทดสอบประกอบการศึกษาเครื่องมือการประเมินพัฒนาการให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เดือนกุมภาพันธ์ 2568

5.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการและคณะกรรมการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 และชี้แจงแนวทางการประเมินให้กับคณะกรรมการประเมินพัฒนาการและผู้บริหารโรงเรียนที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกแห่ง เดือนกุมภาพันธ์ – เดือนมีนาคม 2568

5.4 คณะกรรมการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 จัดเตรียมสื่อ วัสดุ และเครื่องมือเพื่อใช้ในการประเมินพัฒนาการ เดือนมีนาคม 2568

5.5 คณะกรรมการประเมินพัฒนาการดำเนินการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 ก่อนปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567

5.6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบันทึกข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 ลงใน Google Form ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด และจัดส่งแบบรับรองการบันทึกผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนฯ ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทาง E-mail: assessment.eceobec@gmail.com ภายในเดือนพฤษภาคม 2568

5.7 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเก็บรวบรวมข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 จำแนกตามประเภทโรงเรียน แสดงผลดังตาราง เดือนพฤษภาคม - มิถุนายน 2568

ตารางที่ 3 จำนวนการเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทโรงเรียน

ที่	ประเภทโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	จำนวนการเก็บรวบรวมข้อมูล
1	โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด	81	846
2	โรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ”	881	4,843
3	โรงเรียนทั่วไปที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษา	1,375	8,549
	รวม	2,337	14,238

ตารางที่ 4 จำนวนการเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ที่	ขนาดโรงเรียน	จำนวนการเก็บรวบรวมข้อมูล
1	ขนาดเล็ก (นักเรียน 1-120 คน)	3,715
2	ขนาดกลาง (นักเรียน 121-499 คน)	6,629
3	ขนาดใหญ่ (นักเรียน 500 คนขึ้นไป)	3,894
รวม		14,238

5.8 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานวิเคราะห์และประมวลผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 เดือนกรกฎาคม 2568

5.9 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำและพิมพ์รายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 เดือนสิงหาคม – กันยายน 2568

5.10 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเผยแพร่รายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 ผ่านทางเว็บไซต์ เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ประโยชน์ เดือนกันยายน 2568

6. การวิเคราะห์และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 ดำเนินการ ดังนี้

6.1 การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ชุมติกิจกรรม และเกณฑ์การประเมิน

การดำเนินการหาค่าความเชื่อมั่นของการประเมินพัฒนาการนักเรียนด้วยคู่มือและชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์สำหรับการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 ใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน (Rater Agreement Index : RAI) (สุรชัย มีชาญ, 2545) โดยใช้สูตร

$$RAI = 1 - \frac{\sum_{K=1}^K \sum_{n=1}^N \sum_{m=1}^M |R_{mnk} - \bar{R}_{nk}|}{KN(M-1)(I-1)}$$

RAI แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน

R_{mnk} แทน ระดับพัฒนาการที่ได้จากผู้ประเมินคนที่ m ของผู้รับการประเมินคนที่ n ในสภาพที่ประสงค์ที่ k (m=1, 2, 3,...,M; n=1, 2, 3,...,N และ k=1, 2, 3,...,K)

R_{nk} แทน คะแนนเฉลี่ยของผู้รับการประเมินคนที่ n ในสภาพที่ประสงค์ที่ k ซึ่งคำนวณได้จากสูตร

$$\bar{R}_{nk} = \frac{\sum_{m=1}^M R_{mnk}}{M}$$

K	แทน	จำนวนสภาพที่ประสงค์ที่ประเมินทั้งหมด
N	แทน	จำนวนผู้ได้รับการประเมินทั้งหมด
M	แทน	จำนวนผู้ประเมินทั้งหมด
I	แทน	ระดับพัฒนาการที่เป็นไปได้ตามเกณฑ์การประเมินพัฒนาการทั้งหมด

6.2 การวิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 โดยมีขั้นตอน ดังนี้

6.2.1 รวบรวมข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567

6.2.2 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567

6.2.3 วิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 ตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ ประเด็นการประเมินโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป รายงานผลการประเมินพัฒนาการ โดยใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ (Percentage)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 จากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาครอบคลุม 183 แห่ง จำนวนโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 2,392 โรงเรียน นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 14,238 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินพัฒนาการ นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการประเมินพัฒนาการของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 ระดับประเทศ

ตอนที่ 2 ผลการประเมินพัฒนาการของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 จำแนกตามเพศ ขนาดโรงเรียน และประเภทโรงเรียน

ตอนที่ 3 ผลการประเมินพัฒนาการของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 จำแนกตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

ตอนที่ 1 ผลการประเมินพัฒนาการของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 ระดับประเทศ

ตารางที่ 5 ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพพัฒนาการในภาพรวมทุกด้าน ระดับประเทศ

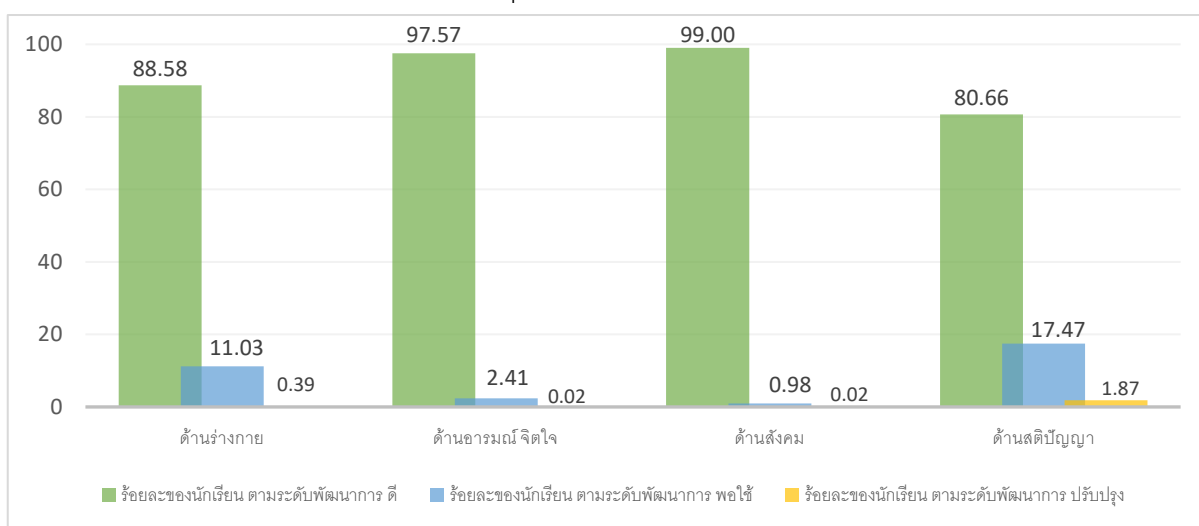
รายการ	ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพ		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
พัฒนาการในภาพรวมทุกด้านของนักเรียน	92.79	6.58	0.63

จากตารางที่ 5 พบว่า พัฒนาการในภาพรวมทุกด้าน ระดับประเทศ นักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการอยู่ในระดับดีสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 92.79 รองลงมา คือ ระดับพอใช้ ร้อยละ 6.58 และระดับปรับปรุง ร้อยละ 0.63

ตารางที่ 6 ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ ระดับประเทศ

พัฒนาการ	ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพ		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
ด้านร่างกาย	88.58	11.03	0.39
ด้านอารมณ์ จิตใจ	97.57	2.41	0.02
ด้านสังคม	99.00	0.98	0.02
ด้านสติปัญญา	80.66	17.47	1.87

ภาพที่ 1 แสดงร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ ระดับประเทศ

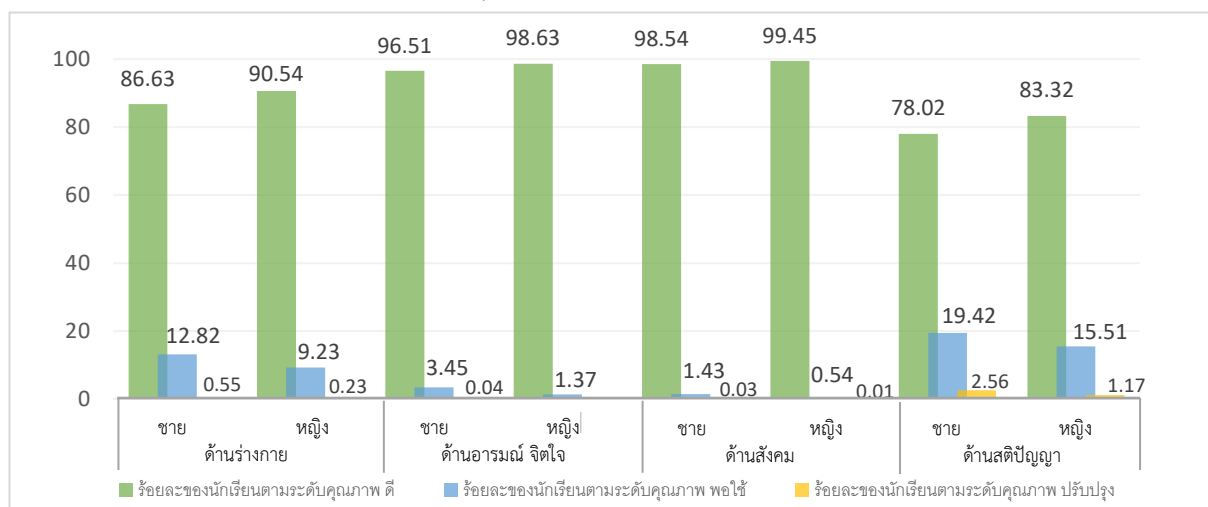
จากตารางที่ 6 และภาพที่ 1 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีระดับคุณภาพรายพัฒนาการ ในระดับประเทศ อยู่ในระดับดีทุกด้าน โดยพัฒนาการด้านสังคม มีผลการประเมินระดับดีสูงสุด ร้อยละ 99.00 รองลงมา คือ พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ร้อยละ 97.57 พัฒนาการด้านร่างกาย ร้อยละ 88.58 และพัฒนาการด้านสติปัญญา ร้อยละ 80.66 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการประเมินพัฒนาการของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 จำแนกตามเพศ ขนาดโรงเรียน และประเภทโรงเรียน

ตารางที่ 7 ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ จำแนกตามเพศ

พัฒนาการ	เพศ	ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพ		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง
ด้านร่างกาย	ชาย	86.63	12.82	0.55
	หญิง	90.54	9.23	0.23
ด้านอารมณ์ จิตใจ	ชาย	96.51	3.45	0.04
	หญิง	98.63	1.37	0.00
ด้านสังคม	ชาย	98.54	1.43	0.03
	หญิง	99.45	0.54	0.01
ด้านสติปัญญา	ชาย	78.02	19.42	2.56
	หญิง	83.32	15.51	1.17

ภาพที่ 2 แสดงร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ จำแนกตามเพศ

จากตารางที่ 7 และภาพที่ 2 พบว่า นักเรียนหญิงและนักเรียนชายส่วนใหญ่มีพัฒนาการในระดับดีทุกด้าน โดยนักเรียนหญิงมีระดับคุณภาพรายพัฒนาการในระดับดีสูงกว่านักเรียนชายทุกด้าน

เมื่อพิจารณาจำแนกตามเพศ พบว่า

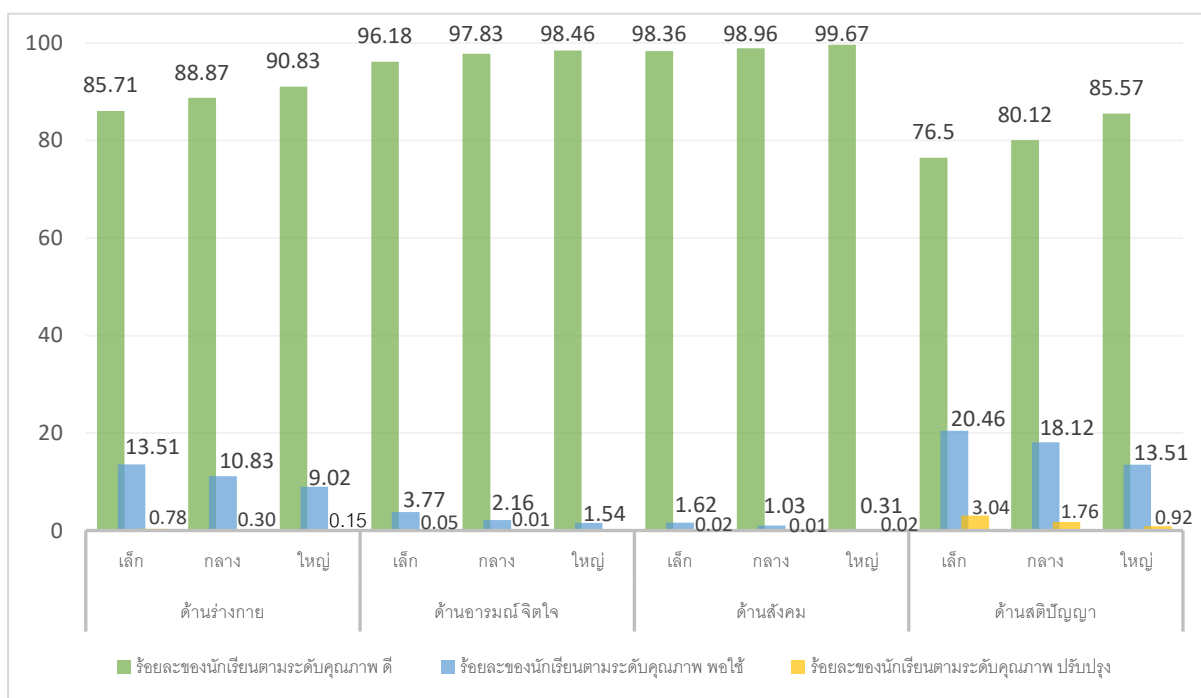
นักเรียนชาย มีพัฒนาการด้านสังคม ในระดับดีสูงสุด ร้อยละ 98.54 รองลงมาคือ พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ร้อยละ 96.51 พัฒนาการด้านร่างกาย ร้อยละ 86.63 และพัฒนาการด้านสติปัญญา ร้อยละ 78.02 ตามลำดับ

นักเรียนหญิง มีพัฒนาการด้านสังคม ในระดับดีสูงสุด ร้อยละ 99.45 รองลงมาคือ พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ร้อยละ 98.63 พัฒนาการด้านร่างกาย ร้อยละ 90.54 และพัฒนาการด้านสติปัญญา ร้อยละ 83.32 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

พัฒนาการ	ขนาดโรงเรียน	ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพ		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง
ด้านร่างกาย	เล็ก	85.71	13.51	0.78
	กลาง	88.87	10.83	0.30
	ใหญ่	90.83	9.02	0.15
ด้านอารมณ์ จิตใจ	เล็ก	96.18	3.77	0.05
	กลาง	97.83	2.16	0.01
	ใหญ่	98.46	1.54	0.00
ด้านสังคม	เล็ก	98.36	1.62	0.02
	กลาง	98.96	1.03	0.01
	ใหญ่	99.67	0.31	0.02
ด้านสติปัญญา	เล็ก	76.50	20.46	3.04
	กลาง	80.12	18.12	1.76
	ใหญ่	85.57	13.51	0.92

ภาพที่ 3 แสดงร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

จากตารางที่ 8 และภาพที่ 3 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่ในโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีพัฒนาการอยู่ในระดับดีทุกด้าน โดยนักเรียนในโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ มีร้อยละ พัฒนาการระดับดีด้านสังคมสูงสุด รองลงมา คือ ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านร่างกาย และด้านสติปัญญา ตามลำดับ ส่วนนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก มีร้อยละ พัฒนาการระดับดีด้านสังคมสูงสุด รองลงมา คือ ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านร่างกาย ตามลำดับ และมีร้อยละ พัฒนาการด้านสติปัญญาอยู่ในระดับพอใช้

เมื่อพิจารณาจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า

นักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก มีพัฒนาการด้านสังคมระดับดีสูงสุด ร้อยละ 98.36 รองลงมา คือ พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ร้อยละ 96.18 พัฒนาการด้านร่างกาย ร้อยละ 85.71 และพัฒนาการด้านสติปัญญา ร้อยละ 76.50 ตามลำดับ

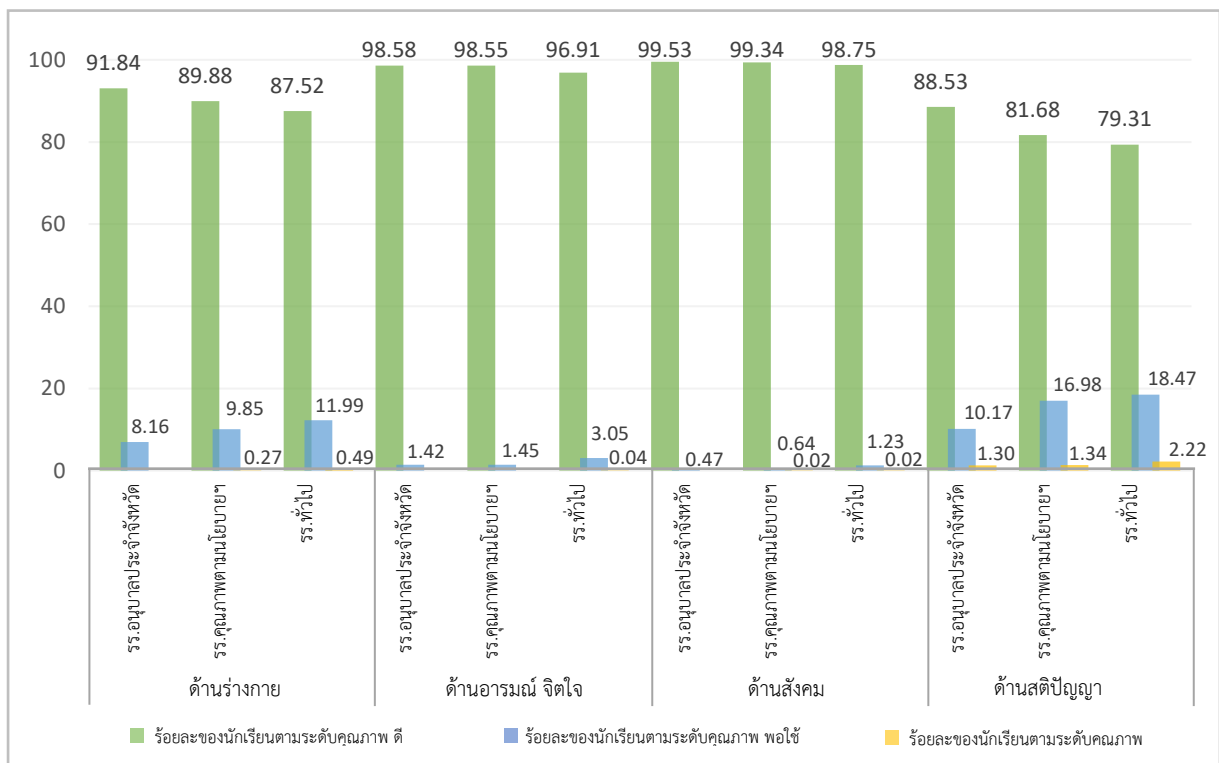
นักเรียนในโรงเรียนขนาดกลาง มีพัฒนาการด้านสังคมระดับดีสูงสุด ร้อยละ 98.96 รองลงมา คือ พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ร้อยละ 97.83 พัฒนาการด้านร่างกาย ร้อยละ 88.87 และพัฒนาการด้านสติปัญญา ร้อยละ 80.12 ตามลำดับ

นักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ พัฒนาการด้านสังคมระดับดีสูงสุด ร้อยละ 99.67 รองลงมา คือ พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ร้อยละ 98.46 พัฒนาการด้านร่างกาย ร้อยละ 90.83 และพัฒนาการด้านสติปัญญา ร้อยละ 85.57 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ จำแนกตามประเภทโรงเรียน

พัฒนาการ	ประเภท	ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพ		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง
ด้านร่างกาย	โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด	91.84	8.16	0.00
	โรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ”	89.88	9.85	0.27
	โรงเรียนทั่วไปที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษา	87.52	11.99	0.49
ด้านอารมณ์ จิตใจ	โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด	98.58	1.42	0.00
	โรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ”	98.55	1.45	0.00
	โรงเรียนทั่วไปที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษา	96.91	3.05	0.04
ด้านสังคม	โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด	99.53	0.47	0.00
	โรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ”	99.34	0.64	0.02
	โรงเรียนทั่วไปที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษา	98.75	1.23	0.02
ด้านสติปัญญา	โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด	88.53	10.17	1.30
	โรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ”	81.68	16.98	1.34
	โรงเรียนทั่วไปที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษา	79.31	18.47	2.22

ภาพที่ 4 แสดงร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ จำแนกตามประเภทโรงเรียน

จากตารางที่ 9 และภาพที่ 4 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ในโรงเรียนทุกประเภท มีพัฒนาการอยู่ในระดับดี โดยนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด โรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” และโรงเรียนทั่วไปที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษามีพัฒนาการด้านสังคมในระดับดีสูงสุด เมื่อพิจารณาตามประเภทโรงเรียน พบว่า

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด มีพัฒนาการด้านสังคมในระดับดีสูงสุด ร้อยละ 99.53 รองลงมา คือ ด้านอารมณ์ จิตใจ ร้อยละ 98.58 ด้านร่างกาย ร้อยละ 91.84 และด้านสติปัญญา ร้อยละ 88.53 ตามลำดับ

นักเรียนในโรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” มีพัฒนาการด้านสังคมในระดับดีสูงสุด ร้อยละ 99.34 รองลงมา คือ ด้านอารมณ์ จิตใจ ร้อยละ 98.55 ด้านร่างกาย ร้อยละ 89.88 และด้านสติปัญญา ร้อยละ 81.68 ตามลำดับ

นักเรียนในโรงเรียนทั่วไปที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษา มีพัฒนาการด้านสังคมในระดับดีสูงสุด ร้อยละ 98.75 รองลงมา คือ ด้านอารมณ์ จิตใจ ร้อยละ 96.91 ด้านร่างกาย ร้อยละ 87.52 และด้านสติปัญญา ร้อยละ 79.31 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการประเมินพัฒนาการของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 จำแนกตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

ตารางที่ 10 ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพพัฒนาการ รายมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์	ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพ		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
พัฒนาการด้านร่างกาย			
1. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี	94.35	5.09	0.56
2. กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้ อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน	92.91	6.97	0.12
พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			
3. มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข	92.48	7.48	0.04
4. ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว	99.51	0.48	0.01
5. มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม	94.44	5.42	0.14
พัฒนาการด้านสังคม			
6. มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	99.00	0.97	0.03
7. รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย	96.92	3.03	0.05
8. อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตาม เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	99.05	0.93	0.02
พัฒนาการด้านสติปัญญา			
9. ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย	89.11	10.78	0.11
10. มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้	92.28	7.64	0.08
11. มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	93.99	5.96	0.05
12. มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถ ในการแสวงหา ความรู้ได้เหมาะสมกับวัย	88.17	11.69	0.14

จากตารางที่ 10 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่มีมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 อยู่ในระดับดีทุกมาตรฐาน โดยมาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีสูงสุด ร้อยละ 99.51 รองลงมา คือ มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ร้อยละ 99.05 และมาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ร้อยละ 99.00 ตามลำดับ

โดยมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย ร้อยละ 88.17

ตารางที่ 11 ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านร่างกาย รายตัวบ่งชี้

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้	ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพ		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี			
1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์	67.23	29.70	3.07
1.2 มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี	94.83	5.04	0.13
1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น	98.32	1.66	0.02
มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน			
2.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้	93.48	6.30	0.22
2.2 ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน	98.89	1.07	0.04

จากตารางที่ 11 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านร่างกาย รายตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับดีทุกตัวบ่งชี้ โดยตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีสูงสุด ร้อยละ 98.89 รองลงมา คือ ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 98.32 และตัวบ่งชี้ที่ 1.2 มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี ร้อยละ 94.83 ตามลำดับ โดยตัวบ่งชี้ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ ร้อยละ 67.23

ตารางที่ 12 ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ รายตัวบ่งชี้

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้	ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพ		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข			
3.1 แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม	97.94	2.04	0.02
3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น	93.55	6.41	0.04
มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว			
4.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว	99.51	0.48	0.01
มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม			
5.1 ซื่อสัตย์สุจริต	94.44	5.42	0.14
5.2 มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน	97.90	2.09	0.01
5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	98.24	1.75	0.01
5.4 มีความรับผิดชอบ	98.62	1.36	0.02

จากตารางที่ 12 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ รายตัวบ่งชี้อยู่ในระดับดีทุกตัวบ่งชี้ โดยตัวบ่งชี้ที่ 4.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีสูงสุด ร้อยละ 99.51 รองลงมา คือ ตัวบ่งชี้ที่ 5.4 มีความรับผิดชอบ ร้อยละ 98.62 และตัวบ่งชี้ที่ 5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ร้อยละ 98.24 ตามลำดับ โดยตัวบ่งชี้ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 93.55

ตารางที่ 13 ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านสังคม รายตัวบ่งชี้

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้	ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพ		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง			
6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	99.36	0.61	0.03
6.2 มีวินัยในตนเอง	96.80	3.17	0.03
6.3 ประหยัดและพอเพียง	97.96	2.00	0.04
มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย			
7.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	97.45	2.49	0.06
7.2 มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย	98.82	1.16	0.02
มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข			
8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล	98.84	1.12	0.04
8.2 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	97.01	2.98	0.01
8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม	98.86	1.12	0.02

จากตารางที่ 13 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านสังคมรายตัวบ่งชี้อยู่ในระดับดี ทุกตัวบ่งชี้ โดยตัวบ่งชี้ที่ 6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน มีร้อยละของพัฒนาการระดับดี สูงสุด ร้อยละ 99.36 รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ร้อยละ 98.96 และตัวบ่งชี้ที่ 8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล ร้อยละ 98.84 ตามลำดับ โดยตัวบ่งชี้ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 6.2 มีวินัยในตนเอง ร้อยละ 96.80

ตารางที่ 14 ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านสติปัญญา รายตัวบ่งชี้

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้	ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพ		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย			
9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ	91.55	8.34	0.11
9.2 อ่าน เขียนภาพและสัญลักษณ์ได้	95.29	4.67	0.04
มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้			
10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด	88.58	10.77	0.65
10.2 มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล	90.95	8.95	0.10
10.3 มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ	91.99	7.92	0.09
มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์			
11.1 ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	96.54	3.38	0.08
11.2 แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์	96.51	3.48	0.01
มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย			
12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้	95.22	4.73	0.05
12.2 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้	90.43	9.41	0.16

จากตารางที่ 14 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านสติปัญญารายตัวบ่งชี้อยู่ในระดับดีทุกตัวบ่งชี้ โดยตัวบ่งชี้ที่ 11.1 ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีสูงสุด ร้อยละ 96.54 รองลงมา คือ ตัวบ่งชี้ที่ 11.2 แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ ร้อยละ 96.51 และตัวบ่งชี้ที่ 9.2 อ่าน เขียนภาพและสัญลักษณ์ได้ ร้อยละ 95.29 ตามลำดับ โดยตัวบ่งชี้ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด ร้อยละ 88.58

ตารางที่ 15 ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านร่างกาย รายสภาพที่พึงประสงค์

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/สภาพที่พึงประสงค์	ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพ		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี			
1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์			
1.1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	67.23	29.70	3.07
1.2 มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี			
1.2.1 รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง	97.94	2.05	0.01
1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	99.21	0.75	0.04
1.2.3 นอนพักผ่อนเป็นเวลา	97.61	2.23	0.16
1.2.4 ออกกำลังกายเป็นเวลา	98.66	1.32	0.02
1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น			
1.3.1 เล่น ทำกิจกรรม และปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย	98.32	1.66	0.02
มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน			
2.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้			
2.1.1 เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้ โดยไม่ต้องกางแขน	96.53	3.43	0.04
2.1.2 กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่เสียการทรงตัว	97.95	1.97	0.08
2.1.3 วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว	98.96	1.02	0.02
2.1.4 รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้	97.39	2.57	0.04
2.2 ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน			
2.2.1 ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้	95.48	4.44	0.08
2.2.2 เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน	98.19	1.73	0.08
2.2.3 ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.25 เซนติเมตรได้	99.28	0.70	0.02

จากตารางที่ 15 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านร่างกาย รายสภาพที่พึงประสงค์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่ 2.2.3 ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.25 เซนติเมตรได้ มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีสูงสุด ร้อยละ 99.28 รองลงมา คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง ร้อยละ 99.21 และสภาพที่พึงประสงค์ที่ 2.1.3 วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว ร้อยละ 98.96 ตามลำดับ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 1.1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย ร้อยละ 67.23

ตารางที่ 16 ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ รายสภาพที่พึงประสงค์

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/สภาพที่พึงประสงค์	ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพ		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข			
3.1 แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม			
3.1.1 แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม	97.94	2.04	0.02
3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น			
3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์	94.03	5.92	0.05
3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น	99.07	0.90	0.03
มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว			
4.1 สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว			
4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ	99.42	0.57	0.01
4.1.2 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี	99.19	0.81	0.00
4.1.3 สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี	99.02	0.98	0.00
มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม			
5.1 ซื่อสัตย์สุจริต			
5.1.1 ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นด้วยตนเอง	97.65	2.33	0.02
5.2 มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจและช่วยเหลือแบ่งปัน			
5.2.1 แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตาสัตว์เลี้ยง	98.79	1.20	0.01
5.2.2 ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่น ได้ด้วยตนเอง	98.81	1.15	0.04
5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น			
5.3.1 แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์	98.24	1.75	0.01
5.4 มีความรับผิดชอบ			
5.4.1 ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง	98.62	1.36	0.02

จากตารางที่ 16 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ รายสภาพที่พึงประสงค์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่ 4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีสูงสุด ร้อยละ 99.42 รองลงมา คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 4.1.2 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี ร้อยละ 99.19 และสภาพที่พึงประสงค์ที่ 3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 99.07 ตามลำดับ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ ร้อยละ 94.03

ตารางที่ 17 ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านสังคม รายสภาพที่พึงประสงค์

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/สภาพที่พึงประสงค์	ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพ		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง			
6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน			
6.1.1 แต่งตัวด้วยตนเองได้อย่างคล่องแคล่ว	98.36	1.61	0.03
6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี	99.02	0.96	0.02
6.1.3 ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	99.07	0.90	0.03
6.2 มีวินัยในตนเอง			
6.2.1 เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง	98.17	1.80	0.03
6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง	98.24	1.74	0.02
6.3 ประหยัดและพอเพียง			
6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง	97.96	2.00	0.04
มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย			
7.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม			
7.1.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยตนเอง	98.22	1.76	0.02
7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่	98.68	1.26	0.06
7.2 มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย			
7.2.1 ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ	98.17	1.79	0.04
7.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง	97.87	2.10	0.03
7.2.3 ยืนตรงและร่วมร้องเพลงชาติไทย	98.48	1.50	0.02

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/สภาพที่พึงประสงค์	ร้อยละของนักเรียน ตามระดับคุณภาพ		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข			
8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล			
8.1.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน	98.84	1.12	0.04
8.2 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น			
8.2.1 เล่นหรือทำงานร่วมมือกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย	98.21	1.78	0.01
8.2.2 ยิ้ม ทักทาย และพูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้	98.48	1.50	0.02
8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม			
8.3.1 มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงด้วยตนเอง	98.45	1.50	0.05
8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์	96.26	3.72	0.02
8.3.3 ประนีประนอมแก้ไขปัญหาโดยปราศจากการใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง	98.15	1.82	0.03

จากตารางที่ 17 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านสังคม รายสภาพที่พึงประสงค์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่ 6.1.3 ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีสูงสุด ร้อยละ 99.07 รองลงมา คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี ร้อยละ 99.02 และสภาพที่พึงประสงค์ที่ 8.1.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน ร้อยละ 98.84 ตามลำดับ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ร้อยละ 96.26

ตารางที่ 18 ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านสติปัญญา รายสภาพที่พึงประสงค์

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/สภาพที่พึงประสงค์	ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพ		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย			
9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ			
9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบและสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง	95.50	4.43	0.07
9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้	94.30	5.58	0.12
9.2 อ่าน เขียนภาพ และสัญลักษณ์ได้			
9.2.1 อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ	96.59	3.36	0.05
9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ	98.19	1.74	0.07
มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้			
10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด			
10.1.1 บอกลักษณะส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงหรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	96.30	3.65	0.05
10.1.2 จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างและความเหมือนของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ 2 ลักษณะขึ้นไป	96.68	3.26	0.06
10.1.3 จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ตั้งแต่ 2 ลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์	95.48	4.47	0.05
10.1.4 เรียงลำดับสิ่งของและเหตุการณ์อย่างน้อย 5 ลำดับ	93.44	6.30	0.26
10.2 มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล			
10.2.1 อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง	93.12	6.79	0.09
10.2.2 คาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นและมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล	94.06	5.85	0.09
10.3 มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ			
10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น	96.78	3.16	0.06
10.3.2 ระบุปัญหา สร้างทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา	92.86	7.06	0.08

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/สภาพที่พึงประสงค์	ร้อยละของนักเรียน ตามระดับคุณภาพ		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์			
11.1 ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์			
11.1.1 สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลงจากเดิมและมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น	96.54	3.38	0.08
11.2 แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์			
11.2.1 เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง อย่างหลากหลายและแปลกใหม่	96.51	3.48	0.01
มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย			
12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้			
12.1.1 สนใจหยิบหนังสือมาอ่านและเขียนสื่อความคิดด้วยตนเอง เป็นประจำอย่างต่อเนื่อง	96.33	3.59	0.08
12.1.2 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ	98.23	1.73	0.04
12.2 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้			
12.2.1 ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย ด้วยตนเอง	93.66	6.27	0.07
12.2.2 ใช้ประโยคคำถามว่า “เมื่อไร” “อย่างไร” ในการค้นหาคำตอบ	93.20	6.58	0.22

จากตารางที่ 18 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านสติปัญญาารายสภาพที่พึงประสงค์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่ 12.1.2 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีสูงสุด ร้อยละ 98.23 รองลงมา คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ ร้อยละ 98.19 และสภาพที่พึงประสงค์ที่ 10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น ร้อยละ 96.78 ตามลำดับ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 10.3.2 ระบุปัญหา สร้างทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา ร้อยละ 92.86

ตารางที่ 19 ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการ รายมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 จำแนกตามประเภทโรงเรียน

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์	ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพ								
	โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด			โรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ”			โรงเรียนทั่วไป ที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษา		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
1. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี	95.98	4.02	0.00	95.58	3.99	0.43	93.50	5.81	0.69
2. กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน	95.27	4.73	0.00	93.43	6.55	0.02	92.37	7.44	0.19
3. มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข	95.15	4.85	0.00	93.70	6.30	0.00	91.53	8.40	0.07
4. ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว	99.88	0.12	0.00	99.77	0.23	0.00	99.32	0.67	0.01
5. มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม	96.34	3.66	0.00	95.64	4.34	0.02	93.57	6.20	0.23
6. มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	100.00	0.00	0.00	99.24	0.72	0.04	98.77	1.21	0.02
7. รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย	98.46	1.54	0.00	97.25	2.71	0.04	96.58	3.36	0.06
8. อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	99.17	0.83	0.00	99.46	0.54	0.00	98.81	1.16	0.03
9. ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย	94.44	5.56	0.00	90.58	9.42	0.00	87.75	12.07	0.18
10. มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้	95.27	4.73	0.00	93.43	6.55	0.02	91.33	8.54	0.13
11. มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	96.81	3.19	0.00	94.26	5.70	0.04	93.57	6.38	0.05
12. มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้ เหมาะสมกับวัย	93.38	6.62	0.00	88.95	11.05	0.00	87.21	12.56	0.23

จากตารางที่ 19 เมื่อจำแนกตามประเภทโรงเรียน พบว่า

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด มีพัฒนาการระดับดีที่สุดในมาตรฐานที่ 6 ทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ร้อยละ 100.00 รองลงมา คือ มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรีและการเคลื่อนไหว ร้อยละ 99.88 และมาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ร้อยละ 99.17 ตามลำดับ ส่วนมาตรฐานที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย ร้อยละ 93.38

นักเรียนในโรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” มีพัฒนาการระดับดีที่สุดในมาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ร้อยละ 99.77 รองลงมา คือ มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ร้อยละ 99.46 และมาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ร้อยละ 99.24 ตามลำดับ ส่วนมาตรฐานที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย ร้อยละ 88.95

นักเรียนในโรงเรียนทั่วไปที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษา มีพัฒนาการระดับดีที่สุดในมาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว ร้อยละ 99.32 รองลงมาคือ มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ร้อยละ 98.81 และมาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ร้อยละ 98.77 ตามลำดับ ส่วนมาตรฐานที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย ร้อยละ 87.21

ตารางที่ 20 ร้อยละของนักเรียนด้านน้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ (น้ำหนักเทียบอายุ ส่วนสูงเทียบอายุ และน้ำหนักเทียบส่วนสูง) จำแนกตามประเภทโรงเรียน

ประเภทโรงเรียน	น้ำหนักเทียบกับอายุ					
	น้อยกว่าเกณฑ์	ค่อนข้างน้อย	ตามเกณฑ์	ค่อนข้างมาก	มากกว่าเกณฑ์	
โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด	0.24	8.63	69.39	13.36	8.39	
โรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ”	0.62	9.79	71.20	10.82	7.58	
โรงเรียนทั่วไป	0.84	12.32	68.12	11.03	7.69	
รวม	0.73	11.24	69.24	11.10	7.69	
ประเภทโรงเรียน	ส่วนสูงเทียบกับอายุ					
	เตี้ย	ค่อนข้างเตี้ย	สูงตามเกณฑ์	ค่อนข้างสูง	สูง	
โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด	2.60	3.66	83.33	6.15	4.26	
โรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ”	4.58	6.42	80.38	4.69	3.92	
โรงเรียนทั่วไป	5.70	7.12	79.05	4.42	3.71	
รวม	5.13	6.68	79.76	4.61	3.81	
ประเภทโรงเรียน	น้ำหนักเทียบกับส่วนสูง					
	ผอม	ค่อนข้างผอม	สมส่วน	ท้วม	เริ่มอ้วน	อ้วน
โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด	6.97	8.51	72.10	2.96	4.96	4.49
โรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ”	8.38	7.93	70.99	3.39	5.12	4.19
โรงเรียนทั่วไป	9.16	8.52	69.13	3.35	5.26	4.59
รวม	8.77	8.32	69.94	3.34	5.20	4.45

จากตารางที่ 20 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่มีน้ำหนักเทียบกับอายุอยู่ในระดับตามเกณฑ์ สูงสุด ร้อยละ 69.24 รองลงมาคือ มีน้ำหนักเทียบกับอายุอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ร้อยละ 11.24 และมีน้ำหนักเทียบกับอายุอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ร้อยละ 11.10 ตามลำดับ

ด้านส่วนสูงเทียบกับอายุ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีส่วนสูงตามเกณฑ์สูงสุด ร้อยละ 79.76 รองลงมาคือ มีส่วนสูงค่อนข้างเตี้ย ร้อยละ 6.68 และมีส่วนสูงเตี้ย ร้อยละ 5.13 ตามลำดับ

ด้านน้ำหนักเทียบกับส่วนสูง พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีรูปร่างสมส่วนสูงสุด ร้อยละ 69.94 รองลงมาคือ มีรูปร่างผอม ร้อยละ 8.77 และมีรูปร่างค่อนข้างผอม ร้อยละ 8.32 ตามลำดับ

ตารางที่ 21 ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านร่างกาย รายสภาพที่พึงประสงค์ จำแนกตามประเภทโรงเรียน

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/สภาพที่พึงประสงค์	ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพ								
	โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด			โรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ”			โรงเรียนทั่วไป ที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษา		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี									
1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์									
1.1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย	71.39	25.89	2.72	68.53	28.64	2.83	66.08	30.68	3.24
1.2 มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี									
1.2.1 รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง	98.82	1.18	0.00	98.41	1.59	0.00	97.59	2.39	0.02
1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	100.00	0.00	0.00	99.26	0.68	0.06	99.11	0.85	0.04
1.2.3 นอนพักผ่อนเป็นเวลา	99.29	0.71	0.00	97.98	1.86	0.16	97.23	2.60	0.17
1.2.4 ออกกำลังกายเป็นเวลา	99.29	0.71	0.00	99.11	0.89	0.00	98.34	1.63	0.03
1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น									
1.3.1 เล่น ทำกิจกรรม และปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย	99.29	0.71	0.00	98.68	1.32	0.00	98.02	1.94	0.04
มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน									
2.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้									
2.1.1 เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้ โดยไม่ต้องกางแขน	97.28	2.72	0.00	96.84	3.16	0.00	96.28	3.65	0.07
2.1.2 กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่อง โดยไม่เสียการทรงตัว	99.29	0.71	0.00	98.16	1.78	0.06	97.70	2.20	0.10
2.1.3 วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว	99.53	0.47	0.00	99.24	0.76	0.00	98.75	1.22	0.03
2.1.4 รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้	97.99	2.01	0.00	97.71	2.29	0.00	97.15	2.78	0.07
2.2 ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน									
2.2.1 ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้	97.52	2.48	0.00	96.57	3.43	0.00	94.65	5.21	0.14
2.2.2 เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน	99.29	0.71	0.00	98.99	1.01	0.00	97.64	2.22	0.14
2.2.3 ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.25 เซนติเมตรได้	99.88	0.12	0.00	99.40	0.60	0.00	99.15	0.81	0.04

จากตารางที่ 21 นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด พบว่า พัฒนาการด้านร่างกาย รายสภาพที่พึงประสงค์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง ร้อยละ 100.00 รองลงมา คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 2.2.3 ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเล็กเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.25 เซนติเมตรได้ ร้อยละ 99.88 และสภาพที่พึงประสงค์ที่ 2.1.3 วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว ร้อยละ 99.53 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 1.1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย ร้อยละ 71.39

นักเรียนในโรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” พบว่า พัฒนาการด้านร่างกาย รายสภาพที่พึงประสงค์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 2.2.3 ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเล็กเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.25 เซนติเมตรได้ ร้อยละ 99.40 รองลงมาคือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง ร้อยละ 99.26 และสภาพที่พึงประสงค์ที่ 2.1.3 วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว ร้อยละ 99.24 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 1.1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย ร้อยละ 68.53

นักเรียนในโรงเรียนทั่วไปที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษา พบว่า พัฒนาการด้านร่างกาย รายสภาพที่พึงประสงค์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 2.2.3 ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเล็กเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.25 เซนติเมตรได้ ร้อยละ 99.15 รองลงมาคือ สภาพที่พึงประสงค์ 1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง ร้อยละ 99.11 และสภาพที่พึงประสงค์ที่ 2.1.3 วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว ร้อยละ 98.75 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ 1.1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย ร้อยละ 66.08

ตารางที่ 22 ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ รายสภาพที่พึงประสงค์ จำแนกตามประเภทโรงเรียน

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/สภาพที่พึงประสงค์	ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพ								
	โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด			โรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ”			โรงเรียนทั่วไป ที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษา		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข									
3.1 แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม									
3.1.1 แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม	98.23	1.77	0.00	98.24	1.76	0.00	97.73	2.23	0.04
3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น									
3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์	96.34	3.66	0.00	94.96	5.04	0.00	93.27	6.65	0.08
3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น	98.58	1.42	0.00	99.36	0.64	0.00	98.95	0.99	0.06
มาตรฐานที่ 4 ซินชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว									
4.1 สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว									
4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ	99.41	0.59	0.00	99.63	0.37	0.00	99.30	0.68	0.02
4.1.2 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี	99.76	0.24	0.00	99.48	0.52	0.00	98.96	1.03	0.01
4.1.3 สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี	99.76	0.24	0.00	99.42	0.58	0.00	98.71	1.28	0.01
มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม									
5.1 ซื่อสัตย์สุจริต									
5.1.1 ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นด้วยตนเอง	98.35	1.65	0.00	98.33	1.67	0.00	97.19	2.77	0.04
5.2 มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจและช่วยเหลือแบ่งปัน									
5.2.1 แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตาส่วนตัวเลี้ยง	98.82	1.18	0.00	99.07	0.93	0.00	98.63	1.35	0.02
5.2.2 ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่น ได้ด้วยตนเอง	99.65	0.35	0.00	99.09	0.91	0.00	98.57	1.36	0.07
5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น									
5.3.1 แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์	98.94	1.06	0.00	98.78	1.20	0.02	97.87	2.12	0.01
5.4 มีความรับผิดชอบ									
5.4.1 ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง	99.41	0.59	0.00	99.09	0.91	0.00	98.27	1.70	0.03

จากตารางที่ 22 พบว่า นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ รายสภาพที่ฟังประสงค์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่ฟังประสงค์ โดยสภาพที่ฟังประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ สภาพที่ฟังประสงค์ที่ 4.1.2 สนใจมีความสุขและแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี และสภาพที่ฟังประสงค์ 4.1.3 สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะและดนตรี ร้อยละ 99.76 รองลงมา คือ สภาพที่ฟังประสงค์ 5.2.2 ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง ร้อยละ 99.65 และสภาพที่ฟังประสงค์ที่ 4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ และสภาพที่ฟังประสงค์ที่ 5.4.1 ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง ร้อยละ 99.41 ส่วนสภาพที่ฟังประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ สภาพที่ฟังประสงค์ที่ 3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ ร้อยละ 96.34

นักเรียนในโรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ รายสภาพที่ฟังประสงค์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่ฟังประสงค์ โดยสภาพที่ฟังประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ สภาพที่ฟังประสงค์ที่ 4.1.1 สนใจมีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ร้อยละ 99.63 รองลงมา คือ สภาพที่ฟังประสงค์ที่ 4.1.2 สนใจมีความสุขและแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี ร้อยละ 99.48 และสภาพที่ฟังประสงค์ที่ 4.1.3 สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะและดนตรี ร้อยละ 99.42 ส่วนสภาพที่ฟังประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ สภาพที่ฟังประสงค์ที่ 3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ ร้อยละ 94.96

นักเรียนในโรงเรียนทั่วไปที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษา มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ รายสภาพที่ฟังประสงค์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่ฟังประสงค์ โดยสภาพที่ฟังประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ สภาพที่ฟังประสงค์ที่ 4.1.1 สนใจมีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ร้อยละ 99.30 รองลงมา คือ สภาพที่ฟังประสงค์ที่ 4.1.2 สนใจมีความสุขและแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี ร้อยละ 98.96 และสภาพที่ฟังประสงค์ที่ 3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 98.95 ส่วนสภาพที่ฟังประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ สภาพที่ฟังประสงค์ที่ 3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ ร้อยละ 93.27

ตารางที่ 23 ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านสังคม รายสภาพที่พึงประสงค์ จำแนกตามประเภทโรงเรียน

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/สภาพที่พึงประสงค์	ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพ								
	โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด			โรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ”			โรงเรียนทั่วไป ที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษา		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง									
6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน									
6.1.1 แต่งตัวด้วยตนเองได้อย่างคล่องแคล่ว	98.94	1.06	0.00	99.01	0.97	0.02	97.93	2.02	0.05
6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี	99.53	0.47	0.00	99.32	0.64	0.04	98.80	1.19	0.01
6.1.3 ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	99.53	0.47	0.00	99.22	0.74	0.04	98.95	1.03	0.02
6.2 มีวินัยในตนเอง									
6.2.1 เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง	99.17	0.83	0.00	98.37	1.63	0.00	97.96	1.99	0.05
6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง	99.29	0.71	0.00	98.66	1.30	0.04	97.89	2.10	0.02
6.3 ประหยัดและพอเพียง									
6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง	99.76	0.24	0.00	98.37	1.59	0.04	97.56	2.41	0.03
มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย									
7.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม									
7.1.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยตนเอง	99.17	0.83	0.00	98.62	1.34	0.04	97.91	2.08	0.01
7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่	99.76	0.24	0.00	98.82	1.14	0.04	98.49	1.43	0.08

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/สภาพที่พึงประสงค์	ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพ								
	โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด			โรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ”			โรงเรียนทั่วไป ที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษา		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
7.2 มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย									
7.2.1 ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ	99.29	0.71	0.00	98.22	1.74	0.04	98.02	1.93	0.05
7.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง	99.05	0.95	0.00	97.91	2.05	0.04	97.73	2.25	0.02
7.2.3 ยืนตรงและร่วมร้องเพลงชาติไทย	99.29	0.71	0.00	98.88	1.08	0.04	98.16	1.83	0.01
มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข									
8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล									
8.1.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน	98.58	1.42	0.00	99.22	0.76	0.02	98.65	1.30	0.05
8.2 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น									
8.2.1 เล่นหรือทำงานร่วมมือกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย	99.29	0.71	0.00	98.51	1.49	0.00	97.93	2.06	0.01
8.2.2 ยิ้ม ทักทาย และพูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้เหมาะสมกับสถานการณ์	98.11	1.89	0.00	98.78	1.18	0.04	98.34	1.65	0.01
8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม									
8.3.1 มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงด้วยตนเอง	98.94	1.06	0.00	99.03	0.95	0.02	98.08	1.85	0.07
8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์	97.87	2.13	0.00	96.43	3.57	0.00	96.00	3.95	0.05
8.3.3 ประนีประนอมแก้ไขปัญหาโดยปราศจากการใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง	99.29	0.71	0.00	98.47	1.51	0.02	97.85	2.11	0.04

จากตารางที่ 23 พบว่า นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด มีพัฒนาการด้านสังคม รายสภาพที่พึงประสงค์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง และสภาพที่พึงประสงค์ที่ 7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่ ร้อยละ 99.76 รองลงมา คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี และสภาพที่พึงประสงค์ 6.1.3 ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง ร้อยละ 99.53 และสภาพที่พึงประสงค์ที่ 6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง สภาพที่พึงประสงค์ที่ 7.2.1 ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 7.2.3 ยืนตรงและร่วมร้องเพลงชาติไทย สภาพที่พึงประสงค์ที่ 8.2.1 เล่นหรือทำงานร่วมมือกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย และสภาพที่พึงประสงค์ที่ 8.3.3 ประนีประนอมแก้ไขปัญหโดยปราศจากการใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง ร้อยละ 99.29 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ร้อยละ 97.87

นักเรียนในโรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” มีพัฒนาการด้านสังคม รายสภาพที่พึงประสงค์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี ร้อยละ 99.32 รองลงมา คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 6.1.3 ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง และสภาพที่พึงประสงค์ที่ 8.1.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน ร้อยละ 99.22 และสภาพที่พึงประสงค์ที่ 8.3.1 มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงด้วยตนเอง ร้อยละ 99.03 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ร้อยละ 96.43

นักเรียนในโรงเรียนทั่วไปที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษา มีพัฒนาการด้านสังคม รายสภาพที่พึงประสงค์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 6.1.3 ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง ร้อยละ 98.95 รองลงมา คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี ร้อยละ 98.80 และสภาพที่พึงประสงค์ที่ 8.1.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน ร้อยละ 98.65 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ร้อยละ 96.00

ตารางที่ 24 ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านสติปัญญา รายสภาพที่พึงประสงค์ จำแนกตามประเภทโรงเรียน

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/สภาพที่พึงประสงค์	ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพ								
	โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด			โรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ”			โรงเรียนทั่วไป ที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษา		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย									
9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ									
9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบและสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง	97.75	2.25	0.00	96.30	3.64	0.06	94.82	5.10	0.08
9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้	96.93	3.07	0.00	95.04	4.90	0.06	93.62	6.22	0.16
9.2 อ่าน เขียนภาพ และสัญลักษณ์ได้									
9.2.1 อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ	98.58	1.42	0.00	97.56	2.42	0.02	95.84	4.08	0.08
9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ	99.53	0.47	0.00	98.60	1.40	0.00	97.82	2.06	0.12
มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้									
10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด									
10.1.1 บอกลักษณะส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงหรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส	98.46	1.54	0.00	96.90	3.06	0.04	95.74	4.19	0.07
10.1.2 จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างและความเหมือนของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ 2 ลักษณะขึ้นไป	97.87	2.13	0.00	96.88	3.10	0.02	96.46	3.46	0.08
10.1.3 จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ตั้งแต่ 2 ลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์	97.52	2.48	0.00	95.75	4.25	0.00	95.12	4.80	0.08
10.1.4 เรียงลำดับสิ่งของและเหตุการณ์อย่างน้อย 5 ลำดับ	96.45	3.55	0.00	94.36	5.39	0.25	92.62	7.09	0.29

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/สภาพที่พึงประสงค์	ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพ								
	โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด			โรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ”			โรงเรียนทั่วไป ที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษา		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
10.2 มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล									
10.2.1 อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง	95.27	4.73	0.00	94.53	5.43	0.04	92.10	7.77	0.13
10.2.2 คาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นและมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล	97.16	2.84	0.00	94.76	5.18	0.06	93.36	6.53	0.11
10.3 มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ									
10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น	98.58	1.42	0.00	97.01	2.97	0.02	96.47	3.44	0.09
10.3.2 ระบุปัญหา สร้างทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา	95.39	4.61	0.00	93.37	6.61	0.02	92.33	7.54	0.13
มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์									
11.1 ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์									
11.1.1 สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลงจากเดิมและมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น	97.87	2.13	0.00	96.68	3.28	0.04	96.33	3.56	0.11
11.2 แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์									
11.2.1 เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายและแปลกใหม่	98.11	1.89	0.00	96.53	3.47	0.00	96.34	3.64	0.02
มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย									
12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้									
12.1.1 สนใจหยิบหนังสือมาอ่านและเขียนสื่อความคิดด้วยตนเองเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง	99.53	0.47	0.00	97.19	2.79	0.02	95.53	4.35	0.12
12.1.2 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ	98.23	1.77	0.00	98.68	1.30	0.02	97.98	1.98	0.04
12.2 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้									
12.2.1 ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ โดยใช้วิธีการที่หลากหลายด้วยตนเอง	96.57	3.43	0.00	94.34	5.64	0.02	92.98	6.91	0.11
12.2.2 ใช้ประโยคคำถามว่า “เมื่อไร” “อย่างไร” ในการค้นหาคำตอบ	97.04	2.96	0.00	94.18	5.58	0.24	92.27	7.51	0.22

จากตารางที่ 24 นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด พบว่า พัฒนาการด้านสติปัญญา รายสภาพที่พึงประสงค์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ และสภาพที่พึงประสงค์ที่ 12.1.1 สนใจหยิบหนังสือมาอ่านและเขียนสื่อความคิดด้วยตนเองเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง ร้อยละ 99.53 รองลงมา คือ สภาพที่พึงประสงค์ 9.2.1 อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ และสภาพที่พึงประสงค์ 10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น ร้อยละ 98.58 และสภาพที่พึงประสงค์ที่ 10.1.1 บอกลักษณะส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงหรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกต โดยใช้ประสาทสัมผัส 98.46 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 10.2.1 อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง ร้อยละ 95.27

นักเรียนในโรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” พบว่า พัฒนาการด้านสติปัญญา รายสภาพที่พึงประสงค์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 12.1.2 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ ร้อยละ 98.68 รองลงมา คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ ร้อยละ 98.60 และสภาพที่พึงประสงค์ที่ 9.2.1 อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ ร้อยละ 97.56 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 10.3.2 ระบุปัญหา สร้างทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา ร้อยละ 93.37

นักเรียนในโรงเรียนทั่วไปที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษา พบว่า พัฒนาการด้านสติปัญญา รายสภาพที่พึงประสงค์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 12.1.2 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ ร้อยละ 97.98 รองลงมา คือ สภาพที่พึงประสงค์ 9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ ร้อยละ 97.82 และ 10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น ร้อยละ 96.47 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 10.2.1 อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง ร้อยละ 92.10

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

รายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอผลการประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และด้านสติปัญญาของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทุกเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน 183 เขตพื้นที่ โดยครอบคลุมโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด จำนวน 81 โรงเรียน โรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” จำนวน 881 โรงเรียน และโรงเรียนทั่วไปที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษา จำนวน 1,375 โรงเรียน รวมโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้จำนวน 2,337 โรงเรียน เก็บรวบรวมข้อมูลได้ 2,337 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100 ของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้จำนวน 14,508 คน เก็บรวบรวมข้อมูลได้ 14,238 คน คิดเป็นร้อยละ 98.14 ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย คู่มือดำเนินงานประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์สำหรับการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และคู่มือบันทึกข้อมูลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 มีผลการประเมินพัฒนาการ การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผลการประเมินพัฒนาการ

1. ผลการประเมินพัฒนาการระดับประเทศ

ผลการประเมินพัฒนาการในภาพรวมทุกด้าน ระดับประเทศ นักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการอยู่ในระดับดีสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 92.79 รองลงมา คือ ระดับพอใช้ ร้อยละ 6.58 และระดับปรับปรุง ร้อยละ 0.63

เมื่อจำแนกตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ ระดับประเทศ นักเรียนส่วนใหญ่มีระดับคุณภาพรายพัฒนาการอยู่ในระดับดีทุกด้าน โดยพัฒนาการด้านสังคม มีผลการประเมินระดับดีสูงสุด ร้อยละ 99.00 รองลงมา คือ พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ร้อยละ 97.57 พัฒนาการด้านร่างกาย ร้อยละ 88.58 และพัฒนาการด้านสติปัญญา ร้อยละ 80.66 ตามลำดับ

2. ผลการประเมินพัฒนาการจำแนกตามเพศ ขนาดโรงเรียน และประเภทโรงเรียน

2.1 จำแนกตามเพศ นักเรียนหญิงและนักเรียนชาย ส่วนใหญ่มีพัฒนาการอยู่ในระดับดีทุกด้าน โดยนักเรียนหญิงมีระดับคุณภาพรายพัฒนาการในระดับดีสูงกว่านักเรียนชายทุกด้าน เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า

นักเรียนชาย มีพัฒนาการด้านสังคม ในระดับดีสูงสุด ร้อยละ 98.54 รองลงมา คือ พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ร้อยละ 96.51 พัฒนาการด้านร่างกาย ร้อยละ 86.63 และพัฒนาการด้านสติปัญญา ร้อยละ 78.02 ตามลำดับ

นักเรียนหญิง มีพัฒนาการด้านสังคม ในระดับดีสูงสุด ร้อยละ 99.45 รองลงมา คือ พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ร้อยละ 98.63 พัฒนาการด้านร่างกาย ร้อยละ 90.54 และพัฒนาการด้านสติปัญญา ร้อยละ 83.32 ตามลำดับ

2.2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน นักเรียนส่วนใหญ่ในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีพัฒนาการอยู่ในระดับดีทุกด้าน โดยนักเรียนในโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ มีร้อยละพัฒนาการระดับดี ด้านสังคมสูงสุด รองลงมา คือ ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านร่างกาย และด้านสติปัญญา ตามลำดับ ส่วนนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก มีร้อยละพัฒนาการระดับดีด้านสังคม สูงสุด รองลงมา คือ ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านร่างกาย ตามลำดับ และมีร้อยละพัฒนาการด้านสติปัญญา อยู่ในระดับพอใช้

นักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก มีพัฒนาการด้านสังคม ระดับดีสูงสุด ร้อยละ 98.36 รองลงมา คือ พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ร้อยละ 96.18 พัฒนาการด้านร่างกาย ร้อยละ 85.71 และพัฒนาการด้านสติปัญญา ร้อยละ 76.50 ตามลำดับ

นักเรียนในโรงเรียนขนาดกลาง มีพัฒนาการด้านสังคม ระดับดีสูงสุด ร้อยละ 98.96 รองลงมา คือ พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ร้อยละ 97.83 พัฒนาการด้านร่างกาย ร้อยละ 88.87 และพัฒนาการด้านสติปัญญา ร้อยละ 80.12 ตามลำดับ

นักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีพัฒนาการด้านสังคม ระดับดีสูงสุด ร้อยละ 99.67 รองลงมา คือ พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ร้อยละ 98.46 พัฒนาการด้านร่างกาย ร้อยละ 90.83 และพัฒนาการด้านสติปัญญา ร้อยละ 85.57 ตามลำดับ

2.3 จำแนกตามประเภทโรงเรียน นักเรียนส่วนใหญ่ในโรงเรียนทุกประเภท มีพัฒนาการอยู่ในระดับดีทุกด้าน โดยนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด โรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” และโรงเรียนทั่วไปที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษามีพัฒนาการด้านสังคม ในระดับดีสูงสุด เมื่อพิจารณาตามประเภทโรงเรียน พบว่า

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด มีพัฒนาการด้านสังคม ในระดับดีสูงสุด ร้อยละ 99.53 รองลงมา คือ ด้านอารมณ์ จิตใจ ร้อยละ 98.58 ด้านร่างกาย ร้อยละ 91.84 และด้านสติปัญญา ร้อยละ 88.53 ตามลำดับ

นักเรียนในโรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” มีพัฒนาการด้านสังคม ในระดับดีสูงสุด ร้อยละ 99.34 รองลงมา คือ ด้านอารมณ์ จิตใจ ร้อยละ 98.55 ด้านร่างกาย ร้อยละ 89.88 และด้านสติปัญญา ร้อยละ 81.68 ตามลำดับ

นักเรียนในโรงเรียนทั่วไปที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษา มีพัฒนาการด้านสังคม ในระดับดีสูงสุด ร้อยละ 98.75 รองลงมา คือ ด้านอารมณ์ จิตใจ ร้อยละ 96.91 ด้านร่างกาย ร้อยละ 87.52 และด้านสติปัญญา ร้อยละ 79.31 ตามลำดับ

3. ผลการประเมินพัฒนาการ จำแนกตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

3.1 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560
จำแนกตามรายมาตรฐาน ในภาพรวมนักเรียนส่วนใหญ่มีมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 อยู่ในระดับดีทุกมาตรฐาน โดยมาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีสูงสุด ร้อยละ 99.51 รองลงมา คือ มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ร้อยละ 99.05 และมาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ร้อยละ 99.00 ตามลำดับ

โดยมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย ร้อยละ 88.17

3.1.1 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านร่างกาย รายตัวบ่งชี้ นักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านร่างกาย รายตัวบ่งชี้อยู่ในระดับดีทุกตัวบ่งชี้ โดยตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ใช้มือ-ตา ประสานสัมพันธ์กัน มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีสูงสุด ร้อยละ 98.89 รองลงมา คือ ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 98.32 ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี ร้อยละ 94.83 ตามลำดับ โดยตัวบ่งชี้ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ ร้อยละ 67.23

3.1.2 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านอารมณ์ จิตใจ รายตัวบ่งชี้ นักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ รายตัวบ่งชี้อยู่ในระดับดีทุกตัวบ่งชี้ โดยตัวบ่งชี้ที่ 4.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีสูงสุด ร้อยละ 99.51 รองลงมา คือ ตัวบ่งชี้ที่ 5.4 มีความรับผิดชอบ ร้อยละ 98.62 และตัวบ่งชี้ที่ 5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ร้อยละ 98.24 ตามลำดับ โดยตัวบ่งชี้ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 93.55

3.1.3 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านสังคม รายตัวบ่งชี้ นักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านสังคม รายตัวบ่งชี้อยู่ในระดับดีทุกตัวบ่งชี้ โดยตัวบ่งชี้ที่ 6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีสูงสุด ร้อยละ 99.36 รองลงมา คือ ตัวบ่งชี้ที่ 8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ร้อยละ 98.96 และตัวบ่งชี้ที่ 8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล ร้อยละ 98.84 ตามลำดับ โดยตัวบ่งชี้ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 6.2 มีวินัยในตนเอง ร้อยละ 96.80

3.1.4 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านสติปัญญา รายตัวบ่งชี้ นักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านสติปัญญา รายตัวบ่งชี้อยู่ในระดับดีทุกตัวบ่งชี้ โดยตัวบ่งชี้ที่ 11.1 ทำงานศิลปะตามจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ ร้อยละ 96.54 รองลงมา คือ ตัวบ่งชี้ที่ 11.2 แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ ร้อยละ 96.51 และตัวบ่งชี้ที่ 9.2 อ่าน เขียนภาพและสัญลักษณ์ได้ ร้อยละ 95.29 ตามลำดับ โดยตัวบ่งชี้ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด ร้อยละ 88.58

3.1.5 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านร่างกาย รายสภาพที่พึงประสงค์ นักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านร่างกาย รายสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่ 2.2.3 ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.25 เซนติเมตรได้ ร้อยละ 99.28 รองลงมา คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง ร้อยละ 99.21 และสภาพที่พึงประสงค์ที่ 2.1.3 วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว ร้อยละ 98.96 ตามลำดับ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 1.1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย ร้อยละ 67.23

3.1.6 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านอารมณ์ จิตใจ รายสภาพที่พึงประสงค์ นักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ รายสภาพที่พึงประสงค์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่ 4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ร้อยละ 99.42 รองลงมา คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 4.1.2 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี ร้อยละ 99.19 และสภาพที่พึงประสงค์ที่ 3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 99.07 ตามลำดับ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ ร้อยละ 94.03

3.1.7 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านสังคม รายสภาพที่พึงประสงค์ นักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านสังคม รายสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่ 6.1.3 ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง ร้อยละ 99.07 รองลงมา คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี ร้อยละ 99.02 และสภาพที่พึงประสงค์ที่ 8.1.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน ร้อยละ 98.84 ตามลำดับ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ร้อยละ 96.26

3.1.8 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านสติปัญญา รายสภาพที่พึงประสงค์ นักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการด้านสติปัญญา รายสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่ 12.1.2 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ ร้อยละ 98.23 รองลงมา คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีสูงสุด ร้อยละ 98.19 และสภาพที่พึงประสงค์ที่ 10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น ร้อยละ 96.78 ตามลำดับ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 10.3.2 ระบุปัญหาสร้างทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา ร้อยละ 92.86

3.2 มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 จำแนกตามประเภทโรงเรียน

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด มีพัฒนาการระดับดีที่สุดในมาตรฐานที่ 6 ทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ร้อยละ 100.00 รองลงมา คือ มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรีและการเคลื่อนไหว ร้อยละ 99.88 และมาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ร้อยละ 99.17 ตามลำดับ ส่วนมาตรฐานที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย ร้อยละ 93.38

นักเรียนในโรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” มีพัฒนาการระดับดีที่สุดในมาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ร้อยละ 99.77 รองลงมา คือ มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ร้อยละ 99.46 และมาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ร้อยละ 99.24 ตามลำดับ ส่วนมาตรฐานที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย ร้อยละ 88.95

นักเรียนในโรงเรียนทั่วไปที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษา พัฒนาการระดับดีที่สุดในมาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว ร้อยละ 99.32 รองลงมา คือ มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ร้อยละ 98.81 และมาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ร้อยละ 98.77 ตามลำดับ ส่วนมาตรฐานที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย ร้อยละ 87.21

3.2.1 ผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนด้านร่างกาย ายสภาพที่พึงประสงค์ จำแนกตามประเภทโรงเรียน

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด พบว่า พัฒนาการด้านร่างกาย ายสภาพที่พึงประสงค์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง ร้อยละ 100.00 รองลงมา คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 2.2.3 ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเล็กเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.25 เซนติเมตรได้ ร้อยละ 99.88 และสภาพที่พึงประสงค์ที่ 2.1.3 วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว ร้อยละ 99.53 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 1.1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย ร้อยละ 71.39

นักเรียนในโรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ”

พบว่า พัฒนาการด้านร่างกาย รายสภาพที่พึงประสงค์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 2.2.3 ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเล็กเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.25 เซนติเมตรได้ ร้อยละ 99.40 รองลงมา คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง ร้อยละ 99.26 และสภาพที่พึงประสงค์ที่ 2.1.3 วึ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว ร้อยละ 99.24 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 1.1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย ร้อยละ 68.53

นักเรียนในโรงเรียนทั่วไปที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษา

พบว่า พัฒนาการด้านร่างกาย รายสภาพที่พึงประสงค์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 2.2.3 ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเล็กเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.25 เซนติเมตรได้ ร้อยละ 99.15 รองลงมา คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง ร้อยละ 99.11 และสภาพที่พึงประสงค์ที่ 2.1.3 วึ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว ร้อยละ 98.75 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 1.1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย ร้อยละ 66.08

3.2.2 ผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนด้านอารมณ์ จิตใจ รายสภาพที่พึงประสงค์ จำแนกตามประเภทโรงเรียน

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด

พบว่า พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ รายสภาพที่พึงประสงค์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 4.1.2 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี และสภาพที่พึงประสงค์ที่ 4.1.3 สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะและดนตรี ร้อยละ 99.76 รองลงมา คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 5.2.2 ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง ร้อยละ 99.65 และสภาพที่พึงประสงค์ที่ 4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ และสภาพที่พึงประสงค์ที่ 5.4.1 ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง ร้อยละ 99.41 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ ร้อยละ 96.34

นักเรียนในโรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ”

พบว่า พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ รายสภาพที่พึงประสงค์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ร้อยละ 99.63 รองลงมา คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 4.1.2 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี ร้อยละ 99.48 และสภาพที่พึงประสงค์ที่ 4.1.3 สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะและดนตรี ร้อยละ 99.42 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ ร้อยละ 94.96

นักเรียนในโรงเรียนทั่วไปที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษา พบว่า พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ รายสภาพที่พึงประสงค์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มี พัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ร้อยละ 99.30 รองลงมา คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 4.1.2 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี ร้อยละ 98.96 และสภาพที่พึงประสงค์ที่ 3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น ร้อยละ 98.95 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ ร้อยละ 93.27

3.2.3 ผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนด้านสังคม รายสภาพที่พึงประสงค์จำแนกตามประเภทโรงเรียน

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด พบว่า พัฒนาการด้านสังคม รายสภาพที่พึงประสงค์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเองและสภาพที่พึงประสงค์ที่ 7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่ ร้อยละ 99.76 รองลงมา คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี และสภาพที่พึงประสงค์ที่ 6.1.3 ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง ร้อยละ 99.53 และสภาพที่พึงประสงค์ที่ 6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง สภาพที่พึงประสงค์ที่ 7.2.1 ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 7.2.3 ยืนตรงและร่วมร้องเพลงชาติไทย สภาพที่พึงประสงค์ที่ 8.2.1 เล่นหรือทำงานร่วมมือกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย และสภาพที่พึงประสงค์ที่ 8.3.3 ประนีประนอมแก้ไขปัญหาโดยปราศจากการใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง ร้อยละ 99.29 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ร้อยละ 97.87

นักเรียนในโรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” พบว่า พัฒนาการด้านสังคม รายสภาพที่พึงประสงค์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี ร้อยละ 99.32 รองลงมา คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 6.1.3 ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง และสภาพที่พึงประสงค์ที่ 8.1.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน ร้อยละ 99.22 และสภาพที่พึงประสงค์ที่ 8.3.1 มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงด้วยตนเอง ร้อยละ 99.03 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ร้อยละ 96.43

นักเรียนในโรงเรียนทั่วไปที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษา พบว่า พัฒนาการด้านสังคม รายสภาพที่พึงประสงค์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 6.1.3 ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง ร้อยละ 98.95 รองลงมา คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี ร้อยละ 98.80

และสภาพที่พึงประสงค์ที่ 8.1.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน ร้อยละ 98.65 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ร้อยละ 96.00

3.2.4 ผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนด้านสติปัญญา รายสภาพที่พึงประสงค์ จำแนกตามประเภทโรงเรียน

นักเรียนในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด พบว่า พัฒนาการด้านสติปัญญา รายสภาพที่พึงประสงค์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ และสภาพที่พึงประสงค์ที่ 12.1.1 สนใจหยิบหนังสือมาอ่านและเขียนสื่อความคิดด้วยตนเองเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง ร้อยละ 99.53 รองลงมา คือ สภาพที่พึงประสงค์ 9.2.1 อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ และสภาพที่พึงประสงค์ที่ 10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น ร้อยละ 98.58 และสภาพที่พึงประสงค์ที่ 10.1.1 บอกลักษณะส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง หรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส 98.46 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 10.2.1 อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง ร้อยละ 95.27

นักเรียนในโรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” พบว่า พัฒนาการด้านสติปัญญา รายสภาพที่พึงประสงค์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 12.1.2 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ ร้อยละ 98.68 รองลงมา คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ ร้อยละ 98.60 และสภาพที่พึงประสงค์ที่ 9.2.1 อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ ร้อยละ 97.56 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 10.3.2 ระบุปัญหา สร้างทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา ร้อยละ 93.37

นักเรียนในโรงเรียนทั่วไปที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษา พบว่า พัฒนาการด้านสติปัญญา รายสภาพที่พึงประสงค์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีทุกสภาพที่พึงประสงค์ โดยสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 12.1.2 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ ร้อยละ 97.98 รองลงมา คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ ร้อยละ 97.82 และสภาพที่พึงประสงค์ที่ 10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น ร้อยละ 96.47 ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ที่มีพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ สภาพที่พึงประสงค์ที่ 10.2.1 อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง ร้อยละ 92.10

อภิปรายผล

การประเมินพัฒนาการของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 ได้นำประเด็นสำคัญมาสู่การอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการประเมินพัฒนาการในภาพรวมระดับประเทศ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการในระดับดีทุกด้าน ร้อยละ 92.79 ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2562) ซึ่งได้ศึกษาการพัฒนาเด็กปฐมวัย พบว่า เด็กปฐมวัยมีแนวโน้มพัฒนาการสูงดีสมส่วนและระดับ IQ ดีขึ้น และยังสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, 2565, 2566) ได้ศึกษาผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561 ปีการศึกษา 2563 และปีการศึกษา 2565 ตามลำดับ ผลการศึกษา พบว่า ผลการประเมินพัฒนาการในภาพรวมทุกด้านระดับประเทศ นักเรียนส่วนใหญ่มีพัฒนาการอยู่ในระดับดีทุกด้านอย่างต่อเนื่องทุกปีการศึกษา อีกทั้งมีความสอดคล้องกับการศึกษาของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ประเทศไทย (2566) ที่ได้สำรวจสถานการณ์เด็กในประเทศไทยเพื่อติดตามความก้าวหน้าของการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งผลการสำรวจด้านพัฒนาการของเด็กปฐมวัย และการจัดประสบการณ์ในระดับปฐมวัย พบว่า เด็กส่วนใหญ่มีพัฒนาการเป็นไปตามเกณฑ์ในภาพรวม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของประภาภรณ์ จังพานิช และวสุรัตน์ พลอยล้วน (2566) ที่ได้ศึกษาสถานการณ์พัฒนาการเด็กปฐมวัยไทย ปี 2564 ก็พบว่า เด็กปฐมวัยไทย อายุ 3-5 ปี ส่วนใหญ่ก็มีพัฒนาการสมวัยรวมทุกด้าน และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และยังสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของสถาบันแห่งชาติด้านการศึกษาปฐมวัยรัฐอินเดียนา สหรัฐอเมริกา (2023) ที่สนใจศึกษาคุณภาพและผลลัพธ์ของโปรแกรมปฐมวัยรัฐอินเดียนา สหรัฐอเมริกา เพื่อประเมินภาพรวมคุณภาพของโปรแกรมการศึกษาปฐมวัยทั่วรัฐอินเดียนาในปี 2021-2022 พบว่า เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการที่ดี ภายใต้อาคารเรียนโดยรวมที่มีบรรยากาศอบอุ่น ปลอดภัย ส่งเสริมการดูแลเอาใจใส่ที่ดี

2. ผลการประเมินพัฒนาการเมื่อจำแนกตามรายพัฒนาการ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีผลการประเมินพัฒนาการด้านสังคม ในระดับดีสูงสุด ร้อยละ 99.00 รองลงมา คือ ด้านอารมณ์ จิตใจ ร้อยละ 97.57 ด้านร่างกาย ร้อยละ 88.58 และด้านสติปัญญา ร้อยละ 80.66 ตามลำดับ มีความสอดคล้องกับการศึกษาของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข (2561) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพัฒนาการเด็กปฐมวัยไทย ครั้งที่ 6 พ.ศ. 2560 พบว่า เด็กอายุ 3-5 ปี มีร้อยละพัฒนาการสมวัย และมีพัฒนาการด้านสังคมสูงสุด อย่างไรก็ตามจากผลการประเมินพัฒนาการเด็กเมื่อจำแนกตามรายพัฒนาการ พัฒนาการด้านร่างกายและด้านสติปัญญามีค่าร้อยละพัฒนาการไม่สอดคล้องกับพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องสร้างความตระหนักให้สถานศึกษาได้มีการวางแผนการพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม สมดุล มีคุณภาพ ปัจจัยที่โดดเด่นในการเป็นตัวผลักดัน คือ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านการเล่นอย่างมีความหมายและมีกิจกรรมที่หลากหลาย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563) และหน่วยงานต้นสังกัดต้องสนับสนุนสถานศึกษาให้จัดประสบการณ์ในรูปแบบบูรณาการที่เน้นการนำแนวคิดการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงรุกที่สอดคล้องกับสมองมาใช้ในการจัดประสบการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนระดับปฐมวัยของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2561) เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (สำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี) ในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ 2 ครูปฐมวัยเห็นว่าควรพัฒนาด้านการจัดการเรียนรู้และด้านการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและจะส่งผลต่อพัฒนาการศึกษาปฐมวัย

3. ผลการประเมินพัฒนาการเมื่อจำแนกตามรายมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พบว่า มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย (ร้อยละ 88.17) มาตรฐานที่ 9 การใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย (ร้อยละ 89.11) และมาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ (ร้อยละ 92.28) ตามลำดับ สอดคล้องกับกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข (2561) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพัฒนาการเด็กปฐมวัยไทย ครั้งที่ 6 พ.ศ. 2560 พบว่า พัฒนาการเด็กปฐมวัย (0-5 ปี) ระดับประเทศ พัฒนาการด้านภาษาและการใช้ภาษามีพัฒนาการเพียงร้อยละ 78.40 และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2562) ได้จัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและแนวทางการดำเนินงานสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมเพื่อให้ส่วนราชการนำไปใช้ในการพัฒนา/ปรับปรุงการดำเนินงานให้บรรลุผลตามเป้าหมายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ผลการศึกษา พบว่า แนวทางที่ไม่สอดคล้องกับพัฒนาการและธรรมชาติในการเรียนรู้ของเด็ก อาทิ เร่งรัดพัฒนาสมองเด็กด้วยการ “เร่งเรียน เขียนอ่าน” ส่งเสริมการติวสอบเข้าอนุบาล/เน้นวิชาการมากเกินไป โดยขาดความเข้าใจเรื่องการพัฒนาสมอง ทำให้จำกัดกรอบความคิด ปิดกั้นความคิดสร้างสรรค์ ปัญหานี้ส่งผลต่อระดับสติปัญญา บุคลิกภาพ และความฉลาดทางอารมณ์ในระยะยาว นอกจากนี้ยังพบว่า มาตรฐานของครูผู้สอนปฐมวัยที่มีความแตกต่างกันส่งผลต่อพัฒนาการแต่ละช่วงวัยของเด็กปฐมวัย ดังนั้นในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษา ต้องเชื่อมโยงมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์และสะท้อนให้เห็นหลักการของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย โดยมีการดำเนินการประชุมวางแผน ปรึกษาหารือ เตรียมการ และร่วมจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ โดยประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

4. ผลการประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย รายตัวบ่งชี้ พบว่า ตัวบ่งชี้ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ ร้อยละ 67.23 แต่ก็สูงกว่าผลการประเมินพัฒนาการในปีการศึกษา 2565 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2566) ซึ่งมีผลการประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ ได้เพียงร้อยละ 53.58 ผลการประเมินพัฒนาการด้านร่างกายนี้มีความสอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2563) ที่ได้ศึกษาสถานการณ์การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยในประเทศไทย ได้เสนอแนวทางการเฝ้าระวังติดตามการเจริญเติบโตของนักเรียนปฐมวัยเป็นรายบุคคล ตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ คณะกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ (ก.พ.ป.) ตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ 2 มกราคม 2562 ว่าควรมีการติดตามและบันทึกผลการเจริญเติบโตของนักเรียนรายบุคคลทุก 3 เดือน โดยจุดลงบนกราฟน้ำหนักและส่วนสูง ตามอายุและแปลผลภาวะโภชนาการและแนวโน้มการเจริญเติบโต แจ้งผลการเจริญเติบโต การประเมินพฤติกรรมโภชนาการของนักเรียนเป็นรายบุคคล และให้คำแนะนำความรู้ด้านโภชนาการที่สอดคล้องกับภาวะโภชนาการของเด็กแก่พ่อแม่ผู้ปกครอง และผู้สอน นำผลการเจริญเติบโตมาปรับการจัดรายการอาหารให้เหมาะสมกับนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยมีแผนการดำเนินการตามมาตรฐานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสถานศึกษาต้องมีการจัดกิจกรรมการพัฒนาสังคมนิสัยให้เด็กปฏิบัติกิจวัตรในการรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดครบ 5 หมู่ ดื่มน้ำอย่างเพียงพอ ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ พักผ่อนนอนหลับ โดยมีการกำกับ ติดตาม และเฝ้าระวังภาวะการเจริญเติบโตของนักเรียนปฐมวัย สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยที่กำหนดไว้

5. ผลการประเมินพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ รายตัวบ่งชี้ พบว่า ตัวบ่งชี้ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ซึ่งผลการประเมินมีความสอดคล้องกันในโรงเรียนทุกประเภท แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษามีการจัดประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ที่กำหนดให้นักเรียนได้แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกของตนเองที่เหมาะสมกับวัย ครอบคลุมถึงลักษณะพิเศษเฉพาะที่เป็นอัตลักษณ์ มีความสุข ร่าเริงแจ่มใส ผ่านกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ การเล่นตามมุม และกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่หลากหลาย นักเรียนได้ทำงานและปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ อย่างอิสระตามความคิดและความสนใจ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561, 2563, 2564) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู นักเรียนกับนักเรียน และจัดการแก้ไขข้อขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นตลอดจนการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้นักเรียนอบอุ่น ปลอดภัย (สถาบันวิจัยแห่งชาติ ด้านการศึกษาปฐมวัยรัฐอินเดียนา สหรัฐอเมริกา, 2023) มีความมั่นคงทางอารมณ์ เห็นคุณค่า การให้ความสำคัญกับนักเรียนทุกคน เมื่อนักเรียนทำผิดครูผู้สอนปฐมวัยพร้อมให้คำแนะนำ ให้แรงเสริมทางบวก เป็นกิจกรรมที่สามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น ดังนั้น หน่วยงานต้นสังกัดจึงควรสนับสนุนให้ครูผู้สอนปฐมวัยพัฒนาการจัดประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเอง และความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่นผ่านการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อย่างต่อเนื่อง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561)

6. ผลการประเมินพัฒนาการด้านสังคม รายตัวบ่งชี้ พบว่า ตัวบ่งชี้ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ที่กำหนดการจัดประสบการณ์สำคัญเพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม ให้เด็กปฏิบัติผ่านกิจวัตรประจำวัน เช่น การแต่งตัวด้วยตนเอง การรับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี และการใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561) ได้แนะนำวิธีการส่งเสริมนักเรียนวัย 3-5 ปี ไว้ว่า ควรเปิดโอกาสให้เด็กได้อยู่ร่วมกับผู้ใหญ่ มีส่วนร่วมในฐานะสมาชิกคนหนึ่งของโรงเรียน บ้าน และชุมชน ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 6.2 มีวินัยในตนเอง ซึ่งพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็ก พ.ศ. 2562 ได้กำหนดการสร้างคุณลักษณะให้เด็กปฐมวัยมีวินัย เป็นวัตถุประสงค์ในการพัฒนาเด็ก สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ที่ได้กำหนดสภาพที่พึงประสงค์ให้เด็กอายุ 3-5 ปี มีวินัยในตนเอง ด้วยการประเมินพฤติกรรมการเก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อย และการเข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง ดังนั้น หน่วยงานต้นสังกัดจึงควรสนับสนุนให้ครูผู้สอนปฐมวัยพัฒนาการจัดประสบการณ์การฝึกวินัยจากการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง

7. ผลการประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญา รายตัวบ่งชี้ พบว่า ตัวบ่งชี้ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีสูงสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่ 11.1 ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ที่กำหนดการจัดประสบการณ์สำคัญไว้ว่า ให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมการแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาษา ท่าทาง การเคลื่อนไหว และศิลปะ และการสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยใช้รูปร่างรูปทรงจากวัสดุที่หลากหลาย สนองความต้องการ ความสนใจ และความแตกต่างระหว่างบุคคลและบริบทที่นักเรียนอาศัยอยู่ ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีร้อยละของพัฒนาการระดับดีต่ำสุด คือ ตัวบ่งชี้ที่

10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด ซึ่งลักษณะพฤติกรรมและการเรียนรู้ทางสติปัญญาที่เด็กในวัยนี้ จะเรียนรู้จากการมีประสบการณ์ตรง การได้ลงมือปฏิบัติ ค้นคว้า ทดลอง หยิบจับสิ่งของ โดยให้เด็กได้สังเกต จำแนก เปรียบเทียบ จัดหมวดหมู่ ค้นคว้า ทดลอง ได้ใช้ภาษาสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึก ความนึกคิด ได้คิด ประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ ตามจินตนาการ (วัฒนา มัคคสมัน, 2557)

ข้อเสนอแนะ

ข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการประเมินพัฒนาการของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 จะเป็นข้อมูลสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของเด็กในภาพรวมของประเทศ ทั้งการวางแผนพัฒนาเด็กปฐมวัยและใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับ ทั้งในระดับปฏิบัติ คือ โรงเรียน ระดับสนับสนุน คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ข้อเสนอแนะ ในการนำผลการประเมินไปใช้ และข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย มีดังนี้

1. ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1 การกำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัย สำหรับการรายงานผลการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรเน้นผลการดำเนินงานเชิงปริมาณ ควบคู่กับเชิงคุณภาพให้สมดุลกัน สอดคล้องกับบริบทและผลการดำเนินงานที่ตรงตามสภาพจริง

1.2 การวิเคราะห์ วิจัยและต่อยอดผลการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยเชิงลึก ควรมีการศึกษา ตัวแปร หรือปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยอย่างรอบด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวบ่งชี้ หรือสภาพที่พึงประสงค์ที่มีผลการประเมินพัฒนาการได้ระดับดีที่สุดในแต่ละด้าน

1.3 การสร้างความตระหนักให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา/โรงเรียน นำผลการประเมินพัฒนาการตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ที่มี ผลการประเมินพัฒนาการได้ระดับดีต่ำสุด ไปวิเคราะห์แนวโน้มและทิศทางการพัฒนาการศึกษาปฐมวัย การปรับเปลี่ยนรูปแบบและวิธีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การออกแบบนวัตกรรม สื่อ เทคโนโลยี ในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดประสบการณ์ และการประเมินพัฒนาการและให้ข้อมูลย้อนกลับ

1.4 การส่งเสริม สนับสนุนพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องในทุกระดับของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา/โรงเรียน ให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาปฐมวัยที่ถูกต้องตามหลักการ และการสนับสนุนให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง

1.5 การบูรณาการกำกับ ติดตามและนิเทศการดำเนินงานการจัดการศึกษาปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง ในทุกระดับให้ต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

2. ระดับสำนักงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

2.1 การให้ความสำคัญในการกำหนดนโยบาย เป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัย ให้เป็นไปตามหลักการและเจตนารมณ์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 อย่างจริงจัง ชัดเจน

2.2 การพัฒนาครูปฐมวัยและผู้บริหารสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับหลักการการจัดการศึกษาปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง และให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง บริบทของท้องถิ่น ด้วยการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง หรือวิธีการที่เหมาะสม

2.3 การลดภาระงานครูผู้สอนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์เรียนรู้ ส่งผลให้ครูจัดประสบการณ์การเรียนรู้ไม่ต่อเนื่อง

2.4 การพัฒนาเครือข่ายการนิเทศและพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัย โดยการมีส่วนร่วมของผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษา ให้มีพื้นฐานความรู้ ทักษะและความสามารถเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย และกำกับ ติดตาม การดำเนินงานการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

2.5 การสร้างความตระหนักและความสำคัญกับโรงเรียนในการนำผลการประเมินพัฒนาการนักเรียน ไปใช้ในการวางแผนการดำเนินงานและการกำหนดภารกิจในการจัดการศึกษาปฐมวัย โดยเฉพาะผลการประเมินพัฒนาการตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ที่มีผลการประเมินพัฒนาการได้ระดับดีค่าร้อยละต่ำสุด ไปวิเคราะห์แนวโน้มและทิศทางการพัฒนาการศึกษาปฐมวัย การปรับเปลี่ยนรูปแบบและวิธีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การออกแบบนวัตกรรม สื่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การสอน และการประเมินพัฒนาการและให้ข้อมูลย้อนกลับ

2.6 การส่งเสริม สนับสนุนให้โรงเรียนจัดประสบการณ์พัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล โดยคำนึงถึงหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย และบริบทของสังคมที่แวดล้อมเด็ก การสร้างหรือพัฒนานวัตกรรมพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยให้อย่างเป็นรูปธรรมและเป็นแบบอย่างที่ดี

2.7 การส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการศึกษาปฐมวัยที่ถูกต้องตามหลักการ และการสนับสนุนให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง

2.8 การติดตามและตรวจสอบของผู้รับผิดชอบงานประเมินพัฒนาการระดับเขตพื้นที่การศึกษา ในการรวบรวมและบันทึกข้อมูลของทุกโรงเรียนที่เป็นตัวอย่าง ให้ถูกต้อง ครบถ้วนและทันกำหนด

3. ระดับโรงเรียน

3.1 การสร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจให้แก่ครูปฐมวัย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาเด็กปฐมวัยแบบองค์รวมอย่างจริงจัง

3.2 การสนับสนุนและส่งเสริมโภชนาการที่ดีของเด็กปฐมวัยอย่างเพียงพอและเหมาะสมทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน โดยการส่งเสริมให้พ่อแม่ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังการดูแลสุขภาพที่ดี ภาวะโภชนาการ และความปลอดภัยของเด็กเป็นรายบุคคล

3.3 โรงเรียนประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ตลอดจนนำผลการประเมินมาใช้ในการจัดกิจกรรมหรือประสบการณ์ พัฒนาเด็กรายบุคคลให้เต็มตามศักยภาพ

3.4 ส่งเสริมบทบาทของผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กปฐมวัย อาทิ การประชุมหารือร่วมกัน การติดต่อสื่อสารผ่านช่องทางต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ลดการใช้เวลากับหน้าจอของเด็กปฐมวัย และร่วมส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้มีพัฒนาการสูงสุดตามศักยภาพ

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2546). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมอนามัย. (2561). รายงานการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการเด็กปฐมวัยไทย ครั้งที่ 6 พ.ศ. 2560. สืบค้น
กันยายน 2564, จาก <http://203.157.71.115/knowledge/mapping/paper/view?id=94>
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุม
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2547). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: เอดิสัน เพรส โปรดักส์.
- ณัฐนิชา ไชยวงศ์. (2564). ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเล่นเป็นฐานที่มีต่อการพัฒนาการของเด็กปฐมวัย.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิชาการศึกษา.
- นภเนตร ธรรมบวร. (2549). การประเมินผลพัฒนาการเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- นลินี ณ นคร. (2557). เอกสารการสอนชุดวิชาการประเมินและสร้างเสริมพฤติกรรมเด็กปฐมวัย หน่วยที่ 1.
นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นิตยา คชภักดี. (2543). ขั้นตอนการพัฒนาของเด็กปฐมวัยตั้งแต่ปฏิสนธิถึง 5 ปี. กรุงเทพฯ: สถาบันแห่งชาติ
เพื่อการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย.
- บัญชา แสนทวี. (2557). เอกสารการสอนชุดวิชาการประเมินและสร้างเสริมพฤติกรรมเด็กปฐมวัย หน่วยที่ 12.
นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประภาภรณ์ จังพานิช, วสุรัตน์ พลอยล้วน. (2566). การศึกษาสถานการณ์พัฒนาการเด็กปฐมวัยไทย ปี 2564.
วารสารการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม, 46(1), 41-53.
- พรณี ชูทัย เจนจิต. (2538). “การสนองความต้องการพื้นฐานของเด็ก” ในเอกสารการสอนชุดวิชาพัฒนา
พฤติกรรมเด็ก หน่วยที่ 3. พิมพ์ครั้งที่ 7. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ.2562. (2562, 30 เมษายน). **ราชกิจจานุเบกษา**. (เล่ม 136
ตอนที่ 56 ก. หน้า 5-12).
- วรรณวิภา จันทรโคตร (2567). **พัฒนาการเด็กปฐมวัย: หลักการและแนวทางการส่งเสริม**. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์การศึกษาไทย.
- วัฒนา มัคคสมัน. (2557). เอกสารการสอนชุดวิชาการประเมินและสร้างเสริมพฤติกรรมเด็กปฐมวัย หน่วยที่ 5.
นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ กรมอนามัย (2564). **สรุปผลการขับเคลื่อนงานพัฒนาการเด็กปฐมวัย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564**. สืบค้น กรกฎาคม 2564, จาก [https://nich.anamai.moph.go.th/
th/kpi65/](https://nich.anamai.moph.go.th/th/kpi65/)
- สมจิต ภูเพ็ชร. (2564). **การพัฒนาเด็กปฐมวัย**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). **คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (สำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี)**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2562). **รายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2561**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรไทย.
- _____. (2565). **รายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2563**. (เอกสารอัดสำเนา)
- _____. (2566). **รายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2565**. (เอกสารอัดสำเนา)
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2561). **ความคิดเห็นของครูผู้สอนระดับปฐมวัยในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ 2 กับการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (สำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี)**. (เอกสารอัดสำเนา).
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). **แนวแนะวิธีการอบรมเลี้ยงดู ดูแล และพัฒนาเด็กปฐมวัย ตามสมรรถนะเพื่อเพิ่มคุณภาพเด็กตามวัย 0 - 5 ปี**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.
- _____. (2563). **รายงานการศึกษาสภาพการณ์การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยในประเทศไทย**. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.
- _____. (2564). **รายงานผลการติดตามการดำเนินงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ 2563**. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประเทศไทย. (2566). **โครงการสำรวจสถานการณ์เด็กและสตรีในประเทศไทย พ.ศ. 2565, รายงานผลฉบับสมบูรณ์**. กรุงเทพมหานคร, ประเทศไทย: สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประเทศไทย.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). **รายงานการพัฒนาเด็กปฐมวัย**. สืบค้น กันยายน 2564, จาก www.nesdc.go.th.
- สิริมา ภิญญอนันตพงษ์. (2553). **การวัดและประเมินแนวใหม่: เด็กปฐมวัย**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ดอกหญ้าวิชาการ.
- สุจินดา ขจรรุ่งศิลป์. (2560). **เล่นให้เป็น: เล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย**. กรุงเทพฯ: สถาบันอาศรมศิลป์.
- _____. (2561). **การส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาเด็กปฐมวัยด้วยกิจกรรมการเล่นิทาน**. วารสารการศึกษาปฐมวัย, 10(1), 15-28.
- สุรัชย์ มีชาญ. (2545). **ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบถูกผิดหลายตัวเลือกที่ใช้วิธีตรวจให้คะแนนต่างกัน**. วารสารสงขลานครินทร์, 8(พฤษภาคม-สิงหาคม), 134-146.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Bredekamp, S., & Copple, C. (Eds.). (2002). **Developmentally Appropriate Practice in Early Childhood Programs** (6th ed.). NAEYC.
- Bronfenbrenner, U. (1979). Ecological models of human development. In T. Husen & T.N. Postlethwaite (Eds.), **International Encyclopedia of Education** (2nd ed., Vol. 3, pp. 1643-1647). Pergamon Press.
- Cairney, D., et al. (2021). The predictive value of universal preschool developmental assessment in identifying children with later educational difficulties: A systematic review. **PLOS ONE**, 16(3), e0247299. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0247299>
- Kostelnik, M.J., Soderman, A.K., & Whiren, A.P. (2011). **Developmentally Appropriate Curriculum** (5th ed.). Pearson Education.
- McAfee, O., & Leong, D.L. (2007). **Assessing and Guiding Young Children's Development and Learning** (4th ed.). Pearson Education.
- Nores, M., Harmeyer, E., Connors-Tadros, L., Li, Z., & Contreras, C. (2023). **Executive Summary: Evaluation of the Early Childhood Programs and Child Development in Indiana**. Report 2. National Institute for Early Education Research.
- Pushparatnam, A., et al. (2021). Measuring Early Childhood Development Among 4–6 Year Olds: The Identification of Psychometrically Robust Items Across Diverse Contexts. **Frontiers in Public Health**, 9.

ภาคผนวก

- ก ผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 ระดับเขตตรวจราชการ ระดับจังหวัด และระดับเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา
- ข รายชื่อโรงเรียนทดลองเครื่องมือประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567
- ค คู่มือดำเนินงานประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567
- ง ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์สำหรับการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567
- จ เกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตของเด็กไทย กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
- ฉ การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567

ภาคผนวก ก

ผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567

ระดับเขตตรวจราชการ ระดับจังหวัด และระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ตารางที่ 25 ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา จำแนกตามเขตตรวจราชการ

เขตตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ		ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
		พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
เขต 1	ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา สระบุรี ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง	86.55	13.28	0.17	98.62	1.38	0.00	99.66	0.17	0.17	83.28	15.17	1.55	93.28	6.72	0.00
เขต 2	นนทบุรี ปทุมธานี นครปฐม สมุทรปราการ กรุงเทพมหานคร	85.75	13.98	0.27	96.94	3.06	0.00	99.07	0.80	0.13	68.84	27.43	3.73	88.42	11.05	0.53
เขต 3	กาญจนบุรี สุพรรณบุรี ราชบุรี	82.51	16.69	0.80	95.99	4.01	0.00	97.46	2.54	0.00	72.23	24.03	3.74	85.18	13.89	0.93
เขต 4	เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม	85.71	13.81	0.48	97.38	2.62	0.00	99.05	0.95	0.00	78.81	19.29	1.90	92.14	7.15	0.71
เขต 5	นครศรีธรรมราช ชุมพร สุราษฎร์ธานี พัทลุง สงขลา	90.04	9.58	0.38	96.63	3.30	0.07	99.54	0.38	0.08	80.69	16.86	2.45	92.18	7.21	0.61
เขต 6	ภูเก็ต ระนอง กระบี่ พังงา ตรัง สตูล	85.44	14.17	0.39	97.48	2.52	0.00	99.22	0.78	0.00	79.03	19.03	1.94	91.65	7.57	0.78
เขต 7	ยะลา นราธิวาส ปัตตานี	94.22	5.78	0.00	99.15	0.85	0.00	99.83	0.17	0.00	87.24	12.42	0.34	97.79	2.21	0.00

เขตตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ		ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
		พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
เขต 8	ชลบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา	85.69	14.12	0.19	98.12	1.88	0.00	98.87	1.13	0.00	80.41	17.52	2.07	92.09	7.35	0.56
เขต 9	จันทบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว	91.65	8.35	0.00	98.78	1.22	0.00	99.83	0.17	0.00	84.87	14.78	0.35	95.65	4.35	0.00
เขต 10	อุดรธานี หนองคาย หนองบัวลำภู เลย บึงกาฬ	94.27	5.62	0.11	98.83	1.17	0.00	99.89	0.11	0.00	89.50	9.12	1.38	97.45	2.34	0.21
เขต 11	นครพนม มุกดาหาร สกลนคร	90.65	9.35	0.00	97.98	2.02	0.00	99.22	0.78	0.00	78.82	19.78	1.40	92.99	6.70	0.31
เขต 12	ขอนแก่น มหาสารคาม ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์	90.20	9.07	0.73	97.98	1.86	0.16	98.22	1.78	0.00	86.72	11.34	1.94	95.14	3.97	0.89
เขต 13	นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์	87.93	11.24	0.83	97.24	2.76	0.00	98.48	1.52	0.00	81.72	16.76	1.52	92.48	6.35	1.17
เขต 14	ยโสธร ศรีสะเกษ อำนาจเจริญ อุบลราชธานี	89.41	10.40	0.19	98.03	1.97	0.00	99.53	0.47	0.00	80.69	18.75	0.56	94.56	5.16	0.28
เขต 15	เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน	87.60	12.15	0.25	97.57	2.43	0.00	98.85	1.15	0.00	78.77	19.82	1.41	92.33	7.29	0.38
เขต 16	เชียงราย น่าน พะเยา แพร่	89.40	10.29	0.31	96.77	3.23	0.00	98.92	1.08	0.00	79.26	19.36	1.38	93.86	5.53	0.61
เขต 17	พิษณุโลก ตาก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์	85.06	14.48	0.46	96.58	3.42	0.00	98.75	1.25	0.00	72.52	23.95	3.53	88.26	10.60	1.14
เขต 18	กำแพงเพชร นครสวรรค์ พิจิตร อุทัยธานี	88.39	10.92	0.69	97.40	2.60	0.00	98.09	1.91	0.00	84.92	13.17	1.91	94.45	4.16	1.39

ตารางที่ 26 ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา จำแนกตามจังหวัด

จังหวัด	ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
	พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
1. กรุงเทพมหานคร	91.12	8.88	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	92.90	7.10	0.00	98.82	1.18	0.00
2. กระบี่	95.69	4.31	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	98.28	1.72	0.00	100.00	0.00	0.00
3. กาญจนบุรี	82.98	15.74	1.28	92.34	7.66	0.00	95.74	4.26	0.00	74.89	21.71	3.40	84.26	14.04	1.70
4. กาฬสินธุ์	96.12	3.88	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	84.11	15.89	0.00	99.22	0.78	0.00
5. กำแพงเพชร	93.79	6.21	0.00	100.00	0.00	0.00	99.38	0.62	0.00	90.68	9.32	0.00	97.52	2.48	0.00
6. ขอนแก่น	91.80	7.38	0.82	97.54	2.46	0.00	96.99	3.01	0.00	88.52	9.29	2.19	94.81	4.10	1.09
7. จันทบุรี	88.89	11.11	0.00	100.00	0.00	0.00	99.31	0.69	0.00	79.86	19.45	0.69	93.75	6.25	0.00
8. ฉะเชิงเทรา	84.91	15.09	0.00	99.37	0.63	0.00	100.00	0.00	0.00	78.62	18.87	2.51	89.94	10.06	0.00
9. ชลบุรี	85.40	14.60	0.00	94.89	5.11	0.00	95.62	4.38	0.00	75.18	19.71	5.11	91.97	5.84	2.19
10. ชัยนาท	94.74	5.26	0.00	98.95	1.05	0.00	100.00	0.00	0.00	81.05	16.84	2.11	95.79	4.21	0.00
11. ชัยภูมิ	85.04	13.87	1.09	95.62	4.38	0.00	97.81	2.19	0.00	77.37	20.81	1.82	89.78	8.40	1.82
12. ชุมพร	93.66	6.34	0.00	98.59	1.41	0.00	100.00	0.00	0.00	95.77	4.23	0.00	97.89	2.11	0.00
13. เชียงราย	96.00	3.50	0.50	100.00	0.00	0.00	99.50	0.50	0.00	91.00	9.00	0.00	97.50	2.50	0.00
14. เชียงใหม่	87.84	12.16	0.00	97.03	2.97	0.00	98.62	1.08	0.00	78.92	19.19	1.89	91.89	8.11	0.00
15. ตรัง	77.38	22.62	0.00	97.02	2.98	0.00	98.81	1.19	0.00	61.90	34.53	3.57	88.10	11.31	0.59
16. ตราด	91.57	8.43	0.00	97.59	2.41	0.00	100.00	0.00	0.00	79.52	19.28	1.20	96.39	3.61	0.00
17. ตาก	89.04	10.96	0.00	97.95	2.05	0.00	100.00	0.00	0.00	73.29	19.86	6.85	87.67	11.65	0.68
18. นครนายก	90.48	9.52	0.00	97.62	2.38	0.00	100.00	0.00	0.00	79.76	20.24	0.00	95.24	4.76	0.00

จังหวัด	ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
	พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
19. นครปฐม	94.67	4.67	0.66	99.33	0.67	0.00	100.00	0.00	0.00	90.67	8.67	0.66	98.00	1.33	0.67
20. นครพนม	89.45	10.55	0.00	96.48	3.52	0.00	99.50	0.50	0.00	54.77	44.22	1.01	89.45	10.05	0.50
21. นครราชสีมา	88.44	10.55	1.01	97.49	2.51	0.00	98.49	1.51	0.00	83.58	15.08	1.34	93.80	5.36	0.84
22. นครศรีธรรมราช	89.38	10.33	0.29	97.05	2.95	0.00	99.12	0.88	0.00	77.29	20.06	2.65	92.04	7.08	0.88
23. นครสวรรค์	88.14	10.67	1.19	94.86	5.14	0.00	96.84	3.16	0.00	82.21	15.02	2.77	92.49	5.53	1.98
24. นนทบุรี	71.93	27.19	0.88	94.74	5.25	0.00	98.25	0.88	0.87	43.86	49.12	7.02	71.93	28.07	0.00
25. นราธิวาส	93.06	6.94	0.00	100.00	0.00	0.00	99.54	0.46	0.00	90.28	9.26	0.46	97.69	2.31	0.00
26. น่าน	88.76	11.24	0.00	93.26	6.74	0.00	98.31	1.69	0.00	80.90	17.98	1.12	91.01	6.74	2.25
27. บึงกาฬ	96.30	3.70	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	75.93	19.44	4.63	94.44	5.56	0.00
28. บุรีรัมย์	86.17	13.19	0.64	96.46	3.54	0.00	99.68	0.32	0.00	79.10	18.65	2.25	91.32	7.07	1.61
29. ปทุมธานี	76.09	23.91	0.00	95.65	4.35	0.00	100.00	0.00	0.00	59.42	36.96	3.62	84.06	14.49	1.45
30. ประจวบคีรีขันธ์	83.77	16.23	0.00	96.75	3.25	0.00	99.35	0.65	0.00	62.99	33.12	3.89	88.96	9.74	1.30
31. ปราจีนบุรี	95.62	4.38	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	95.62	4.38	0.00	99.27	0.73	0.00
32. ปัตตานี	96.57	3.43	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	91.67	8.33	0.00	98.53	1.47	0.00
33. พระนครศรีอยุธยา	89.20	10.80	0.00	99.06	0.94	0.00	100.00	0.00	0.00	90.14	9.39	0.47	97.65	2.35	0.00
34. พะเยา	84.97	15.03	0.00	96.73	3.27	0.00	98.69	1.31	0.00	69.28	26.80	3.92	92.81	7.19	0.00
35. พังงา	80.39	19.61	0.00	93.14	6.86	0.00	98.04	1.96	0.00	82.35	14.71	2.94	87.25	9.81	2.94
36. พัทลุง	85.98	13.41	0.61	97.56	2.44	0.00	100.00	0.00	0.00	85.37	12.80	1.83	93.29	6.10	0.61
37. พิจิตร	83.44	15.95	0.61	98.77	1.23	0.00	98.77	1.23	0.00	83.44	14.11	2.45	94.48	3.68	1.84
38. พิษณุโลก	87.77	12.23	0.00	96.07	3.93	0.00	99.56	0.44	0.00	66.81	27.95	5.24	89.96	10.04	0.00

จังหวัด	ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
	พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
39. เพชรบุรี	76.98	21.58	1.44	95.68	4.32	0.00	97.84	2.16	0.00	79.86	18.71	1.43	89.21	10.07	0.72
40. เพชรบูรณ์	85.78	14.22	0.00	96.98	3.02	0.00	97.84	2.16	0.00	76.29	21.12	2.59	88.79	9.92	1.29
41. แพร่	85.00	14.17	0.83	96.67	3.33	0.00	99.17	0.83	0.00	70.00	29.17	0.83	93.33	6.67	0.00
42. อุทัยธานี	83.05	13.56	3.39	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	76.27	22.04	1.69	88.14	11.86	0.00
43. มหาสารคาม	86.58	13.42	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	93.51	6.49	0.00	97.40	2.60	0.00
44. Mukdahan	87.13	12.87	0.00	97.03	2.97	0.00	98.02	1.98	0.00	81.19	16.83	1.98	93.07	5.94	0.99
45. แม่ฮ่องสอน	93.92	6.08	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	84.46	14.19	1.35	97.30	2.70	0.00
46. ยโสธร	88.27	11.73	0.00	97.77	2.23	0.00	100.00	0.00	0.00	79.89	20.11	0.00	96.09	3.91	0.00
47. ยะลา	92.86	7.14	0.00	97.02	2.98	0.00	100.00	0.00	0.00	77.98	21.43	0.59	97.02	2.98	0.00
48. ร้อยเอ็ด	86.84	11.58	1.58	95.79	3.68	0.53	97.11	2.89	0.00	82.63	13.16	4.21	91.32	6.84	1.84
49. ระนอง	97.14	2.86	0.00	98.57	1.43	0.00	100.00	0.00	0.00	85.71	14.29	0.00	95.71	4.29	0.00
50. ระยอง	94.96	5.04	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	92.81	7.19	0.00	99.28	0.72	0.00
51. ราชบุรี	68.45	30.95	0.60	95.83	4.17	0.00	94.64	5.36	0.00	42.26	47.62	10.12	66.07	33.33	0.60
52. ลพบุรี	78.79	20.00	1.21	92.12	7.88	0.00	96.36	3.03	0.61	49.09	39.39	11.52	72.73	26.06	1.21
53. ลำปาง	81.25	17.71	1.04	96.35	3.65	0.00	97.40	2.60	0.00	69.79	29.17	1.04	87.50	10.94	1.56
54. ลำพูน	90.28	9.72	0.00	98.61	1.39	0.00	100.00	0.00	0.00	90.28	9.72	0.00	97.22	2.78	0.00
55. เลย	96.31	3.69	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	92.17	5.99	1.84	98.16	1.84	0.00
56. ศรีสะเกษ	85.38	14.36	0.26	97.44	2.56	0.00	99.23	0.77	0.00	74.36	24.87	0.77	89.74	10.00	0.26
57. สกลนคร	92.40	7.60	0.00	99.12	0.88	0.00	99.42	0.58	0.00	92.11	6.43	1.46	95.03	4.97	0.00
58. สงขลา	89.32	9.97	0.71	95.73	3.91	0.36	99.64	0.00	0.36	79.72	18.15	2.13	91.10	7.83	1.07

จังหวัด	ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
	พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
59. สตูล	91.59	8.41	0.00	91.59	8.41	0.00	100.00	0.00	0.00	67.29	21.50	11.21	82.24	17.76	0.00
60. สมุทรปราการ	73.96	25.00	1.04	97.92	2.08	0.00	100.00	0.00	0.00	72.92	27.08	0.00	85.42	14.58	0.00
61. สมุทรสาคร	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00
62. สมุทรสงคราม	95.45	4.55	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	93.94	6.06	0.00	98.48	1.52	0.00
63. สระแก้ว	91.34	8.66	0.00	97.64	2.36	0.00	100.00	0.00	0.00	85.83	14.17	0.00	93.70	6.30	0.00
64. สระบุรี	92.57	7.43	0.00	98.86	1.14	0.00	99.43	0.57	0.00	76.57	22.86	0.57	96.57	3.43	0.00
65. สิงห์บุรี	90.48	9.52	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00
66. สุโขทัย	75.37	21.64	2.99	93.28	6.72	0.00	96.27	3.73	0.00	71.64	26.12	2.24	81.34	14.18	4.48
67. สุพรรณบุรี	84.69	14.80	0.51	95.41	4.59	0.00	100.00	0.00	0.00	87.76	11.22	1.02	93.37	5.61	1.02
68. สุราษฎร์ธานี	91.54	8.09	0.37	97.43	2.57	0.00	99.26	0.74	0.00	80.51	18.75	0.74	93.75	5.88	0.37
69. สุรินทร์	91.79	7.84	0.37	99.25	0.75	0.00	97.76	2.24	0.00	85.07	14.18	0.75	93.66	5.59	0.75
70. หนองคาย	93.79	6.21	0.00	99.31	0.69	0.00	100.00	0.00	0.00	90.34	9.66	0.00	100.00	0.00	0.00
71. หนองบัวลำภู	98.40	1.60	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	98.40	1.60	0.00	100.00	0.00	0.00
72. อ่างทอง	86.67	13.33	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	58.33	40.00	1.67	91.67	8.33	0.00
73. อำนาจเจริญ	94.44	4.63	0.93	99.07	0.93	0.00	99.07	0.93	0.00	77.78	21.30	0.92	97.22	1.85	0.93
74. อุตรธานี	91.09	8.62	0.29	97.13	2.87	0.00	99.71	0.29	0.00	88.51	10.34	1.15	95.98	3.45	0.57
75. อุตรดิตถ์	84.56	15.44	0.00	98.53	1.47	0.00	100.00	0.00	0.00	75.74	24.26	0.00	91.91	8.09	0.00
76. อุทัยธานี	88.98	11.02	0.00	99.15	0.85	0.00	100.00	0.00	0.00	91.53	8.47	0.00	95.76	4.24	0.00
77. อุบลราชธานี	92.56	7.44	0.00	98.46	1.54	0.00	99.74	0.26	0.00	88.21	11.28	0.51	97.95	1.79	0.26

ตารางที่ 27 ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพของพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา จำแนกตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

รหัส	เขตพื้นที่การศึกษา	ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
		พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
011	กรุงเทพมหานคร	91.12	8.88	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	92.90	7.10	0.00	98.82	1.18	0.00
021	กระบี่	95.69	4.31	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	98.28	1.72	0.00	100.00	0.00	0.00
031	กาญจนบุรี เขต 1	78.08	19.18	2.74	89.04	10.96	0.00	95.89	4.11	0.00	56.16	38.36	5.48	76.71	21.92	1.37
032	กาญจนบุรี เขต 2	66.07	32.14	1.79	82.14	17.86	0.00	87.50	12.50	0.00	53.57	39.29	7.14	66.07	28.57	5.36
033	กาญจนบุรี เขต 3	92.31	7.69	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	98.08	1.92	0.00	98.08	1.92	0.00
034	กาญจนบุรี เขต 4	98.15	1.85	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00
041	กาฬสินธุ์ เขต 1	91.11	8.89	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	78.89	21.11	0.00	98.89	1.11	0.00
042	กาฬสินธุ์ เขต 2	98.61	1.39	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	70.83	29.17	0.00	98.61	1.39	0.00
043	กาฬสินธุ์ เขต 3	98.96	1.04	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	98.96	1.04	0.00	100.00	0.00	0.00
051	กำแพงเพชร เขต 1	88.73	11.27	0.00	100.00	0.00	0.00	98.59	1.41	0.00	87.32	12.68	0.00	94.37	5.63	0.00
052	กำแพงเพชร เขต 2	97.78	2.22	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	93.33	6.67	0.00	100.00	0.00	0.00
061	ขอนแก่น เขต 1	80.30	18.18	1.52	93.94	6.06	0.00	89.39	10.61	0.00	59.09	34.85	6.06	80.30	16.67	3.03
062	ขอนแก่น เขต 2	95.51	4.49	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	97.75	2.25	0.00	100.00	0.00	0.00
063	ขอนแก่น เขต 3	90.22	8.70	1.08	97.83	2.17	0.00	98.91	1.09	0.00	93.48	5.43	1.09	96.74	2.17	1.09
064	ขอนแก่น เขต 4	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	93.75	6.25	0.00	100.00	0.00	0.00
065	ขอนแก่น เขต 5	96.12	2.91	0.97	97.09	2.91	0.00	97.09	2.91	0.00	94.17	2.92	2.91	97.09	1.94	.97
071	จันทบุรี เขต 1	90.28	9.72	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	84.72	15.28	0.00	95.83	4.17	0.00
072	จันทบุรี เขต 2	87.50	12.50	0.00	100.00	0.00	0.00	98.61	1.39	0.00	75.00	23.61	1.39	91.67	8.33	0.00

รหัส	เขตพื้นที่การศึกษา	ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
		พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
081	ฉะเชิงเทรา เขต 1	98.70	1.30	0.00	98.70	1.30	0.00	100.00	0.00	0.00	90.91	9.09	0.00	100.00	0.00	0.00
082	ฉะเชิงเทรา เขต 2	71.95	28.05	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	67.07	28.05	4.88	80.49	19.51	0.00
091	ชลบุรี เขต 1	76.27	23.73	0.00	88.14	11.86	0.00	89.83	10.17	0.00	74.58	15.25	10.17	83.05	11.87	5.08
092	ชลบุรี เขต 2	90.91	9.09	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	71.21	27.27	1.52	98.48	1.52	0.00
093	ชลบุรี เขต 3	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00
101	ชัยนาท	94.74	5.26	0.00	98.95	1.05	0.00	100.00	0.00	0.00	81.05	16.84	2.11	95.79	4.21	0.00
111	ชัยภูมิ เขต 1	85.26	14.74	0.00	94.74	5.26	0.00	100.00	100.00	100.00	62.11	37.89	0.00	93.68	6.32	0.00
112	ชัยภูมิ เขต 2	83.33	15.56	1.11	96.67	3.33	0.00	97.78	2.22	0.00	86.67	11.11	2.22	87.78	10.00	2.22
113	ชัยภูมิ เขต 3	86.52	11.24	2.24	95.51	4.49	0.00	95.51	4.49	0.00	84.27	12.36	3.37	87.64	8.99	3.37
121	ชุมพร เขต 1	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00
122	ชุมพร เขต 2	89.02	10.98	0.00	97.56	2.44	0.00	100.00	0.00	0.00	92.68	7.32	0.00	96.34	3.66	0.00
131	เชียงราย เขต 1	88.89	11.11	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	74.07	25.93	0.00	92.59	7.41	0.00
132	เชียงราย เขต 2	98.55	1.45	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00
133	เชียงราย เขต 3	94.52	4.11	1.37	100.00	0.00	0.00	98.63	1.37	0.00	86.30	13.70	0.00	95.89	4.11	0.00
134	เชียงราย เขต 4	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	96.77	3.23	0.00	100.00	0.00	0.00
141	เชียงใหม่ เขต 1	95.77	4.23	0.00	98.59	1.41	0.00	100.00	0.00	0.00	91.55	8.45	0.00	98.59	1.41	0.00
142	เชียงใหม่ เขต 2	96.23	3.77	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	86.79	13.21	0.00	100.00	0.00	0.00
143	เชียงใหม่ เขต 3	75.00	25.00	0.00	94.44	5.56	0.00	100.00	0.00	0.00	77.78	22.22	0.00	83.33	16.67	0.00
144	เชียงใหม่ เขต 4	87.88	12.12	0.00	96.97	3.03	0.00	100.00	0.00	0.00	69.70	30.30	0.00	92.42	7.58	0.00
145	เชียงใหม่ เขต 5	88.89	11.11	0.00	92.59	7.41	0.00	92.59	7.41	0.00	77.78	14.81	7.41	87.04	12.96	0.00

รหัส	เขตพื้นที่การศึกษา	ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
		พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
146	เชียงใหม่ เขต 6	85.19	14.81	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	68.52	25.93	5.55	90.74	9.26	0.00
151	ตรัง เขต 1	70.24	29.76	0.00	98.81	1.19	0.00	100.00	0.00	0.00	48.81	47.62	3.57	82.14	17.86	0.00
152	ตรัง เขต 2	84.52	15.48	0.00	95.24	4.76	0.00	97.62	2.38	0.00	75.00	21.43	3.57	94.05	4.76	1.19
161	ตราด	91.57	8.43	0.00	97.59	2.41	0.00	100.00	0.00	0.00	79.52	19.28	1.20	96.39	3.61	0.00
171	ตาก เขต 1	91.67	8.33	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	91.67	4.17	4.16	94.44	5.56	0.00
172	ตาก เขต 2	86.49	13.51	0.00	95.95	4.05	0.00	100.00	0.00	0.00	55.41	35.14	9.45	81.08	17.57	1.35
181	นครนายก	90.48	9.52	0.00	97.62	2.38	0.00	100.00	0.00	0.00	79.76	20.24	0.00	95.24	4.76	0.00
191	นครปฐม เขต 1	95.83	4.17	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	91.67	8.33	0.00	98.61	1.39	0.00
192	นครปฐม เขต 2	93.59	5.13	1.28	98.72	1.28	0.00	100.00	0.00	0.00	89.74	8.98	1.28	97.44	1.28	1.28
201	นครพนม เขต 1	94.17	5.83	0.00	98.33	1.67	0.00	100.00	0.00	0.00	46.67	53.33	0.00	94.17	5.83	0.00
202	นครพนม เขต 2	82.28	17.72	0.00	93.67	6.33	0.00	98.73	1.27	0.00	67.09	30.38	2.53	82.28	16.46	1.26
211	นครราชสีมา เขต 1	77.27	22.73	0.00	93.94	6.06	0.00	98.48	1.52	0.00	63.64	33.33	3.03	81.82	18.18	0.00
212	นครราชสีมา เขต 2	90.48	9.52	0.00	98.81	1.19	0.00	100.00	0.00	0.00	72.62	27.38	0.00	96.43	3.57	0.00
213	นครราชสีมา เขต 3	93.26	3.37	3.37	96.63	3.37	0.00	94.38	5.62	0.00	93.26	3.37	3.37	94.38	3.37	2.25
214	นครราชสีมา เขต 4	95.45	4.55	0.00	100.00	0.00	0.00	98.48	1.52	0.00	80.30	19.70	0.00	98.48	1.52	0.00
215	นครราชสีมา เขต 5	87.74	12.26	0.00	93.40	6.60	0.00	98.11	1.89	0.00	79.25	17.92	2.83	88.68	8.49	2.83
216	นครราชสีมา เขต 6	80.00	16.67	3.33	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	91.11	8.89	0.00	95.56	4.44	0.00
217	นครราชสีมา เขต 7	93.75	6.25	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	97.92	2.08	0.00	100.00	0.00	0.00
221	นครศรีธรรมราช เขต 1	79.17	19.44	1.39	97.22	2.78	0.00	98.61	1.39	0.00	70.83	25.00	4.17	88.89	9.72	1.39
222	นครศรีธรรมราช เขต 2	93.33	6.67	0.00	95.56	4.44	0.00	100.00	0.00	0.00	72.22	24.45	3.33	93.33	5.56	1.11

รหัส	เขตพื้นที่การศึกษา	ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
		พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
223	นครศรีธรรมราช เขต 3	93.75	6.25	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	97.92	2.08	0.00	98.96	1.04	0.00
224	นครศรีธรรมราช เขต 4	88.89	11.11	0.00	95.06	4.94	0.00	97.53	2.47	0.00	64.20	32.10	3.70	85.19	13.58	1.23
231	นครสวรรค์ เขต 1	85.15	11.88	2.97	93.07	6.93	0.00	96.04	3.96	0.00	89.11	6.93	3.96	92.08	3.96	3.96
232	นครสวรรค์ เขต 2	91.03	8.97	0.00	98.72	1.28	0.00	100.00	0.00	0.00	85.90	14.10	0.00	96.15	3.85	0.00
233	นครสวรรค์ เขต 3	89.19	10.81	0.00	93.24	6.76	0.00	94.59	5.41	0.00	68.92	27.03	4.05	89.19	9.46	1.35
241	นนทบุรี เขต 1	74.07	24.08	1.85	98.15	1.85	0.00	98.15	1.85	0.00	59.26	40.74	0.00	85.19	14.81	0.00
242	นนทบุรี เขต 2	70.00	30.00	0.00	91.67	8.33	0.00	98.33	0.00	1.67	30.00	56.67	13.33	60.00	40.00	0.00
251	นราธิวาส เขต 1	90.48	9.52	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	97.62	2.38	0.00	97.62	2.38	0.00
252	นราธิวาส เขต 2	94.44	5.56	0.00	100.00	0.00	0.00	98.61	1.39	0.00	87.50	11.11	1.39	97.22	2.78	0.00
253	นราธิวาส เขต 3	95.00	5.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	83.33	16.67	0.00	98.33	1.67	0.00
261	น่าน เขต 1	85.84	14.16	0.00	89.38	10.62	0.00	97.35	2.65	0.00	75.22	23.01	1.77	87.61	8.85	3.54
262	น่าน เขต 2	93.85	6.15	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	90.77	9.23	0.00	96.92	3.08	0.00
271	บึงกาฬ	96.30	3.70	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	75.93	19.44	4.63	94.44	5.56	0.00
281	บุรีรัมย์ เขต 1	94.05	5.95	0.00	96.43	3.57	0.00	100.00	0.00	0.00	78.57	21.43	0.00	94.05	5.95	0.00
282	บุรีรัมย์ เขต 2	85.56	14.44	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	75.56	23.33	1.11	92.22	7.78	0.00
283	บุรีรัมย์ เขต 3	91.67	8.33	0.00	91.67	8.33	0.00	100.00	0.00	0.00	58.33	37.50	4.17	87.50	12.50	0.00
284	บุรีรัมย์ เขต 4	79.65	18.58	1.77	94.69	5.31	0.00	99.12	0.88	0.00	86.73	8.85	4.42	89.38	6.20	4.42
291	ปทุมธานี เขต 1	83.33	16.67	0.00	98.61	1.39	0.00	100.00	0.00	0.00	65.28	33.33	1.39	87.50	11.11	1.39
292	ปทุมธานี เขต 2	68.18	31.82	0.00	92.42	7.58	0.00	100.00	0.00	0.00	53.03	40.91	6.06	80.30	18.18	1.52
301	ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1	92.21	7.79	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	90.91	7.79	1.30	98.70	1.30	0.00

รหัส	เขตพื้นที่การศึกษา	ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
		พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
302	ประจวบคีรีขันธ์ เขต 2	75.32	24.68	0.00	93.51	6.49	0.00	98.70	1.30	0.00	35.06	58.45	6.49	79.22	18.18	2.60
311	ปราจีนบุรี เขต 1	92.86	7.14	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	100.00	0.00	92.86	7.14	0.00	98.81	1.19	0.00
312	ปราจีนบุรี เขต 2	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	100.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00
321	ปัตตานี เขต 1	97.62	2.38	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	100.00	0.00	96.43	3.57	0.00	100.00	0.00	0.00
322	ปัตตานี เขต 2	95.00	5.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	100.00	0.00	76.67	23.33	0.00	95.00	5.00	0.00
323	ปัตตานี เขต 3	96.67	3.33	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	100.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00
331	พระนครศรีอยุธยา เขต 1	87.40	12.60	0.00	98.43	1.57	0.00	100.00	100.00	0.00	87.40	11.81	0.79	97.64	2.36	0.00
332	พระนครศรีอยุธยา เขต 2	91.86	8.14	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	100.00	0.00	94.19	5.81	0.00	97.67	2.33	0.00
341	พะเยา เขต 1	79.17	20.83	0.00	95.83	4.17	0.00	97.22	2.78	0.00	79.17	19.44	1.39	94.44	5.56	0.00
342	พะเยา เขต 2	90.12	9.88	0.00	97.53	2.47	0.00	100.00	0.00	0.00	60.49	33.34	6.17	91.36	8.64	0.00
351	พังงา	80.39	19.61	0.00	93.14	6.86	0.00	98.04	1.96	0.00	82.35	14.71	2.94	87.25	9.81	2.94
361	พัทลุง เขต 1	78.72	20.22	1.06	95.74	4.26	0.00	100.00	0.00	0.00	74.47	22.34	3.19	88.30	10.64	1.06
362	พัทลุง เขต 2	95.71	4.29	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00
371	พิจิตร เขต 1	76.09	22.83	1.08	97.83	2.17	0.00	97.83	2.17	0.00	70.65	25.00	4.35	90.22	6.52	3.26
372	พิจิตร เขต 2	92.96	7.04	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00
381	พิษณุโลก เขต 1	94.19	5.81	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	87.21	12.79	0.00	98.84	1.16	0.00
382	พิษณุโลก เขต 2	81.54	18.46	0.00	93.85	6.15	0.00	100.00	0.00	0.00	44.62	41.54	13.84	81.54	18.46	0.00
383	พิษณุโลก เขต 3	85.90	14.10	0.00	93.59	6.41	0.00	98.72	1.28	0.00	62.82	33.33	3.85	87.18	12.82	0.00
391	เพชรบุรี เขต 1	82.81	14.06	3.13	96.88	3.12	0.00	96.88	3.12	0.00	84.38	14.06	1.56	90.63	7.81	1.56
392	เพชรบุรี เขต 2	72.00	28.00	0.00	94.67	5.33	0.00	98.67	1.33	0.00	76.00	22.67	1.33	88.00	12.00	0.00

รหัส	เขตพื้นที่การศึกษา	ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
		พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
401	เพชรบูรณ์ เขต 1	77.78	22.22	0.00	98.15	1.85	0.00	100.00	0.00	0.00	64.81	33.34	1.85	81.48	18.52	0.00
402	เพชรบูรณ์ เขต 2	90.32	9.68	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	77.42	22.58	0.00	93.55	6.45	0.00
403	เพชรบูรณ์ เขต 3	87.07	12.93	0.00	94.83	5.17	0.00	95.69	4.31	0.00	81.03	14.66	4.31	89.66	7.76	2.58
411	แพร่ เขต 1	91.67	8.33	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	68.33	31.67	0.00	96.67	3.33	0.00
412	แพร่ เขต 2	78.33	20.00	1.67	93.33	6.67	0.00	98.33	1.67	0.00	71.67	26.67	1.66	90.00	10.00	0.00
421	ภูเก็ต	83.05	13.56	3.39	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	76.27	22.04	1.69	88.14	11.86	0.00
431	มหาสารคาม เขต 1	66.23	33.77	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	84.42	15.58	0.00	93.51	6.49	0.00
432	มหาสารคาม เขต 2	96.67	3.33	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00
433	มหาสารคาม เขต 3	96.88	3.12	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	95.31	4.69	0.00	98.44	1.56	0.00
441	มุกดาหาร	87.13	12.87	0.00	97.03	2.97	0.00	98.02	1.98	0.00	81.19	16.83	1.98	93.07	5.94	.99
451	แม่ฮ่องสอน เขต 1	97.59	2.41	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00
452	แม่ฮ่องสอน เขต 2	89.23	10.77	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	64.62	32.31	3.07	93.85	6.15	0.00
461	ยโสธร เขต 1	87.39	12.61	0.00	97.30	2.70	0.00	100.00	0.00	0.00	72.07	27.93	0.00	95.50	4.50	0.00
462	ยโสธร เขต 2	89.71	10.29	0.00	98.53	1.47	0.00	100.00	0.00	0.00	92.65	7.35	0.00	97.06	2.94	0.00
471	ยะลา เขต 1	93.06	6.94	0.00	94.44	5.56	0.00	100.00	0.00	0.00	79.17	19.44	1.39	94.44	5.56	0.00
472	ยะลา เขต 2	90.74	9.26	0.00	98.15	1.85	0.00	100.00	0.00	0.00	72.22	27.78	0.00	98.15	1.85	0.00
473	ยะลา เขต 3	95.24	4.76	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	83.33	16.67	0.00	100.00	0.00	0.00
481	ร้อยเอ็ด เขต 1	93.91	6.09	0.00	99.13	0.87	0.00	100.00	0.00	0.00	91.30	7.83	0.87	98.26	1.74	0.00
482	ร้อยเอ็ด เขต 2	78.61	18.18	3.21	92.51	6.42	1.07	94.12	5.88	0.00	76.47	16.58	6.95	85.03	11.23	3.74
483	ร้อยเอ็ด เขต 3	96.15	3.85	0.00	98.72	1.28	0.00	100.00	0.00	0.00	84.62	12.82	2.56	96.15	3.85	0.00

รหัส	เขตพื้นที่การศึกษา	ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
		พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
491	ระนอง	97.14	2.86	0.00	98.57	1.43	0.00	100.00	0.00	0.00	85.71	14.29	0.00	95.71	4.29	0.00
501	ระยอง เขต 1	93.59	6.41	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	91.03	8.97	0.00	98.72	1.28	0.00
502	ระยอง เขต 2	96.72	3.28	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	95.08	4.92	0.00	100.00	0.00	0.00
511	ราชบุรี เขต 1	63.73	35.29	0.98	96.08	3.92	0.00	91.18	8.82	0.00	39.22	44.12	16.66	57.84	41.18	.98
512	ราชบุรี เขต 2	75.76	24.24	0.00	95.45	4.55	0.00	100.00	0.00	0.00	46.97	53.03	0.00	78.79	21.21	0.00
521	ลพบุรี เขต 1	79.01	19.76	1.23	96.30	3.70	0.00	98.77	0.00	1.23	40.74	43.21	16.05	70.37	28.40	1.23
522	ลพบุรี เขต 2	78.57	20.24	1.19	88.10	11.90	0.00	94.05	5.95	0.00	57.14	35.72	7.14	75.00	23.81	1.19
531	ลำปาง เขต 1	77.14	21.43	1.43	97.14	2.86	0.00	100.00	0.00	0.00	54.29	45.71	0.00	82.86	17.14	0.00
532	ลำปาง เขต 2	78.87	21.13	0.00	94.37	5.63	0.00	92.96	7.04	0.00	80.28	16.90	2.82	85.92	11.27	2.81
533	ลำปาง เขต 3	90.20	7.84	1.96	98.04	1.96	0.00	100.00	0.00	0.00	76.47	23.53	0.00	96.08	1.96	1.96
541	ลำพูน เขต 1	88.33	11.67	0.00	98.33	1.67	0.00	100.00	0.00	0.00	88.33	11.67	0.00	96.67	3.33	0.00
542	ลำพูน เขต 2	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00
551	เลย เขต 1	97.62	2.38	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00
552	เลย เขต 2	93.67	6.33	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00
553	เลย เขต 3	98.15	1.85	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	68.52	24.07	7.41	92.59	7.41	0.00
561	ศรีสะเกษ เขต 1	96.52	2.61	0.87	99.13	0.87	0.00	100.00	0.00	0.00	93.91	6.09	0.00	97.39	2.61	0.00
562	ศรีสะเกษ เขต 2	73.47	26.53	0.00	93.88	6.12	0.00	98.98	1.02	0.00	52.04	45.92	2.04	76.53	22.45	1.02
563	ศรีสะเกษ เขต 3	78.02	21.98	0.00	96.70	3.30	0.00	98.90	1.10	0.00	60.44	38.46	1.10	86.81	13.19	0.00
564	ศรีสะเกษ เขต 4	91.86	8.14	0.00	100.00	0.00	0.00	98.84	1.16	0.00	88.37	11.63	0.00	97.67	2.33	0.00
571	สกลนคร เขต 1	94.41	5.59	0.00	99.30	0.70	0.00	100.00	0.00	0.00	95.80	3.50	0.70	97.20	2.80	0.00

รหัส	เขตพื้นที่การศึกษา	ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
		พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
572	สกลนคร เขต 2	99.17	0.83	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00
573	สกลนคร เขต 3	78.21	21.79	0.00	97.44	2.56	0.00	97.44	2.56	0.00	73.08	21.79	5.13	83.33	16.67	0.00
581	สงขลา เขต 1	86.07	13.11	0.82	95.08	4.10	0.82	99.18	0.00	0.82	81.15	16.39	2.46	90.98	6.56	2.46
582	สงขลา เขต 2	86.67	12.00	1.33	93.33	6.67	0.00	100.00	0.00	0.00	65.33	32.00	2.67	85.33	14.67	0.00
583	สงขลา เขต 3	96.43	3.57	0.00	98.81	1.19	0.00	100.00	0.00	0.00	90.48	8.33	1.19	96.43	3.57	0.00
591	สตูล	91.59	8.41	0.00	91.59	8.41	0.00	100.00	0.00	0.00	67.29	21.50	11.21	82.24	17.76	0.00
601	สมุทรปราการ เขต 1	88.10	11.90	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	97.62	2.38	0.00	97.62	2.38	0.00
602	สมุทรปราการ เขต 2	62.96	35.19	1.85	96.30	3.70	0.00	100.00	0.00	0.00	53.70	46.30	0.00	75.93	24.07	0.00
611	สมุทรสาคร	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00
621	สมุทรสงคราม	95.45	4.55	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	93.94	6.06	0.00	98.48	1.52	0.00
631	สระแก้ว เขต 1	94.05	5.95	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	92.86	7.14	0.00	96.43	3.57	0.00
632	สระแก้ว เขต 2	86.05	13.95	0.00	93.02	6.98	0.00	100.00	0.00	0.00	72.09	27.91	0.00	88.37	11.63	0.00
641	สระบุรี เขต 1	97.00	3.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	79.00	21.00	0.00	100.00	0.00	0.00
642	สระบุรี เขต 2	86.67	13.33	0.00	97.33	2.67	0.00	98.67	1.33	0.00	73.33	25.34	1.33	92.00	8.00	0.00
651	สิงห์บุรี	90.48	9.52	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00
661	สุโขทัย เขต 1	75.76	21.21	3.03	89.39	10.61	0.00	95.45	4.55	0.00	63.64	31.82	4.54	78.79	13.64	7.57
662	สุโขทัย เขต 2	75.00	22.06	2.94	97.06	2.94	0.00	97.06	2.94	0.00	79.41	20.59	0.00	83.82	14.71	1.47
671	สุพรรณบุรี เขต 1	94.44	4.17	1.39	95.83	4.17	0.00	100.00	0.00	0.00	95.83	4.17	0.00	97.22	2.78	0.00
672	สุพรรณบุรี เขต 2	93.33	6.67	0.00	95.00	5.00	0.00	100.00	0.00	0.00	86.67	11.67	1.66	91.67	6.67	1.66
673	สุพรรณบุรี เขต 3	87.50	12.50	0.00	95.31	4.69	0.00	100.00	0.00	0.00	79.69	18.75	1.56	90.63	7.81	1.56

รหัส	เขตพื้นที่การศึกษา	ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
		พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
681	สุราษฎร์ธานี เขต 1	91.86	8.14	0.00	98.84	1.16	0.00	100.00	0.00	0.00	82.56	17.44	0.00	95.35	4.65	0.00
682	สุราษฎร์ธานี เขต 2	94.39	5.61	0.00	99.07	0.93	0.00	99.07	0.93	0.00	75.70	22.43	1.87	93.46	6.54	0.00
683	สุราษฎร์ธานี เขต 3	87.34	11.39	1.27	93.67	6.33	0.00	98.73	1.27	0.00	84.81	15.19	0.00	92.41	6.33	1.26
691	สุรินทร์ เขต 1	95.74	4.26	0.00	98.94	1.06	0.00	100.00	0.00	0.00	95.74	4.26	0.00	98.94	1.06	0.00
692	สุรินทร์ เขต 2	89.22	9.80	0.98	99.02	0.98	0.00	100.00	0.00	0.00	80.39	18.63	0.98	91.18	7.84	.98
693	สุรินทร์ เขต 3	90.28	9.72	0.00	100.00	0.00	0.00	91.67	8.33	0.00	77.78	20.83	1.39	90.28	8.33	1.39
701	หนองคาย เขต 1	94.44	5.56	0.00	98.89	1.11	0.00	100.00	0.00	0.00	90.00	10.00	0.00	100.00	0.00	0.00
702	หนองคาย เขต 2	92.73	7.27	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	90.91	9.09	0.00	100.00	0.00	0.00
711	หนองบัวลำภู เขต 1	97.44	2.56	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	97.44	2.56	0.00	100.00	0.00	0.00
712	หนองบัวลำภู เขต 2	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00
721	อ่างทอง	86.67	13.33	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	58.33	40.00	1.67	91.67	8.33	0.00
731	อำนาจเจริญ	94.44	4.63	0.93	99.07	0.93	0.00	99.07	0.93	0.00	77.78	21.30	0.92	97.22	1.85	.93
741	อุดรธานี เขต 1	86.32	13.68	0.00	94.74	5.26	0.00	100.00	0.00	0.00	69.47	27.37	3.16	90.53	8.42	1.05
742	อุดรธานี เขต 2	90.20	8.82	0.98	95.10	4.90	0.00	99.02	0.98	0.00	89.22	9.80	0.98	95.10	3.92	.98
743	อุดรธานี เขต 3	93.41	6.59	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00
744	อุดรธานี เขต 4	96.67	3.33	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00
751	อุดรดิตถ์ เขต 1	82.89	17.11	0.00	98.68	1.32	0.00	100.00	0.00	0.00	73.68	26.32	0.00	90.79	9.21	0.00
752	อุดรดิตถ์ เขต 2	86.67	13.33	0.00	98.33	1.67	0.00	100.00	0.00	0.00	78.33	21.67	0.00	93.33	6.67	0.00
761	อุทัยธานี เขต 1	92.19	7.81	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00
762	อุทัยธานี เขต 2	85.19	14.81	0.00	98.15	1.85	0.00	100.00	0.00	0.00	81.48	18.52	0.00	90.74	9.26	0.00

รหัส	เขตพื้นที่การศึกษา	ร้อยละของนักเรียนตามระดับคุณภาพ														
		พัฒนาการด้านร่างกาย			พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ			พัฒนาการด้านสังคม			พัฒนาการด้านสติปัญญา			ภาพรวมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน		
		ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
771	อุบลราชธานี เขต 1	94.87	5.13	0.00	100.00	0.00	0.00	98.72	1.28	0.00	89.74	7.69	2.56	97.44	1.28	1.28
772	อุบลราชธานี เขต 2	97.62	2.38	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	97.62	2.38	0.00	100.00	0.00	0.00
773	อุบลราชธานี เขต 3	91.30	8.70	0.00	100.00	0.00	0.00	100.00	0.00	0.00	95.65	4.35	0.00	98.55	1.45	0.00
774	อุบลราชธานี เขต 4	83.33	16.67	0.00	95.45	4.55	0.00	100.00	0.00	0.00	77.27	22.73	0.00	93.94	6.06	0.00
775	อุบลราชธานี เขต 5	93.55	6.45	0.00	96.77	3.23	0.00	100.00	0.00	0.00	80.65	19.35	0.00	98.92	1.08	0.00

ภาคผนวก ข

รายชื่อโรงเรียนทดลองใช้เครื่องมือการประเมินพัฒนาการนักเรียน ที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567

1. โรงเรียนอนุบาลสามเสน
(สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลอุปถัมภ์)	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
2. โรงเรียนทุ่งมหาเมฆ	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
3. โรงเรียนวัดชินวราราม
(เจริญผลวิทยาเวศม์)	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
4. โรงเรียนชุมชนบึงบา	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2
5. โรงเรียนบ้านคลองวาฬ	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
6. โรงเรียนอนุบาลสุพรรณบุรี	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1
7. โรงเรียนบ้านทุ่งมะขามเต่า	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1
8. โรงเรียนบ้านหนองขาม	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1
9. โรงเรียนวัดโคกมะเฟือง	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2
10. โรงเรียนบ้านตาบา	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2
11. โรงเรียนบ้านกูปู	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2
12. โรงเรียนวัดประสาธนิกร	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2
13. โรงเรียนบ้านสถาน	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2
14. โรงเรียนบ้านสันไค้ง
(เชียงใหม่ราษฎร์)	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1
15. โรงเรียนอนุบาลนครราชสีมา	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1
16. โรงเรียนบ้านค้อโนนเพ็ก	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2
17. โรงเรียนชุมชนวิทย์วิทยา	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3
18. โรงเรียนอนุบาลชัยภูมิ	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1

ภาคผนวก ค

คู่มือดำเนินงานประเมินพัฒนาการนักเรียน

ที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567

1. ความเป็นมา

การศึกษาปฐมวัยเป็นช่วงเวลาที่สำคัญสำหรับการวางรากฐานการศึกษาอันเป็นประโยชน์ในอนาคต ต่อเด็กปฐมวัย ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2561 สำหรับ สถานศึกษาใช้เป็นกรอบและแนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โดยสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานได้ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของหน่วยงานในสังกัด ด้วยการพัฒนาบุคลากร สนับสนุนด้านงบประมาณ สื่อ เอกสารการดำเนินงาน ฯลฯ รวมทั้งประสานความร่วมมือ ในการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยกับหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาปฐมวัยทุกสังกัด และที่ผ่านมา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษา ปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ครอบคลุมตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ครอบคลุมพัฒนาการ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างต่อเนื่องในทุกกรอบ 2 ปีการศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 จนถึง 2559 และตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2561 2563 และ 2565 ตามลำดับ เพื่อรายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนชั้นอนุบาลศึกษาที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ซึ่งในปีการศึกษา 2565 พบว่า ผลการประเมินพัฒนาการในภาพรวมทุกด้าน ระดับประเทศ นักเรียนส่วนใหญ่ มีพัฒนาการอยู่ในระดับดีสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 95.10 รองลงมา คือ ระดับพอใช้ ร้อยละ 4.50 และ ระดับปรับปรุง ร้อยละ 0.40 เมื่อจำแนกตามระดับคุณภาพรายพัฒนาการ ระดับประเทศ นักเรียนส่วนใหญ่ มีระดับคุณภาพรายพัฒนาการอยู่ในระดับดีทุกด้าน โดยพัฒนาการด้านสังคม มีผลการประเมินระดับดีสูงสุด ร้อยละ 98.58 รองลงมาคือ พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ร้อยละ 98.17 พัฒนาการด้านร่างกาย ร้อยละ 89.51 และพัฒนาการด้านสติปัญญา ร้อยละ 84.76 ตามลำดับ

ในปีการศึกษา 2567 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการประเมินพัฒนาการ นักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เป็นการประเมินที่ครอบคลุมพัฒนาการ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 โดยดำเนินการประเมินพัฒนาการนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในภาพรวมของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนำผลการประเมินไปใช้เป็นข้อมูล ในการวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

2. วัตถุประสงค์

เพื่อประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ของนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. ขอบเขตการประเมิน

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร นักเรียนชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 3 ที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวนเด็กปฐมวัย 381,433 คน จากโรงเรียนทั้งหมด 25,685 โรงเรียน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 3 ที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 14,508 คน จำนวน 2,337 โรงเรียน โดยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) แยกตามลักษณะประเภทของโรงเรียน ดังนี้

1) โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 81 โรงเรียน ด้วยการสุ่มห้องเรียนกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย จำนวน 2 ห้องเรียน และสุ่มกลุ่มตัวอย่างเด็กปฐมวัยห้องเรียนละ 6 คน อย่างมีระบบจากบัญชีรายชื่อ เช่น ใช้ลำดับเลขคี่ หรือลำดับเลขคู่ในบัญชีเรียกชื่อเป็นเกณฑ์ ฯลฯ แบ่งเป็นนักเรียนชาย 3 คน และหญิง 3 คน รวมโรงเรียนละ 12 คน รวมทั้งสิ้น 972 คน

2) โรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” เป็นโรงเรียนที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษา เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 881 โรงเรียน ด้วยการสุ่มห้องเรียนกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย จำนวน 1 ห้องเรียน และสุ่มกลุ่มตัวอย่างเด็กปฐมวัยห้องเรียนละ 6 คน อย่างมีระบบจากบัญชีรายชื่อ เช่น ใช้ลำดับเลขคี่ หรือลำดับเลขคู่ในบัญชีเรียกชื่อเป็นเกณฑ์ ฯลฯ แบ่งเป็นนักเรียนชาย 3 คน และหญิง 3 คน รวมทั้งสิ้น 5,286 คน

3) โรงเรียนทั่วไปที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษา จำนวน 1,375 โรงเรียน ๆ ละ 1 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 6 คน รวมทั้งสิ้น 8,250 คน โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุ่มโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนจำนวนโรงเรียนที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษาทั้งหมดของเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแต่ละแห่ง ดังนี้

จำนวนโรงเรียนที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษา ทั้งหมดของเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา (โรงเรียน)*	จำนวนโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง (โรงเรียน)
1 - 50	5
51 - 100	6
101 - 150	7
151 - 200	9
201 โรงเรียนขึ้นไป	10

หมายเหตุ *จำนวนโรงเรียนที่เปิดสอนชั้นอนุบาลศึกษาทั้งหมดของเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ไม่นับรวมโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดและโรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” รายละเอียดจำนวนโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 ประเภทในแต่ละสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปรากฏดังภาคผนวก ก.

หากนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เป็นเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เด็กพิเศษ หรือมีโรคประจำตัว ให้ดำเนินการสุ่มนักเรียนกลุ่มตัวอย่างใหม่ และนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต้องได้รับการจัดประสบการณ์ ทุกกิจกรรม หากนักเรียนป่วยหรือขาดการประเมินในบางกิจกรรม ให้คณะกรรมการประเมินพัฒนาการ ตัดข้อมูลนักเรียนคนนั้นออกโดยไม่ต้องสุ่มกลุ่มตัวอย่างใหม่ กรณีห้องเรียนที่มีนักเรียนไม่ถึง 6 คน ให้ประเมินพัฒนาการนักเรียนทุกคน

3.2 ขอบเขตการประเมิน

การประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 เป็นการประเมินพัฒนาการ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

4. แนวทางการดำเนินงาน

4.1 แนวทางการดำเนินงานและเก็บรวบรวมข้อมูลในระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และโรงเรียน

4.1.1 ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1) ประชุมปฏิบัติการพิจารณาขอบเขตการประเมิน จัดทำคู่มือและสร้างเครื่องมือการประเมิน พัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 ตามมาตรฐาน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

2) ทดลองเครื่องมือในโรงเรียนตามลักษณะประเภทของโรงเรียน ที่ไม่ใช่นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 18 โรงเรียน และกระจายครอบคลุมทุกภูมิภาค

3) วิพากษ์ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face - Validity) และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือ

4) บรรณาธิการกิจเอกสารคู่มือและเครื่องมือ แล้วจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์ จัดส่งให้สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาทุกแห่ง พร้อมทั้งจัดทำวิดิทัศน์ประกอบการศึกษาเครื่องมือการประเมิน พัฒนาการเผยแพร่ผ่านช่องทางสื่อสารและประชาสัมพันธ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน สำหรับให้ผู้เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย

5) จัดสรรโอนเงินงบประมาณให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในการดำเนินงาน

6) รวบรวมข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างในรูปแบบออนไลน์ด้วยระบบ Google Form เป็นรายโรงเรียน จำแนกตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

7) ประชุมปฏิบัติการตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการนักเรียน ที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 ในภาพรวมสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน

8) จัดทำรายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 เสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวม

4.1.2 ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

1) ตั้งคณะกรรมการดำเนินการประเมินพัฒนาการ ประกอบด้วย คณะกรรมการอำนวยการ และคณะกรรมการประเมินพัฒนาการ และประชุมชี้แจง ดำเนินการประเมินพัฒนาการ สรุปและตรวจสอบผลการประเมิน และตรวจสอบข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการของโรงเรียนและนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ให้สมบูรณ์ครบถ้วนไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1) คณะกรรมการอำนวยการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน และศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบงานการจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นกรรมการและเลขานุการ

คณะอำนวยการมีหน้าที่วางแผนการดำเนินงาน แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินพัฒนาการ อำนวยความสะดวก วินิจฉัย สั่งการ แก้ปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้น เพื่อให้การดำเนินการประเมินเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการประเมินด้วยความเที่ยงตรง ยุติธรรม

อนึ่ง คณะกรรมการอำนวยการอาจให้คณะกรรมการประเมินพัฒนาการดำเนินการประเมินโรงเรียนพร้อมกันทั้งเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หรือสลับหมุนเวียนตามความเหมาะสม ก่อนปิดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 ทั้งนี้ ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการอำนวยการ และควรให้การดำเนินการประเมินเป็นไปตามแนวทางคู่มือดำเนินงานประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ ครบครัด เพื่อให้เกิดความเที่ยงตรง และดำเนินการประเมินในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

1.2) คณะกรรมการประเมินพัฒนาการ จำนวน 3 คน ประกอบด้วย

(1) ครูประจำชั้น จำนวน 1 คน ทำหน้าที่จัดประสบการณ์ตามชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ (เอกสารหมายเลข 2) และมีส่วนร่วมในการให้รายละเอียดของพฤติกรรมและความสามารถของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างบางสภาพที่พึงประสงค์ ที่เป็นพฤติกรรมต่อเนื่องของนักเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สอดคล้องกับสภาพจริงของนักเรียน

(2) คณะกรรมการประเมินพัฒนาการ จำนวน 2 คน ประกอบด้วย ศึกษานิเทศก์หรือครูผู้สอน มีหน้าที่ศึกษาคู่มือดำเนินงานประเมินพัฒนาการ (เอกสารหมายเลข 1) ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ (เอกสารหมายเลข 2) และแบบบันทึกข้อมูลการประเมินพัฒนาการ (เอกสารหมายเลข 3) จัดเตรียมสื่อ วัสดุ/อุปกรณ์ และสุ่มตัวอย่างนักเรียน (ผู้สุ่มต้องไม่ใช่ครูประจำชั้น)

2) สร้างความเข้าใจให้กับผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินการประเมินพัฒนาการและดำเนินการประเมินตามปฏิทินที่กำหนด

3) สรุปและตรวจสอบผลการประเมินพัฒนาการของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างให้มีความถูกต้องครบถ้วนทั้ง 8 แบบ พร้อมทั้งบันทึกผลใน Google Form ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

4) รายงานข้อมูลผลการประเมินและจัดส่งข้อมูลให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานภายในระยะเวลาที่กำหนด

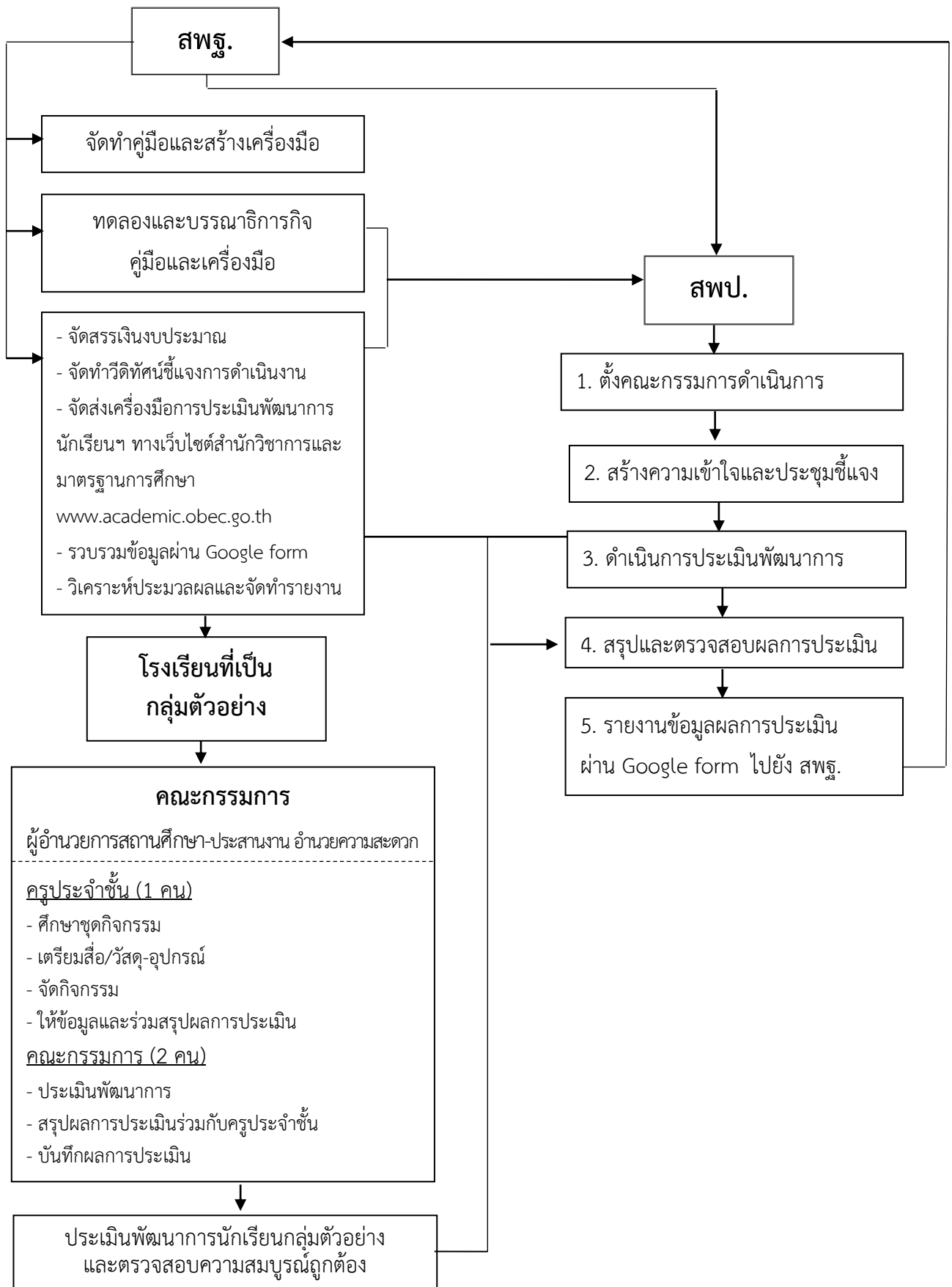
4.1.3 ระดับโรงเรียน

1) ผู้บริหารสถานศึกษาอำนวยความสะดวกให้กับคณะกรรมการประเมินพัฒนาการในระหว่าง
การประเมิน

2) ครูผู้สอนศึกษาชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ เตรียมสื่อ วัสดุ-อุปกรณ์ และจัดประสบการณ์
ตามตารางในแต่ละชุดกิจกรรม เป็นเวลา 2 วัน และมีส่วนร่วมในการให้รายละเอียดของพฤติกรรมและ
ความสามารถของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างบางสภาพที่พึงประสงค์ ที่เป็นพฤติกรรมต่อเนื่องของนักเรียน เพื่อให้ได้
ข้อมูลที่สอดคล้องกับสภาพจริงมากที่สุด

การประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา
2567 ของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง ให้จัดประสบการณ์ตามตารางกิจกรรมประจำวันปกติในห้องเรียนของแต่ละ
โรงเรียนเท่านั้น โดยไม่แยกหรือนำเด็กมาบูรรวมกลุ่มเพื่อประเมิน และไม่ให้แยกเด็กกลุ่มตัวอย่างมาทำ
การประเมินเป็นการเฉพาะ หรือรวมกลุ่มเด็กตัวอย่างมาทำการประเมินที่สถานที่ใดสถานที่หนึ่ง

แผนภูมิที่ 1 แนวทางการดำเนินงานและเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตร
การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567

4.2 คู่มือดำเนินงาน ชุดกิจกรรม และแบบบันทึกที่ใช้ในการประเมินพัฒนาการ

คู่มือดำเนินงาน ชุดกิจกรรม และแบบบันทึกที่ใช้ในการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 ประกอบด้วย

4.2.1 คู่มือดำเนินงานประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 ประกอบด้วย แนวทางการดำเนินงานประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 ที่มีคำอธิบายขั้นตอนอย่างละเอียด สภาพที่พึงประสงค์ และเกณฑ์ เครื่องมือ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และสื่อต้นแบบตามที่ระบุในชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์

4.2.2 ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์สำหรับการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 ประกอบด้วย ชุดกิจกรรม จำนวน 7 ชุด ดังนี้

- ชุดที่ 1 การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน
- ชุดที่ 2 กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ
- ชุดที่ 3 กิจกรรมเสริมประสบการณ์
- ชุดที่ 4 กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์
- ชุดที่ 5 กิจกรรมการเล่นตามมุม
- ชุดที่ 6 กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง
- ชุดที่ 7 กิจกรรมเกมการศึกษา

หมายเหตุ เอกสารในข้อ 4.2.2 ครูประจำชั้นที่เป็นห้องเรียนกลุ่มตัวอย่างจะได้รับชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์สำหรับการประเมินพัฒนาการนี้เพื่อนำไปศึกษา เตรียมการจัดกิจกรรม รวมทั้งจัดเตรียมเครื่องมือ/อุปกรณ์ล่วงหน้า ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์นี้ออกแบบโดยใช้ตามตารางกิจกรรมประจำวันและกิจวัตรประจำวันของนักเรียนปฐมวัยเป็นหลัก การประเมินจะบูรณาการพัฒนากิจการด้านต่าง ๆ เพื่อให้การประเมินสอดคล้องกับสภาพจริงมากที่สุด

4.2.3 แบบบันทึกข้อมูลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 ประกอบด้วย แบบบันทึกผลการประเมินพัฒนาการ จำนวน 8 แบบ ได้แก่

- แบบบันทึกผลการประเมินภาวะการเจริญเติบโต และสุขนิสัยที่ดี (แบบบันทึกผล 1/1)
- แบบบันทึกผลการประเมินการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน (แบบบันทึกผล 1/2)
- แบบบันทึกผลการประเมินชุดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ (แบบบันทึกผล 2)
- แบบบันทึกผลการประเมินชุดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ (แบบบันทึกผล 3)
- แบบบันทึกผลการประเมินชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ (แบบบันทึกผล 4)
- แบบบันทึกผลการประเมินชุดกิจกรรมการเล่นตามมุม (แบบบันทึกผล 5)
- แบบบันทึกผลการประเมินชุดกิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง (แบบบันทึกผล 6)
- แบบบันทึกผลการประเมินชุดกิจกรรมเกมการศึกษา (แบบบันทึกผล 7)

4.2.4 เครื่องมือ สื่อ และแบบบันทึกผลที่ใช้ในการประเมิน มีดังนี้

ชุดกิจกรรม	สื่อและวัสดุ-อุปกรณ์	เครื่องมือ
1. การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	เครื่องชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูงที่มีความเที่ยงตรง	แบบบันทึกผล 1/1 และ 1/2
2. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ	1. เครื่องเคาะจังหวะชนิดใดชนิดหนึ่ง (กลอง/กรับ/ฉิ่ง ฯลฯ) 2. เพลงบรรเลงที่มีท่วงทำนองแตกต่างกัน มีความยาวของเพลงต่อเนื่อง 10 นาที 3. เครื่องเล่นเพลง ฯลฯ	แบบบันทึกผล 2
3. กิจกรรมเสริมประสบการณ์	วันที่ 1 1. หนังสือนิทานเล่นได้ทะเล 2. ภาพพระบรมนิเวศใต้ทะเล ขนาด A2 (42 x 59.4 เซนติเมตร) 3. บัตรภาพพระบรมนิเวศใต้ทะเลต่าง ๆ เช่น ปลา เต่า ม้าน้ำ หมึก กุ้ง หอย ปะการัง สาหร่าย ดาวทะเล ต้นไม้ ดอกไม้ รด เป็ด ลูกบอล กระเป๋ารองเท้า หม้อหุงข้าว วันที่ 2 1. หนังสือนิทานเล่นได้ทะเล 2. วัสดุ อุปกรณ์ตามบริบทของโรงเรียนเพื่อสร้างแหล่งหลบภัยของสัตว์น้ำ เช่น ใบไม้ กิ่งไม้ ก้อนหิน ไม้ไผ่ หลอบ ผ้าสีต่าง ๆ กล่องขนาดต่าง ๆ เทปใส กระดาษสี เชือกแบบต่าง ๆ กรรไกร กาว กระดาษบรูฟ ฯลฯ	แบบบันทึกผล 3
4. กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์	กิจกรรมที่ 1 การสร้างผลงานศิลปะ (กิจกรรมกลุ่ม) 1. ภาพสื่อต้นแบบรูปวงกลม (จำนวนเท่ากับเด็ก) 2. กรรไกรเล็กปลายมน 3. สีเทียน หรือ สีไม้ 4. กาวและอุปกรณ์สำหรับทาขาว 5. วัสดุเพิ่มเติมประกอบการทำกิจกรรม เช่น กระดาษสี กระดาษนิยสาร หลอดพลาสติก ใบไม้ เศษเชือกฟาง เศษผ้าไหมพรม ฝาขวด วัสดุธรรมชาติในท้องถิ่น ฯลฯ 6. กระดาษ A3 หรือ กระดาษวาดเขียน 80 ปอนด์ ขนาด 29.7 x 42.0 เซนติเมตร กลุ่มละ 1 แผ่น	แบบบันทึกผล 4

ชุดกิจกรรม	สื่อและวัสดุ-อุปกรณ์	เครื่องมือ
	กิจกรรมที่ 2 การสร้างผลงานศิลปะ (กิจกรรมเดี่ยว) - วัสดุที่มีรูเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.25 เซนติเมตร เช่น หลอดลูกปัด - เชือก เช่น เชือกไผ่ข่อย เชือกฟาง สายเอ็น ยาว 30 เซนติเมตร (จำนวนเท่ากับเด็ก) - ภาพสื่อต้นแบบรูปสามเหลี่ยม (จำนวนเท่ากับเด็ก) - กระดาษ เอ 4 (จำนวนเท่ากับเด็ก) - ดินสอ - กรรไกรเล็กปลายมน - สีเทียน หรือ สีไม้ - วัสดุเพิ่มเติมประกอบการทำกิจกรรม เช่น กระดาษสี กระดาษนิตยสาร หลอดพลาสติก ไขไม้ เศษเชือกฟาง เศษผ้า ไหมพรม ฝาขวด วัสดุธรรมชาติในท้องถิ่น	
5. กิจกรรมการเล่นตามมุม	- มุมหนังสือ มีสื่อ/อุปกรณ์ เช่น - หนังสือนิทานเล่มได้ทะเล หนังสือภาพ หรือหนังสือนิทานต่าง ๆ - มุมบล็อก มีสื่อ/อุปกรณ์ เช่น - บล็อกไม้/บล็อกพลาสติก ประมาณ 30 ชิ้น มีรูปทรงหลากหลายและหลากสีสัน - มุมบทบาทสมมติ เช่น - มุมบ้าน มีสื่อ/อุปกรณ์ เช่น - เครื่องใช้ในห้องครัว เช่น ถ้วย จาน หม้อ กระทะ ตะหลิว ทัพพี ช้อนส้อม - เครื่องใช้ในบ้าน เช่น โทรศัพท์ เตารีด ตะกร้า ถังขยะ ไม้กวาด - มุมร้านค้า มีสื่อ/อุปกรณ์ เช่น - กล่องกระดาษและขวดผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น กล่องยาสีฟัน กล่องสบู่ ขวดน้ำ ขวดแชมพู - วัสดุ สิ่งของ สินค้าของจริง/ของจำลอง - เหรียญและธนบัตรจำลอง - ภาชนะ เช่น ตะกร้า กระดาษ	แบบบันทึกผล 5

ชุดกิจกรรม	สื่อและวัสดุ-อุปกรณ์	เครื่องมือ
	3.3 มุมหมอ มีสื่อ/อุปกรณ์ เช่น - เตียงนอน - ชุดหมอ พยาบาล - หูฟัง โปรทัวด์ใช้ 4. มุมธรรมชาติ มีสื่อ/อุปกรณ์ เช่น - ดิน หิน กรวด ทราย - เปลือกหอยต่าง ๆ - เมล็ดพืชต่าง ๆ กะลา ท่อนไม้ เปลือกไม้ 5. กระดาษ A4 สีเทียน และดินสอ	
6. กิจกรรมการเล่น กลางแจ้ง	1. ตลับเมตร 2. กระดาษกาวย่นสีหรือเทปผ้าสี ขนาดความกว้าง 5 เซนติเมตร 3. ลูกบอลหนัง เบอร์ 3 4. กรวยพลาสติก หรือขวดน้ำพลาสติก หรืออุปกรณ์อื่น ที่ใช้แทน มีเส้นผ่านศูนย์กลาง 15-20 เซนติเมตร สูง 30-50 เซนติเมตร จำนวน 6 หลัก สำหรับทำหลักวงรีวงรี 5. นกหวีด	แบบบันทึกผล 6
7. กิจกรรม เกมการศึกษา	วันที่ 1 - เกมจับคู่ภาพ ชุดธรรมชาติ: บัตรภาพ ชุดธรรมชาติ สิ่งต่าง ๆ ที่มีรูปร่าง ลักษณะ ขนาด และสี ที่เหมือนกัน และต่างกัน กว้าง 5.5 เซนติเมตร ยาว 5.5 เซนติเมตร จำนวน 10 ภาพ - เกมจัดหมวดหมู่ภาพ ชุดธรรมชาติ: บัตรภาพ ชุดธรรมชาติ สิ่งต่าง ๆ ที่มีรูปร่าง ลักษณะ ขนาดและสี ที่เหมือนกันและต่างกัน กว้าง 5.5 เซนติเมตร ยาว 5.5 เซนติเมตร จำนวน 10 ภาพ วันที่ 2 - เกมเรียงลำดับขนาดตุ๊กตาโลมา: บัตรที่มีภาพโลมาขนาด ต่างกัน ขนาด 5.5 x 5.5 เซนติเมตร จำนวน 5 ภาพ - เกมเรียงลำดับเหตุการณ์การเจริญเติบโตของเต่าทะเล: บัตรภาพการเจริญเติบโตของเต่าทะเล ขนาด 5.5 x 5.5 เซนติเมตร จำนวน 5 ภาพ	แบบบันทึกผล 7

หมายเหตุ: การจัดสื่อและวัสดุอุปกรณ์ควรคำนึงถึงความปลอดภัยของเด็ก

4.3 วิธีการและขั้นตอนการประเมิน

การประเมินพัฒนาการนักเรียนนี้ เป็นการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) โดยเป็นการประเมินภาคปฏิบัติ (Performance Assessment) ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

ระดับโรงเรียน

4.3.1 ครูประจำชั้นที่เป็นห้องเรียนกลุ่มตัวอย่างเตรียมการประเมิน โดยเตรียมเด็ก ห้องเรียน และการจัดกิจกรรมตามที่ระบุไว้ในชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ทุกกิจกรรม

4.3.2 จัดกิจกรรมในแต่ละชุดตามตารางกิจกรรมประจำวันตามปกติ โดยคณะกรรมการประเมินพัฒนาการใช้เครื่องมือ เช่น ป้ายชื่อ สติ๊กเกอร์ หรือสัญลักษณ์อื่น ๆ ติดเสื้อไว้ให้เด็กทุกคน แต่เลือกเก็บข้อมูลเฉพาะนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยไม่ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างรู้สึกแปลกแยกจากเพื่อนๆ ในห้อง หรือรู้ตัวตนเองเป็นจุดสนใจ ไม่ควรนำนักเรียนกลุ่มตัวอย่างแยกประเมินอย่างเด่นชัดในสถานที่ที่ไม่ใช่ห้องเรียนปกติ

4.3.3 การจัดกิจกรรมแต่ละชุด ควรมีการวางแผนในการประเมิน โดยเว้นระยะเวลาสำหรับการเก็บข้อมูลนักเรียนกลุ่มตัวอย่างแต่ละคนพอสมควร เพื่อให้คณะกรรมการประเมินพัฒนาการมีเวลาประเมินที่เพียงพอ เช่น กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง ควรให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างยืนสลับกับนักเรียนที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง

ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

4.3.4 คณะกรรมการประเมินพัฒนาการ สรุปผลการประเมินในแบบบันทึกผลการประเมิน ในกรณีที่ไม่อาจตัดสินระดับคุณภาพพัฒนาการได้ ให้พูดคุยกับครูประจำชั้นเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงตามระดับพัฒนาการของเด็กที่เป็นจริงมากที่สุด แล้วจึงนำผลสรุปมาบันทึกลงในแบบบันทึกผล (แนวทางการบันทึกโปรตศึกษาในแบบบันทึกข้อมูลการประเมินพัฒนาการ เอกสารหมายเลข 3)

4.3.5 คณะกรรมการประเมินพัฒนาการ บันทึกข้อมูลใน Google Form และนำส่งหนังสือแจ้งผลการประเมินพัฒนาการจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในรูปแบบไฟล์ PDF ไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทาง E-mail: assessment.eceobec@gmail.com

4.4 ปฏิทินปฏิบัติงาน

4.4.1 สพฐ. ประชุมปฏิบัติการพิจารณาขอบเขตการประเมิน และสร้างเครื่องมือการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 เดือนมกราคม - เมษายน 2567

4.4.2 สพฐ. ทดลองเครื่องมือในโรงเรียนทุกขนาดจำนวน 18 โรงเรียน กระจายครอบคลุมทุกภูมิภาค เดือนมิถุนายน-กรกฎาคม 2567

4.4.3 สพฐ. จัดสรรโอนเงินงบประมาณให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในการดำเนินการ เดือนมกราคม 2568

4.4.4 สพฐ. จัดทำเอกสารคู่มือและเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ พร้อมทั้งจัดทำวิทัศน์ประกอบการสร้างความรู้ความเข้าใจการประเมินพัฒนาการ เผยแพร่ผ่านช่องทางสื่อสารและประชาสัมพันธ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาทุกแห่ง **เดือนกุมภาพันธ์ 2568**

4.4.5 สพป. ดำเนินการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 **เดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม 2568**

4.4.6 สพป. บันทึกข้อมูลการประเมินให้ สพฐ. ภายใน**เดือนเมษายน 2568**

4.4.7 สพฐ. รวบรวมข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 ของนักเรียนโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างจากทุกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา **เดือนเมษายน 2568**

4.4.8 สพฐ. ประชุมปฏิบัติการตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 ในภาพรวมสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน **เดือนพฤษภาคม - มิถุนายน 2568**

4.4.9 สพฐ. จัดทำรายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 เสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวม **เดือนมิถุนายน - กรกฎาคม 2568**

5. ตารางการประเมินพัฒนาการเด็ก วันที่ 1

เวลา	กิจกรรมและขอบข่าย		แบบบันทึก	สภาพที่พึงประสงค์			
				ด้านร่างกาย	ด้านอารมณ์ จิตใจ	ด้านสังคม	ด้านสติปัญญา
07.30 – 08.30 น.	- รับเด็ก ทักทาย สันทนา พูดคุยกับเด็ก	กิจวัตรประจำวัน	แบบบันทึกผล 1/2	-	*5.2.1 แสดงความรัก เพื่อนและมีเมตตา สัตว์เลี้ยง	7.2.1 ปฏิบัติตนตาม มารยาทไทยได้ตาม กาลเทศะ 8.2.2 ยิ้มทักทายและ พูดคุยกับผู้ใหญ่และ บุคคลที่คุ้นเคยได้ เหมาะสมกับสถานการณ์	-
08.30 – 08.45 น.	- เข้าแถว เคารพธงชาติ	กิจวัตรประจำวัน	แบบบันทึกผล 1/2	-	-	6.2.2 เข้าแถวตามลำดับ ก่อนหลังได้ด้วยตนเอง 7.2.3 ยืนตรงและร่วม ร้องเพลงชาติไทย	-
08.45 – 09.05 น. (20 นาที)	ชุดที่ 2 กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ	1. การเคลื่อนไหว พื้นฐาน 2. การเคลื่อนไหว ประกอบเพลง/เป็นผู้นำ ผู้ตาม	แบบบันทึกผล 2	-	3.1.1 แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้อง กับสถานการณ์อย่าง เหมาะสม 4.1.2 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่าน เสียงเพลง ดนตรี 4.1.3 สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/ เคลื่อนไหวประกอบ เพลง จังหวะ และ ดนตรี	8.3.2 ปฏิบัติตนเป็น ผู้นำและผู้ตามได้ เหมาะสมกับ สถานการณ์	11.2.1 เคลื่อนไหว ท่าทางเพื่อสื่อสาร ความคิด ความรู้สึก ของตนเองอย่าง หลากหลายและ แปลกใหม่

5. ตารางการประเมินพัฒนาการเด็ก วันที่ 1 (ต่อ)

เวลา	กิจกรรมและขอบข่าย		แบบบันทึก	สภาพที่พึงประสงค์			
				ด้านร่างกาย	ด้านอารมณ์ จิตใจ	ด้านสังคม	ด้านสติปัญญา
09.05 – 09.50 น. (45 นาที)	ชุดที่ 3 กิจกรรมเสริมประสบการณ์	ความสัมพันธ์ระบบนิเวศ ได้ทะเล	แบบบันทึกผล 3	-	-	-	9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง 10.1.1 บอกลักษณะส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงหรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกต โดยใช้ประสาทสัมผัส 10.2.2 คาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นและมี ส่วนร่วมในการลง ความเห็นจากข้อมูล อย่างมีเหตุผล 12.2.2 ใช้ประโยค คำถามว่า “เมื่อไร” “อย่างไร” ในการ ค้นหาคำตอบ
09.50 – 10.30 น. (40 นาที)	ชุดที่ 4 กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์	การสร้างผลงานศิลปะ (กิจกรรมกลุ่ม)	แบบบันทึกผล 4	2.2.1 ใช้กรรไกรตัด กระดาษตามแนว เส้นโค้งได้		8.2.1 เล่นหรือทำงาน ร่วมกับเพื่อนอย่างมี เป้าหมาย	12.1.2 กระตือรือร้น ในการร่วมกิจกรรม ตั้งแต่ต้นจนจบ

5. ตารางการประเมินพัฒนาการเด็ก วันที่ 1 (ต่อ)

เวลา	กิจกรรมและข้อช่วย		แบบบันทึก	สภาพที่พึงประสงค์			
				ด้านร่างกาย	ด้านอารมณ์ จิตใจ	ด้านสังคม	ด้านสติปัญญา
10.30 – 10.40 น.	- พักรับประทานอาหารว่างหรืออาหารเสริม	กิจวัตรประจำวัน	แบบบันทึกผล 1/2	-	5.1.1 ขออนุญาตหรือรอคอย เมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นด้วยตนเอง	6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง 7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่ 7.2.1 ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ 7.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง	-
10.40 – 11.10 น. (30 นาที)	ชุดที่ 5 กิจกรรมการเล่นตามมุม	การเล่นในมุมประสบการณ์ต่าง ๆ	แบบบันทึกผล 5	-	5.2.2 ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง	6.2.1 เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง 8.1.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน *8.3.3 ประนีประนอมแก้ไขปัญหาโดยปราศจากการใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง	9.2.1 อ่านภาพสัญลักษณ์ คำ ด้วย การชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ 12.1.1 สนใจหยิบหนังสือมาอ่านและเขียนสื่อความคิดด้วยตนเองเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

5. ตารางการประเมินพัฒนาการเด็ก วันที่ 1 (ต่อ)

เวลา	กิจกรรมและขอบข่าย		แบบบันทึก	สภาพที่พึงประสงค์			
				ด้านร่างกาย	ด้านอารมณ์ จิตใจ	ด้านสังคม	ด้านสติปัญญา
11.10 - 11.40 น. (30 นาที)	ชุดที่ 6 กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง	1. เดินต่อเท้าถอยหลัง 2. กระโดดขาเดียวไปข้างหน้า 3. รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้น 4. วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวาง	แบบบันทึกผล 6	*1.2.4 ออกกำลังกายเป็นเวลา 1.3.1 เล่น ทำกิจกรรม และปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย 2.1.1 เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้ โดยไม่ต้องกางแขน 2.1.2 กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่อง โดยไม่เสียการทรงตัว 2.1.3 วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว 2.1.4 รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้	-	*8.3.1 มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงด้วยตนเอง	-
11.40 – 12.30 น.	- พักรับประทานอาหารกลางวัน	กิจวัตรประจำวัน	- แบบบันทึกผล 1/1 - แบบบันทึกผล 1/2	1.2.1 รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง 1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากการใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	*5.3.1 แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์	6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกต้อง 6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง 7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่	

5. ตารางการประเมินพัฒนาการเด็ก วันที่ 1 (ต่อ)

เวลา	กิจกรรมและขอบข่าย		แบบบันทึก	สภาพที่พึงประสงค์			
				ด้านร่างกาย	ด้านอารมณ์ จิตใจ	ด้านสังคม	ด้านสติปัญญา
						7.2.2 กล่าวคำขอบคุณ และขอโทษด้วยตนเอง	
12.30 – 14.30 น.	- นอนพักกลางวัน (ล้างหน้า แปรงฟัน ทาแป้ง)	กิจวัตรประจำวัน	- แบบบันทึกผล 1/1 - แบบบันทึกผล 1/2	1.2.3 นอนพักผ่อน เป็นเวลา		6.1.1 แต่งตัวด้วยตนเอง ได้อย่างคล่องแคล่ว 6.1.3 ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำ ห้องส้วมด้วยตนเอง 6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้ อย่างประหยัด และ พอเพียงด้วยตนเอง *7.1.1 ดูแลรักษา ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมด้วยตนเอง	
14.30 – 15.00 น. (30 นาที)	ชุดที่ 7 กิจกรรมเกมการศึกษา	- เกมจับคู่ภาพ ชุดธรรมชาติ - เกมจัดหมวดหมู่ภาพ ชุดธรรมชาติ	แบบบันทึกผล 7	-	-	-	10.1.2 จับคู่และ เปรียบเทียบความ แตกต่างและความ เหมือนของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ลักษณะที่ สังเกตพบ 2 ลักษณะ ขึ้นไป 10.1.3 จำแนกและจัด กลุ่มสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ ตั้งแต่ 2 ลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์

5. ตารางการประเมินพัฒนาการเด็ก วันที่ 2

เวลา	กิจกรรมและขอบข่าย		แบบบันทึก	สภาพที่พึงประสงค์			
				ด้านร่างกาย	ด้านอารมณ์ จิตใจ	ด้านสังคม	ด้านสติปัญญา
09.05 – 09.50 น. (45 นาที)	ชุดที่ 3 กิจกรรมเสริมประสบการณ์	การสร้างที่หลบภัย เพื่อให้ตนเองปลอดภัย จากพายุ	แบบบันทึกผล 3	-	3.2.1 กล้าพูดกล้า แสดงออกอย่าง เหมาะสมตาม สถานการณ์	-	10.1.1 บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง หรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาท สัมผัส 10.2.1 อธิบายเชื่อมโยง สาเหตุและผลที่เกิดขึ้น ในเหตุการณ์หรือการกระทำ ด้วยตนเอง 10.2.2 คาดคะเนสิ่งที่จะ เกิดขึ้นและมีส่วนร่วมในการ ลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมี เหตุผล 10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น 10.3.2 ระบุปัญหา สร้าง ทางเลือกและเลือกวิธี แก้ปัญหา 12.2.1 ค้นหาคำตอบของ ข้อสงสัยต่าง ๆ โดยใช้วิธีการ ที่หลากหลายด้วยตนเอง

5. ตารางการประเมินพัฒนาการเด็ก วันที่ 2 (ต่อ)

เวลา	กิจกรรมและขอบข่าย		แบบบันทึก	สภาพที่พึงประสงค์			
				ด้านร่างกาย	ด้านอารมณ์ จิตใจ	ด้านสังคม	ด้านสติปัญญา
09.50 – 10.30 น. (40 นาที)	ชุดที่ 4 กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์	การสร้างผลงานศิลปะ (กิจกรรมเดี่ยว)	แบบบันทึกผล 4	2.2.2 เขียนรูปร่าง สามเหลี่ยมตามแบบ ได้อย่างมีมุมชัดเจน 2.2.3 ร้อยวัสดุที่มีรู ขนาดเส้นผ่าน ศูนย์กลาง 0.25 ซม. ได้	3.2.2 แสดงความ พอใจในผลงานและ ความสามารถของ ตนเองและผู้อื่น 4.1.1 สนใจ มี ความสุข และ แสดงออกผ่านงาน ศิลปะ 5.4.1 ทำงานที่ได้รับ มอบหมายจนสำเร็จ ด้วยตนเอง	-	9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราว ต่อเนื่องได้ 9.2.2 เขียนชื่อของตนเอง ตามแบบ 11.1.1 สร้างผลงานศิลปะ เพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมี การดัดแปลง แปลงใหม่จาก เดิม และมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น
14.30 – 15.00 น. (30 นาที)	ชุดที่ 7 กิจกรรมเกมการศึกษา	- เกมเรียงลำดับขนาด ตุ๊กตาโลมา - เกมเรียงลำดับเหตุการณ์ การเจริญเติบโตของ เต่าทะเล	แบบบันทึกผล 7	-	-	-	10.1.4 เรียงลำดับสิ่งของและ เหตุการณ์อย่างน้อย 5 ลำดับ

หมายเหตุ

1. ตารางการประเมินนี้ คณะกรรมการประเมินระดับโรงเรียนอาจวางแผนปรับได้ตามความเหมาะสม
2. ลำดับของการจัดการประเมินพัฒนาการแต่ละกิจกรรม ครูผู้สอนอาจสลับให้สอดคล้องกับตารางกิจกรรมประจำวันปกติที่ดำเนินการอยู่แล้ว
3. สำหรับการบันทึกในแบบบันทึกผลพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ผู้ประเมินควรสังเกตนักเรียนขณะปฏิบัติกิจวัตรประจำวันและกิจกรรมตลอดทั้งวัน
4. สภาพที่พึงประสงค์ที่ปรากฏ (*) คือ ผู้ประเมินสังเกตพฤติกรรมตลอดช่วงเวลาของการประเมินพัฒนาการ หากไม่พบพฤติกรรมหรือเกิดพฤติกรรมไม่ชัดเจน ให้สัมภาษณ์เด็กและครูประจำชั้น

6. โครงสร้างเครื่องมือการประเมิน

การประเมินพัฒนาการเน้นการประเมินครอบคลุมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา โดยวิเคราะห์จากหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้ง 12 มาตรฐาน ดังนี้

6.1 พัฒนาการด้านร่างกาย

มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี

1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์

1.1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย

1.2 มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี

1.2.1 รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง

1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง

1.2.3 นอนพักผ่อนเป็นเวลา

1.2.4 ออกกำลังกายเป็นเวลา

1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น

1.3.1 เล่น ทำกิจกรรม และปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย

มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน

2.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์ และทรงตัวได้

2.1.1 เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้ โดยไม่ต้องกางแขน

2.1.2 กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่อง โดยไม่เสียการทรงตัว

2.1.3 วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว

2.1.4 รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้

2.2 ใช้มือ – ตา ประสานสัมพันธ์กัน

2.2.1 ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้

2.2.2 เขียนรูปลามเหลื่อมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน

2.2.3 ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.25 เซนติเมตรได้

6.2 พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

3.1 แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม

3.1.1 แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม

3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น

3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์

3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

4.1 สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรีและการเคลื่อนไหว

4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ

4.1.2 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี

4.1.3 สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี

มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

5.1 ซื่อสัตย์สุจริต

5.1.1 ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นด้วยตนเอง

5.2 มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน

5.2.1 แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตาสัตว์เลี้ยง

5.2.2 ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง

5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

5.3.1 แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์

5.4 มีความรับผิดชอบ

5.4.1 ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง

6.3 พัฒนาการด้านสังคม

มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

6.1.1 แต่งตัวด้วยตนเองได้อย่างคล่องแคล่ว

6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี

6.1.3 ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง

6.2 มีวินัยในตนเอง

6.2.1 เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง

6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง

6.3 ประหยัดและพอเพียง

6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง

มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

7.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

7.1.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยตนเอง

7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่

7.2 มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย

7.2.1 ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ

7.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง

7.2.3 ยืนตรงและร่วมร้องเพลงชาติไทย

มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม
ในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล

8.1.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน

8.2 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น

8.2.1 เล่นหรือทำงานร่วมมือกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย

8.2.2 ยิ้ม ทักทาย และพูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้เหมาะสมกับสถานการณ์

8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

8.3.1 มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงด้วยตนเอง

8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์

8.3.3 ประนีประนอมแก้ไขปัญหาโดยปราศจากการใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง

6.4 พัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ

9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง

9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้

9.2 อ่าน เขียนภาพ และสัญลักษณ์ได้

9.2.1 อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ

9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ

มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด

10.1.1 บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงหรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ
จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส

10.1.2 จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างและความเหมือนของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้
ลักษณะที่สังเกตพบ 2 ลักษณะขึ้นไป

10.1.3 จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ตั้งแต่ 2 ลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์

10.1.4 เรียงลำดับสิ่งของและเหตุการณ์อย่างน้อย 5 ลำดับ

10.2 มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล

10.2.1 อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง

10.2.2 คาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นและมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล

10.3 มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ

10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น

10.3.2 ระบุปัญหาสร้าง ทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา

มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

11.1 ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

11.1.1 สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลง แปลกใหม่จากเดิมและมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น

11.2 แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์

11.2.1 เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลาย และแปลกใหม่

มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

12.1.1 สนใจหยิบหนังสือมาอ่านและเขียนสื่อความคิดด้วยตนเองเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

12.1.2 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ

12.2 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้

12.2.1 ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ โดยใช้วิธีการที่หลากหลายด้วยตนเอง

12.2.2 ใช้ประโยคคำถามว่า “เมื่อไร” “อย่างไร” ในการค้นหาคำตอบ

7. เกณฑ์การประเมิน

เกณฑ์การประเมินในสภาพที่พึงประสงค์ระดับพัฒนาการของเด็กปฐมวัยตามวัยและความสอดคล้องกับธรรมชาติของกิจกรรม ดังนี้

พฤติกรรมและความสามารถ	เกณฑ์การประเมิน
พัฒนาการด้านร่างกาย	
1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ 1.1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของ กรมอนามัย หมายเหตุ: *เกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตของเด็กไทย กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข (การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน) (แบบบันทึกผล 1/1)	ระดับ 3 : มีน้ำหนักและส่วนสูงอยู่ในเกณฑ์ปกติเมื่อเทียบกับเกณฑ์อายุ ระดับ 2 : มีน้ำหนักหรือส่วนสูงด้านใดด้านหนึ่งตามเกณฑ์เมื่อเทียบกับเกณฑ์อายุ ระดับ 1 : มีน้ำหนักและส่วนสูงไม่เป็นไปตามเกณฑ์เมื่อเทียบกับเกณฑ์อายุ
1.2 มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี 1.2.1 รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง หมายเหตุ: ได้หลายชนิด หมายถึง ไม่เลือกชนิด ของอาหารในการรับประทาน หรือ ทานอาหารได้ อย่างน้อย 3 ชนิดขึ้นไป (การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน) (แบบบันทึกผล 1/1)	ระดับ 3 : รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและ ดื่มน้ำสะอาดได้ ด้วยตนเอง ระดับ 2 : รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและ ดื่มน้ำสะอาด เมื่อมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ไม่สามารถเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้ หลายชนิด และไม่ดื่มน้ำสะอาด

พฤติกรรมและความสามารถ	เกณฑ์การประเมิน
พัฒนาการด้านร่างกาย (ต่อ)	
1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร และหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง (การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน) (แบบบันทึกผล 1/1)	ระดับ 3 : ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจาก ใช้ห้องน้ำห้องส้วม ด้วยตนเอง ระดับ 2 : ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจาก ใช้ห้องน้ำห้องส้วม เมื่อมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ไม่ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจาก ใช้ห้องน้ำห้องส้วม แม้มีผู้ชี้แนะ
1.2.3 นอนพักผ่อนเป็นเวลา (การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน) (แบบบันทึกผล 1/1)	ระดับ 3 : นอนพักผ่อนเป็นเวลา ด้วยตนเอง ระดับ 2 : นอนพักผ่อนเป็นเวลา เมื่อมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : นอนพักผ่อนไม่เป็นเวลาหรือไม่นอนพักผ่อน
1.2.4 ออกกำลังกายเป็นเวลา (กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง) (แบบบันทึกผล 6)	ระดับ 3 : ออกกำลังกายเป็นเวลา ด้วยตนเอง ระดับ 2 : ออกกำลังกายเป็นเวลา เมื่อมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ออกกำลังกายไม่เป็นเวลา หรือไม่ออกกำลังกาย
1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น 1.3.1 เล่น ทำกิจกรรม และปฏิบัติต่อผู้อื่น อย่างปลอดภัย (กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง) (แบบบันทึกผล 6)	ระดับ 3 : เล่น ทำกิจกรรมและปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย ด้วยตนเอง ระดับ 2 : เล่น ทำกิจกรรม และปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย เมื่อมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : เล่น ทำกิจกรรมและปฏิบัติต่อผู้อื่นโดยไม่คำนึง ถึงความปลอดภัย แม้มีผู้ชี้แนะ
2.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์ และทรงตัวได้ 2.1.1 เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้ โดยไม่ต้องกางแขน (กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง) (แบบบันทึกผล 6)	ระดับ 3 : เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้โดยไม่ต้องกางแขน ระดับ 2 : เดินต่อเท้าถอยหลังตามแนวเส้นตรงได้ แต่ต้องกาง แขนช่วยการทรงตัว ระดับ 1 : เดินต่อเท้าถอยหลังตามแนวเส้นตรงไม่ได้
2.1.2 กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้ อย่างต่อเนื่อง โดยไม่เสียการทรงตัว (กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง) (แบบบันทึกผล 6)	ระดับ 3 : กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่อง โดยไม่เสียการทรงตัว ระดับ 2 : กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่อง แต่เสียการทรงตัว ระดับ 1 : กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้ไม่ต่อเนื่อง

พฤติกรรมและความสามารถ	เกณฑ์การประเมิน
พัฒนาการด้านร่างกาย (ต่อ)	
2.1.3 วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว (กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง) (แบบบันทึกผล 6)	ระดับ 3 : วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว ระดับ 2 : วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้ แต่ไม่คล่องแคล่ว ระดับ 1 : วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางไม่ได้ หรือวิ่งชนสิ่งกีดขวาง
2.1.4 รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้ (กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง) (แบบบันทึกผล 6)	ระดับ 3 : รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นด้วยมือทั้งสองข้างได้ โดยไม่ใช้ลำตัวช่วย ระดับ 2 : รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นด้วยมือทั้งสองข้างได้ โดยใช้ลำตัวช่วย ระดับ 1 : รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นด้วยมือทั้งสองข้างไม่ได้
2.2 ใช้มือ – ตา ประสานสัมพันธ์กัน 2.2.1 ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้ (กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์) (แบบบันทึกผล 4)	ระดับ 3 : ตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้ โดยไม่มีรอยหยัก ระดับ 2 : ตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้ แต่มีรอยหยัก ระดับ 1 : ตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งไม่ได้ หรือออกนอกเส้นโค้ง
2.2.2 เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน (กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์) (แบบบันทึกผล 4)	ระดับ 3 : เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน 3 มุม ระดับ 2 : เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน 2 มุม ระดับ 1 : เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบไม่ได้
2.2.3 ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.25 เซนติเมตรได้ (กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์) (แบบบันทึกผล 4)	ระดับ 3 : ร้อยวัสดุที่มีเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.25 เซนติเมตรได้ด้วยตนเอง ระดับ 2 : ร้อยวัสดุที่มีเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.25 เซนติเมตรได้เมื่อมีผู้ช่วยเหลือ ระดับ 1 : ร้อยวัสดุที่มีเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.25 เซนติเมตรไม่ได้

พฤติกรรมและความสามารถ	เกณฑ์การประเมิน
พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ	
3.1 แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม 3.1.1 แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม (กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ) (แบบบันทึกผล 2)	ระดับ 3 : แสดงอารมณ์และความรู้สึกสอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสมทุกช่วงกิจกรรม ระดับ 2 : แสดงอารมณ์และความรู้สึกสอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสมบางช่วงกิจกรรม ระดับ 1 : แสดงอารมณ์และความรู้สึกไม่สอดคล้องและไม่เหมาะสมกับสถานการณ์
3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น 3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ (กิจกรรมการเสริมประสบการณ์) (แบบบันทึกผล 3)	ระดับ 3 : กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ด้วยตนเอง ระดับ 2 : กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์เมื่อมีผู้กระตุ้น ระดับ 1 : ไม่กล้าพูดกล้าแสดงออกตามสถานการณ์แม้มีผู้กระตุ้น
3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น (กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์) (แบบบันทึกผล 4)	ระดับ 3 : พูดหรือแสดงท่าทางพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น ด้วยตนเอง ระดับ 2 : พูดหรือแสดงท่าทางพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น เมื่อมีผู้กระตุ้น ระดับ 1 : ไม่พูดหรือแสดงท่าทางพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น แม้มีผู้กระตุ้น
4.1 สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว 4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ (กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์) (แบบบันทึกผล 4)	ระดับ 3 : แสดงสีหน้าหรือท่าทางสนใจ และมีความสุขขณะทำงาน ทุกช่วงกิจกรรม ระดับ 2 : แสดงสีหน้าหรือท่าทางสนใจ และมีความสุขขณะทำงาน ในบางช่วงกิจกรรม ระดับ 1 : ไม่แสดงสีหน้าหรือท่าทางสนใจขณะทำกิจกรรม
4.1.2 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี (กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ) (แบบบันทึกผล 2)	ระดับ 3 : แสดงความสนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี ทุกช่วงกิจกรรม ระดับ 2 : แสดงความสนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี ในบางช่วงกิจกรรม ระดับ 1 : ไม่แสดงความสนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี ทุกช่วงกิจกรรม

พฤติกรรมและความสามารถ	เกณฑ์การประเมิน
พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ (ต่อ)	
4.1.3 สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี (กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ) (แบบบันทึกผล 2)	ระดับ 3 : แสดงความสนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/ในการเคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี ทุกช่วงกิจกรรม ระดับ 2 : แสดงความสนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/ในการเคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี บางช่วงกิจกรรม ระดับ 1 : ไม่สนใจ หรือมีความสุข หรือแสดงท่าทางเคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี
5.1 ซื่อสัตย์สุจริต 5.1.1 ขออนุญาตหรือรอคอย เมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นด้วยตนเอง (การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน) (แบบบันทึกผล 1/2)	ระดับ 3 : ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นด้วยตนเอง ระดับ 2 : ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นด้วยตนเอง เมื่อมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ไม่ขออนุญาตหรือไม่รอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่น
5.2 มีความเมตตากรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน 5.2.1 แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตาต่อสัตว์เลี้ยง (การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน) (แบบบันทึกผล 1/2)	ระดับ 3 : แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตาต่อสัตว์เลี้ยงด้วยตนเอง ระดับ 2 : แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตาต่อสัตว์เลี้ยงเมื่อมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ไม่แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตาต่อสัตว์เลี้ยงแม้มีผู้ชี้แนะ
5.2.2 ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง (กิจกรรมการเล่นตามมุม) (แบบบันทึกผล 5)	ระดับ 3 : ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ ด้วยตนเอง ระดับ 2 : ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ เมื่อมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ไม่ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่น แม้มีผู้ชี้แนะ
5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น 5.3.1 แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์ (การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน) (แบบบันทึกผล 1/2) หมายเหตุ: สอดคล้องกับสถานการณ์ เช่น - แสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข - เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ - ช่วยเหลือปลอบโยนเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ	ระดับ 3 : แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่นได้อย่างสอดคล้องกับสถานการณ์ ระดับ 2 : แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่นได้อย่างสอดคล้องบางสถานการณ์ ระดับ 1 : แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่น ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์

พฤติกรรมและความสามารถ	เกณฑ์การประเมิน
พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ (ต่อ)	
5.4 มีความรับผิดชอบ 5.4.1 ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง (กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์) (แบบบันทึกผล 4)	ระดับ 3 : ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ ด้วยตนเอง ระดับ 2 : ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จเมื่อมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ทำงานที่ได้รับมอบหมายไม่สำเร็จ แม้มีผู้ชี้แนะ
พัฒนาการด้านสังคม	
6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน 6.1.1 แต่งตัวด้วยตนเองได้อย่างคล่องแคล่ว (การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน) (แบบบันทึกผล 1/2)	ระดับ 3 : แต่งตัวด้วยตนเองได้อย่างคล่องแคล่ว ระดับ 2 : แต่งตัวด้วยตนเองได้ แต่ไม่คล่องแคล่ว ระดับ 1 : แต่งตัวด้วยตนเองไม่ได้ หรือแต่งตัวได้ แต่ต้องมีผู้ช่วยเหลือ
6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี หมายเหตุ: ถูกวิธี เช่น ใช้ช้อนตักอาหารรับประทานได้ด้วยตนเองโดยไม่หก ใช้ช้อนรับประทานอาหารเองได้ (การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน) (แบบบันทึกผล 1/2)	ระดับ 3 : ใช้ช้อนตักอาหารรับประทานได้ด้วยตนเองอย่างถูกวิธี ระดับ 2 : ใช้ช้อนตักอาหารรับประทานได้อย่างถูกวิธี เมื่อมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ใช้ช้อนตักอาหารรับประทานไม่ถูกวิธี แม้มีผู้ชี้แนะ
6.1.3 ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง (การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน) (แบบบันทึกผล 1/2)	ระดับ 3 : ใช้ห้องน้ำห้องส้วมอย่างถูกวิธีและทำความสะอาดร่างกายได้ ด้วยตนเอง ระดับ 2 : ใช้ห้องน้ำห้องส้วมอย่างถูกวิธีและทำความสะอาดร่างกาย เมื่อมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ใช้ห้องน้ำห้องส้วมไม่ถูกวิธีและไม่ทำความสะอาดร่างกาย แม้มีผู้ชี้แนะ
6.2 มีวินัยในตนเอง 6.2.1 เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง (กิจกรรมการเล่นตามมุม) (แบบบันทึกผล 5)	ระดับ 3 : เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง ระดับ 2 : เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง เมื่อมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : เก็บของเล่นของใช้เข้าที่ด้วยตนเองแต่ไม่เรียบร้อย แม้มีผู้ชี้แนะ
6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง (การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน) (แบบบันทึกผล 1/2)	ระดับ 3 : เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ ด้วยตนเอง ระดับ 2 : เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ เมื่อมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ไม่เข้าแถวตามลำดับก่อนหลัง แม้มีผู้ชี้แนะ

พฤติกรรมและความสามารถ	เกณฑ์การประเมิน
พัฒนาการด้านสังคม (ต่อ)	
6.3 ประหยัดและพอเพียง 6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง (การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน) (แบบบันทึกผล 1/2)	ระดับ 3 : ใช้สิ่งของและวัสดุอย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง ระดับ 2 : ใช้สิ่งของและวัสดุอย่างประหยัดและพอเพียงเมื่อมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ใช้สิ่งของและวัสดุอย่างไม่ประหยัดและไม่พอเพียงแม้มีผู้ชี้แนะ
7.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 7.1.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยตนเอง (การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน) (แบบบันทึกผล 1/2)	ระดับ 3 : ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้วยตนเอง ระดับ 2 : ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เมื่อมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ไม่ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แม้มีผู้ชี้แนะ
7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่ (การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน) (แบบบันทึกผล 1/2)	ระดับ 3 : ทิ้งขยะถูกที่ได้ ด้วยตนเอง ระดับ 2 : ทิ้งขยะถูกที่ เมื่อมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ทิ้งขยะไม่ถูกที่ แม้มีผู้ชี้แนะ
7.2 มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย 7.2.1 ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ หมายเหตุ: มารยาทไทย หมายถึง การแสดงความเคารพ การไหว้ การก้มตัวเมื่อผ่านผู้ใหญ่ การรับของจากผู้ใหญ่ (การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน) (แบบบันทึกผล 1/2)	ระดับ 3 : ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ ด้วยตนเอง ระดับ 2 : ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ เมื่อมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ไม่ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ แม้มีผู้ชี้แนะ
7.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง (การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน) (แบบบันทึกผล 1/2)	ระดับ 3 : กล่าวคำขอบคุณและขอโทษ ด้วยตนเอง ระดับ 2 : กล่าวคำขอบคุณและขอโทษ เมื่อมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ไม่กล่าวคำขอบคุณและขอโทษ แม้มีผู้ชี้แนะ
7.2.3 ยืนตรงและร่วมร้องเพลงชาติไทย (การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน) (แบบบันทึกผล 1/2)	ระดับ 3 : ยืนตรงและร่วมร้องเพลงชาติไทย ด้วยตนเอง ระดับ 2 : ยืนตรงและร่วมร้องเพลงชาติไทย เมื่อมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ไม่ยืนตรงและร่วมร้องเพลงชาติไทย แม้มีผู้ชี้แนะ

พฤติกรรมและความสามารถ	เกณฑ์การประเมิน
พัฒนาการด้านสังคม (ต่อ)	
8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล 8.1.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน หมายเหตุ: เด็กที่แตกต่างไปจากตน หมายถึง เพศ อายุ เชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม รูปร่าง ลักษณะเด็กที่มีความต้องการพิเศษ (กิจกรรมการเล่นตามมุม) (แบบบันทึกผล 5)	ระดับ 3 : เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตนเองได้ ระดับ 2 : เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตนเองได้ เมื่อมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ไม่เล่น ไม่ทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตนเอง แม้มีผู้ชี้แนะ
8.2 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น 8.2.1 เล่นหรือทำงานร่วมมือกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย (กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์) (แบบบันทึกผล 4)	ระดับ 3 : เล่นหรือทำงานร่วมมือกับเพื่อนโดยมีเป้าหมาย ระดับ 2 : เล่นหรือทำงานร่วมมือกับเพื่อนโดยไม่มีเป้าหมาย ระดับ 1 : เล่นหรือทำงานร่วมมือกับเพื่อนไม่ได้
8.2.2 ยืม ทักทาย และพูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้เหมาะสมกับสถานการณ์ (การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน) (แบบบันทึกผล 1/2)	ระดับ 3 : ยืม ทักทาย และพูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ด้วยตนเอง ระดับ 2 : ยืม ทักทาย และพูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้เหมาะสมกับสถานการณ์ เมื่อมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ไม่ยืม ทักทาย และพูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคย แม้มีผู้ชี้แนะ
8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม 8.3.1 มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงด้วยตนเอง (กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง) (แบบบันทึกผล 6)	ระดับ 3 : มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลง และปฏิบัติตามข้อตกลงได้ด้วยตนเอง ระดับ 2 : มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลง หรือปฏิบัติตามข้อตกลงได้ เมื่อมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ไม่มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลง แม้มีผู้ชี้แนะ
8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์ (กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ) (แบบบันทึกผล 2)	ระดับ 3 : ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ด้วยตนเอง ระดับ 2 : ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์ เมื่อมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ไม่ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตาม

พฤติกรรมและความสามารถ	เกณฑ์การประเมิน
พัฒนาการด้านสังคม (ต่อ)	
8.3.3 ประนีประนอมแก้ไขปัญหาโดยปราศจากการใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง (กิจกรรมการเล่นตามมุม) (แบบบันทึกผล 5)	ระดับ 3 : ประนีประนอมแก้ไขปัญหาโดยปราศจากการใช้ความรุนแรง ด้วยตนเอง ระดับ 2 : ประนีประนอมแก้ไขปัญหาโดยปราศจากการใช้ความรุนแรง เมื่อมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ไม่ประนีประนอมแก้ไขปัญหา
พัฒนาการด้านสติปัญญา	
9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ 9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง (กิจกรรมเสริมประสบการณ์) (แบบบันทึกผล 3)	ระดับ 3 : ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และพูดสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟังได้ด้วยตนเอง ระดับ 2 : ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และพูดสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟังได้ เมื่อมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ฟังผู้อื่นพูดจนจบแต่ไม่สนทนาโต้ตอบ แม้มีผู้ชี้แนะ
9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้ (กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์) (แบบบันทึกผล 4)	ระดับ 3 : เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้ ด้วยตนเอง ระดับ 2 : เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้ เมื่อมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : เล่าเรื่องราวต่อเนื่องไม่ได้ แม้มีผู้ชี้แนะ
9.2 อ่าน เขียนภาพ และสัญลักษณ์ได้ 9.2.1 อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ (กิจกรรมการเล่นตามมุม) (แบบบันทึกผล 5)	ระดับ 3 : อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบข้อความอย่างถูกต้องทิศทาง ระดับ 2 : อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบข้อความไม่ถูกต้องทิศทาง ระดับ 1 : ไม่อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองข้อความ
9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ (กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์) (แบบบันทึกผล 4)	ระดับ 3 : เขียนชื่อตนเองตามแบบได้ ระดับ 2 : เขียนชื่อตนเองตามแบบได้ มีอักษรบางตัวกลับหัวกลับด้านหรือสลับที่ ระดับ 1 : เขียนชื่อตนเองตามแบบไม่ได้
10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด 10.1.1 บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงหรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส (กิจกรรมเสริมประสบการณ์) (แบบบันทึกผล 3)	ระดับ 3 : บอกลักษณะ ส่วนประกอบ และการเปลี่ยนแปลงหรือบอกความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ประสาทสัมผัสได้ ระดับ 2 : บอกลักษณะหรือส่วนประกอบ หรือการเปลี่ยนแปลงหรือบอกความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ประสาทสัมผัสได้ ระดับ 1 : บอกลักษณะ หรือส่วนประกอบ หรือการเปลี่ยนแปลงหรือบอกความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ประสาทสัมผัสไม่ได้

พฤติกรรมและความสามารถ	เกณฑ์การประเมิน
พัฒนาการด้านสติปัญญา (ต่อ)	
10.1.2 จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างและความเหมือนของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ 2 ลักษณะขึ้นไป (กิจกรรมเกมการศึกษา) (แบบบันทึกผล 7)	ระดับ 3 : จับคู่ภาพและบอกลักษณะความแตกต่างและความเหมือนที่สังเกตพบ 2 ลักษณะขึ้นไปได้ด้วยตนเอง ตั้งแต่ 3 คู่ขึ้นไป ระดับ 2 : จับคู่ภาพและบอกลักษณะความแตกต่างหรือความเหมือนที่สังเกตพบ 2 ลักษณะขึ้นไปได้ด้วยตนเอง จำนวน 2 คู่ ระดับ 1 : จับคู่ภาพและบอกลักษณะความแตกต่างหรือความเหมือนที่สังเกตพบ 2 ลักษณะขึ้นไปได้ด้วยตนเอง จำนวน 1 คู่ หรือบอกไม่ได้
10.1.3 จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ตั้งแต่ 2 ลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์ (กิจกรรมเกมการศึกษา) (แบบบันทึกผล 7)	ระดับ 3 : จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ โดยระบุเกณฑ์ 2 ลักษณะขึ้นไปได้ด้วยตนเอง ระดับ 2 : จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ โดยระบุเกณฑ์ 2 ลักษณะขึ้นไปได้ เมื่อมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ โดยระบุเกณฑ์ 1 ลักษณะหรือระบุไม่ได้ แม้มีผู้ชี้แนะ
10.1.4 เรียงลำดับสิ่งของและเหตุการณ์อย่างน้อย 5 ลำดับ (กิจกรรมเกมการศึกษา) (แบบบันทึกผล 7)	ระดับ 3 : เรียงลำดับสิ่งของและเหตุการณ์ได้ 5 ลำดับ ทั้ง 2 เกม ระดับ 2 : เรียงลำดับสิ่งของและเหตุการณ์ได้ 3 - 4 ลำดับ ทั้ง 2 เกม หรือเกมใดเกมหนึ่ง ระดับ 1 : เรียงลำดับสิ่งของและเหตุการณ์ได้ 1 - 2 ลำดับ ทั้ง 2 เกม หรือเกมใดเกมหนึ่ง
10.2 มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล 10.2.1 อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง (กิจกรรมเสริมประสบการณ์) (แบบบันทึกผล 3)	ระดับ 3 : อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดในเหตุการณ์หรือการกระทำ ด้วยตนเอง ระดับ 2 : อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดในเหตุการณ์หรือการกระทำได้ เมื่อมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดในเหตุการณ์หรือการกระทำไม่ได้ แม้มีผู้ชี้แนะ
10.2.2 คาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นและมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล (กิจกรรมเสริมประสบการณ์) (แบบบันทึกผล 3)	ระดับ 3 : คาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นและมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผลได้ ด้วยตนเอง ระดับ 2 : คาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นและมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล เมื่อมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : คาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นแต่ไม่ร่วมลงความเห็น แม้มีผู้ชี้แนะ

พฤติกรรมและความสามารถ	เกณฑ์การประเมิน
พัฒนาการด้านสติปัญญา (ต่อ)	
10.3 มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ 10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น (กิจกรรมเสริมประสบการณ์) (แบบบันทึกผล 3)	ระดับ 3 : ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้นได้ด้วยตนเอง ระดับ 2 : ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้นได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ไม่กล้าตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ หรือไม่ยอมรับผลที่เกิดขึ้น แม้มีผู้ชี้แนะ
10.3.2 ระบุปัญหา สร้างทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา (กิจกรรมเสริมประสบการณ์) (แบบบันทึกผล 3)	ระดับ 3 : ระบุปัญหา สร้างทางเลือก และเลือกวิธีการแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง ระดับ 2 : ระบุปัญหา สร้างทางเลือก และเลือกวิธีการแก้ปัญหาได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ระบุปัญหา แต่ไม่สามารถสร้างทางเลือกและเลือกวิธีการแก้ปัญหา แม้มีผู้ชี้แนะ
11.1 ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ 11.1.1 สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิดความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลงแปลกใหม่จากเดิมและมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น (กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์) (แบบบันทึกผล 4)	ระดับ 3 : ผลงานศิลปะที่มีการดัดแปลงแปลกใหม่จากเดิมและมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น ระดับ 2 : ผลงานศิลปะที่มีการดัดแปลงแปลกใหม่หรือมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น ระดับ 1 : ผลงานศิลปะไม่มีการดัดแปลงแปลกใหม่และไม่มีรายละเอียดเพิ่มขึ้น
11.2 แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ 11.2.1 เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิดความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายและแปลกใหม่ (กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ) (แบบบันทึกผล 2)	ระดับ 3 : เคลื่อนไหวท่าทางต่างระดับและทิศทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองได้อย่างหลากหลายและแปลกใหม่ ระดับ 2 : เคลื่อนไหวท่าทางต่างระดับและทิศทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองได้หลากหลาย หรือแปลกใหม่ ระดับ 1 : เคลื่อนไหวท่าทางต่างระดับและทิศทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองไม่หลากหลายและไม่แปลกใหม่

พฤติกรรมและความสามารถ	เกณฑ์การประเมิน
พัฒนาการด้านสติปัญญา (ต่อ)	
12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ 12.1.1 สนใจหยิบหนังสือมาอ่านและเขียนสื่ ความคิดด้วยตนเองเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง (กิจกรรมการเล่นตามมุม) (แบบบันทึกผล 5)	ระดับ 3 : สนใจหยิบหนังสือมาอ่าน และเขียนสื่อความคิด ด้วยตนเองเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง ระดับ 2 : สนใจหยิบหนังสือมาอ่าน และเขียนสื่อความคิด ด้วยตนเองไม่ต่อเนื่อง ระดับ 1 : ไม่สนใจหยิบหนังสือมาอ่านและเขียนสื่อความคิด ด้วยตนเอง
12.1.2 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ ต้นจนจบ (กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์) (แบบบันทึกผล 4)	ระดับ 3 : กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ ระดับ 2 : กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมเป็นบางช่วงเวลา ระดับ 1 : ไม่กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรม
12.2 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ 12.2.1 ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ โดยใช้วิธีการที่หลากหลายด้วยตนเอง (กิจกรรมเสริมประสบการณ์) (แบบบันทึกผล 3)	ระดับ 3 : ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ โดยใช้วิธีการ ที่หลากหลาย ด้วยตนเอง ระดับ 2 : ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ โดยใช้วิธีการ ที่หลากหลาย เมื่อมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ไม่ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ แม้มีผู้ชี้แนะ
12.2.2 ใช้ประโยคคำถาม “เมื่อไร” “อย่างไร” ในการค้นหาคำตอบ (กิจกรรมเสริมประสบการณ์) (แบบบันทึกผล 3)	ระดับ 3 : ใช้ประโยคคำถามว่า “เมื่อไร” “อย่างไร” ในการค้นหาคำตอบได้ด้วยตนเอง ระดับ 2 : ใช้ประโยคคำถามว่า “เมื่อไร” “อย่างไร” ในการค้นหาคำตอบด้วยตนเองได้ เมื่อมีผู้ชี้แนะ ระดับ 1 : ใช้ประโยคคำถามว่า “เมื่อไร” “อย่างไร” ในการค้นหาคำตอบด้วยตนเองไม่ได้

ภาคผนวก ง

ชุดกิจกรรมการจัดประสบการณ์สำหรับการประเมินพัฒนาการนักเรียน ที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567

ชุดที่ 1 การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

กิจวัตรประจำวัน เป็นกิจกรรมที่เด็กปฏิบัติในโรงเรียนนอกเหนือจากช่วงเวลาที่จัดกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม ตั้งแต่รับเด็กเข้ามาในโรงเรียน และฝึกฝนให้เด็กได้ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ อาทิ การรับประทานอาหาร การนอนพักผ่อน การทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วม การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น การปฏิบัติตามกฎกติกา ข้อตกลงของส่วนรวม เป็นการพัฒนาให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดีและช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวัน ดังนั้น ในการประเมินพัฒนาการของเด็กครั้งนี้ จึงได้นำผลการสังเกตพฤติกรรมเด็กในช่วงเวลาดังกล่าวมาใช้เป็นข้อมูลของการประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และด้านสังคม ดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย

1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์

1.1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย

1.2 มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี

1.2.1 รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง

1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง

1.2.3 นอนพักผ่อนเป็นเวลา

2. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

5.1 ซื่อสัตย์สุจริต

5.1.1 ขออนุญาตหรือรอคอยเมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่นด้วยตนเอง

5.2 มีความเมตตากรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน

5.2.1 แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตาสัตว์เลี้ยง

5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

5.3.1 แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์

3. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านสังคม

6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

6.1.1 แต่งตัวด้วยตนเองได้อย่างคล่องแคล่ว

6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี

6.1.3 ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง

6.2 มีวินัยในตนเอง

6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง

6.3 ประหยัดและพอเพียง

6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง

7.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

7.1.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยตนเอง

7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่

7.2 มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย

7.2.1 ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ

7.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง

7.2.3 ยืนตรงและร่วมร้องเพลงชาติไทย

8.2 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น

8.2.2 ยิ้ม ทักทาย และพูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยได้เหมาะสมกับสถานการณ์

ขอบข่าย/ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ประกอบด้วย กิจกรรมที่เด็กต้องปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน

ตารางการสังเกตการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

เวลา	กิจกรรม	พฤติกรรมที่ประเมิน	แบบบันทึก
07.30 - 08.30 น.	- รับเด็ก ทักทาย สนทนาพูดคุยกับเด็ก	*5.2.1 แสดงความรักเพื่อนและมีเมตตาสัตว์เลี้ยง 7.2.1 ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ 8.2.2 ยิ้ม ทักทาย และพูดคุยกับผู้ใหญ่และบุคคล ที่คุ้นเคยได้เหมาะสมกับสถานการณ์	แบบบันทึกผล 1/2 แบบบันทึกผล 1/2 แบบบันทึกผล 1/2
08.30 - 08.45 น.	- เข้าแถว เคารพธงชาติ	6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง 7.2.3 ยืนตรงและร่วมร้องเพลงชาติไทย	แบบบันทึกผล 1/2 แบบบันทึกผล 1/2
10.30 - 10.40 น.	- พักรับประทานอาหารว่างหรือ อาหารเสริม	5.1.1 ขออนุญาตหรือรอคอย เมื่อต้องการสิ่งของ ของผู้อื่นด้วยตนเอง 6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง 7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่ 7.2.1 ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ 7.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง	แบบบันทึกผล 1/2 แบบบันทึกผล 1/2 แบบบันทึกผล 1/2 แบบบันทึกผล 1/2
11.40 - 12.30 น.	- พักรับประทานอาหารกลางวัน	1.2.1 รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้ หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง 1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร และหลังจาก ใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง	แบบบันทึกผล 1/1 แบบบันทึกผล 1/1

เวลา	กิจกรรม	พฤติกรรมที่ประเมิน	แบบบันทึก
		*5.3.1 แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์ 6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเองอย่างถูกวิธี 6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง 7.1.2 ทิ้งขยะได้ถูกที่ 7.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง	แบบบันทึกผล 1/2 แบบบันทึกผล 1/2 แบบบันทึกผล 1/2 แบบบันทึกผล 1/2 แบบบันทึกผล 1/2
12.30 - 14.30 น.	- นอนพักกลางวัน (แปรงฟัน ล้างหน้า ทาแป้ง)	1.2.3 นอนพักผ่อนเป็นเวลา 6.1.1 แต่งตัวด้วยตนเองได้อย่างคล่องแคล่ว 6.1.3 ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้อง ส้วมด้วยตนเอง 6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและ พอเพียงด้วยตนเอง 7.1.1* ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้วยตนเอง	แบบบันทึกผล 1/1 แบบบันทึกผล 1/2 แบบบันทึกผล 1/2 แบบบันทึกผล 1/2 แบบบันทึกผล 1/2

หมายเหตุ (*) คือ สังเกตพฤติกรรมตลอดช่วงเวลาของการประเมินพัฒนาการ หากไม่พบพฤติกรรมหรือเกิดพฤติกรรมไม่ชัดเจนให้สัมภาษณ์เด็กและครูประจำชั้น

ข้อเสนอแนะในการประเมิน

1. การประเมินน้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ให้เก็บข้อมูล ณ วันที่ดำเนินการประเมินและกรอกข้อมูลน้ำหนักส่วนสูงตามที่วัดได้ลงในแบบบันทึกผล 1/1
2. การประเมินพฤติกรรมต่าง ๆ ให้ดำเนินการในช่วงเวลาตั้งแต่รับเด็กเข้ามาในโรงเรียนจนถึงส่งเด็กกลับบ้าน โดยสังเกตจากพฤติกรรมที่เด็กปฏิบัติจริงและการแสดงออกตามธรรมชาติของเด็ก บางพฤติกรรมอาจต้องสัมภาษณ์ครูประจำชั้น
3. การประเมินพฤติกรรม ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วมด้วยตนเอง ให้สังเกตการใช้ห้องน้ำห้องส้วมอย่างถูกวิธี เช่น ราดน้ำโถส้วมหลังการขับถ่าย การทำความสะอาดร่างกายของตนเอง โดยดำเนินการประเมินตามสภาพจริงคือ สังเกตในขณะที่เด็กปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน หรือสัมภาษณ์เด็ก หากได้ข้อมูลไม่เพียงพอให้สัมภาษณ์จากครูประจำชั้น
4. กรณีที่พฤติกรรมบางรายการมีการประเมินหลายช่วงเวลา เช่น ทิ้งขยะได้ถูกที่ กล่าวคำขอบคุณและขอโทษด้วยตนเอง เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้ด้วยตนเอง ให้ผู้ประเมินสังเกตเด็กจนเห็นว่าปรากฏพฤติกรรมนั้น ๆ ชัดเจนตามระดับคุณภาพแล้วจึงบันทึกผล
5. การประเมินการปฏิบัติตนของเด็กในขณะที่อยู่โรงเรียน ในพฤติกรรมแสดงความรักเพื่อนและมีเมตตาสัตว์เลี้ยง แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์ ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยตนเอง ให้สังเกตพฤติกรรมตลอดช่วงเวลาของการประเมินพัฒนาการ หากไม่พบพฤติกรรมหรือเกิดพฤติกรรมไม่ชัดเจนให้สัมภาษณ์เด็กและครูประจำชั้น

แบบบันทึก

1. แบบบันทึกผล 1/1
2. แบบบันทึกผล 1/2

ระยะเวลาที่ใช้ในการประเมิน

การประเมินพฤติกรรมเด็กตามกิจกรรมที่ระบุในกิจวัตรประจำวันชุดนี้ ใช้ช่วงเวลาตลอดวันของการประเมิน ทั้งนี้ ให้ยึดกิจกรรมและพฤติกรรมที่ประเมินตามที่กำหนดไว้ในตารางสังเกตการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

ชุดที่ 2 กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เป็นกิจกรรมที่เด็กได้เคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายอย่างอิสระตามจังหวะ โดยใช้เสียงเพลงบรรเลง เครื่องเคาะจังหวะ และอุปกรณ์อื่น ๆ มาประกอบกิจกรรมการเคลื่อนไหวพื้นฐาน การเคลื่อนไหวประกอบเพลง และการเคลื่อนไหวเป็นผู้นำ ผู้ตาม เพื่อส่งเสริมจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ มีความสุข สนุกสนาน ฝึกการฟังคำสั่งและข้อตกลง การเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดีโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการประเมินพัฒนาการ ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

3.1 แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม

3.1.1 แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม

4.1 สนใจ มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

4.1.2 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี

4.1.3 สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี

2. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านสังคม

8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์

3. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญา

11.2 แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์

11.2.1 เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลาย และแปลกใหม่

ขอบข่าย/ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

1. การเคลื่อนไหวพื้นฐาน
2. การเคลื่อนไหวประกอบเพลง/เป็นผู้นำ ผู้ตาม

แผนการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	พฤติกรรมที่ประเมิน
กิจกรรมเคลื่อนไหวพื้นฐาน 1. เด็กหาพื้นที่รอบ ๆ บริเวณให้กับตนเองโดยไม่ชนกัน 2. เด็กฟังสัญญาณเคาะจังหวะช้า - เร็ว ในการเคลื่อนไหวพื้นฐาน ดังนี้ 2.1 ครูเคาะจังหวะช้า ให้เด็ก ๆ เคลื่อนไหวตามจังหวะช้า 2.2 ครูเคาะจังหวะเร็ว ให้เด็ก ๆ เคลื่อนไหวตามจังหวะเร็ว 2.3 เมื่อได้ยินสัญญาณเคาะจังหวะ 2 ครั้งติดกัน ให้เด็กหยุดเคลื่อนไหวในท่านั้นทันที 2.4 เด็กเคลื่อนไหวอยู่กับที่อย่างอิสระตามจังหวะ เคาะช้า - เร็ว 2.5 เด็กเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ไปรอบ ๆ บริเวณ อย่างอิสระตามจังหวะเคาะช้า - เร็ว เมื่อได้ยินสัญญาณ “หยุด” ให้หยุดเคลื่อนไหวในท่านั้นทันที กิจกรรมเคลื่อนไหวประกอบเพลง/เป็นผู้นำ ผู้ตาม 3. ครูและเด็กร่วมสร้างข้อตกลง ดังนี้ 3.1 ครูเปิดเพลงบรรเลงที่มีท่วงทำนองแตกต่างกัน เด็กเคลื่อนไหวท่าทางตามจินตนาการและสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่อง 3.2 ครูเคาะจังหวะ 2 ครั้ง ให้เด็กจับกลุ่มๆ ละ 6 คน โดยให้เด็กที่มีสัญลักษณ์เหมือนกันอยู่กลุ่มเดียวกัน 3.3 ครูเปิดเพลงบรรเลง เด็กเคลื่อนไหวท่าทางตามจินตนาการ เมื่อได้ยินสัญญาณให้จังหวะ (กลอง/กรับ/ฉิ่ง ฯลฯ) ดั้งขึ้น 1 ครั้ง เด็กในแต่ละกลุ่มผลัดเปลี่ยนกันเป็นผู้นำ ผู้ตาม ไม่ซ้ำกับคนเดิม 4. เด็กผ่อนคลายกล้ามเนื้อ โดยการนั่งเหยียดขา/นอน ในท่าสบาย	3.1.1 แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้ สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม 4.1.2 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี 4.1.3 สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี 8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำ และผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์ 11.2.1 เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายและแปลกใหม่

สื่อ/อุปกรณ์

1. เครื่องเคาะจังหวะชนิดใดชนิดหนึ่ง (กลอง/กรับ/ฉิ่ง ฯลฯ)
2. เพลงบรรเลงที่มีท่วงทำนองแตกต่างกัน มีความยาวของเพลงต่อเนื่อง 10 นาที
3. เครื่องเล่นเพลง ฯลฯ

ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรม

1. ผู้ประเมินควรศึกษาการทำกิจกรรมให้เข้าใจก่อนการประเมินกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ จะทำให้การดำเนินกิจกรรมเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการประเมิน
2. ก่อนจัดกิจกรรม ครูติดสัญลักษณ์เด็กทุกคน โดยให้เด็กกลุ่มเป้าหมายมีสัญลักษณ์เดียวกัน
3. ใช้เพลงบรรเลงที่มีท่วงทำนองที่แตกต่างกัน มีความยาวของเพลงต่อเนื่อง 10 นาที
4. ให้เวลาเด็กในการเคลื่อนไหวท่าทางประกอบเพลงบรรเลง จนครูสังเกตเห็นพฤติกรรมที่จะประเมินครบทุกคน
5. ให้อิสระเด็กในการออกแบบการใช้พื้นที่ในการเคลื่อนไหวเป็นผู้นำ ผู้ตาม เด็กอาจยืนเป็นวงกลมเป็นแถว หรือยืนกระจายระยะห่างกัน

แบบบันทึก

แบบบันทึกผล 2

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

20 นาที

ชุดที่ 3 กิจกรรมเสริมประสบการณ์

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้เด็กได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ มีทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การสังเกต การคิดแก้ปัญหา และการใช้เหตุผล โดยการฝึกปฏิบัติร่วมกันและการทำงานเป็นกลุ่มทั้งกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ เพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่ได้เรียนรู้ สำหรับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ และด้านสติปัญญา ดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ
 - 3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น
 - 3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์
2. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญา
 - 9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ
 - 9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง
 - 10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด
 - 10.1.1 บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงหรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส
 - 10.2 มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล
 - 10.2.1 อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง
 - 10.2.2 คาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นและมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล
 - 10.3 มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ
 - 10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น
 - 10.3.2 ระบุปัญหา สร้างทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา
 - 12.2 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้
 - 12.2.1 ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ โดยใช้วิธีการที่หลากหลายด้วยตนเอง
 - 12.2.2 ใช้ประโยคคำถามว่า “เมื่อไร” “อย่างไร” ในการค้นหาคำตอบ

ขอบข่าย/ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

- วันที่ 1 กิจกรรมความสัมพันธ์ระบบนิเวศใต้ทะเล
- วันที่ 2 กิจกรรมการสร้างที่หลบภัยเพื่อให้ตนเองปลอดภัยจากพายุ

แผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ (วันที่ 1)

ขั้นตอน	พฤติกรรมที่ประเมิน
1. ครูแนะนำหนังสือนิทานเรื่อง “เล่นใต้ทะเล” - ครูสนทนากับเด็ก ๆ เกี่ยวกับส่วนประกอบของหนังสือนิทาน เช่น ปก ชื่อผู้แต่ง ผู้วาดภาพ - ครูให้เด็กคาดเดาเนื้อเรื่องนี้จะเป็นอย่างไรมีสัตว์ชนิดใดบ้างอยู่ในนิทาน - ครูอ่านนิทานตั้งแต่ต้นจนจบและสนทนาเรื่องราวเกี่ยวกับเรื่องในนิทานและเปิดโอกาสให้เด็กซักถาม 2. ครูใช้คำถามหลังจากการอ่านนิทาน ดังนี้ - เกิดเหตุการณ์อะไรขึ้นกับสัตว์ทะเล - เด็ก ๆ อยากถามอะไรเพิ่มเติมเกี่ยวกับนิทาน - เด็ก ๆ จะหาวิธีการทำอย่างไรให้ตนเองปลอดภัยจากพายุ 3. เด็กทำกิจกรรมความสัมพันธ์ระบบนิเวศใต้ทะเล - แบ่งกลุ่มเด็กกลุ่มละ 6 คน (โดยให้กลุ่มเป้าหมายอยู่กลุ่มเดียวกัน) - ครูนำบัตรภาพนิเวศใต้ทะเลทั้งหมดใส่กล่อง ให้เด็กหยิบบัตรภาพคนละ 1 ภาพ และบอกลักษณะส่วนประกอบของภาพที่เด็กเลือกหยิบมาได้ - ครูถามเด็กว่าภาพที่เลือกมีความสัมพันธ์กับระบบนิเวศใต้ทะเลหรือไม่ เพราะเหตุใด - ให้เด็กนำภาพที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศใต้ทะเลไปติดในแผนภาพระบบนิเวศใต้ทะเล 4. เด็ก ๆ ร่วมกันสรุปภาพที่อยู่ระบบนิเวศใต้ทะเลมีอะไรบ้าง และภาพที่ไม่ได้อยู่ในระบบนิเวศใต้ทะเลมีอะไรบ้าง	9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง 12.2.2 ใช้ประโยคคำถามว่า “เมื่อไร” “อย่างไร” ในการค้นหาคำตอบ 10.1.1 บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงหรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส 10.2.2 คาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นและมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล

แผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ (วันที่ 2)

ขั้นตอน	พฤติกรรมที่ประเมิน
1. ครูทบทวนเนื้อหา นิทานเล่นใต้ทะเล ชวนเด็กสนทนาเกี่ยวกับเนื้อเรื่องในนิทาน 2. แบ่งกลุ่มเด็กกลุ่มละ 6 คน (โดยให้กลุ่มเป้าหมายอยู่กลุ่มเดียวกัน) และใช้คำถามดังนี้ - ถ้าเด็ก ๆ เป็นสัตว์ทะเล เด็ก ๆ คิดว่าจะใช้อะไรในการสร้างที่หลบภัยเพื่อให้ตนเองปลอดภัยจากพายุ - เด็ก ๆ จะหาวิธีช่วยกันสร้างได้อย่างไร 3. ให้เด็กร่วมกันหาวิธีในการทำที่หลบภัยช่วยป้องกันภัยจากพายุ ดังนี้ 3.1 สำรวจวัสดุอุปกรณ์ที่ครูเตรียมไว้เพื่อสร้างที่หลบภัยของสัตว์ทะเล 3.2 ครูแจกกระดาษ A4 ให้เด็กแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนออกแบบที่หลบภัย 3.3 เด็กแต่ละกลุ่มเลือกวัสดุอุปกรณ์และสร้างที่หลบภัยของสัตว์ทะเลตามแผนที่วางไว้ โดยใช้เวลาประมาณ 15 นาที 4. เด็กแต่ละกลุ่มร่วมกันนำเสนอผลงานโดยเด็กและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับที่หลบภัยของสัตว์ทะเล ด้วยคำถามดังนี้ - วัสดุอุปกรณ์ที่นำมาสร้างแหล่งหลบภัย มีอะไรบ้างที่เปลี่ยนแปลงไปและเปลี่ยนแปลงอย่างไร - ที่หลบภัยที่เด็ก ๆ สร้าง สามารถหลบภัยได้หรือไม่อย่างไร เพราะอะไร - ในการสร้างที่หลบภัยเด็ก ๆ พบปัญหา อุปสรรคใด และมีวิธีการแก้ไขปัญหามาอย่างไร	10.2.2 คาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นและมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล 10.3.2 ระบุปัญหา สร้างทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา 12.2.1 ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ โดยใช้วิธีการที่หลากหลายด้วยตนเอง 10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น 3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ 10.1.1 บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงหรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส 10.2.1 อธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำด้วยตนเอง

สื่อ/อุปกรณ์

วันที่ 1

1. หนังสือนิทานเล่นได้ทะเล
2. ภาพระบบนิเวศใต้ทะเล ขนาด A2 (42 x 59.4 เซนติเมตร)
3. บัตรภาพระบบนิเวศใต้ทะเลต่าง ๆ เช่น ปลา เต่า ม้าน้ำ หมึก กุ้ง หอย ปะการัง สาหร่าย ดาวทะเล ต้นไม้ ดอกไม้ รถ เป็ด ลูกบอล เรือใบ กระเป๋ารองเท้า หม้อหุงข้าว

วันที่ 2

1. หนังสือนิทานเล่นได้ทะเล
2. วัสดุ อุปกรณ์ตามบริบทของโรงเรียนเพื่อสร้างแหล่งหลบภัยของสัตว์น้ำ เช่น ใบไม้ กิ่งไม้ ก้อนหิน ไม้ไผ่ หิน หลอด ผ้าสีต่าง ๆ กล้องขนาดต่าง ๆ เทปใส กระดาษสี เชือกแบบต่าง ๆ กรรไกร กาว กระดาษบุฟ

ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรม

1. ครูศึกษารายละเอียดชุดกิจกรรมที่ 3 ให้ชัดเจน
2. ครูจัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์ให้ครบถ้วน ล่วงหน้าก่อนวันทำการประเมิน

แบบบันทึก

แบบบันทึกผล 3

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

45 นาที

สื่อกิจกรรมเสริมประสบการณ์
หนังสือนิทานเล่นใต้ทะเล

QR Code
หนังสือนิทานเล่นใต้ทะเล

ไม่ใช่ระบบนิเวศใต้ทะเล

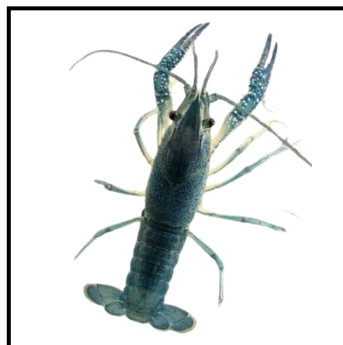
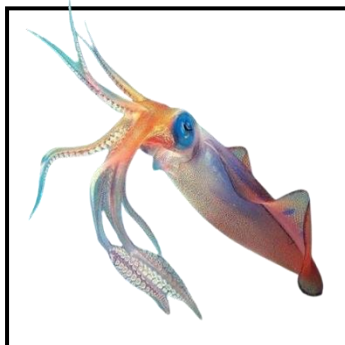
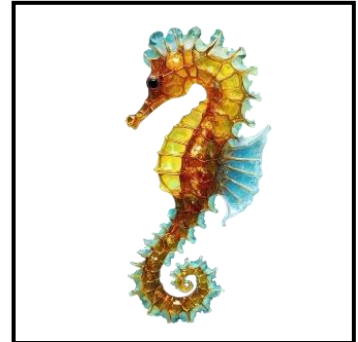
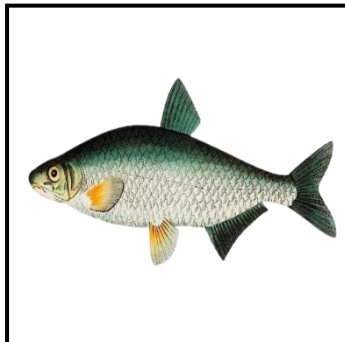

ระบบนิเวศใต้ทะเล

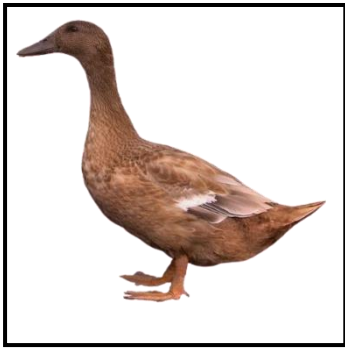
สื่อกิจกรรมเสริมประสบการณ์ วันที่ 1 บัตรภาพระบบนิเวศใต้ทะเล

(ขนาดภาพ 4.5 x 4.5 เซนติเมตร)

สื่อกิจกรรมเสริมประสบการณ์ วันที่ 1 บัตรภาพระบบนิเวศใต้ทะเล

(ขนาดภาพ 4.5 X 4.5 เซนติเมตร)

ชุดที่ 4 กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนากระบวนการคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ ชื่นชม แสดงความรู้สึก ความพอใจ ผ่านงานศิลปะ เช่น การประดิษฐ์ การเล่นกับสีน้ำ การร้อย การสาน การฉีก ตัด ปะ การวาดภาพระบายสี การปั้น ฯลฯ โดยการใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน ตลอดจนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม สำหรับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมิน พัฒนาการด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย

2.2 ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน

2.2.1 ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้

2.2.2 เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน

2.2.3 ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.25 เซนติเมตร ได้

2. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น

3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

4.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ

5.4 มีความรับผิดชอบ

5.4.1 ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง

3. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านสังคม

8.2 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น

8.2.1 เล่นหรือทำงานร่วมมือกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย

4. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญา

9.1 สนทนาได้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ

9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้

9.2 อ่าน เขียนภาพและสัญลักษณ์ได้

9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ

11.1 ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

11.1.1 สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลง แปลกใหม่จากเดิมและมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น

12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

12.1.2 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ

ขอบข่าย/ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ มี 2 กิจกรรม ประกอบด้วย

วันที่ 1 การสร้างผลงานศิลปะ (กิจกรรมกลุ่ม)

วันที่ 2 การสร้างผลงานศิลปะ (กิจกรรมเดี่ยว)

แผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ วันที่ 1 (กิจกรรมกลุ่ม)

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	พฤติกรรมที่ประเมิน
1. ครูจัดเตรียมพื้นที่ วัสดุอุปกรณ์ สำหรับให้เด็กใช้สร้างผลงานศิลปะของกลุ่ม 2. ครูจัดกลุ่มเด็ก กลุ่มละ 3 คน โดยจัดให้เด็กที่เป็นกลุ่มเป้าหมายอยู่กลุ่มเดียวกัน (ตามความสมัครใจหรือไม่) 3. ครูอธิบายข้อตกลงและให้เด็กปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้ 3.1 เด็กรับภาพสื่อต้นแบบรูปวงกลม คนละ 1 ภาพ แล้วใช้กรรไกรตัดภาพรูปวงกลมตามแนวเส้นโค้ง ครูสังเกตการใช้กรรไกรขณะเด็กตัดกระดาษ 3.2 เด็กแต่ละกลุ่มนำภาพวงกลมที่ตัดเรียบร้อยแล้วมาสนทนาพูดคุย คิดวางแผนออกแบบสร้างผลงานร่วมกัน โดยนำวัสดุมาตกแต่งต่อเติมภาพ และสร้างผลงานร่วมกันในกระดาษ A3 4. เด็กแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน โดยเด็กบอกชื่อผลงาน การใช้วัสดุวิธีการสร้างผลงาน จนครบทุกกลุ่ม 5. นำผลงานของเด็กไปจัดแสดงตามความเหมาะสม 6. เด็กเก็บวัสดุ อุปกรณ์ เข้าที่ให้เรียบร้อย	2.2.1 ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้ 8.2.1 เล่นหรือทำงานร่วมมือกับเพื่อนอย่างมีเป้าหมาย 12.1.2 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ

แผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ วันที่ 2 (กิจกรรมเดียว)

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	พฤติกรรมที่ประเมิน
ครูจัดเตรียมพื้นที่และวัสดุอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมให้พร้อมและเพียงพอสำหรับเด็กทุกคน โดยกำหนดกิจกรรม ดังนี้ 1. กิจกรรมร้อยวัสดุ 1.1 ครูเตรียมลูกปัดหรือวัสดุอื่นที่สามารถร้อยได้ ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.25 เซนติเมตร และเส้นเชือกมีความยาว 30 เซนติเมตร ให้ขมวดปมไว้ 1 ด้าน 1.2 เด็กใช้เส้นเชือกร้อยวัสดุที่ครูเตรียมไว้จนสุดปลายเชือก เมื่อร้อยเสร็จนำผลงานการร้อยไปจัดแสดงตามความเหมาะสม 2. กิจกรรมการเขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบ (ต่อเติมภาพตามจินตนาการ) 2.1 ครูเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ ต่อเติมจากรูปสามเหลี่ยมตามจินตนาการ ดังนี้ 2.2 ครูแจกภาพสี่เหลี่ยมต้นแบบให้เด็กคนละ 1 ภาพ แล้ว让孩子เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบลงในกระดาษ A4 ของตนเอง 2.3 เด็กต่อเติมรูปสามเหลี่ยม ด้วยการเลือกวัสดุ อุปกรณ์ ที่ครูจัดเตรียมไว้ เช่น สีไม้ สีเทียน กระดาษสี เศษผ้า ไหมพรม ผาขูด วัสดุธรรมชาติในท้องถิ่น ฯลฯ นำมาตกแต่ง ดัดแปลง รูปสามเหลี่ยมให้มีความแปลกใหม่ มีรายละเอียดเพิ่มขึ้นตามความคิดและจินตนาการของตนเอง 2.4 หลังจากทำงานเสร็จให้เด็กทุกคนเขียนชื่อตนเองลงในผลงานตามแบบในบัตรชื่อเด็กเป็นรายบุคคลที่ครูเตรียมไว้ 2.5 เด็กนำเสนอผลงานโดยครูให้เด็กแสดงความคิดเห็นที่มีต่อผลงานของตนเองและของเพื่อน โดยครูอาจตั้งคำถาม เช่น - พอใจผลงานของตนเองหรือไม่ อย่างไร - ชอบผลงานของเพื่อนคนใดบ้าง 2.6 นำผลงานของเด็กไปจัดแสดงตามความเหมาะสม 2.7 เด็กเก็บวัสดุ อุปกรณ์เข้าที่ให้เรียบร้อย	2.2.3 ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.25 เซนติเมตรได้ 2.2.2 เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้อย่างมีมุมชัดเจน 4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ 11.1.1 สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลง แปลงใหม่จากเดิม และมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น 9.2.2 เขียนชื่อของตนเองตามแบบ 5.4.1 ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จด้วยตนเอง 3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น 9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้

ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรม

1. เศษวัสดุที่นำมาใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ สามารถเลือกตามความเหมาะสมของบริบทสถานศึกษาและท้องถิ่น
3. กิจกรรมการร้อยวัสดุ ครูต้องใช้วัสดุที่มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.25 เซนติเมตร เช่น ลูกปัดขนาดเล็ก หลอดนมโรงเรียนความยาว 1 เซนติเมตร และควรขมวดปมเส้นเชือกเป็นฐานในการร้อยให้เด็กทุกคน
4. กิจกรรมการเขียนรูปสามเหลี่ยม การเขียนชื่อของเด็กตามแบบ ครูควรจัดทำบัตรชื่อเด็กเป็นรายบุคคล โดยให้ตัวหนังสือมีขนาดใหญ่พอเหมาะกับสายตาที่เด็กสามารถเขียนตามได้

สื่อ/อุปกรณ์

กิจกรรมที่ 1 การสร้างผลงานศิลปะ (กิจกรรมกลุ่ม)

1. ภาพสื่อต้นแบบรูปวงกลม (จำนวนเท่ากับเด็ก)
2. กรรไกรเล็กปลายมน
3. สีเทียน หรือ สีไม้
4. กาวและอุปกรณ์สำหรับทากาว
5. วัสดุเพิ่มเติมประกอบการทำกิจกรรม เช่น กระดาษสี กระดาษนิตยสาร หลอดพลาสติก ไม้เสกเชือกฟาง เศษผ้า ไหมพรม ผาขูด วัสดุธรรมชาติในท้องถิ่น
6. กระดาษ A3 หรือ กระดาษวาดเขียน 80 ปอนด์ ขนาด 29.7 x 42.0 เซนติเมตร กลุ่มละ 1 แผ่น

กิจกรรมที่ 2 การสร้างผลงานศิลปะ (กิจกรรมเดี่ยว)

1. วัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.25 เซนติเมตร เช่น หลอด ลูกปัด
2. เชือก เช่น เชือกโปรยณีย์ เชือกฟาง สายเอ็น ยาว 30 เซนติเมตร (จำนวนเท่ากับเด็ก)
3. ภาพสื่อต้นแบบรูปสามเหลี่ยม (จำนวนเท่ากับเด็ก)
4. กระดาษ A4 (จำนวนเท่ากับเด็ก)
5. ดินสอ
6. กรรไกรเล็กปลายมน
7. สีเทียน หรือ สีไม้
8. วัสดุเพิ่มเติมประกอบการทำกิจกรรม เช่น กระดาษสี กระดาษนิตยสาร หลอดพลาสติก ไม้เสกเชือกฟาง เศษผ้า ไหมพรม ผาขูด วัสดุธรรมชาติในท้องถิ่น

แบบบันทึก

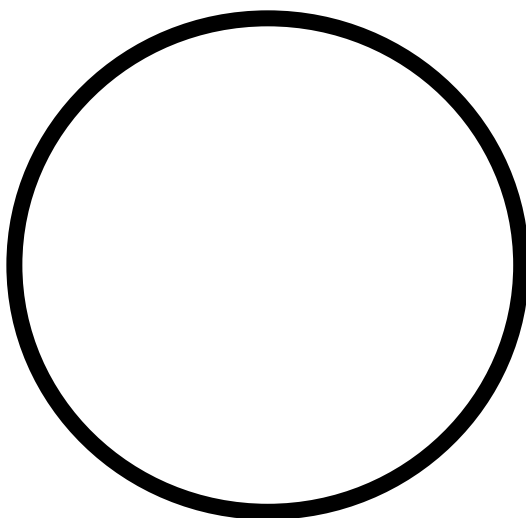
แบบบันทึกผล 4

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม (2 วัน)

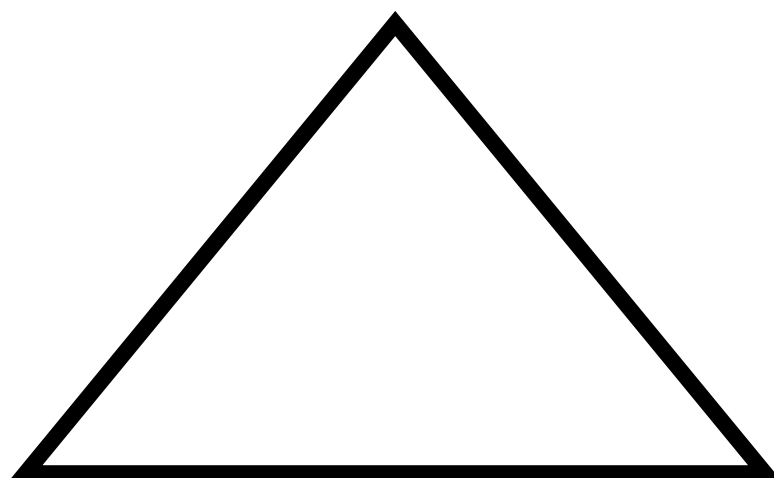
วันที่ 1	กิจกรรมกลุ่ม	40 นาที
วันที่ 2	กิจกรรมเดี่ยว (2 กิจกรรม)	40 นาที

สื่อกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ (กิจกรรมกลุ่ม)
ภาพเส้นโค้งประกอบการสร้างชิ้นงาน

การตัดกระดาษเส้นโค้ง

สื่อกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ (กิจกรรมเดี่ยว)
ภาพต้นแบบการเขียนรูปร่างสามเหลี่ยม (ต่อเติมภาพตามจินตนาการ)

ชุดที่ 5 กิจกรรมการเล่นตามมุม

กิจกรรมการเล่นตามมุม เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้เล่นอิสระตามมุมเล่นหรือมุมประสบการณ์ในห้องเรียน เด็กมีโอกาสเลือกเล่นตามความสนใจและความต้องการของตนเอง ซึ่งเป็นการพัฒนาเด็กเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม การจัดกิจกรรมการเล่นตามมุมในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อการประเมินพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

5.2 มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน

5.2.2 ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง

2. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านสังคม

6.2 มีวินัยในตนเอง

6.2.1 เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง

8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล

8.1.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน

8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

8.3.3 ประนีประนอมแก้ไขปัญหาโดยปราศจากการใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง

3. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญา

9.2 อ่าน เขียนภาพ และสัญลักษณ์ได้

9.2.1 อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ

12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

12.1.1 สนใจหยิบหนังสือมาอ่านและเขียนสื่อความคิดด้วยตนเองเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

ขอบข่าย/ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

1. เตรียมสื่อ/อุปกรณ์/ของเล่นต่าง ๆ ในมุมประสบการณ์
2. ให้เด็กเข้าเล่นตามมุมประสบการณ์ ตามความสนใจของแต่ละบุคคล หลังจากเด็กทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เสร็จเรียบร้อยแล้ว

แผนการจัดกิจกรรมการเล่นตามมุม

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	พฤติกรรมที่ประเมิน
1. ครูเตรียมมุมประสบการณ์ พร้อมสื่อและของเล่นตามมุม ประสบการณ์อย่างน้อย 4 มุม โดยให้มีมุมหนังสือ 1 มุม และมุมอื่น ๆ อีก 3 มุม เช่น มุมบล็อก มุมบทบาทสมมติ หรือมุมอื่น ๆ ที่มีอยู่ในห้องเรียน 2. ครูสนทนา แนะนำมุมประสบการณ์ให้เด็กฟัง 3. เด็กแต่ละคนเลือกเล่นในมุมประสบการณ์ตามความสนใจและความต้องการของตนเอง คนละ 2 - 3 มุม และให้เด็กกลุ่มเป้าหมายเข้าไปมุมหนังสือเป็นมุมแรก 4. เด็กกลุ่มเป้าหมายเลือกหยิบหนังสือนิทานที่สนใจมาอ่านในมุมหนังสืออย่างอิสระ 5. หลังจากอ่านหนังสือนิทาน เด็กวาดภาพสิ่งที่เกี่ยวข้องกับหนังสือนิทาน อาจเป็นรูปภาพหรือตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ที่ได้จากการอ่าน 6. เด็กกลุ่มเป้าหมายเลือกเล่นตามมุมอื่นที่สนใจร่วมกับเพื่อน 7. ครูให้สัญญาณเตือนเมื่อหมดเวลาเล่น	9.2.1 อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ ด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ 12.1.1 สนใจหยิบหนังสือมาอ่านและเขียนสื่อความคิดด้วยตนเองเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง 8.1.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน *8.3.3 ประนีประนอมแก้ไขปัญหาโดยปราศจากการใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง 5.2.2 ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง 6.2.1 เก็บของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง

หมายเหตุ (*) คือ สังเกตพฤติกรรมตลอดเวลาของประเมินพัฒนาการ อาจพบพฤติกรรมในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การเล่นกลางแจ้ง หากไม่พบพฤติกรรมหรือเกิดพฤติกรรมไม่ชัดเจนให้สัมภาษณ์เด็กและครูประจำชั้น

ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรม

1. ครูเตรียมสื่อและของเล่นตามมุมประสบการณ์ เช่น มุมหนังสือ มุมบล็อก มุมบทบาทสมมติ มุมธรรมชาติ และมุมอื่น ๆ ที่มีอยู่ในห้องเรียน อย่างน้อย 4 มุม
2. หนังสือนิทานที่จัดให้เด็กเลือก ควรเป็นหนังสือนิทานที่มีภาพและข้อความ เรื่องราว หรือเหตุการณ์ที่ต่อเนื่อง เนื้อหานิทานไม่ยาวเกินไป มีภาพประกอบที่เหมาะสม และมีจำนวนหนังสือนิทานที่เพียงพอ กับจำนวนเด็ก
3. การประเมินพฤติกรรม *ประเมินประណอมแก้ไขปัญหาโดยปราศจากการใช้ความรุนแรงด้วยตนเอง* หากไม่พบสถานการณ์ที่เด็กใช้ความรุนแรงในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การเล่นกลางแจ้ง การเล่นตามมุม เช่น การแย่งสิ่งของ การทะเลาะกัน หรือแย่งของเล่น นั้นหมายถึงเด็กเกิดพฤติกรรมนี้อย่างยั่งยืนแล้ว

สื่อ/อุปกรณ์

1. มุมหนังสือ มีสื่อ/อุปกรณ์ เช่น
 - หนังสือนิทานเล่นได้ทะเล หนังสือภาพ หรือหนังสือนิทานต่าง ๆ
2. มุมบล็อก มีสื่อ/อุปกรณ์ เช่น
 - บล็อกไม้/บล็อกพลาสติก ประมาณ 30 ชิ้น มีรูปทรงหลากหลายและหลากสี
3. มุมบทบาทสมมติ เช่น
 - 3.1 มุมบ้าน มีสื่อ/อุปกรณ์ เช่น
 - เครื่องใช้ในครัว เช่น ถ้วย จาน หม้อ กระทะ ตะหลิว ทัพพี ช้อนล่อม
 - เครื่องใช้ในบ้าน เช่น โทรศัพท์ เตาไรต์ ตะกร้า ถังขยะ ไม้กวาด
 - 3.2 มุมร้านค้า มีสื่อ/อุปกรณ์ เช่น
 - กล่องกระดาษและขวดผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น กล่องยาสีฟัน กล่องสบู่ ขวดน้ำ ขวดแชมพู
 - วัสดุ สิ่งของ สินค้าของจริง/ของจำลอง
 - เหรียญและธนบัตรจำลอง
 - ภาชนะ เช่น ตะกร้า กระดาษ
 - 3.3 มุมหมอ มีสื่อ/อุปกรณ์ เช่น
 - เตียงนอน
 - ชุดหมอ พยาบาล
 - หูฟัง ป้อนวัดไข้
4. มุมธรรมชาติ มีสื่อ/อุปกรณ์ เช่น
 - ดิน หิน กรวด ทราย
 - เปลือกหอยต่าง ๆ
 - เมล็ดพืชต่าง ๆ กะลา ท่อนไม้ เปลือกไม้
5. กระดาษ A4 สีเทียมน และดินสอ

แบบบันทึก

แบบบันทึกผล 5

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

30 นาที

ชุดที่ 6 กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง

กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง เป็นกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย เพื่อให้เด็กมีกล้ามเนื้อใหญ่ที่แข็งแรง มีทักษะการเคลื่อนไหวพื้นฐานอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้ เช่น การเดิน การวิ่ง การกระโดด การเคลื่อนไหวพร้อมอุปกรณ์ การเล่นอิสระ และความสามารถในการควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกาย ซึ่งเป็นพื้นฐานของการเคลื่อนไหวที่สำคัญสำหรับเด็กปฐมวัยและสามารถปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน การจัดกิจกรรมการเล่นกลางแจ้งในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย และด้านสังคม ดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย
 - 1.2 มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี
 - 1.2.4 ออกกำลังกายเป็นเวลา
 - 1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น
 - 1.3.1 เล่น ทำกิจกรรม และปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย
- 2.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์ และทรงตัวได้
 - 2.1.1 เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้ โดยไม่ต้องกางแขน
 - 2.1.2 กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่อง โดยไม่เสียการทรงตัว
 - 2.1.3 วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว
 - 2.1.4 รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้
2. เพื่อประเมินพัฒนาการด้านสังคม
 - 8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม
 - 8.3.1 มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงด้วยตนเอง

ขอบข่าย/ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

1. ขอบข่าย
 - 1.1 เดินต่อเท้าถอยหลัง
 - 1.2 กระโดดขาเดียวไปข้างหน้า
 - 1.3 รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้น
 - 1.4 วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวาง
2. ขั้นตอนการจัดกิจกรรม
 - 2.1 การเตรียมสนามและอุปกรณ์
 - 2.2 การเตรียมความพร้อมร่างกายของเด็ก
 - 2.3 การจัดกิจกรรมและการประเมินพัฒนาการ

แผนการจัดกิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	พฤติกรรมที่ประเมิน
การเตรียมความพร้อมเด็ก 1. เด็กและครูร่วมสร้างข้อตกลงในการทำกิจกรรมกลางแจ้งและเล่นเครื่องเล่นสนามให้ปลอดภัย 2. เด็กเข้าแถวตอนลึก ระยะห่างประมาณ 1 เมตร (1 แถวไม่ควรเกิน 6 คน) ครูสำรวจเครื่องแต่งกาย ตรวจสอบสภาพร่างกายของเด็ก และเตรียมความพร้อมร่างกายก่อนเริ่มกิจกรรม เช่น ยืดตัว สะบัดแขน เตะขา ฯลฯ ประมาณ 2 - 3 นาที	*8.3.1 มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงด้วยตนเอง
การดำเนินกิจกรรม 1. ครูอธิบายและสาธิตการทำกิจกรรม ดังนี้ 1.1 ผู้ทำกิจกรรมคนที่ 1 ยืนหันหลังที่จุดเริ่มต้น 1.2 เมื่อได้ยินสัญญาณเริ่ม เดินต่อเท้าถอยหลังตามแนวเส้นตรงที่กำหนดผ่านจุดสิ้นสุดระยะทาง 3 เมตร แล้วกลับหลังหัน 1.3 กระโดดขาเดียวไปข้างหน้า ระยะทาง 3 เมตร เมื่อถึงจุดที่กำหนด หยุดกระโดดและปรับท่าทางด้วยการยืนเท้าคู่ 1.4 รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้น ครูจับลูกบอลแบบสองมือประคองแล้วโยนให้ลูกบอลกระดอนขึ้นจากพื้นสูงถึงระดับอกของผู้รับ เมื่อรับลูกบอลแล้ววิ่งนำลูกบอลไปส่งให้ครู 1.5 หมุนตัวไปทางขวาเพื่อไปยังจุดเริ่มต้นวิ่งซิกแซกอ้อมหลักจำนวน 6 หลัก 1.6 วิ่งทางตรงไปที่จุดสิ้นสุด ระยะทางรวม 3.50 เมตร 2. ให้เด็กทุกคนลองเล่น 1 - 2 ครั้ง ตามที่ครูสาธิตให้ครบทุกกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ควรจัดเด็กที่เป็นกลุ่มเป้าหมายสลับกับเด็กกลุ่มทั่วไปเพื่อให้ผู้ประเมินสะดวกในการสังเกตและบันทึกผลการประเมิน 3. ให้เด็กเล่นเมื่อได้ยินสัญญาณเริ่ม (อาจให้เด็กเล่น 2 - 3 ครั้ง เพื่อเห็นความสามารถที่แท้จริงของเด็กและให้ผู้ประเมินเลือกประเมินครั้งที่ดีที่สุดเพียงครั้งเดียว) 4. เมื่อจบการเล่นตามข้อ 3. ให้เด็กเล่นอิสระหรือเล่นเครื่องเล่นสนามประมาณ 5 - 10 นาที	2.1.1 เดินต่อเท้าถอยหลังเป็นเส้นตรงได้โดยไม่ต้องกางแขน 2.1.2 กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่อง โดยไม่เสียการทรงตัว 2.1.4 รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้นได้ 2.1.3 วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางได้อย่างคล่องแคล่ว 1.3.1 เล่น ทำกิจกรรมและปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย **1.2.4 การออกกำลังกายเป็นเวลา

*ให้สังเกตตั้งแต่เริ่มต้น จนถึงสิ้นสุดการทำกิจกรรม

**หากไม่พบพฤติกรรมหรือเกิดพฤติกรรมไม่ชัดเจนให้สัมภาษณ์เด็กและครูประจำชั้น

สื่อ/อุปกรณ์

1. ตลับเมตร
2. กระดาษกาวย่นสีหรือเทปผ้าสี ขนาดความกว้าง 5 เซนติเมตร
3. ลูกบอลหนัง เบอร์ 3
4. กรวยพลาสติก หรือขวดน้ำพลาสติก หรืออุปกรณ์อื่นที่ใช้แทน มีเส้นผ่านศูนย์กลาง 15 – 20 เซนติเมตร สูง 30 - 50 เซนติเมตร จำนวน 6 หลัก สำหรับทำหลักวงซิกแซก
5. นกหวีด

ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรม

1. เด็กที่ทำกิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง ครูประจำชั้นควรตรวจสอบให้มั่นใจว่าเป็นผู้ไม่มีโรคประจำตัว เช่น โรคหอบหืด โรคหัวใจ โรคกระดูก หรือถ้ามีเด็กไม่แข็งแรง ควรให้เด็กได้ร่วมกิจกรรมโดยเป็นผู้ช่วยครู เพื่อไม่ให้เด็กเกิดความรู้สึกแปลกแยกและมีส่วนร่วมในกิจกรรม และครูควรเตรียมชุดปฐมพยาบาลเบื้องต้นไว้ด้วย
2. อาจเชิญครูพลศึกษาในโรงเรียนมาร่วมจัดกิจกรรม เช่น การเตรียมสถานที่ในการจัดกิจกรรมและการส่งลูกบอลให้กับเด็ก
3. ควรทดสอบการกระดอนของลูกบอล โดยให้เด็กยืนตรง มือสองข้างจับลูกบอลระดับหน้าอก แล้วปล่อยลูกบอลลงพื้น บอลควรกระดอนขึ้นมายู่ระดับเอวถึงหน้าอกของเด็ก
4. สนามที่ใช้ควรมีพื้นเรียบ ไม่ลื่น ลูกบอลสามารถกระดอนจากพื้นได้ เช่น สนามวอลเลย์บอล ถนนคอนกรีต

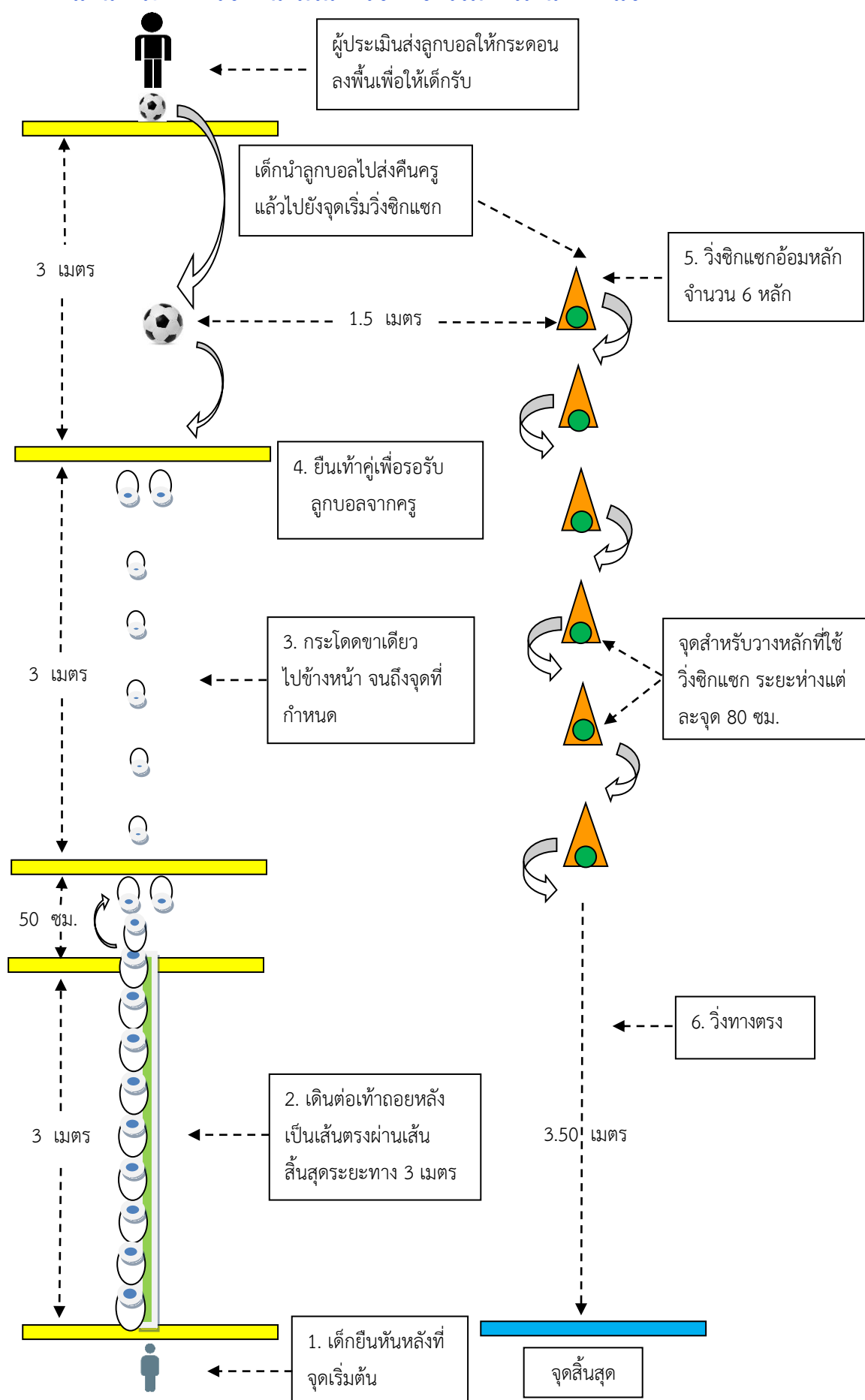
แบบบันทึก

แบบบันทึกผล 6

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

30 นาที

แผนผังภาพการจัดสนามในการจัดกิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง

ชุดที่ 7 กิจกรรมเกมการศึกษา

กิจกรรมเกมการศึกษา เป็นกิจกรรมการเล่นที่ช่วยพัฒนาด้านสติปัญญา ส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้เป็นพื้นฐานการศึกษา โดยการสังเกต คิดหาเหตุผล เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสี รูปร่าง จำนวน ประเภท การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ กติกาง่าย ๆ การจัดกิจกรรมเกมการศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญา ดังนี้

วัตถุประสงค์

เพื่อประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญา

10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด

- 10.1.2 จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างและความเหมือนของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ 2 ลักษณะขึ้นไป
- 10.1.3 จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ตั้งแต่ 2 ลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์
- 10.1.4 เรียงลำดับสิ่งของและเหตุการณ์อย่างน้อย 5 ลำดับ

ขอบข่าย/ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

วันที่ 1

- เกมจับคู่ภาพ ชุดธรรมชาติ
- เกมจัดหมวดหมู่ภาพ ชุดธรรมชาติ

วันที่ 2

- เกมเรียงลำดับขนาดตุ๊กตาโลมา
- เกมเรียงลำดับเหตุการณ์การเจริญเติบโตของเต่าทะเล

แผนการจัดกิจกรรมเกมการศึกษา (วันที่ 1)

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	พฤติกรรมที่ประเมิน
เกมจับคู่ภาพ “ชุดธรรมชาติ” 1. ครูแนะนำวิธีการเล่นเกมจับคู่ภาพ “ชุดธรรมชาติ” 2. เด็กแต่ละคนสังเกตภาพ “ชุดธรรมชาติ” ที่มีลักษณะที่แตกต่างกัน และลักษณะที่เหมือนกันตั้งแต่ 2 ลักษณะ นำมาจับคู่กันเป็นคู่ ๆ จนครบทุกภาพเป็นรายบุคคล 3. ครูสอบถามภาพแต่ละคู่ลักษณะที่เหมือนกันมีอะไรบ้าง และ ลักษณะที่แตกต่างกันมีอะไรบ้าง จนครบทุกคู่ เด็กนำภาพที่จับคู่กันมา เปรียบเทียบ และบอกลักษณะที่สังเกตตามเกณฑ์ของตนเอง เกมจัดหมวดหมู่ภาพ “ชุดธรรมชาติ” 4. ครูแนะนำวิธีการเล่นเกมจัดหมวดหมู่ภาพ “ชุดธรรมชาติ” โดยนำภาพชุดเดิมให้เด็กเล่น 5. เด็กสังเกตภาพ “ชุดธรรมชาติ” ที่มีลักษณะที่แตกต่างกันและเหมือนกันมาจำแนกและจัดกลุ่ม โดยใช้ตั้งแต่ 2 ลักษณะเป็นเกณฑ์ เป็นรายบุคคล 6. ครูสอบถามเกณฑ์ตามลักษณะที่เด็กใช้จำแนกและจัดกลุ่ม เด็กบอกลักษณะที่จำแนก และจัดหมวดหมู่ภาพ “ชุดธรรมชาติ” ตามเกณฑ์ของตนเอง 7. เด็กเก็บเกมให้เรียบร้อยและเลือกเล่นเกมอื่นตามความสนใจ	10.1.2 จับคู่และเปรียบเทียบ ความแตกต่างและความเหมือน ของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ลักษณะ ที่สังเกตพบ 2 ลักษณะขึ้นไป 10.1.3 จำแนกและจัดกลุ่ม สิ่งต่าง ๆ โดยใช้ตั้งแต่ 2 ลักษณะ ขึ้นไปเป็นเกณฑ์

แผนการจัดกิจกรรมเกมการศึกษา (วันที่ 2)

ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	พฤติกรรมที่ประเมิน
กิจกรรม “เกมเรียงลำดับขนาดตุ๊กตาโลมา” 1. ครูแนะนำวิธีการเล่นเกมเรียงลำดับขนาดตุ๊กตาโลมา 2. เด็กสังเกตภาพ ตุ๊กตาโลมา ที่มีขนาดแตกต่างกัน นำมาวางเรียงลำดับขนาด จากขนาดเล็กไปขนาดใหญ่ หรือจากขนาดใหญ่ไปขนาดเล็ก จนครบทุกภาพ 3. ครูตรวจสอบความถูกต้อง และให้เด็กเก็บเกมให้เรียบร้อย กิจกรรม “เกมเรียงลำดับเหตุการณ์การเจริญเติบโตของเต่าทะเล” 4. ครูแนะนำวิธีการเล่นเกมเรียงลำดับเหตุการณ์การเจริญเติบโตของเต่าทะเล 5. เด็กสังเกตภาพเหตุการณ์การเจริญเติบโตของเต่าทะเล ว่าเหตุการณ์ใดเกิดก่อน เหตุการณ์ใดเกิดหลัง 6. เด็กนำภาพมาวางเรียงลำดับเหตุการณ์ การเจริญเติบโตของเต่าทะเล จนครบทุกภาพ 7. ครูตรวจสอบความถูกต้อง ให้เด็กเก็บเกมให้เรียบร้อยและเลือกเล่นเกมอื่นตามความสนใจ	10.1.4 เรียงลำดับสิ่งของและเหตุการณ์อย่างน้อย 5 ลำดับ 10.1.4 เรียงลำดับสิ่งของและเหตุการณ์อย่างน้อย 5 ลำดับ

สื่อ/อุปกรณ์

วันที่ 1

- เกมจับคู่ภาพ ชุดธรรมชาติ : บัตรภาพ ชุดธรรมชาติ สิ่งต่าง ๆ ที่มีรูปร่าง ลักษณะ ขนาด และสีที่เหมือนกันและต่างกัน กว้าง 5.5 เซนติเมตร ยาว 5.5 เซนติเมตร จำนวน 10 ภาพ
- เกมจัดหมวดหมู่ภาพ ชุดธรรมชาติ : บัตรภาพ ชุดธรรมชาติ สิ่งต่าง ๆ ที่มีรูปร่าง ลักษณะ ขนาด และสี ที่เหมือนกันและต่างกัน กว้าง 5.5 เซนติเมตร ยาว 5.5 เซนติเมตร จำนวน 10 ภาพ

วันที่ 2

- เกมเรียงลำดับขนาดตุ๊กตาโลมา : บัตรที่มีขนาดโลมาต่างกัน ขนาด 5.5 x 5.5 เซนติเมตร จำนวน 5 ภาพ
- เกมเรียงลำดับเหตุการณ์การเจริญเติบโตของเต่าทะเล : บัตรภาพการเจริญเติบโตของเต่าทะเล ขนาด 5.5 x 5.5 เซนติเมตร จำนวน 5 ภาพ

ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรม

การจัดทำเกมการศึกษาควรตัดแผ่นเกมต้นฉบับตามขนาดที่กำหนดผนึกกับแผ่น ฟิวเจอร์บอร์ด หรือ กระดาษหลังรูป หรือกระดาษลัง เพื่อให้ง่าย และสะดวกต่อการหยิบจับของเด็ก

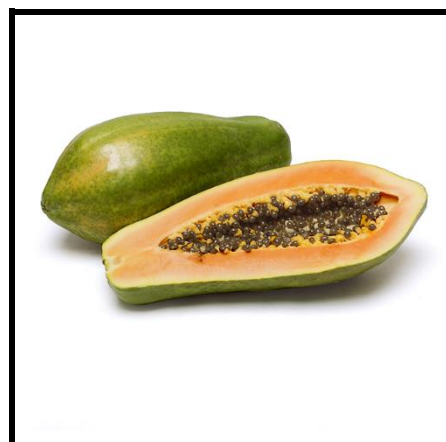
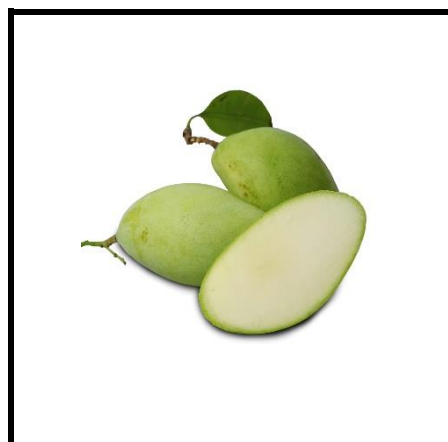
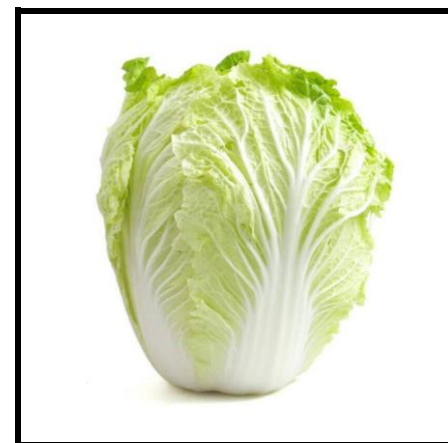
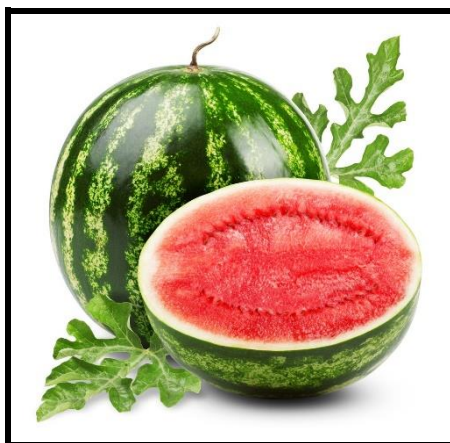
แบบบันทึก

แบบบันทึกผล 7

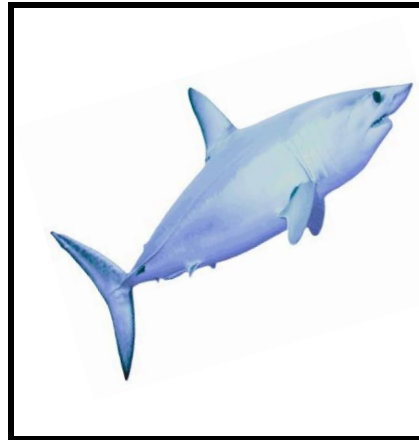
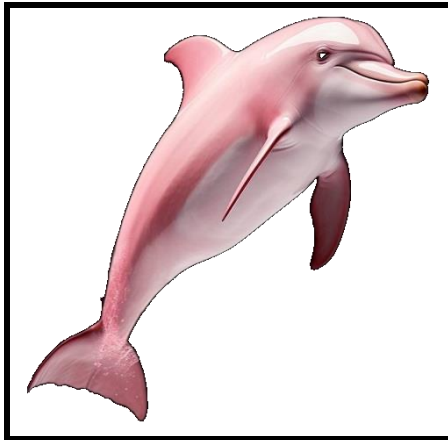
ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

30 นาที

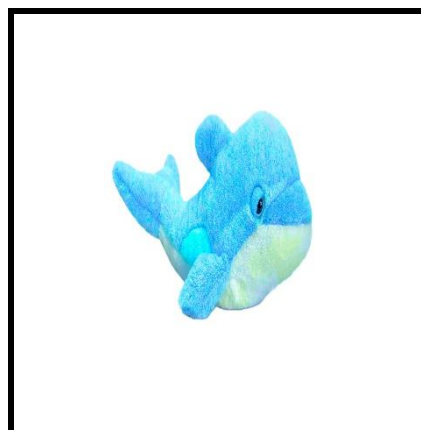
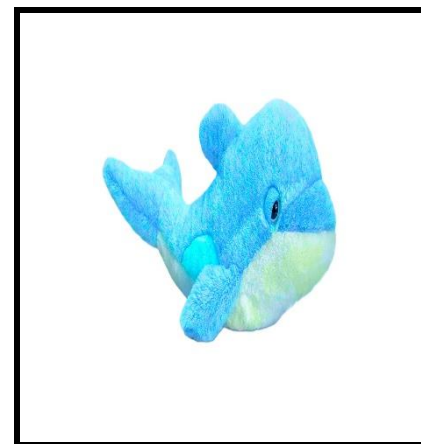
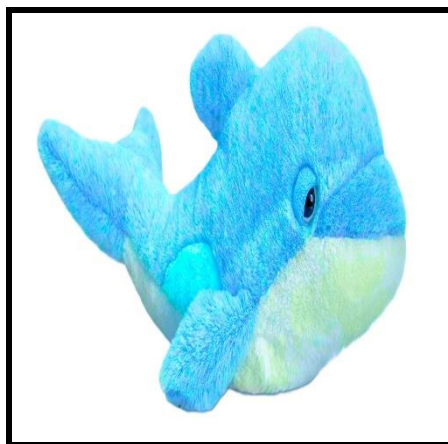
สื่อเกมการศึกษา วันที่ 1 เกมจับคู่ภาพ “ชุดธรรมชาติ” และเกมจัดหมวดหมู่ภาพ “ชุดธรรมชาติ”
(บัตรภาพขนาด 5.5 X 5.5 เซนติเมตร)

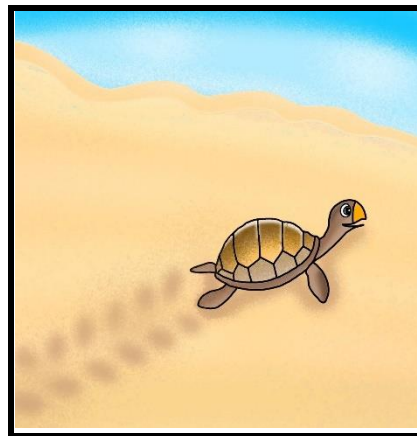
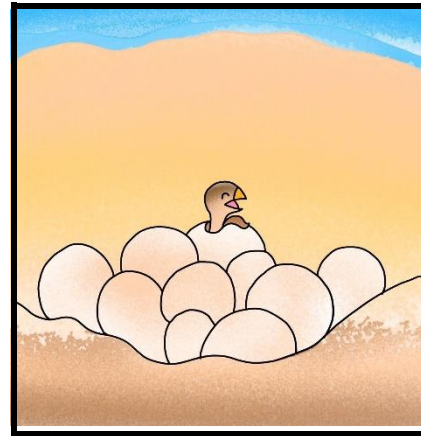
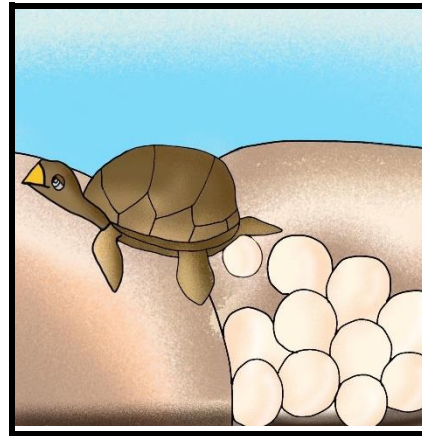
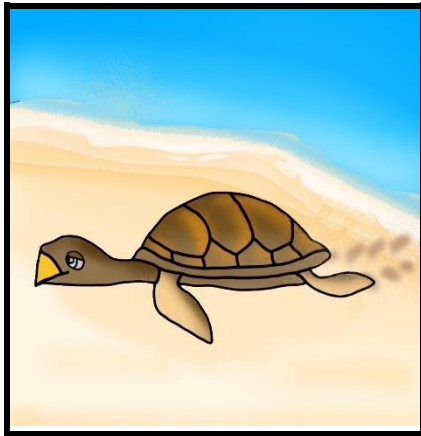
สื่อเกมการศึกษา วันที่ 1 เกมจับคู่ภาพ “ชุดธรรมชาติ” และเกมจัดหมวดหมู่ภาพ “ชุดธรรมชาติ”
(บัตรภาพขนาด 5.5 X 5.5 เซนติเมตร)

สื่อเกมการศึกษา วันที่ 2 เกมเรียงลำดับขนาดตุ๊กตาโลมา (บัตรภาพขนาด 5.5 X 5.5 เซนติเมตร)

สื่อเกมการศึกษา วันที่ 2 เกมเรียงลำดับเหตุการณ์การเจริญเติบโตของเต่าทะเล (บัตรภาพขนาด 5.5 X 5.5 เซนติเมตร)

ภาคผนวก จ เกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตของเด็กไทย กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

ตารางที่ 1 มาตรฐานการเจริญเติบโตเด็กอายุ 4-5 ปี เพศหญิง

อายุ		อายุ (เดือน)	ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ (เซนติเมตร)					น้ำหนักตามเกณฑ์อายุ				
ปี	เดือน		เตี้ย	ค่อนข้างเตี้ย	สูงตามเกณฑ์	ค่อนข้างสูง	สูง	น้ำหนัก น้อย	น้ำหนัก ค่อนข้างน้อย	น้ำหนัก ตามเกณฑ์	น้ำหนัก ค่อนข้างมาก	น้ำหนัก มาก
			(<-2SD)	(-2SD ถึง <1.5SD)	(-1.5SD ถึง 1.5SD)	(>+1.5SD ถึง +2SD)	(>+2SD)	(<-2SD)	(-2SD ถึง <1.5SD)	(-1.5SD ถึง 1.5SD)	(>+1.5SD ถึง +2SD)	(>+2SD)
4	0	48	94.0	94.1 - 96.2	96.3 - 109.2	109.3 - 111.3	111.4	12.2	12.3 - 13.0	13.1 - 19.9	20.0 - 21.5	21.6
4	1	49	94.5	94.6 - 96.7	96.8 - 109.9	110.0 - 112.0	112.1	12.3	12.4 - 13.2	13.3 - 20.2	20.3 - 21.8	21.9
4	2	50	95.0	95.1 - 97.2	97.3 - 110.5	110.6 - 112.7	112.8	12.5	12.6 - 13.3	13.4 - 20.4	20.5 - 22.1	22.2
4	3	51	95.5	95.6 - 97.7	97.8 - 111.1	111.2 - 113.3	113.4	12.6	12.7 - 13.4	13.5 - 20.7	20.8 - 22.4	22.5
4	4	52	96.0	96.1 - 98.3	98.4 - 111.7	111.8 - 114.0	114.1	12.7	12.8 - 13.6	13.7 - 20.9	21.0 - 22.6	22.7
4	5	53	96.5	96.6 - 98.8	98.9 - 112.4	112.5 - 114.6	114.7	12.8	12.9 - 13.7	13.8 - 21.2	21.3 - 22.9	23.0
4	6	54	97.0	97.1 - 99.3	99.4 - 113.0	113.1 - 115.2	115.3	12.9	13.0 - 13.8	13.9 - 21.5	21.6 - 23.2	23.3
4	7	55	97.5	97.6 - 99.8	99.9 - 113.6	113.7 - 115.9	116.0	13.1	13.2 - 14.0	14.1 - 21.7	21.8 - 23.5	23.6
4	8	56	98.0	98.1 - 100.3	100.4 - 114.2	114.3 - 116.5	116.6	13.2	13.3 - 14.1	14.2 - 22.0	22.1 - 23.8	23.9
4	9	57	98.4	98.5 - 100.7	100.8 - 114.8	114.9 - 117.1	117.2	13.3	13.4 - 14.2	14.3 - 22.2	22.3 - 24.1	24.2
4	10	58	98.9	99.0 - 101.2	101.3 - 115.4	115.5 - 117.7	117.8	13.4	13.5 - 14.4	14.5 - 22.5	22.6 - 24.4	24.5
4	11	59	99.4	99.5 - 101.7	101.8 - 116.0	116.1 - 118.3	118.4	13.5	13.6 - 14.5	14.6 - 22.7	22.8 - 24.6	24.7
5	0	60	99.8	99.9 - 102.2	102.3 - 116.6	116.7 - 118.9	119.0	13.6	13.7 - 14.6	14.7 - 23.0	23.1 - 24.9	25.0

ข้อมูล : ประยุกต์มาตรฐานการเจริญเติบโตขององค์การอนามัยโลก ปี ค.ศ. 2006

จัดทำโดย สำนักโภชนาการ กรมอนามัย ปี พ.ศ. 2558

ตารางที่ 2 มาตรฐานการเจริญเติบโตเด็กอายุ 4-5 ปี เพศชาย

อายุ		อายุ (เดือน)	ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ (เซนติเมตร)					น้ำหนักตามเกณฑ์อายุ				
ปี	เดือน		เตี้ย	ค่อนข้างเตี้ย	สูงตามเกณฑ์	ค่อนข้างสูง	สูง	น้ำหนัก น้อย	น้ำหนัก ค่อนข้างน้อย	น้ำหนัก ตามเกณฑ์	น้ำหนัก ค่อนข้างมาก	น้ำหนัก มาก
			(<-2SD)	(-2SD ถึง <1.5SD)	(-1.5SD ถึง 1.5SD)	(>+1.5SD ถึง +2SD)	(>+2SD)	(<-2SD)	(-2SD ถึง <1.5SD)	(-1.5SD ถึง 1.5SD)	(>+1.5SD ถึง +2SD)	(>+2SD)
4	0	48	94.8	94.9 - 96.9	97.0 - 109.6	109.7 - 111.7	111.8	12.6	12.7 - 13.4	13.5 - 19.8	19.9 - 21.2	21.3
4	1	49	95.3	95.4 - 97.5	97.6 - 110.2	110.3 - 112.4	112.5	12.7	12.8 - 13.6	13.7 - 20.1	20.2 - 21.4	21.5
4	2	50	95.8	95.9 - 97.9	98.0 - 110.9	111.0 - 113.0	113.1	12.8	12.9 - 13.7	13.8 - 20.3	20.4 - 21.7	21.8
4	3	51	96.3	96.4 - 98.4	98.5 - 111.4	111.5 - 113.6	113.7	13.0	13.1 - 13.8	13.9 - 20.5	20.6 - 21.9	22.0
4	4	52	96.8	96.9 - 99.0	99.1 - 112.1	112.2 - 114.2	114.3	13.1	13.2 - 13.9	14.0 - 20.7	20.8 - 22.2	22.3
4	5	53	97.3	97.4 - 99.4	99.5 - 112.7	112.8 - 114.9	115.0	13.2	13.3 - 14.1	14.2 - 20.9	21.0 - 22.4	22.5
4	6	54	97.7	97.8 - 100.0	100.1 - 113.3	113.4 - 115.5	115.6	13.3	13.4 - 14.2	14.3 - 21.2	21.3 - 22.7	22.8
4	7	55	98.2	98.3 - 100.4	100.5 - 113.9	114.0 - 116.1	116.2	13.4	13.5 - 14.3	14.4 - 21.4	21.5 - 22.9	23.0
4	8	56	98.7	98.8 - 100.9	101.0 - 114.5	114.6 - 116.7	116.8	13.5	13.6 - 14.4	14.5 - 21.6	21.7 - 23.2	23.3
4	9	57	99.2	99.3 - 101.4	101.5 - 115.1	115.2 - 117.4	117.5	13.6	13.7 - 14.5	14.6 - 21.8	21.9 - 23.4	23.5
4	10	58	99.6	99.7 - 101.9	102.0 - 115.7	115.8 - 118.0	118.1	13.7	13.8 - 14.7	14.8 - 22.1	22.2 - 23.7	23.8
4	11	59	100.1	100.2 - 102.4	102.5 - 116.3	116.4 - 118.6	118.7	13.9	14.0 - 14.8	14.9 - 22.3	22.4 - 23.9	24.0
5	0	60	100.6	100.7 - 102.9	103.0 - 116.9	117.0 - 119.2	119.3	14.0	14.1 - 14.9	15.0 - 22.5	22.6 - 24.2	24.3

ข้อมูล : ประยุกต์มาตรฐานการเจริญเติบโตขององค์การอนามัยโลก ปี ค.ศ. 2006

จัดทำโดย สำนักโภชนาการ กรมอนามัย ปี พ.ศ. 2558

ตารางที่ 3 มาตรฐานการเจริญเติบโตเด็กอายุ 2-5 ปี น้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง

ส่วนสูง	เพศหญิง						เพศชาย					
	ผอม	ค่อนข้างผอม	สมส่วน	ท้วม	เริ่มอ้วน	อ้วน	ผอม	ค่อนข้างผอม	สมส่วน	ท้วม	เริ่มอ้วน	อ้วน
	(<-2SD)	(-2SD ถึง <1.5SD)	(-1.5SD ถึง 1.5SD)	(>+1.5SD ถึง +2SD)	(>+2SD ถึง +3SD)	(>+3SD)	(<-2SD)	(-2SD ถึง <1.5SD)	(-1.5SD ถึง 1.5SD)	(>+1.5SD ถึง +2SD)	(>+2SD ถึง +3SD)	(>+3SD)
87.0	9.9	10.0 - 10.3	10.4 - 13.6	13.7 - 14.3	14.4 - 15.8	15.9	10.3	10.4 - 10.7	10.8 - 13.8	13.9 - 14.4	14.5 - 15.7	15.8
87.5	10.0	10.1 - 10.5	10.6 - 13.8	13.9 - 14.5	14.6 - 15.9	16.0	10.4	10.5 - 10.8	10.9 - 13.9	14.0 - 14.5	14.6 - 15.8	15.9
88.0	10.1	10.2 - 10.6	10.7 - 13.9	14.0 - 14.6	14.7 - 16.1	16.2	10.5	10.6 - 10.9	11.0 - 14.0	14.1 - 14.7	14.8 - 16.0	16.1
88.5	10.2	10.3 - 10.7	10.8 - 14.1	14.2 - 14.8	14.9 - 16.3	16.4	10.6	10.7 - 11.0	11.1 - 14.2	14.3 - 14.8	14.9 - 16.1	16.2
89.0	10.3	10.4 - 10.8	10.9 - 14.2	14.3 - 14.9	15.0 - 16.4	16.5	10.7	10.8 - 11.1	11.2 - 14.3	14.4 - 14.9	15.0 - 16.3	16.4
89.5	10.4	10.5 - 10.9	11.0 - 14.4	14.5 - 15.1	15.2 - 16.6	16.7	10.8	10.9 - 11.2	11.3 - 14.4	14.5 - 15.1	15.2 - 16.4	16.5
90.0	10.5	10.6 - 11.0	11.1 - 14.5	14.6 - 15.2	15.3 - 16.8	16.9	10.9	11.0 - 11.4	11.5 - 14.6	14.7 - 15.2	15.3 - 16.6	16.7
90.5	10.6	10.7 - 11.1	11.2 - 14.6	14.7 - 15.4	15.5 - 16.9	17.0	11.0	11.1 - 11.5	11.6 - 14.7	14.8 - 15.3	15.4 - 16.7	16.8
91.0	10.8	10.9 - 11.2	11.3 - 14.8	14.9 - 15.5	15.6 - 17.1	17.2	11.1	11.2 - 11.6	11.7 - 14.8	14.9 - 15.5	15.6 - 16.9	17.0
91.5	10.9	11.0 - 11.3	11.4 - 14.9	15.0 - 15.7	15.8 - 17.3	17.4	11.2	11.3 - 11.7	11.8 - 15.0	15.1 - 15.6	15.7 - 17.0	17.1
92.0	11.0	11.1 - 11.4	11.5 - 15.1	15.2 - 15.8	15.9 - 17.4	17.5	11.3	11.4 - 11.8	11.9 - 15.1	15.2 - 15.8	15.9 - 17.2	17.3
92.5	11.1	11.2 - 11.5	11.6 - 15.2	15.3 - 16.0	16.1 - 17.6	17.7	11.4	11.5 - 11.9	12.0 - 15.2	15.3 - 15.9	16.0 - 17.3	17.4
93.0	11.2	11.3 - 11.6	11.7 - 15.4	15.5 - 16.1	16.2 - 17.8	17.9	11.5	11.6 - 12.0	12.1 - 15.4	15.5 - 16.0	16.1 - 17.5	17.6
93.5	11.3	11.4 - 11.8	11.9 - 15.5	15.6 - 16.3	16.4 - 17.9	18.0	11.6	11.7 - 12.1	12.2 - 15.5	15.6 - 16.2	16.3 - 17.6	17.7

ข้อมูล : ประยุกต์มาตรฐานการเจริญเติบโตขององค์การอนามัยโลก ปี ค.ศ. 2006

จัดทำโดย สำนักโภชนาการ กรมอนามัย ปี พ.ศ. 2558

ตารางที่ 3 มาตรฐานการเจริญเติบโตเด็กอายุ 2-5 ปี น้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง (ต่อ)

ส่วนสูง	เพศหญิง						เพศชาย					
	ผอม	ค่อนข้างผอม	สมส่วน	ท้วม	เริ่มอ้วน	อ้วน	ผอม	ค่อนข้างผอม	สมส่วน	ท้วม	เริ่มอ้วน	อ้วน
	(<-2SD)	(-2SD ถึง <1.5SD)	(-1.5SD ถึง 1.5SD)	(>+1.5SD ถึง +2SD)	(>+2SD ถึง +3SD)	(>+3SD)	(<-2SD)	(-2SD ถึง <1.5SD)	(-1.5SD ถึง 1.5SD)	(>+1.5SD ถึง +2SD)	(>+2SD ถึง +3SD)	(>+3SD)
94.0	11.4	11.5 - 11.9	12.0 - 15.7	15.8 - 16.4	16.5 - 18.1	18.2	11.7	11.8 - 12.2	12.3 - 15.6	15.7 - 16.3	16.4 - 17.8	17.9
94.5	11.5	11.6 - 12.0	12.1 - 15.8	15.9 - 16.6	16.7 - 18.3	18.4	11.8	11.9 - 12.3	12.4 - 15.8	15.9 - 16.5	16.6 - 17.9	18.0
95.0	11.6	11.7 - 12.1	12.2 - 16.0	16.1 - 16.7	16.8 - 18.5	18.6	11.9	12.0 - 12.4	12.5 - 15.9	16.0 - 16.6	16.7 - 18.1	18.2
95.5	11.7	11.8 - 12.2	12.3 - 16.1	16.2 - 16.9	17.0 - 18.6	18.7	12.0	12.1 - 12.5	12.6 - 16.0	16.1 - 16.7	16.8 - 18.3	18.4
96.0	11.8	11.9 - 12.3	12.4 - 16.2	16.3 - 17.0	17.1 - 18.8	18.9	12.1	12.2 - 12.6	12.7 - 16.2	16.3 - 16.9	17.0 - 18.4	18.5
96.5	11.9	12.0 - 12.4	12.5 - 16.4	16.5 - 17.2	17.3 - 19.0	19.1	12.2	12.3 - 12.7	12.8 - 16.3	16.4 - 17.0	17.1 - 18.6	18.7
97.0	12.0	12.1 - 12.5	12.6 - 16.6	16.7 - 17.4	17.5 - 19.2	19.3	12.3	12.4 - 12.8	12.9 - 16.5	16.6 - 17.2	17.3 - 18.8	18.9
97.5	12.1	12.2 - 12.6	12.7 - 16.7	16.8 - 17.5	17.6 - 19.3	19.4	12.4	12.5 - 12.9	13.0 - 16.6	16.7 - 17.4	17.5 - 18.9	19.0
98.0	12.2	12.3 - 12.8	12.9 - 16.9	17.0 - 17.7	17.8 - 19.5	19.6	12.5	12.6 - 13.0	13.1 - 16.8	16.9 - 17.5	17.6 - 19.1	19.2
98.5	12.3	12.4 - 12.9	13.0 - 17.0	17.1 - 17.9	18.0 - 19.7	19.8	12.7	12.8 - 13.2	13.3 - 16.9	17.0 - 17.7	17.8 - 19.3	19.4
99.0	12.4	12.5 - 13.0	13.1 - 17.2	17.3 - 18.0	18.1 - 19.9	20.0	12.8	12.9 - 13.3	13.4 - 17.1	17.2 - 17.9	18.0 - 19.5	19.6
99.5	12.6	12.7 - 13.1	13.2 - 17.3	17.4 - 18.2	18.3 - 20.1	20.2	12.9	13.0 - 13.4	13.5 - 17.3	17.4 - 18.0	18.1 - 19.7	19.8
100.0	12.7	12.8 - 13.2	13.3 - 17.5	17.6 - 18.4	18.5 - 20.3	20.4	13.0	13.1 - 13.5	13.6 - 17.4	17.5 - 18.2	18.3 - 19.9	20.0
100.5	12.8	12.9 - 13.4	13.5 - 17.7	17.8 - 18.6	18.7 - 20.5	20.6	13.1	13.2 - 13.6	13.7 - 17.6	17.7 - 18.4	18.5 - 20.1	20.2

ข้อมูล : ประยุกต์มาตรฐานการเจริญเติบโตขององค์การอนามัยโลก ปี ค.ศ. 2006

จัดทำโดย สำนักโภชนาการ กรมอนามัย ปี พ.ศ. 2558

ตารางที่ 3 มาตรฐานการเจริญเติบโตเด็กอายุ 2-5 ปี น้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง (ต่อ)

ส่วนสูง	เพศหญิง						เพศชาย					
	ผอม	ค่อนข้างผอม	สมส่วน	ท้วม	เริ่มอ้วน	อ้วน	ผอม	ค่อนข้างผอม	สมส่วน	ท้วม	เริ่มอ้วน	อ้วน
	(<-2SD)	(-2SD ถึง <1.5SD)	(-1.5SD ถึง 1.5SD)	(>+1.5SD ถึง +2SD)	(>+2SD ถึง +3SD)	(>+3SD)	(<-2SD)	(-2SD ถึง <1.5SD)	(-1.5SD ถึง 1.5SD)	(>+1.5SD ถึง +2SD)	(>+2SD ถึง +3SD)	(>+3SD)
101.0	12.9	13.0 - 13.5	13.6 - 17.9	18.0 - 18.7	18.8 - 20.7	20.8	13.2	13.3 - 13.8	13.9 - 17.8	17.9 - 18.5	18.6 - 20.3	20.4
101.5	13.0	13.1 - 13.6	13.7 - 18.0	18.1 - 18.9	19.0 - 20.9	21.0	13.3	13.4 - 13.9	14.0 - 17.9	18.0 - 18.7	18.8 - 20.5	20.6
102.0	13.2	13.3 - 13.7	13.8 - 18.2	18.3 - 19.1	19.2 - 21.1	21.2	13.5	13.6 - 14.0	14.1 - 18.1	18.2 - 18.9	19.0 - 20.7	20.8
102.5	13.3	13.4 - 13.9	14.0 - 18.4	18.5 - 19.3	19.4 - 21.4	21.5	13.6	13.7 - 14.1	14.2 - 18.3	18.4 - 19.1	19.2 - 20.9	21.0
103.0	13.4	13.5 - 14.0	14.1 - 18.6	18.7 - 19.5	19.6 - 21.6	21.7	13.7	13.8 - 14.3	14.4 - 18.5	18.6 - 19.3	19.4 - 21.1	21.2
103.5	13.5	13.6 - 14.1	14.2 - 18.8	18.9 - 19.7	19.8 - 21.8	21.9	13.8	13.9 - 14.4	14.5 - 18.6	18.7 - 19.5	19.6 - 21.3	21.4
104.0	13.7	13.8 - 14.3	14.4 - 19.0	19.1 - 19.9	20.0 - 22.0	22.1	13.9	14.0 - 14.5	14.6 - 18.8	18.9 - 19.7	19.8 - 21.6	21.7
104.5	13.8	13.9 - 14.4	14.5 - 19.2	19.3 - 20.1	20.2 - 22.3	22.4	14.1	14.2 - 14.6	14.7 - 19.0	19.1 - 19.9	20.0 - 21.8	21.9
105.0	13.9	14.0 - 14.6	14.7 - 19.3	19.4 - 20.3	20.4 - 22.5	22.6	14.2	14.3 - 14.8	14.9 - 19.2	19.3 - 20.1	20.2 - 22.0	22.1
105.5	14.1	14.2 - 14.7	14.8 - 19.6	19.7 - 20.5	20.6 - 22.7	22.8	14.3	14.4 - 14.9	15.0 - 19.4	19.5 - 20.3	20.4 - 22.2	22.3
106.0	14.2	14.3 - 14.9	15.0 - 19.8	19.9 - 20.8	20.9 - 23.0	23.1	14.4	14.5 - 15.0	15.1 - 19.6	19.7 - 20.5	20.6 - 22.5	22.6
106.5	14.4	14.5 - 15.0	15.1 - 20.0	20.1 - 21.0	21.1 - 23.2	23.3	14.6	14.7 - 15.2	15.3 - 19.8	19.9 - 20.7	20.8 - 22.7	22.8
107.0	14.5	14.6 - 15.2	15.3 - 20.2	20.3 - 21.2	21.3 - 23.5	23.6	14.7	14.8 - 15.3	15.4 - 20.0	20.1 - 20.9	21.0 - 22.9	23.0
107.5	14.6	14.7 - 15.3	15.4 - 20.4	20.5 - 21.4	21.5 - 23.7	23.8	14.8	14.9 - 15.5	15.6 - 20.2	20.3 - 21.1	21.2 - 23.2	23.3

ข้อมูล : ประยุกต์มาตรฐานการเจริญเติบโตขององค์การอนามัยโลก ปี ค.ศ. 2006

จัดทำโดย สำนักโภชนาการ กรมอนามัย ปี พ.ศ. 2558

ตารางที่ 3 มาตรฐานการเจริญเติบโตเด็กอายุ 2-5 ปี น้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง (ต่อ)

ส่วนสูง	เพศหญิง						เพศชาย					
	ผอม	ค่อนข้างผอม	สมส่วน	ท้วม	เริ่มอ้วน	อ้วน	ผอม	ค่อนข้างผอม	สมส่วน	ท้วม	เริ่มอ้วน	อ้วน
	(<-2SD)	(-2SD ถึง <1.5SD)	(-1.5SD ถึง 1.5SD)	(>+1.5SD ถึง +2SD)	(>+2SD ถึง +3SD)	(>+3SD)	(<-2SD)	(-2SD ถึง <1.5SD)	(-1.5SD ถึง 1.5SD)	(>+1.5SD ถึง +2SD)	(>+2SD ถึง +3SD)	(>+3SD)
108.0	14.8	14.9 - 15.5	15.6 - 20.6	20.7 - 21.7	21.8 - 24.0	24.1	15.0	15.1 - 15.6	15.7 - 20.4	20.5 - 21.3	21.4 - 23.4	23.5
108.5	14.9	15.0 - 15.6	15.7 - 20.8	20.9 - 21.9	22.0 - 24.3	24.4	15.1	15.2 - 15.7	15.8 - 20.6	20.7 - 21.5	21.6 - 23.7	23.8
109.0	15.1	15.2 - 15.8	15.9 - 21.1	21.2 - 22.1	22.2 - 24.5	24.6	15.2	15.3 - 15.9	16.0 - 20.8	20.9 - 21.8	21.9 - 23.9	24.0
109.5	15.3	15.4 - 15.9	16.0 - 21.3	21.4 - 22.4	22.5 - 24.8	24.9	15.4	15.5 - 16.0	16.1 - 21.0	21.1 - 22.0	22.1 - 24.2	24.3
110.0	15.4	15.5 - 16.1	16.2 - 21.5	21.6 - 22.6	22.7 - 25.1	25.2	15.5	15.6 - 16.2	16.3 - 21.2	21.3 - 22.2	22.3 - 24.4	24.5
110.5	15.6	15.7 - 16.3	16.4 - 21.8	21.9 - 22.9	23.0 - 25.4	25.5	15.7	15.8 - 16.3	16.4 - 21.4	21.5 - 22.4	22.5 - 24.7	24.8
111.0	15.7	15.8 - 16.4	16.5 - 22.0	22.1 - 23.1	23.2 - 25.7	25.8	15.8	15.9 - 16.5	16.6 - 21.6	21.7 - 22.7	22.8 - 25.0	25.1
111.5	15.9	16.0 - 16.6	16.7 - 22.2	22.3 - 23.4	23.5 - 26.0	26.1	15.9	16.0 - 16.6	16.7 - 21.9	22.0 - 22.9	23.0 - 25.2	25.3
112.0	16.1	16.2 - 16.8	16.9 - 22.5	22.6 - 23.6	23.7 - 26.2	26.3	16.1	16.2 - 16.8	16.9 - 22.1	22.2 - 23.1	23.2 - 25.5	25.6
112.5	16.2	16.3 - 17.0	17.1 - 22.7	22.8 - 23.9	24.0 - 26.5	26.6	16.2	16.3 - 16.9	17.0 - 22.3	22.4 - 23.4	23.5 - 25.8	25.9
113.0	16.4	16.5 - 17.1	17.2 - 23.0	23.1 - 24.2	24.3 - 26.8	26.9	16.4	16.5 - 17.1	17.2 - 22.5	22.6 - 23.6	23.7 - 26.0	26.1
113.5	16.6	16.7 - 17.3	17.4 - 23.2	23.3 - 24.4	24.5 - 27.1	27.2	16.5	16.6 - 17.3	17.4 - 22.8	22.9 - 23.9	24.0 - 26.3	26.4
114.0	16.7	16.8 - 17.5	17.6 - 23.5	23.6 - 24.7	24.8 - 27.4	27.5	16.7	16.8 - 17.4	17.5 - 23.0	23.1 - 24.1	24.2 - 26.6	26.7
114.5	16.9	17.0 - 17.7	17.8 - 23.7	23.8 - 25.0	25.1 - 27.8	27.9	16.8	16.9 - 17.6	17.7 - 23.2	23.3 - 24.4	24.5 - 26.9	27.0

ข้อมูล : ประยุกต์มาตรฐานการเจริญเติบโตขององค์การอนามัยโลก ปี ค.ศ. 2006

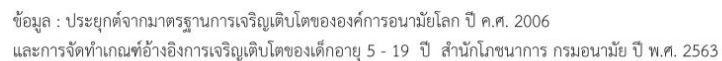
จัดทำโดย สำนักโภชนาการ กรมอนามัย ปี พ.ศ. 2558

ตารางที่ 3 มาตรฐานการเจริญเติบโตเด็กอายุ 2-5 ปี น้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง (ต่อ)

ส่วนสูง	เพศหญิง						เพศชาย					
	ผอม	ค่อนข้างผอม	สมส่วน	ท้วม	เริ่มอ้วน	อ้วน	ผอม	ค่อนข้างผอม	สมส่วน	ท้วม	เริ่มอ้วน	อ้วน
	(<-2SD)	(-2SD ถึง <1.5SD)	(-1.5SD ถึง 1.5SD)	(>+1.5SD ถึง +2SD)	(>+2SD ถึง +3SD)	(>+3SD)	(<-2SD)	(-2SD ถึง <1.5SD)	(-1.5SD ถึง 1.5SD)	(>+1.5SD ถึง +2SD)	(>+2SD ถึง +3SD)	(>+3SD)
115.0	17.1	17.2 - 17.9	18.0 - 24.0	24.1 - 25.2	25.3 - 28.1	28.2	17.0	17.1 - 17.7	17.8 - 23.5	23.6 - 24.6	24.7 - 27.2	27.3
115.5	17.2	17.3 - 18.0	18.1 - 24.2	24.3 - 25.5	25.6 - 28.4	28.5	17.1	17.2 - 17.9	18.0 - 23.7	23.8 - 24.9	25.0 - 27.5	27.6
116.0	17.4	17.5 - 18.2	18.3 - 24.5	24.6 - 25.8	25.9 - 28.7	28.8	17.3	17.4 - 18.1	18.2 - 23.9	24.0 - 25.1	25.2 - 27.8	27.9
116.5	17.6	17.7 - 18.4	18.5 - 24.7	24.8 - 26.1	26.2 - 29.0	29.1	17.4	17.5 - 18.2	18.3 - 24.2	24.3 - 25.4	25.5 - 28.0	28.1
117.0	17.7	17.8 - 18.6	18.7 - 25.0	25.1 - 26.3	26.4 - 29.3	29.4	17.6	17.7 - 18.4	18.5 - 24.4	24.5 - 25.6	25.7 - 28.3	28.4
117.5	17.9	18.0 - 18.8	18.9 - 25.3	25.4 - 26.6	26.7 - 29.6	29.7	17.8	17.9 - 18.6	18.7 - 24.6	24.7 - 25.9	26.0 - 28.6	28.7
118.0	18.1	18.2 - 18.9	19.0 - 25.5	25.6 - 26.9	27.0 - 29.9	30.0	17.9	18.0 - 18.7	18.8 - 24.9	25.0 - 26.1	26.2 - 28.9	29.0
118.5	18.3	18.4 - 19.1	19.2 - 25.8	25.9 - 27.2	27.3 - 30.3	30.4	18.1	18.2 - 18.9	19.0 - 25.1	25.2 - 26.4	26.5 - 29.2	29.3
119.0	18.4	18.5 - 19.3	19.4 - 26.0	26.1 - 27.4	27.5 - 30.6	30.7	18.2	18.3 - 19.0	19.1 - 25.4	25.5 - 26.6	26.7 - 29.5	29.6
119.5	18.6	18.7 - 19.5	19.6 - 26.3	26.4 - 27.7	27.8 - 30.9	31.0	18.4	18.5 - 19.2	19.3 - 25.6	25.7 - 26.9	27.0 - 29.8	29.9
120.0	18.8	18.9 - 19.7	19.8 - 26.6	26.7 - 28.0	28.1 - 31.2	31.3	18.5	18.6 - 19.4	19.5 - 25.8	25.9 - 27.2	27.3 - 30.1	30.2

ข้อมูล : ประยุกต์มาตรฐานการเจริญเติบโตขององค์การอนามัยโลก ปี ค.ศ. 2006

จัดทำโดย สำนักโภชนาการ กรมอนามัย ปี พ.ศ. 2558

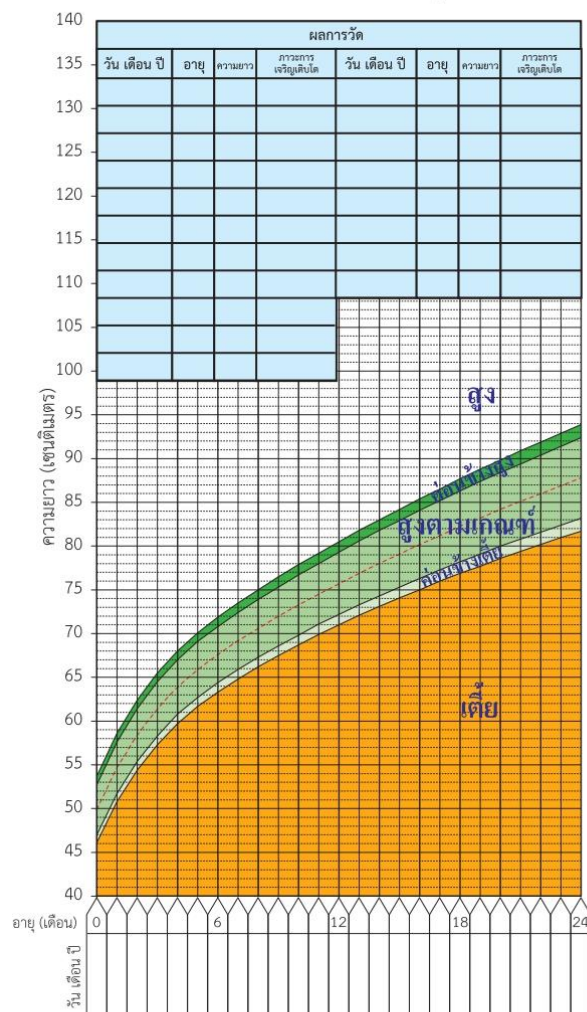

จัดทำและเผยแพร่โดย สำนักโภชนาการ กรมอนามัย ปี พ.ศ. 2564

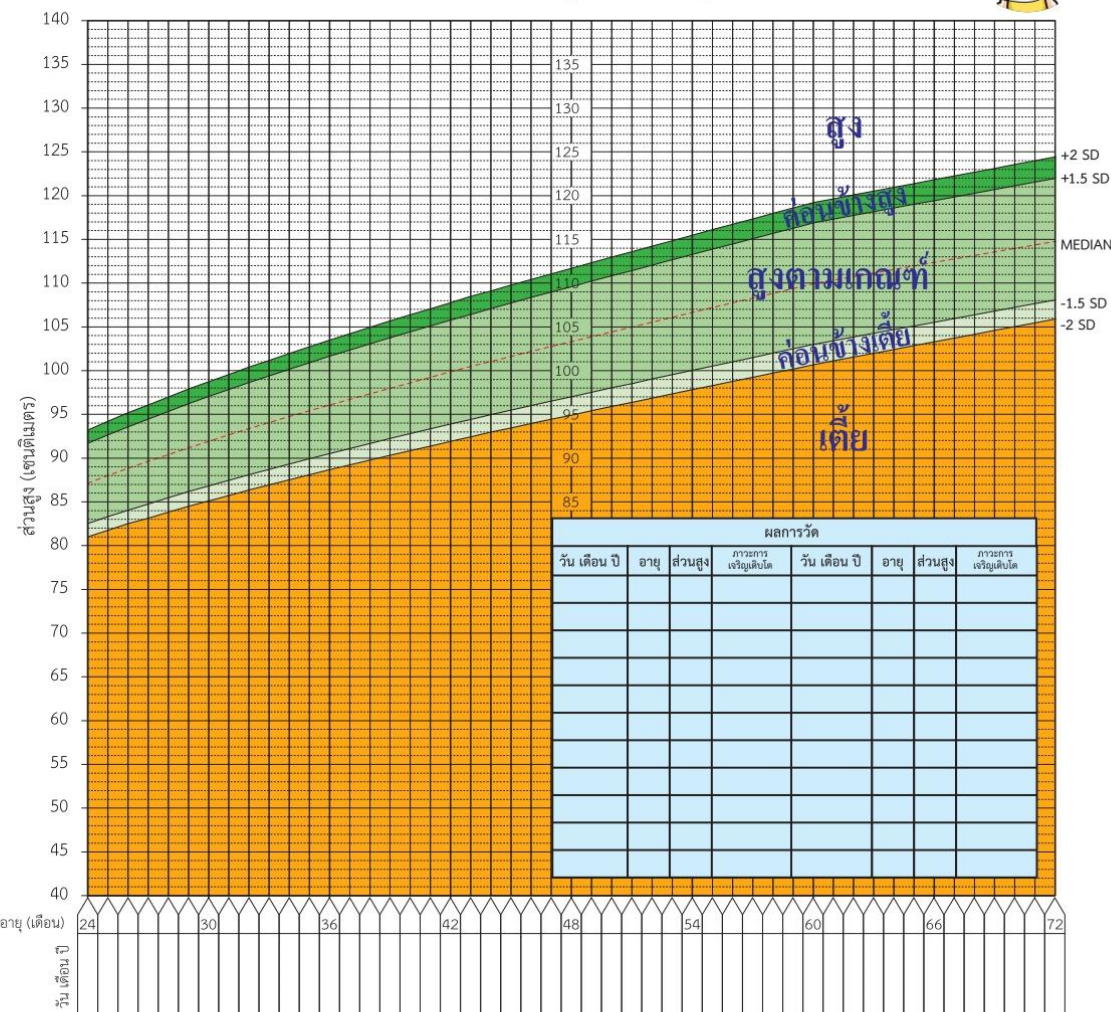
กราฟแสดงความยาว/ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ ของเด็กอายุ 0 - 5 ปี เพศชาย สำหรับพ่อแม่ใช้ในการติดตามส่วนสูงของลูก

ความยาวตามเกณฑ์อายุ

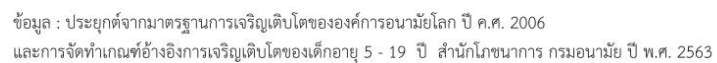

ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ

ข้อมูล : ประยุกต์จากมาตรฐานการเจริญเติบโตขององค์การอนามัยโลก ปี ค.ศ. 2006
และกรจัดทำเกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตของเด็กอายุ 5 - 19 ปี สำนักโภชนาการ กรมอนามัย ปี พ.ศ. 2563

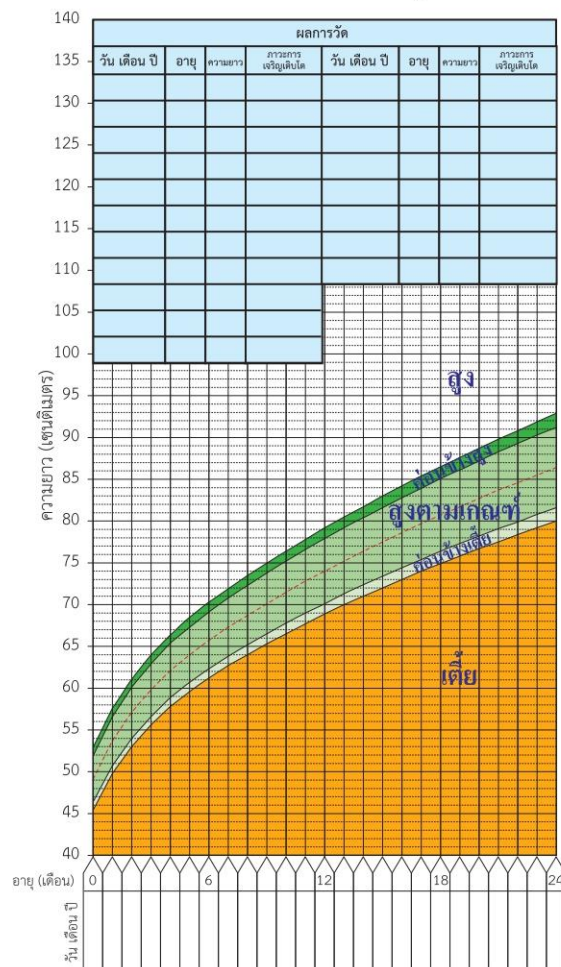
จัดทำและเผยแพร่โดย สำนักโภชนาการ กรมอนามัย ปี พ.ศ. 2564

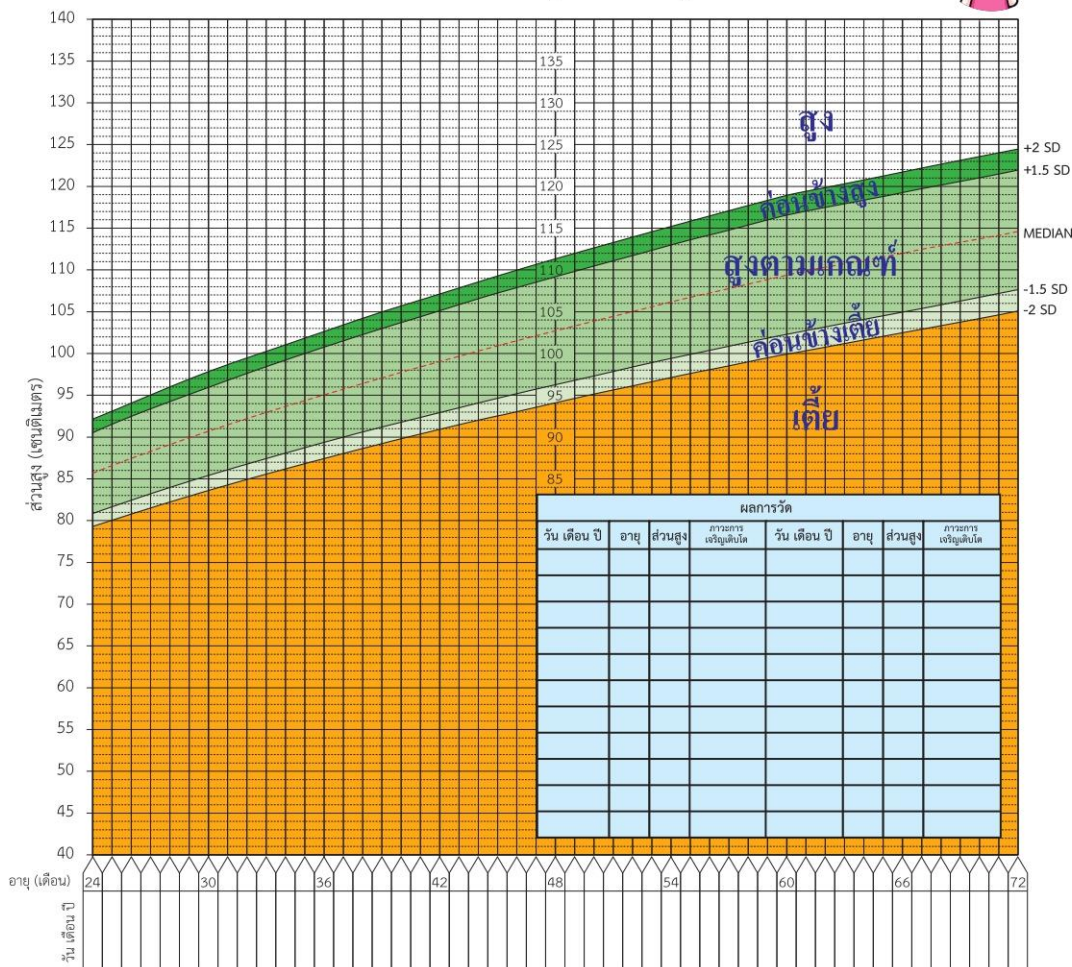
กราฟแสดงความยาว/ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ ของเด็กอายุ 0 - 5 ปี **เพศหญิง** สำหรับพ่อแม่ใช้ในการติดตามส่วนสูงของลูก

ความยาวตามเกณฑ์อายุ

ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ

ข้อมูล : ประยงค์จากมาตรฐานการเจริญเติบโตขององค์การอนามัยโลก ปี ค.ศ. 2006

และการจัดทำเกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตของเด็กอายุ 5 - 19 ปี สำนักโภชนาการ กรมอนามัย ปี พ.ศ. 2563

จัดทำและเผยแพร่โดย สำนักโภชนาการ กรมอนามัย ปี พ.ศ. 2564

ตารางที่ 4 เกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ (เด็กอายุ 6–9 ปี)

อายุ		ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ (เซนติเมตร) เพศหญิง					ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ (เซนติเมตร) เพศชาย				
ปี	เดือน	เตี้ย	ค่อนข้างเตี้ย	สูงตามเกณฑ์	ค่อนข้างสูง	สูง	เตี้ย	ค่อนข้างเตี้ย	สูงตามเกณฑ์	ค่อนข้างสูง	สูง
		<-2 SD	-2 SD ถึง <-1.5 SD	-1.5 SD ถึง +1.5 SD	>+1.5 SD ถึง +2 SD	>+2 SD	<-2 SD	-2 SD ถึง <-1.5 SD	-1.5 SD ถึง +1.5 SD	>+1.5 SD ถึง +2 SD	>+2 SD
6	0	105.0	105.1 - 107.5	107.6 - 122.0	122.1 - 124.5	124.6	105.8	105.9 - 108.0	108.1 - 122.0	122.1 - 124.4	124.5
6	1	105.4	105.5 - 107.9	108.0 - 122.4	122.5 - 124.9	125.0	106.2	106.3 - 108.4	108.5 - 122.5	122.6 - 124.9	125.0
6	2	105.8	105.9 - 108.4	108.5 - 122.9	123.0 - 125.4	125.5	106.7	106.8 - 108.9	109.0 - 122.9	123.0 - 125.4	125.5
6	3	106.2	106.3 - 108.8	108.9 - 123.3	123.4 - 125.8	125.9	107.1	107.2 - 109.3	109.4 - 123.4	123.5 - 125.9	126.0
6	4	106.7	106.8 - 109.3	109.4 - 123.8	123.9 - 126.3	126.4	107.5	107.6 - 109.7	109.8 - 123.9	124.0 - 126.4	126.5
6	5	107.1	107.2 - 109.7	109.8 - 124.2	124.3 - 126.8	126.9	108.0	108.1 - 110.2	110.3 - 124.4	124.5 - 126.9	127.0
6	6	107.5	107.6 - 110.2	110.3 - 124.7	124.8 - 127.2	127.3	108.4	108.5 - 110.6	110.7 - 124.9	125.0 - 127.4	127.5
6	7	108.0	108.1 - 110.6	110.7 - 125.1	125.2 - 127.7	127.8	108.8	108.9 - 111.1	111.2 - 125.4	125.5 - 127.9	128.0
6	8	108.4	108.5 - 111.0	111.1 - 125.6	125.7 - 128.1	128.2	109.3	109.4 - 111.5	111.6 - 125.9	126.0 - 128.5	128.6
6	9	108.8	108.9 - 111.5	111.6 - 126.0	126.1 - 128.6	128.7	109.7	109.8 - 112.0	112.1 - 126.4	126.5 - 129.0	129.1
6	10	109.2	109.3 - 111.9	112.0 - 126.5	126.6 - 129.1	129.2	110.2	110.3 - 112.4	112.5 - 126.9	127.0 - 129.5	129.6
6	11	109.7	109.8 - 112.4	112.5 - 126.9	127.0 - 129.5	129.6	110.6	110.7 - 112.9	113.0 - 127.4	127.5 - 130.0	130.1

ข้อมูล : คู่มือการใช้เกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตของเด็กอายุ 6 – 19 ปี

จัดทำโดย สำนักโภชนาการ กรมอนามัย ปี พ.ศ. 2563

ตารางที่ 4 เกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ (เด็กอายุ 6–9 ปี) (ต่อ)

อายุ		ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ (เซนติเมตร) เพศหญิง					ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ (เซนติเมตร) เพศชาย				
ปี	เดือน	เตี้ย	ค่อนข้างเตี้ย	สูงตามเกณฑ์	ค่อนข้างสูง	สูง	เตี้ย	ค่อนข้างเตี้ย	สูงตามเกณฑ์	ค่อนข้างสูง	สูง
		<-2 SD	-2 SD ถึง <-1.5 SD	-1.5 SD ถึง +1.5 SD	>+1.5 SD ถึง +2 SD	>+2 SD	<-2 SD	-2 SD ถึง <-1.5 SD	-1.5 SD ถึง +1.5 SD	>+1.5 SD ถึง +2 SD	>+2 SD
7	0	110.1	110.2 - 112.8	112.9 - 127.4	127.5 - 130.0	130.1	111.0	111.1 - 113.3	113.4 - 128.0	128.1 - 130.5	130.6
7	1	110.5	110.6 - 113.2	113.3 - 127.9	128.0 - 130.5	130.6	111.5	111.6 - 113.8	113.9 - 128.5	128.6 - 131.0	131.1
7	2	111.0	111.1 - 113.7	113.8 - 128.4	128.5 - 131.0	131.1	111.9	112.0 - 114.2	114.3 - 129.0	129.1 - 131.6	131.7
7	3	111.4	111.5 - 114.1	114.2 - 128.9	129.0 - 131.5	131.6	112.3	112.4 - 114.6	114.7 - 129.5	129.6 - 132.1	132.2
7	4	111.8	111.9 - 114.5	114.6 - 129.4	129.5 - 132.1	132.2	112.7	112.8 - 115.1	115.2 - 129.9	130.0 - 132.6	132.7
7	5	112.2	112.3 - 114.9	115.0 - 129.9	130.0 - 132.6	132.7	113.1	113.2 - 115.5	115.6 - 130.4	130.5 - 133.1	133.2
7	6	112.7	112.8 - 115.3	115.4 - 130.4	130.5 - 133.1	133.2	113.5	113.6 - 115.9	116.0 - 130.9	131.0 - 133.6	133.7
7	7	113.1	113.2 - 115.7	115.8 - 130.8	130.9 - 133.6	133.7	113.9	114.0 - 116.3	116.4 - 131.4	131.5 - 134.0	134.1
7	8	113.5	113.6 - 116.1	116.2 - 131.3	131.4 - 134.1	134.2	114.3	114.4 - 116.7	116.8 - 131.9	132.0 - 134.5	134.6
7	9	114.0	114.1 - 116.4	116.5 - 131.8	131.9 - 134.6	134.7	114.7	114.8 - 117.1	117.2 - 132.3	132.4 - 135.0	135.1
7	10	114.4	114.5 - 116.8	116.9 - 132.3	132.4 - 135.2	135.3	115.1	115.2 - 117.5	117.6 - 132.8	132.9 - 135.5	135.6
7	11	114.8	114.9 - 117.2	117.3 - 132.9	133.0 - 135.7	135.8	115.5	115.6 - 117.9	118.0 - 133.3	133.4 - 136.0	136.1

ข้อมูล : คู่มือการใช้เกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตของเด็กอายุ 6 – 19 ปี

จัดทำโดย สำนักโภชนาการ กรมอนามัย ปี พ.ศ. 2563

ตารางที่ 4 เกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ (เด็กอายุ 6–9 ปี) (ต่อ)

อายุ		ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ (เซนติเมตร) เพศหญิง					ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ (เซนติเมตร) เพศชาย				
ปี	เดือน	เตี้ย	ค่อนข้างเตี้ย	สูงตามเกณฑ์	ค่อนข้างสูง	สูง	เตี้ย	ค่อนข้างเตี้ย	สูงตามเกณฑ์	ค่อนข้างสูง	สูง
		<-2 SD	-2 SD ถึง <-1.5 SD	-1.5 SD ถึง +1.5 SD	>+1.5 SD ถึง +2 SD	>+2 SD	<-2 SD	-2 SD ถึง <-1.5 SD	-1.5 SD ถึง +1.5 SD	>+1.5 SD ถึง +2 SD	>+2 SD
8	0	115.3	115.4 - 117.6	117.7 - 133.4	133.5 - 136.2	136.3	115.8	115.9 - 118.3	118.4 - 133.7	133.8 - 136.4	136.5
8	1	115.6	115.7 - 118.0	118.1 - 133.9	134.0 - 136.8	136.9	116.2	116.3 - 118.6	118.7 - 134.2	134.3 - 136.9	137.0
8	2	116.0	116.1 - 118.4	118.5 - 134.4	134.5 - 137.3	137.4	116.6	116.7 - 119.0	119.1 - 134.7	134.8 - 137.4	137.5
8	3	116.4	116.5 - 118.9	119.0 - 135.0	135.1 - 137.9	138.0	116.9	117.0 - 119.4	119.5 - 135.1	135.2 - 137.9	138.0
8	4	116.8	116.9 - 119.3	119.4 - 135.5	135.6 - 138.5	138.6	117.3	117.4 - 119.8	119.9 - 135.6	135.7 - 138.4	138.5
8	5	117.2	117.3 - 119.7	119.8 - 136.1	136.2 - 139.1	139.2	117.7	117.8 - 120.1	120.2 - 136.0	136.1 - 138.8	138.9
8	6	117.6	117.7 - 120.1	120.2 - 136.7	136.8 - 139.7	139.8	118.0	118.1 - 120.5	120.6 - 136.5	136.6 - 139.3	139.4
8	7	118.0	118.1 - 120.6	120.7 - 137.3	137.4 - 140.3	140.4	118.4	118.5 - 120.9	121.0 - 137.0	137.1 - 139.8	139.9
8	8	118.5	118.6 - 121.0	121.1 - 137.9	138.0 - 141.0	141.1	118.7	118.8 - 121.3	121.4 - 137.4	137.5 - 140.3	140.4
8	9	118.9	119.0 - 121.5	121.6 - 138.5	138.6 - 141.6	141.7	119.1	119.2 - 121.6	121.7 - 137.9	138.0 - 140.7	140.8
8	10	119.3	119.4 - 121.9	122.0 - 139.1	139.2 - 142.3	142.4	119.4	119.5 - 122.0	122.1 - 138.4	138.5 - 141.2	141.3
8	11	119.8	119.9 - 122.4	122.5 - 139.8	139.9 - 142.9	143.0	119.8	119.9 - 122.3	122.4 - 138.8	138.9 - 141.7	141.8

ข้อมูล : คู่มือการใช้เกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตของเด็กอายุ 6 – 19 ปี

จัดทำโดย สำนักโภชนาการ กรมอนามัย ปี พ.ศ. 2563

ตารางที่ 4 เกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ (เด็กอายุ 6–9 ปี) (ต่อ)

อายุ		ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ (เซนติเมตร) เพศหญิง						ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ (เซนติเมตร) เพศชาย					
ปี	เดือน	เตี้ย	ค่อนข้างเตี้ย	สูงตามเกณฑ์	ค่อนข้างสูง	สูง	เตี้ย	ค่อนข้างเตี้ย	สูงตามเกณฑ์	ค่อนข้างสูง	สูง		
		<-2 SD	-2 SD ถึง <-1.5 SD	-1.5 SD ถึง +1.5 SD	>+1.5 SD ถึง +2 SD	>+2 SD	<-2 SD	-2 SD ถึง <-1.5 SD	-1.5 SD ถึง +1.5 SD	>+1.5 SD ถึง +2 SD	>+2 SD		
9	0	120.2	120.3 - 122.9	123.0 - 140.4	140.5 - 143.6	143.7	120.1	120.2 - 122.7	122.8 - 139.3	139.4 - 142.2	142.3		
9	1	120.6	120.7 - 123.3	123.4 - 141.0	141.1 - 144.2	144.3	120.4	120.5 - 123.1	123.2 - 139.8	139.9 - 142.7	142.8		
9	2	121.1	121.2 - 123.8	123.9 - 141.7	141.8 - 144.9	145.0	120.8	120.9 - 123.4	123.5 - 140.2	140.3 - 143.2	143.3		
9	3	121.6	121.7 - 124.3	124.4 - 142.4	142.5 - 145.6	145.7	121.1	121.2 - 123.8	123.9 - 140.7	140.8 - 143.7	143.8		
9	4	122.0	122.1 - 124.8	124.9 - 143.0	143.1 - 146.3	146.4	121.5	121.6 - 124.1	124.2 - 141.2	141.3 - 144.2	144.3		
9	5	122.5	122.6 - 125.3	125.4 - 143.7	143.8 - 147.0	147.1	121.8	121.9 - 124.5	124.6 - 141.7	141.8 - 144.7	144.8		
9	6	123.0	123.1 - 125.8	125.9 - 144.3	144.4 - 147.7	147.8	122.2	122.3 - 124.9	125.0 - 142.2	142.3 - 145.2	145.3		
9	7	123.4	123.5 - 126.3	126.4 - 145.0	145.1 - 148.4	148.5	122.5	122.6 - 125.2	125.3 - 142.7	142.8 - 145.7	145.8		
9	8	123.9	124.0 - 126.8	126.9 - 145.7	145.8 - 149.1	149.2	122.8	122.9 - 125.6	125.7 - 143.2	143.3 - 146.2	146.3		
9	9	124.4	124.5 - 127.4	127.5 - 146.4	146.5 - 149.8	149.9	123.2	123.3 - 125.9	126.0 - 143.7	143.8 - 146.8	146.9		
9	10	124.9	125.0 - 127.9	128.0 - 147.0	147.1 - 150.5	150.6	123.5	123.6 - 126.3	126.4 - 144.2	144.3 - 147.3	147.4		
9	11	125.4	125.5 - 128.4	128.5 - 147.7	147.8 - 151.1	151.2	123.8	123.9 - 126.7	126.8 - 144.7	144.8 - 147.8	147.9		

ข้อมูล : คู่มือการใช้เกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตของเด็กอายุ 6 – 19 ปี

จัดทำโดย สำนักโภชนาการ กรมอนามัย ปี พ.ศ. 2563

ตารางที่ 5 เกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตน้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง (เด็กอายุ 6–9 ปี)

ส่วนสูง (ซม.)	น้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง (กิโลกรัม) เพศหญิง						น้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง (กิโลกรัม) เพศชาย					
	ผอม	ค่อนข้างผอม	สมส่วน	ท้วม	เริ่มอ้วน	อ้วน	ผอม	ค่อนข้างผอม	สมส่วน	ท้วม	เริ่มอ้วน	อ้วน
	<-2 SD	-2 SD ถึง <-1.5 SD	-1.5 SD ถึง +1.5 SD	>+1.5 SD ถึง +2 SD	>+2 SD ถึง +3 SD	>+3 SD	<-2 SD	-2 SD ถึง <-1.5 SD	-1.5 SD ถึง +1.5 SD	>+1.5 SD ถึง +2 SD	>+2 SD ถึง +3 SD	>+3 SD
120	18.8	18.9 - 19.7	19.8 - 26.6	26.7 - 28.0	28.1 - 31.2	31.3	18.5	18.6 - 19.4	19.5 - 25.8	25.9 - 27.2	27.3 - 30.1	30.2
121	19.0	19.1 - 20.0	20.1 - 27.1	27.2 - 28.6	28.7 - 32.0	32.1	18.9	19.0 - 19.7	19.8 - 26.5	26.6 - 27.9	28.0 - 31.0	31.1
122	19.3	19.4 - 20.3	20.4 - 27.7	27.8 - 29.3	29.4 - 32.8	32.9	19.2	19.3 - 20.1	20.2 - 27.1	27.2 - 28.6	28.7 - 31.9	32.0
123	19.6	19.7 - 20.5	20.6 - 28.3	28.4 - 29.9	30.0 - 33.5	33.6	19.5	19.6 - 20.4	20.5 - 27.7	27.8 - 29.3	29.4 - 32.7	32.8
124	19.8	19.9 - 20.8	20.9 - 28.9	29.0 - 30.5	30.6 - 34.3	34.4	19.9	20.0 - 20.8	20.9 - 28.3	28.4 - 30.0	30.1 - 33.6	33.7
125	20.1	20.2 - 21.1	21.2 - 29.4	29.5 - 31.2	31.3 - 35.1	35.2	20.2	20.3 - 21.2	21.3 - 29.0	29.1 - 30.6	30.7 - 34.5	34.6
126	20.4	20.5 - 21.5	21.6 - 30.0	30.1 - 31.8	31.9 - 36.0	36.1	20.5	20.6 - 21.5	21.6 - 29.6	29.7 - 31.3	31.4 - 35.5	35.6
127	20.7	20.8 - 21.8	21.9 - 30.6	30.7 - 32.5	32.6 - 36.9	37.0	20.9	21.0 - 21.9	22.0 - 30.2	30.3 - 32.0	32.1 - 36.5	36.6
128	21.0	21.1 - 22.1	22.2 - 31.2	31.3 - 33.1	33.2 - 37.7	37.8	21.2	21.3 - 22.2	22.3 - 30.8	30.9 - 32.7	32.8 - 37.4	37.5
129	21.3	21.4 - 22.4	22.5 - 31.8	31.9 - 33.8	33.9 - 38.6	38.7	21.5	21.6 - 22.6	22.7 - 31.5	31.6 - 33.4	33.5 - 38.4	38.5
130	21.6	21.7 - 22.8	22.9 - 32.4	32.5 - 34.5	34.6 - 39.5	39.6	21.9	22.0 - 23.0	23.1 - 32.1	32.2 - 34.1	34.2 - 39.4	39.5
131	21.9	22.0 - 23.1	23.2 - 33.1	33.2 - 35.2	35.3 - 40.5	40.6	22.2	22.3 - 23.4	23.5 - 32.8	32.9 - 34.9	35.0 - 40.4	40.5
132	22.2	22.3 - 23.5	23.6 - 33.8	33.9 - 36.0	36.1 - 41.6	41.7	22.6	22.7 - 23.8	23.9 - 33.5	33.6 - 35.7	35.8 - 41.4	41.5
133	22.5	22.6 - 23.8	23.9 - 34.5	34.6 - 36.8	36.9 - 42.6	42.7	23.0	23.1 - 24.2	24.3 - 34.3	34.4 - 36.5	36.6 - 42.4	42.5
134	22.9	23.0 - 24.2	24.3 - 35.2	35.3 - 37.6	37.7 - 43.7	43.8	23.4	23.5 - 24.6	24.7 - 35.0	35.1 - 37.4	37.5 - 43.5	43.6
135	23.2	23.3 - 24.5	24.6 - 35.9	36.0 - 38.4	38.5 - 44.7	44.8	23.8	23.9 - 25.1	25.2 - 35.8	35.9 - 38.3	38.4 - 44.6	44.7

ข้อมูล : คู่มือการใช้เกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตของเด็กอายุ 6 – 19 ปี

จัดทำโดย สำนักโภชนาการ กรมอนามัย ปี พ.ศ. 2563

ตารางที่ 5 เกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตน้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง (เด็กอายุ 6–9 ปี) (ต่อ)

ส่วนสูง (ซม.)	น้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง (กิโลกรัม) เพศหญิง						น้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง (กิโลกรัม) เพศชาย					
	ผอม	ค่อนข้างผอม	สมส่วน	ท้วม	เริ่มอ้วน	อ้วน	ผอม	ค่อนข้างผอม	สมส่วน	ท้วม	เริ่มอ้วน	อ้วน
	<-2 SD	-2 SD ถึง <-1.5 SD	-1.5 SD ถึง +1.5 SD	>+1.5 SD ถึง +2 SD	>+2 SD ถึง +3 SD	>+3 SD	<-2 SD	-2 SD ถึง <-1.5 SD	-1.5 SD ถึง +1.5 SD	>+1.5 SD ถึง +2 SD	>+2 SD ถึง +3 SD	>+3 SD
136	23.6	23.7 - 25.0	25.1 - 36.7	36.8 - 39.3	39.4 - 45.8	45.9	24.2	24.3 - 25.6	25.7 - 36.7	36.8 - 39.2	39.3 - 45.7	45.8
137	24.0	24.1 - 25.4	25.5 - 37.5	37.6 - 40.2	40.3 - 46.9	47.0	24.7	24.8 - 26.0	26.1 - 37.5	37.6 - 40.1	40.2 - 46.9	47.0
138	24.4	24.5 - 25.9	26.0 - 38.4	38.5 - 41.1	41.2 - 48.0	48.1	25.1	25.2 - 26.5	26.6 - 38.4	38.5 - 41.0	41.1 - 48.0	48.1
139	24.9	25.0 - 26.4	26.5 - 39.3	39.4 - 42.2	42.3 - 49.2	49.3	25.6	25.7 - 27.0	27.1 - 39.2	39.3 - 42.0	42.1 - 49.1	49.2
140	25.4	25.5 - 27.0	27.1 - 40.3	40.4 - 43.2	43.3 - 50.5	50.6	26.0	26.1 - 27.5	27.6 - 40.0	40.1 - 42.9	43.0 - 50.2	50.3
141	25.9	26.0 - 27.6	27.7 - 41.3	41.4 - 44.3	44.4 - 51.8	51.9	26.5	26.6 - 28.0	28.1 - 40.9	41.0 - 43.8	43.9 - 51.4	51.5
142	26.4	26.5 - 28.2	28.3 - 42.4	42.5 - 45.5	45.6 - 53.1	53.2	26.9	27.0 - 28.5	28.6 - 41.7	41.8 - 44.7	44.8 - 52.5	52.6
143	27.0	27.1 - 28.8	28.9 - 43.5	43.6 - 46.7	46.8 - 54.5	54.6	27.4	27.5 - 29.0	29.1 - 42.6	42.7 - 45.6	45.7 - 53.6	53.7
144	27.7	27.8 - 29.6	29.7 - 44.8	44.9 - 48.0	48.1 - 56.0	56.1	27.9	28.0 - 29.5	29.6 - 43.4	43.5 - 46.5	46.6 - 54.6	54.7
145	28.4	28.5 - 30.4	30.5 - 46.1	46.2 - 49.4	49.5 - 57.6	57.7	28.4	28.5 - 30.1	30.2 - 44.2	44.3 - 47.4	47.5 - 55.7	55.8
146	29.2	29.3 - 31.3	31.4 - 47.5	47.6 - 50.9	51.0 - 59.2	59.3	28.9	29.0 - 30.6	30.7 - 45.1	45.2 - 48.4	48.5 - 56.8	56.9
147	30.1	30.2 - 32.2	32.3 - 48.8	48.9 - 52.4	52.5 - 60.8	60.9	29.4	29.5 - 31.2	31.3 - 46.0	46.1 - 49.3	49.4 - 57.9	58.0
148	30.9	31.0 - 33.1	33.2 - 50.2	50.3 - 53.8	53.9 - 62.3	62.4	29.9	30.0 - 31.7	31.8 - 46.9	47.0 - 50.3	50.4 - 59.0	59.1
149	31.8	31.9 - 34.0	34.1 - 51.5	51.6 - 55.1	55.2 - 63.8	63.9	30.5	30.6 - 32.3	32.4 - 47.8	47.9 - 51.3	51.4 - 60.2	60.3
150	32.6	32.7 - 34.9	35.0 - 52.7	52.8 - 56.4	56.5 - 65.1	65.2	31.1	31.2 - 33.0	33.1 - 48.8	48.9 - 52.3	52.4 - 61.4	61.5

ข้อมูล : คู่มือการใช้เกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตของเด็กอายุ 6 – 19 ปี

จัดทำโดย สำนักโภชนาการ กรมอนามัย ปี พ.ศ. 2563

ตารางการใช้ดัชนีร่วมในการแปลผลภาวะโภชนาการ

ลำดับ ที่	ดัชนี			การแปลผลภาวะโภชนาการหรือการเจริญเติบโต
	น้ำหนักตาม อายุ	ส่วนสูงตาม อายุ	น้ำหนักตาม ส่วนสูง	
1.	น้อยกว่าเกณฑ์ มาก	เตี้ย	ผอม	เป็นเด็กที่ขาดอาหารจนมีผลให้ตัวเตี้ยและการขาดอาหาร ยังมีอยู่อย่างต่อเนื่อง
2.	น้อยกว่าเกณฑ์	เตี้ย	สมส่วน	น้ำหนักมีน้อยกว่าเกณฑ์มีผลจากความเตี้ย ซึ่งเป็นผลจาก การขาดอาหารมานานในอดีต ปัจจุบันมีรูปร่างเตี้ย สมส่วน ไม่ถึงกับผอม
3.	ตามเกณฑ์	เตี้ย	เริ่มอ้วน	อาจขาดอาหารมานานในอดีต แต่ปัจจุบันได้รับอาหารเกิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านพลังงาน ควรกระตุ้นการเจริญเติบโต ด้านส่วนสูง ด้วยการออกกำลังกาย
4.	มากเกินไปเกณฑ์	เตี้ย	อ้วน	อาจขาดอาหารนานในอดีต ทำให้ตัวเตี้ย แต่ปัจจุบันได้รับ อาหารเกินมาก จนเป็นเด็กอ้วนเตี้ย
5.	น้อยกว่าเกณฑ์	สูงตามเกณฑ์	ผอม	เด็กเติบโตปกติดี แต่ขณะนี้ขาดอาหาร น้ำหนักจึงน้อยกว่า เกณฑ์และรูปร่างผอม (เติบโตปกติแต่ผอม)
6.	ตามเกณฑ์	สูงตามเกณฑ์	สมส่วน	เด็กเติบโตปกติดี ทั้งน้ำหนักและส่วนสูง
7.	มากเกินไปเกณฑ์	สูงตามเกณฑ์	เริ่มอ้วน	เด็กเติบโตปกติดี แต่เริ่มได้อาหารมากเกินไปหรือ ออกกำลังกายน้อยไป น้ำหนักจึงค่อนข้างมากและเริ่มอ้วน
8.	น้อยกว่าเกณฑ์	สูง	ผอม	เป็นเด็กผอมสูงมีอัตราการเติบโตด้านโครงสร้างค่อนข้างดี แต่ขณะนี้ได้พลังงานจากอาหารไม่มากพอกับการเพิ่มของ ส่วนสูง มักเป็นเด็กที่เข้าสู่วัยรุ่นซึ่งส่วนสูงจะเพิ่มเร็วมาก
9.	ตามเกณฑ์	สูง	ผอม	เป็นเด็กลักษณะเดียวกันลำดับที่ 8 แต่อาจไม่ถึงกับ ขาดอาหารมาก แต่เป็นจังหวะที่เด็กวัยรุ่นยืดตัว แต่ถ้า การเพิ่มของส่วนสูงชะลอตัวลง น้ำหนักมักจะปรับตัวให้ สมดุลกับส่วนสูงดีขึ้น
10.	มากเกินไปเกณฑ์	สูง	สมส่วน	เป็นเด็กสูงใหญ่ แม้น้ำหนักตามเกณฑ์อายุจะมาก แต่ก็มี ส่วนสูงมาด้วย สมดุลกับน้ำหนัก จึงถือว่าภาวะ โภชนาการปกติ
11.	มากเกินไปเกณฑ์	สูง	อ้วน	เป็นเด็กสูงใหญ่และเริ่มได้อาหารมากเกินไปหรือออกกำลังกาย น้อยไป น้ำหนักจึงค่อนข้างมากและเริ่มอ้วน

การประเมินเด็กเป็นกลุ่ม เพื่อค้นหาภาวะทุพโภชนาการนั้น ควรใช้ดัชนีทั้ง 3 ตัว เช่น การใช้ดัชนีแต่ละดัชนีจะสามารถแปลผลได้ ดังนี้

น้ำหนักตามเกณฑ์อายุ อัตราร้อยละของเด็กที่มีน้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์ จะบ่งชี้ขนาดของปัญหาการขาดสารอาหาร โปรตีน และพลังงาน ซึ่งมีผลต่อการเจริญเติบโตทั้งน้ำหนัก และส่วนสูงโดยรวมว่ามีมากน้อยเพียงใด มักใช้เป็นข้อมูลติดตามภาพรวมของทุพโภชนาการด้านการขาดสารอาหารในระบบเฝ้าระวังทางโภชนาการและการติดตามประเมินผลต่าง ๆ

ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ อัตราร้อยละของเด็กที่มีส่วนสูงตามเกณฑ์อายุต่ำกว่าเกณฑ์ หรือเตี้ย จะบ่งชี้ว่าเด็กมีการขาดสารอาหารอย่างเรื้อรังเป็นเวลายาวนานในอดีต มักจะสัมพันธ์กับฐานะเศรษฐกิจที่ยากจน จึงได้ดัชนีบ่งชี้ระดับการพัฒนาของชุมชนท้องถิ่นหรือประเทศนั้น ๆ ได้ตัวหนึ่ง

ภาคผนวก จ

การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือประเมินพัฒนาการนักเรียน ที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567

การหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน (Rater Agreement Index : RAI) โดยใช้สูตร

$$RAI = 1 - \frac{\sum_{k=1}^K \sum_{n=1}^N \sum_{m=1}^M |R_{mnk} - \bar{R}_{nk}|}{KN(M-1)(I-1)}$$

RAI	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน
R _{mnk}	แทน	คะแนนที่ได้จากผู้ประเมินคนที่ m ของผู้รับการประเมินคนที่ n ในคุณลักษณะที่ k (m=1, 2, 3,...,M; n=1, 2, 3,...,N และ k=1, 2,3,...,K)
R _{nk}	แทน	คะแนนเฉลี่ยของผู้รับการประเมินคนที่ n ในคุณลักษณะที่ k ซึ่งคำนวณได้จากสูตร

$$\bar{R}_{nk} = \frac{\sum_{m=1}^M R_{mnk}}{M}$$

K	แทน	จำนวนคุณลักษณะที่ประเมินทั้งหมด
N	แทน	จำนวนผู้ได้รับการประเมินทั้งหมด
M	แทน	จำนวนผู้ประเมินทั้งหมด
I	แทน	จำนวนคะแนนที่เป็นไปได้ตามเกณฑ์การให้คะแนนทั้งหมด

จากการนำไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับปฐมวัยที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 6 คน โดยกำหนดให้ มีผู้ประเมิน 3 คน คือ ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน ครูผู้สอนระดับปฐมวัย จำนวน 2 คน แล้วนำมาคำนวณ ตามสูตร รายละเอียดดังนี้

$$\sum_{k=1}^K \sum_{n=1}^N \sum_{m=1}^M |R_{mnk} - \bar{R}_{nk}| = 71.33$$

$$RAI = 1 - \frac{\sum_{k=1}^K \sum_{n=1}^N \sum_{m=1}^M |R_{mnk} - \bar{R}_{nk}|}{KN(M-1)(I-1)}$$

เมื่อ K แทน จำนวนคุณลักษณะที่ประเมินทั้งหมด 58 คุณลักษณะ
 N แทน จำนวนผู้ได้รับการประเมินทั้งหมด 6 คน
 M แทน จำนวนผู้ประเมินทั้งหมด 3 คน
 I แทน จำนวนคะแนนที่เป็นไปได้ตามเกณฑ์การให้คะแนนทั้งหมด คือ 3

$$RAI = 1 - \frac{71.33}{(58)(6)(3-1)(3-1)}$$

$$= 1 - \frac{71.33}{1,392}$$

$$= 1 - 0.051$$

$$= 0.949$$

ดังนั้น ค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน (Rater Agreement Index : RAI) ของเครื่องมือประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2567 คือ 0.95

คณะทำงาน

ที่ปรึกษา

1. ว่าที่ร้อยตรี ธนุ วงษ์จินดา	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. นางเกศทิพย์ ศุภวานิช	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. นายวิชาญ ทรัพย์สมบัติ	ที่ปรึกษาด้านมาตรฐานการศึกษา
	ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

ผู้รับผิดชอบโครงการ

1. นางภาวิณี แสนทวีสุข	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาหลักสูตรและส่งเสริมการศึกษาปฐมวัย
2. นางกัญญา แสนวงษ์	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
3. นางสาวกมลชนก ผ่านสำแดง	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
4. นางสาวนันทพร ณ พัทลุง	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
5. นางสาวกัญญาวิรุ์ โลหะสวัสดิ์	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
6. นางสาวเบญจวรรณ ขาวสะอาด	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

ผู้ประมวลข้อมูลทางสถิติ

1. นางสาวดวงทิพย์ เพ็ชรนิล	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	สพป.สุพรรณบุรี เขต 1
2. นายภัทรวัตร ชื้อตรง	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	สพป.สุพรรณบุรี เขต 1

ผู้เขียนและบรรณาธิการ

1. นางวาทีณี อีระตระกูล	ข้าราชการบำนาญ
2. นางเอมอร รสเครือ	ข้าราชการบำนาญ
3. นายอาร์มณ วงศ์บัณฑิต	ข้าราชการบำนาญ
4. นางทรงพร พนมวัน ณ อยุธยา	ข้าราชการบำนาญ
5. นางนิทรา ช่อสูงเนิน	ข้าราชการบำนาญ
6. นางรุ่งรวิ กนกวิบูลย์ศรี	ข้าราชการบำนาญ
7. นางจุฬาลักษณ์ พงษ์สังข์	ข้าราชการบำนาญ
8. นางสาวอุทัย ธารมรรค	ข้าราชการบำนาญ
9. นางศิริจันทร์ชญา ปิตินาร์ศรี	ข้าราชการบำนาญ
10. นางสุพร โชชัย	ข้าราชการบำนาญ
11. นายสมบัติ เนตรสว่าง	ข้าราชการบำนาญ
12. นายชัยวุฒิ สันธวงศานนท์	ข้าราชการบำนาญ

13. นางสาวพิมพ์สวัสดิ์ โกศลสมบัติ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	สพป.กรุงเทพมหานคร
14. นางสุรัสวดี จันทรกุล	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	สพป.นนทบุรี เขต 2
15. นางหริณญา รุ่งแจ้ง	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	สพป.ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
16. นางสาวธิดิมา เรืองสกุล	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	สพป.นราธิวาส เขต 2
17. นางนุตติยา อาษานอก	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	สพป.อุดรธานี เขต 1
18. นางปฤษฎา ดำรงค์ชีพ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	สพป.พะเยา เขต 2
19. นางสาวประภาณี เพียรไพฑูรย์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	สพป.ศรีสะเกษ เขต 3
20. นางนันทนา สารกิจจามนธ์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	สพป.เลย เขต 2
21. นางสาวประณีต ทองหนัก	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	สพป.พัทลุง เขต 1
22. นางสาวกัญญารักษ์ จันทโช	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	สพป.สงขลา เขต 1
23. นายประชัน แสนใจ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	สพป.แม่ฮ่องสอน เขต 2
24. นางสาวชุตินันท์ จันทรเสนานนท์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	สพป.ปราจีนบุรี เขต 1
25. นางสาวนันท์นภัส วิกุล	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	สพป.นครราชสีมา เขต 1
26. นายบรรพต ชันคำ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	สพป.เชียงราย เขต 1
27. นายพงศ์พันธุ์ ไชยบุญเรือง	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	สพป.เชียงราย เขต 4
28. นางสาวหทัยนุช บุญเพลิง	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ	สพป.ชัยภูมิ เขต 1
29. นางนาคฉวี สงค์อินทร์	ครู โรงเรียนอนุบาลสุพรรณบุรี	สพป.สุพรรณบุรี เขต 1
30. นางสาวจิเรียง บุญสม	ครู โรงเรียนบ้านทุ่งมะขามเต่า	สพป.กาญจนบุรี เขต 1
31. นายกว้าง ผลสุข	ครู โรงเรียนบ้านค้อโนนเพ็ก	สพป.ศรีสะเกษ เขต 2
32. นางจำลองลักษณ์ ก้อนทอง	ครู โรงเรียนชุมชนบึงบา	สพป.ปทุมธานี เขต 2
33. นางสาวปณิดา ศิลารักษ์	ครู โรงเรียนบ้านหนองขาม	สพป.ราชบุรี เขต 1
34. นายอภิรัตน์ เขยชื่น	ครู โรงเรียนวัดหนองตาหลวง	สพป.ราชบุรี เขต 1
35. นายสุรัชย์ ศรีโยธี	ครู โรงเรียนอนุบาลสามเสน (สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลอุปถัมภ์)	สพป.กรุงเทพมหานคร

**รายงานผลการประเมินพัฒนาการนักเรียน
ที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560
ปีการศึกษา 2567**

ISBN (e-book) 978-616-564-255-2